

သရဏာဒီပကာသနိကျမ်း

(ဥတ္တံသမ္ဘေ)

၁၂

၁၄၉၅၅

မြင်းခြံ

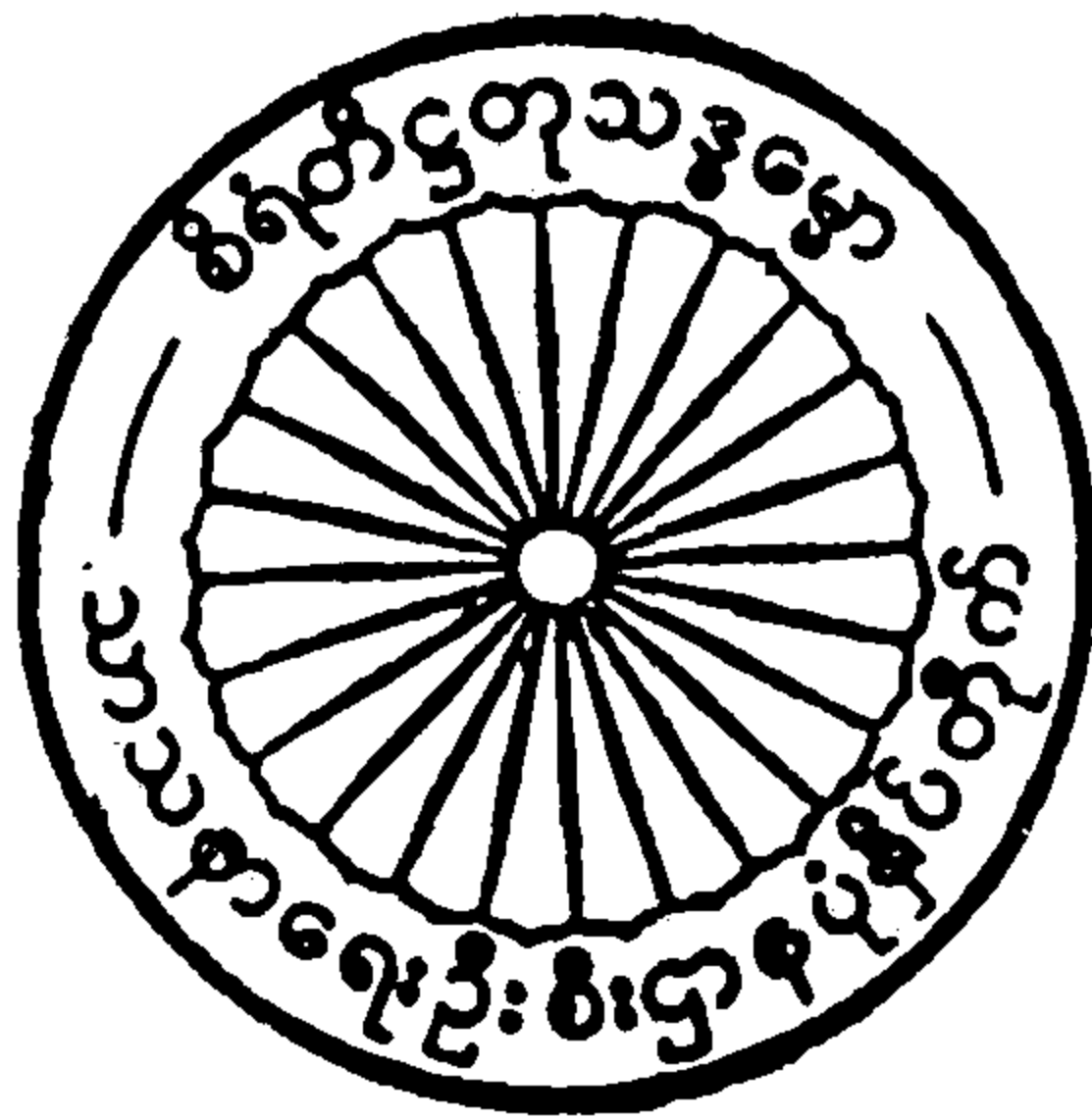
၁၄ ၉၅၅ ပြောက်ပျက်နွား - မဟာဓမ္မိကာရုံတိုက်
တပ်ကုန်းဆရာတော်

အရှင် ဥက္ကံသဓမ္မ မဟာဝထေရ်
ငါးဝါရဝဋ်က ဝိရင်ဆင်သော

သရဏါဒိပင်္ကါသနိကျမ်း

နှင့်

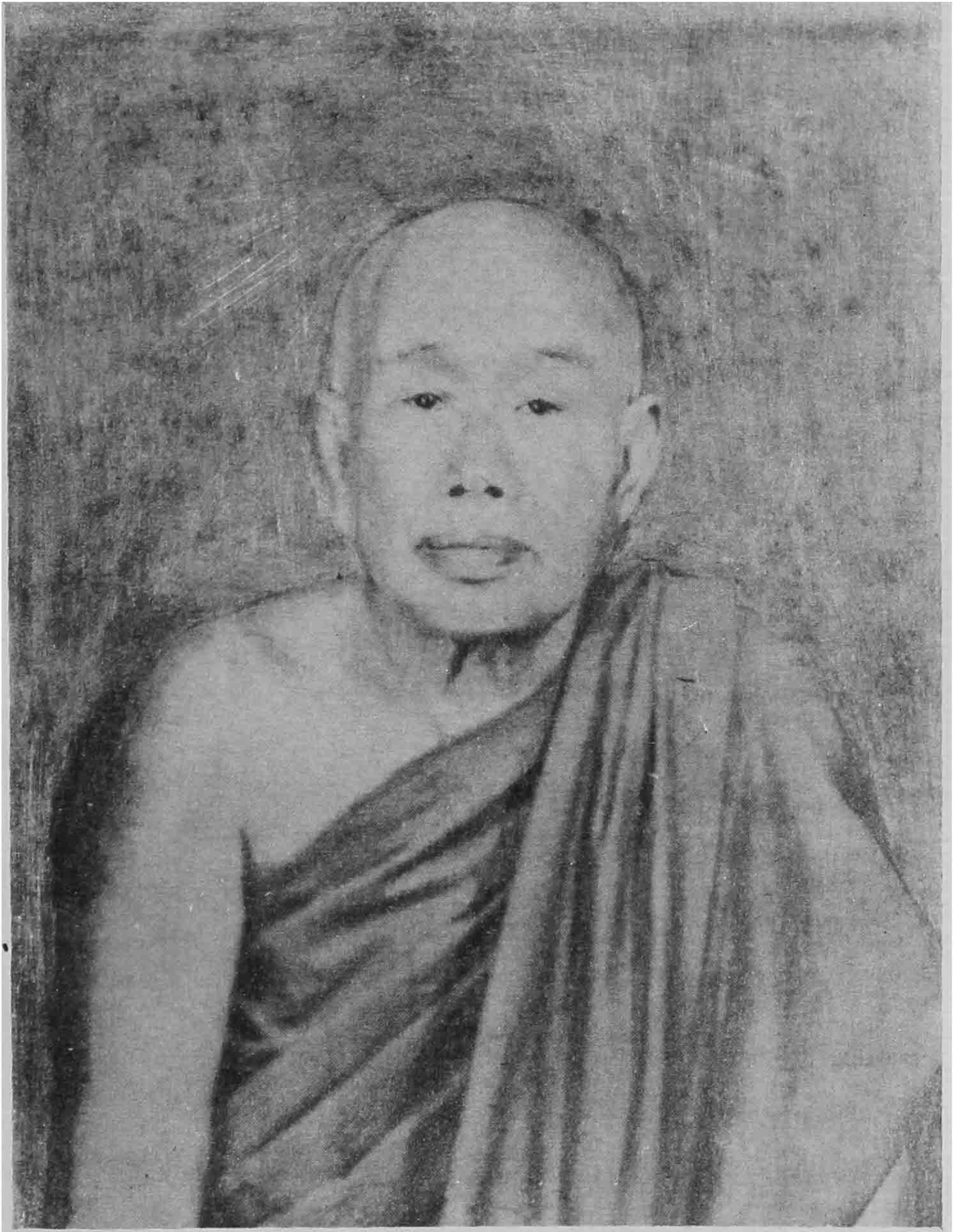
နမက္ကာရ-ဓမ္မဝိကြာ - အနတ္တလက္ခဏသုတ်
ပါဠိ နိဿယနှင့် ဘုရားရှိခိုးအမျိုးမျိုး

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၂၄   ကောဇာ ၁၃၄၂   ဇန္နဝါရီ ၁၉၈၁

၁၂၅၀-ပြည့်နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၂-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့တွင်
ဖွားမြင်တော်မူသော သက်တော် ၉၂-နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၇၂-ဝါရှိ
အရှင်ဥက္ကံသဓဗ္ဗ မဟာထေရ် ပုံတော်

နိဒါန်း

မြင်းခြံမြို့ မဟာဓမ္မိကာရုံတိုက်၏ ဦးစီးဥက္ကဋ္ဌ မဟာနာယက ဖြစ်တော်
 မူသော အသျှင်ဥက္ကံသဓမ္မ မဟာထေရ် ငါသည် နောက်ကြောင်းမြော်တွေး
 အပါယ်ဘေးကို ကြောက်သွေးမုန်ကာ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ကြကုန်လျက်
 ရတနာသုံးမျိုး တန်ခိုးဂုဏ်ကို မြတ်နိုးယုံကြည် ခိုလှုံ ဆည်းကပ်မည်ဟု
 ဆောက်တည် အဓိဋ္ဌာန် အကျင့်မှန်ဖြင့် ကျင့်ကြံလိုလား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 ရှင်လူအများနှင့်တပည့်ရင်း တကာ တကာမ အပေါင်းတို့က လျှောက်ထား
 တောင်းပန်အပ်သည့် အတွက် ရဟန်းငါးဝါ စာသင်သား ဘဝကပင်
 ဘာသန္တရ ဗဟုသုတတို့ကို လေ့လာဆည်းပူး စုဆောင်းထားခဲ့သော
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ရာ နိယျာနိက သာသနာကို မှီငြမ်းပြု၍ လူနတ်
 နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို ရရှိခံစား စေနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော
 ဘုရား တရား သံဃာ တည်းဟူသော သရဏဂုံ သုံးပါးကို ဆောက်တည်ပုံ
 ဆောက်တည်နည်း၊ ကိုးကွယ်ပုံ ကိုးကွယ်နည်းနှင့်တကွ လောကုတ် လောကီ
 နှစ်လီသောအကျိုးတို့ကို ရရှိခံစားစေနိုင်သော ဘုရားရှိခိုးမျိုးစုံ အဖုံဖုံ
 တို့ကို စုရုံးကာ တီထွင်ရေးသားပြုစုအပ်သော ဤ သရဏာဒီ ပကာသနီ
 ကျမ်းကို မပူမပင် လွယ်လင့်တကူ မှတ်သားနာယူ မပြတ်နေ့ည၊ နိစ္စနိယာမ
 ပရာယဏ အာရုံဖြင့် ခိုလှုံသက္ကာယ ဆည်းကပ်ကြသော သဒ္ဓမ္မသူတော်စွာ
 ဥပါသကာသူမုန် သီလဝန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မငြင်မငြို စေတနာထိုထို သဒ္ဓါ
 မောက်မို မှီခိုကျက်မှတ် ရှုတ်ဘတ်သရဇ္ဈာယ်ကြရန် ရည်သန်တောင့်တ

လျက် ထက်သန်သော မေတ္တာ မှန်မြတ်သော ကရုဏာ အရင်းခံဖြင့်
သဒ္ဓါနေ သဒ္ဓါထား ပုဒ်ပါဌ် အက္ခရာ ပဒ၊ မယွင်းရအောင် ကျမ်းထိုထို
တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ ရေးသားပြုစု လိုက်ပါသတည်း။

အသျှင်ဥက္ကံ သဓမ္မ မဟာထေရ်
မဟာဓမ္မိကာရုံတိုက် ဦးစီးနာယက
မြင်းခြံမြို့။

မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
၁	ပဏာမ ပဋိညာဉ်	၁
၂	သရဏကံသုံးပါး ဆောက်တည်ပုံ	၂
၃	သရဏကံ ဆောက်တည်ရခြင်းအကျိုး	၂
၄	သရဏကံဆောက်တည်ရခြင်း အကျိုးသရုပ်	၃
၅	သရဏကံလေးမျိုး ဆောက်တည်ပုံ	၃

ဂုဏ်တော်နှင့် ဘုရားရှိခိုးအကျဉ်း

၆	ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါး	၆
၇	တရားဂုဏ်တော်ခြောက်ပါး	၇
၈	သံဃဂုဏ်တော်ကိုးပါး	၉
၉	ဂုဏ်တော်ကိုပွားရသောအကျိုး	၁၁
၁၀	(တနည်း) အဋ္ဌကထာလာ အကျိုး	၁၁
၁၁	ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ဘုရားရှိခိုး အကျဉ်း	၁၂
၁၂	လောကီယဣဿရိယ ဘုန်းတော်ရှစ်ပါးနှင့် ဘုရားရှိခိုးအကျဉ်း	၁၄
၁၃	ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ပါးနှင့် ဘုရားရှိခိုး အကျဉ်း	၁၆
၁၄	စက်တော်ရာ ဘုရားရှိခိုး	၁၈
၁၅	ရှင်ဒုဋ္ဌသာရရေးစက်တော်ရာ ဘုရားရှိခိုး	၂၃
၁၆	တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာတော်သရုပ်	၂၅
၁၇	မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဘွဲ့သီကုံးသော ဘုရားရှိခိုး	၂၈
၁၈	ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး (၇)ဆူ ဘုရားရှိခိုး....	၃၀
၁၉	နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး	၃၂
၂၀	ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ဝင် ဘုရားရှိခိုး	၃၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
၂၁	ဘုရားလေးဆူ (စ-မ) ဘုရားရှိခိုး....	၄၀
၂၂	စ-ဗ-ဓ-ဝ (စ-မ) ဘုရားရှိခိုး	၄၁
၂၃	ဋ-သ-ည-က (စ-မ) ဘုရားရှိခိုး	၄၂
၂၄	ဗ-ဓ-န-မ (စ-မ) ဘုရားရှိခိုး	၄၃
၂၅	အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး ဘုရား ရှိခိုး	၄၃
၂၆	အောင်ရှစ်ချက် ဘုရားရှိခိုး	၄၅
၂၇	ဝါဆိုတော်စဉ်ဘုရားရှိခိုး	၄၆
၂၈	မြတ်စွာဘုရား ဝါဆိုတော်စဉ် ၄၅-ဝါသရုပ်	၄၇
၂၉	အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ရတနာသုံးပါး ဘုရားရှိခိုး	၄၈
၃၀	ရတနာသုံးပါး ရှိခိုးရခြင်း အကျိုး	၄၉

မေတ္တာပို့

၃၁	စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးပါးက စ၍ မေတ္တာပို့....	၅၀
၃၂	မိဘဆရာကစ၍ မေတ္တာပို့	၅၁
၃၃	မေတ္တာအကျိုး ၁၁-ပါး လင်္ကာ	၅၂
၃၄	မေတ္တာပို့အကျိုး ၁၁-ပါး သရုပ်	၅၂
၃၅	ပတ္တိဒါနနှင့် ပတ္တာနုမောဒန (၂)ပါး	၅၃
၃၆	ဘုရားငါးဆူ အန္တရာယ်ကင်း (၂)ဂါထာ	၅၄
၃၇	ရတနာပေါင်းချုပ် (၃)ဂါထာ	၅၅
၃၈	ဥဏ္ဍလုံ မေ့ရှင်တော် မန္တန်အထဲ(၁) အဖိုး(၂)	၅၆
၃၉	အရှင်ဥက္ကံသဓမ္မမဟာထေရ် ပြင်ရေးသော စက်ကြီး(၁၅)ပါး	၆၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာနံပါတ်
၄၀	နမက္ကာရပါဌ်နိဿယ	၆၂
၄၁	မဟာမင်္ဂလသုတ်ပါဌ်နိဿယသစ်အကျဉ်း	၉၉
၄၂	မင်္ဂလာတရား ဟောတော်မူပုံ	၁၀၁
၄၃	အဘိဏ္ဍသုတ်ပါဌ်တော်	၁၁၀
၄၄	အဘိဏ္ဍသုတ်နိဿယသစ်....	၁၁၁
၄၅	ဓမ္မစကြာသုတ် ပါဌ်တော်	၁၁၅
၄၆	ဓမ္မစကြာသုတ် နိဿယသစ် အကျဉ်း	၁၂၀
၄၇	သစ္စာလေးပါးကို အကျဉ်းဟောပုံ	၁၂၅
၄၈	ဉာဏ်စက် ၃-ပါးလှည့်၍ သစ္စာ ၄-ပါးကိုအကျယ်ဟောပုံ....	၁၂၉
၄၉	ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်မခံသေးပုံ	၁၃၅
၅၀	ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်ခံပုံ	၁၃၆
၅၁	အရှင်ကောဏ္ဍညသောတာပတ္တိမဂ်ရပုံ စကားများ	၁၃၈
၅၂	ဘုမ္မစိုးနတ်များ အသံဦးစွာ ပထမအဆင့်လှည့်ကြားပုံ	၁၃၉
၅၃	စတုမဟာရာဇ်နတ်များအသံဒုတိယ အဆင့် လှည့်ကြားပုံ	၁၄၀
၅၄	တာဝတိံသာ နတ်ဗြဟ္မာများ အသံအဆင့်ဆင့်လှည့်ကြားပုံ	၁၄၁
၅၅	ကောဏ္ဍညအတွက် မြတ်စွာဘုရား ကျူးရင့်တော်မူပုံ	၁၄၄
၅၆	လျှောက်ပုံ	၁၄၅
၅၇	မိန့်တော်မူပုံ	၁၄၆
၅၈	အနတ္တလက္ခဏသုတ်ပါဌ်တော်	၁၄၉
၅၉	အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယသစ် အကျဉ်း ...	၁၅၃
၆၀	အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဟောပုံ ...	၁၅၄

အ မှ ၁ စ က ခ ချ ပ်

- ၁ စာမျက်နှာ ၁၊ ကြောင်းရေ ၁ ခွဲ ဖြစ်ဘို့လာသည် ဟုဘတ်ပါ။
- ၂ စာမျက်နှာ ၁၀၊ ကြောင်းရေ ၅ ခွဲ အကြင် ယောကျ်ားမြတ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ဟုဘတ်ပါ။
- ၃ စာမျက်နှာ ၁၀၊ ကြောင်းရေ ၂၂ ခွဲ လယ်မြေကောင်း အတူဖြစ်သည် ဟုဘတ်ပါ။
- ၄ စာမျက်နှာ ၁၄၊ ကြောင်းရေ ၁၁ ခွဲ အဿ၊ ထိုသစ္စာလေးတန် ဟုဘတ်ပါ။
- ၅ စာမျက်နှာ ၁၅၊ ကြောင်းရေ ၁၁ ခွဲ ကိုယ်တော်လိုတိုင်းဟု ဘတ်ပါ။
- ၆ စာမျက်နှာ ၂၁၊ ကြောင်းရေ ၂၄ ခွဲ မကရောစ၊ ရွှေမကာရိုးငါးရုပ်ပုံ ၎င်း ဟုဘတ်ပါ။
- ၇ စာမျက်နှာ ၂၂၊ ကြောင်းရေ ၁၆ ခွဲ ဆန်းကြောင့်ဣရသဟုဘတ်ပါ။
- ၈ စာမျက်နှာ ၂၃၊ ကြောင်းရေ ၁၀ ခွဲ ရှိခိုးပူဇော် လိုက်ပါရ၊ ဤမြတ် ပုညကြောင့် ဟုဘတ်ပါ။
- ၉ စာမျက်နှာ ၂၄၊ ကြောင်းရေ ၂၄ ခွဲ အကွပ်ရောင်ရွှေသာဟုဘတ်ပါ။
- ၁၀ စာမျက်နှာ ၂၉၊ ကြောင်းရေ ၃ ခွဲ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် တပါးဟူ၍၎င်း ဟုဘတ်ပါ။
- ၁၁ စာမျက်နှာ ၃၁၊ ကြောင်းရေ ၁၄ ခွဲ ကောဏာဂမနသဟု ဘတ်ပါ။
- ၁၂ စာမျက်နှာ ၃၅၊ ကြောင်းရေ ၁၇ ခွဲ ဝေံ၊ ဤပြုပါမည့် စကားအစဉ် ဖြင့် ဟုဘတ်ပါ။

၁၃ စာမျက်နှာ ၃၉၊ ၄၁၊ ကြောင်းရေ ၁၅-၁၇ ၌ ဝိုင်းအုံခရာဟု ဘတ်ပါ။

၁၄ စာမျက်နှာ ၄၄၊ ကြောင်းရေ ၇ ၌ စူးစူးလိုက်၍ သတ်မည့်ကေနံ ဟုဘတ်ပါ။

၁၅ စာမျက်နှာ ၄၆၊ ကြောင်းရေ ၂ ၌ ဇယာပေသိ၊ အောင်မြင်စေတော် မူလေပြီ ဟုဘတ်ပါ။

၁၆ စာမျက်နှာ ၅၀၊ ကြောင်းရေ ' ၁၅ ၌ လောကာဒိပါလကာဒေဝါ စ၊ ဟုဘတ်ပါ။

၁၇ စာမျက်နှာ ၅၁၊ ကြောင်းရေ ၄ ၌ မာတာပိတုဂရူဗန္ဓုဟု၊ ကြောင်း ရေ ၂၂ ၌ ရောက်တော်မူကြတဲ့ ဟုဘတ်ပါ။

၁၈ စာမျက်နှာ ၅၃၊ ကြောင်းရေ ၈ ၌ မာတာပိတုဂရူဗန္ဓု ဟု ဘတ်ပါ။

၁၉ စာမျက်နှာ ၆၈၊ ကြောင်းရေ ၁၄ ၌ ရတနာပလ္လင်ဗောဓိပင်မှ ဟုဘတ်ပါ။

၂၀ စာမျက်နှာ ၇၂၊ ကြောင်းရေ ၂၃ ၌ အမြင့်တရာ ဟုဘတ်ပါ။

၂၁ စာမျက်နှာ ၇၃၊ ကြောင်းရေ ၁၆ ၌ အရာအရာ ဟုဘတ်ပါ။

၂၂ စာမျက်နှာ ၇၅၊ ကြောင်းရေ ၂၅ ၌ သမ္မာပုဏ္ဏ၊ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူခဲ့ပေ၏ ဟုဘတ်ပါ။

၂၃ စာမျက်နှာ ၉၂၊ ကြောင်းရေ ၁၄ ၌ နန္ဒီဝဏ္ဏံ၊ သဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်း ဟုဘတ်ပါ။

၂၄ စာမျက်နှာ ၉၆၊ ကြောင်းရေ ၁၃ ၌ ဂုဏ်တော်တွေ ရှိပေ၏ ဟုဘတ်ပါ။

- ၂၅ စာမျက်နှာ ၉၈၊ ကြောင်းရေ ၁၇ ၌ အခိလဓာရဏော ဟု ဘတ်ပါ။
- ၂၆ စာမျက်နှာ ၁၀၈၊ ကြောင်းရေ ၁၆ ၌ ယဿ၊ အကြင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ် ၏ဟု ဘတ်ပါ။
- ၂၇ စာမျက်နှာ ၁၂၅၊ ကြောင်းရေ ၈ ၌ ဉာဏကရဏီ ဟုဘတ်ပါ။
- ၂၈ စာမျက်နှာ ၁၂၇၊ ကြောင်းရေ ၁၂ ၌ ဣဒံ ခေါပနု၌ ဟုဘတ်ပါ။
- ၂၉ စာမျက်နှာ ၁၂၈၊ ကြောင်းရေ ၄ ၌ တဿာယေဝတဏှာယ ဟုဘတ်ပါ။

သရဏာဒိပကာသနိကျမ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ ပဋိညာဉ်

၁။ သံပဿယေဝ ပါဠာဒိံ၊ ဝန္တိတော ရတနတ္ထယံ။
ယာစိတော ဟံ လိခိဿာမိ၊ သရဏာဒိ ပကာသနိံ။

၁။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရတနတ္ထယံ၊ ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို။ ဝန္တိတော၊ ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပြီး၍။ ယာစိတော၊ စာပေ တတ်မြောက် ငါးဝါရောက်အခါ ဒါယကာတို့ သရဏဂုံ - ဂုဏ်တော်ဘွင့် စသည်ကို အတိုအကျဉ်းမျှ ရေးသား ချီးမြှောက် ပေးတော်မူပါဟု ရိုသေစွာလျှောက်ထား တောင်းပန်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပါဠာဒိံ၊ ပါဠိ တော်ကြီး စသည်ကို။ သံပဿယေဝ၊ ကောင်းစွာ ကြည့်ရှုလျက်သာ လျှင်။ သရဏာဒိ ပကာသနိံ၊ သရဏဂုံကို စချီပြရာဖြစ်၍ “သရဏာဒိ ပကာသနိ” မည်သောကျမ်းကို။ လိခိဿာမိ၊ ဉာဏ်စွမ်း ရှိသလောက် အတို အကျဉ်းမျှ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုနိုင်ရန် ရေးသားလိုက်ပေ အံ့သတည်း။

ပဏာမပဋိညာဉ် ပြီး၏။

ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော်လာ သရဏဂုံ သုံးပါး ဆောက်တည်ပုံ

- ၁။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- ၂။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။
- ၃။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဤသို့ဆို၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပါလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏တပည့် သား ရတနာသုံးပါးသို့ စားဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ- ဥပါသိကာမတို့ ဖြစ်ကြရပါသည်။ အထူးသတိပြု၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ကြပါလေ။

- ၁။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။
- ၂။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားတော်မြတ်ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။
- ၃။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ သံဃံ၊ သံဃာတော်မြတ်ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရားထက် တလကြီး ဝမ်းကွဲ နောင်တော်ကြီး ဖြစ်သော သကဒါဂါမ် မဟာနာမ်မင်းသည် ဥပါသကာဖြစ်နိုင်ရန် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားရာတွင် “သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပါ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။

သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်ပုံ ပြီး၏။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရခြင်း အကျိုး

အရပ်ရပ်ပူဇာ၊ ထက်စွာဉာဏ်မြတ်၊ နတ်တို့လိုငြား၊ ကြီးမားစည်းစိမ်၊ မတိမ်ရွှေရုပ်၊ မလှုပ်ခင်သူ၊ မြင်သူစုံမက်၊ ပျံ့နှံ့တက်နှင့်၊ လားရ

နတ်ရွာ၊ လေးသစ္စာသိ၊ ဘေးမရှိ ဥပါသကာ၊ ဖြစ်ဘို့လှာသည်၊ ယုံပါ သရဏဂုံ၏ အကျိုးတည်း။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရခြင်း အကျိုးသရုပ်

- ၁။ သွားရာအရပ်၌ အပူဇော်ခံရခြင်း။
- ၂။ ဉာဏ်ထက်မျက်လာရခြင်း။
- ၃။ သမ္မာဒေဝနတ်များ စောင့်ရှောက်ရခြင်း။
- ၄။ ချမ်းသာ စီးပွား တိုးတက်လာရခြင်း။
- ၅။ ရုပ်အဆင်း ကြည်လင်လာရခြင်း။
- ၆။ သူများက အကြည်ညိုပျက် စကားကို ပြောလည်း ခင်သူတို့ မတုန်လှုပ်ခြင်း။
- ၇။ လူနတ်တို့ ချစ်ခင်ရခြင်း။
- ၈။ ဂုဏ်သတင်း ကျော်စော ပျံ့နှံ့တက်ရခြင်း။
- ၉။ နတ်ပြည်သို့ လားရခြင်း။
- ၁၀။ သစ္စာလေးပါးကို သိရခြင်း။
- ၁၁။ ဘေးရန် မရှိရခြင်း။
- ၁၂။ ဘုရား၏တပည့်သား ဥပါသကာ - ဥပါသိကာမ ဖြစ်ရခြင်း။
အကျိုးသရုပ် (၁၂)ပါး ပြီး၏။

သရဏဂုံလေးမျိုး ဆောက်တည်ပုံ

- ၁။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ နိယျာတေမိ၊ အတ္တံ ဇီဝံ၊ တိ သော အဟံ။
ဓာရေထ ယာဝဇီဝံ မံ၊ နိယျာတနံ ဂတံ ဣဒံ။
- ၁။ သော အဟံ၊ ထိုဘုရား တပည့်တော်သည်။ ယာဝ ဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးဖြာရတနာတို့

သရဏာဒီ ပကာသနီကျမ်း

အား။ အတ္တံ၊ မိမိကိုယ်ကို၎င်း။ ဇီဝံ၊ မိမိအသက်ကို၎င်း။ နိယျာတေမိ၊
လူဒါန်း ဆောင်နှင်းပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မံ၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို။
ဓာရေထ၊ မှတ်တော်မူပါကုန်ဘုရား။ ဣဒံ၊ ဤကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း
သည်။ နိယျာတနံဂတံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့အား မိမိကိုယ်၊ အသက်ကို
လူဒါန်းဆောင်နှင်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း “အတ္တသန္နိယျာတန”
သရဏဂုံပါတည်း။

၎င်းသရဏဂုံကို အဇာတသတ်မင်း တရားအားထုတ်သူ
စသည်တို့ ကျင့်ဆောက်တည်ကြသည်။

၂။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ ဝတ္ထုနံ၊ ပရာယဏော တိ သော အဟံ။
ဓာရေထ ယာဝဇီဝံ မံ၊ ပရာယဏံ ဂတံ ဣဒံ။

၂။ သော အဟံ၊ ထိုဘုရား တပည့်တော်သည်။ ယာဝဇီဝံ၊
အသက်ထက်ဆုံး။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ-ဝတ္ထုနံ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးဖြာ
ရတနာတို့အားသာလျှင်။ ပရာယဏော၊ လည်းလျောင်း ပုန်းအောင်း
အားထားသော သူပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မံ၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို။
ဓာရေထ၊ မှတ်တော်မူပါကုန်ဘုရား။ ဣဒံ၊ ဤကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း
သည်။ ပရာယဏံဂတံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့အား လည်းလျောင်း ပုန်း
အောင်း အားထား ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း “တပ္ပရာယဏ” သရဏဂုံ
ပါတည်း။

၎င်း သရဏဂုံကို သာတာဂီရိ နတ်ဘီလူးမင်း၊ ဟေမဝတ
နတ်ဘီလူးမင်း စသည်တို့ ကျင့်ဆောက်တည်ကြသည်။

၃။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ ဝတ္ထုနံ၊ အန္တေဝါသီဟံ သော အဟံ။
ဓာရေထ ယာဝဇီဝံ မံ၊ သိဿဘာဝံ ဂတံ ဣဒံ။

၃။ သော အဟံ၊ ထိုဘုရား တပည့်တော်သည်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်
ထက်ဆုံး။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ ဝတ္ထုနံ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးဖြာရတနာ

တို့၏သာလျှင်။ အန္တေဝါသီ၊ အတွင်းနေ အနီးနေ တပည့်ဖြစ်သော သူပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မံ၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို။ ဓာရေထ၊ မှတ်တော် မူပါကုန်ဘုရား။ ဣဒံ၊ ဤ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ သိဿဘာဝံဂတံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ တပည့်သားအဖြစ် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ခြင်း “သိဿဘာဝူပဂမန” သရဏဂုံပါတည်း။

၎င်းသရဏဂုံကို အရှင်မဟာကဿပမထေရ် အရှင်ကောဏ္ဍည မထေရ်တို့ ကျင့်ဆောက်တည်ကြသည်။

၄။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ ဝန္ဓာဟံ၊ ကရောမိ ဣတိ သာမိစိံ ။
ဓာရေထ ယာဝဇီဝံ မံ၊ ပါဏိပါတံ ဂတံ ဣဒံ။

၄။ သော အဟံ၊ ထိုဘုရားတပည့်တော်သည်။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက် ထက်ဆုံး။ ဗုဒ္ဓါဒိနံဝ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သုံးဖြာ ရတနာတို့အား သာလျှင်။ ဝန္ဓံ၊ လက်အုပ်ချီမိုး နှိပ်ချ ရှိခိုးခြင်းကို၎င်း။ သာမိစိံ၊ ရှိသေတုပ်ကွခြင်းကို၎င်း။ ကရောမိ၊ ပြုပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မံ၊ ဘုရား တပည့်တော်ကို။ ဓာရေထ၊ မှတ်တော် မူပါကုန်ဘုရား။ ဣဒံ၊ ဤ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။ ပါဏိပါတံဂတံ၊ ရတနာသုံးပါးတို့အား လက်အုပ်ချီမိုး နှိပ်ချရှိခိုး ရှိသေတုပ်ကွ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း “ပါဏိ ပါတ” သရဏဂုံပါတည်း။

၎င်းသရဏဂုံကို တဖုဿ ဘလ္လိက ဝေရဉ္စပုဏ္ဏား စသည်တို့ ကျင့်ဆောက်တည်ကြသည်။

ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိတော်လာ သရဏဂုံသုံးပါး ပါဠိအနက် အကျိုး၁၂-ပါး နှင့် ပါဠိတော်ကြီးများ၌ အကျယ်လာသော သရဏဂုံ လေးမျိုးကို အကျဉ်း ဂါထာဘွဲ့သီကုံး၍ အရှင်ဥက္ကံသဓမ္မမဟာထေရ်သည် ငယ်စဉ်က ရေးသော သရဏဂုံ လေးဂါထာ အနက် ပြီး၏။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံများ ပြီးပြီ။

ဂုဏ်တော်ဘွင့် ဘုရားရှိခိုးအကျဉ်း

ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါး

ဣတိပိ သောဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ၊ သတ္တာ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။

ယော ဘဂဝါ၊ အကြင် ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ လောကော လူ့ပြည်လောက၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ထင်ရှားစွာ ပွင့်တော်မူခဲ့ လေပြီ။ (ထည့်)

၁။ သောဘဂဝါ၊ ထိုငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ ပါရမီ၊ စာဂ၊ စရိယတို့ကို များစွာဘဝ အနန္တတို့က ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးတော် မူခဲ့ပေသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏ မှန်မြတ်ထင်ရှား ပူဇော်အထူးကိုခံထိုက်သည့် အရဟံ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ များပြားဖုံဖုံ တရားအလုံးစုံကို မဘောက် မပြန် မြတ်ရှေ့ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မြင်သိတတ်သည့် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သုံးရှစ်ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဆွဲငါးတန် စရဏ မြတ်ဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၄။ သုဂတော၊ ကောင်းကြောင်းအမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ မသွေထုတ် ချောက် အမြန်ရောက်အောင် ကြံသွားတတ်သည့် သုဂတ ဂုဏ်တော် လည်း ရှိပေ၏။

၅။ လောကဝိဒ္ဓ၊ သတ္တ၊ သင်္ခါရ၊ ဩကာသဟု လောကသုံးဘုံ အလုံး စုံကို အာရုံထင်စွာ ဝေဘန်ကာဖြင့် ကြွင်းကျန်ဓမ္မ မရှိရအောင် မြင်သိ တတ်သည့် လောကဝိဒ္ဓ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၆။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံသူနှင့် တူနှိုင်းမရ လွန်မြတ်လှ၍ ဆုံးမခြင်းငှါထိုက်သော လူယောကျ်ား နတ်

ယောကျ်ား တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ားတို့ကို တရားဓမ္မ နည်းစုံပြုလျက် ယဉ်
ကျေးအောင် ဆုံးမတတ်သည့် အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ ဂုဏ်တော်
လည်း ရှိပေ၏။

၇။ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်-သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာဖြင့် ယဉ်
ကျေးအောင် ဆုံးမတတ်သည် ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသူတို့၏
ဆုံးမခံရာ ဆရာအစစ် အမှန်ဖြစ်သည့် သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ ဂုဏ်တော်
လည်း ရှိပေ၏။

၈။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဝေဘန်ကုန်စင် ကိုယ်ပင်
သိတတ် ကျွတ်ထိုက်သမျှ ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတတ်သည့်
ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၉။ ဘဂဝါ၊ ဣဿရိယ၊ ဓမ္မ၊ ယသ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တဟု အလွန်
ထင်ရှား ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည့်ဘဂဝါ ဂုဏ်တော်လည်း
ရှိပေ၏။

တံ၊ ထို အရဟံအစ ဘဂဝါဆုံးခြုံ ကိုးပါးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊
ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါး

သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
ဟေပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊ ပစ္စုတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟိ။

ဘဂဝတာ၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဒေသိတော၊
လေးဆဲ့ငါးဝါ ရှည်ကြာကာလ ခါသမယပတ်လုံး ဒေသနာဉာဏ်ဖြင့်
ဝေဘန်ပိုင်းခြား ဟောကြားတော် မူအပ်သော။ (ထည့်)

၁။ ဓမ္မော၊ ပိဋကတ်သုံးသွယ် နိကာယ်ငါးဖြာ အင်္ဂါကိုးတန်
ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြောက်ထင်ပေါ်ပရိယတ်

တရားတော်သည်။ သွာက္ခာတော၊ စ လယ် အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ကုံလုံပြည့်ဝ ဟောကြားအပ်သည့် သွာက္ခာတ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၂။ ဓမ္မော၊ အရိယဟု အမည်ထင်ပေါ် မဂ်လေးပါး တရားတော်သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ ခုဘဝတွင် ကျင့်ကြံအရိယာ သူမြတ်တို့သာ ကိုယ်တိုင် သိမြင်အပ်သည့် သန္တိဋ္ဌိက ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၃။ ဓမ္မော၊ အရိယဟု အမည်ထင်ပေါ် မဂ်လေးပါး တရားတော်သည်။ အကာလိကော၊ အခါမလင့် မဂ်ရနေပင် လက်ငင်းမုချ ဖိုလ်ဟူသော အကျိုးကို ပေးတတ်သည့် အကာလိက ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၄။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်ထင်ပေါ် လောကုတ္တရာတရားတော်သည်။ ဟေပဿိကော၊ သော်တာ လသွင် သဘောစင်သဖြင့် ရှင်ရှင်ပျပျ လာပါ ကြွပါ ဤတရားကိုရူပါဟု ဝမ်းမြောက်ကြည်ဖြူတိုက်တွန်း ပြောဆိုခြင်းငှါထိုက်သည့် ဟေပဿိက ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၅။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်ထင်ပေါ် လောကုတ္တရာတရားတော်သည်။ သြပနေယျိကော၊ သတ္တဝါဝေနေ များဖိုလ်ခြေကို ခေမာသောင်ငူ အောင်နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်ယူတတ် မိမိ မိမိ၏ စိတ်၌ ဖြစ်စေခြင်း အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကပ်ရောက်ခြင်းငှါ ထိုက်သည့် သြပနေယျိက ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၆။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်ထင်ပေါ် လောကုတ္တရာတရားတော်သည်။ ဝိညူဟိ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သစ္စာလေးဝ ကျနသိမြင်ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ အသီးအသီး မိမိတို့သန္တာန်၌ သိုမှီးနေညမဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကြီးနှစ်ဝကို ခံစားအပ်သည့် ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

တံ၊ ထို သွာက္ခာတအစ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ ဆုံးဖြဲ့ ခြောက်ပါး
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော တရားတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

သံဃာ့ဂုဏ်တော်ကိုးပါး

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇ္ဈပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝ
တော သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ယဒိဒံစတ္တာရိ ပုရိသ
ယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ အာဟု
နေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဉ္ဇလိကရဏိယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

အဉ္ဇလိ၌ ဣ ရဿ၊ အဉ္ဇ ဓာတ်၊ လိ ပစ္စည်း။

၁။ ဘဂဝတော၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်သား အရိယာသင်္ခါတော်သည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊
သာသနာ၌ ဆုံးမတိုင်းသာ ကျင့်သိက္ခာကို ကောင်းစွာ နိစ္စ ကျင့်တတ်
သည့် သုပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၂။ ဘဂဝတော၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်သား အရိယာ သင်္ခါတော်သည်။ ဥဇ္ဈပ္ပဋိပန္နော၊
အယုတ်တရား နှစ်ပါးမကပ် မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဖြင့် ဖြောင့်မတ်
စွာ ကျင့်တတ်သည့် ဥဇ္ဈပ္ပဋိပန္န ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၃။ ဘဂဝတော၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်သား အရိယာ သင်္ခါတော်သည်။ ဉာယပ္ပဋိပန္နော၊
အသင့်လျင်စွာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဘို့ငှါ ကျင့်တတ်သည့် ဉာယပ္ပဋိပန္န
ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၄။ ဘဂဝတော၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ သာဝက
သံဃော၊ တပည့်သား အရိယာ သင်္ခါတော်သည်။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော၊

ဗြဟ္မာနတ်လူ သုံးဘုံသူတို့ ရိုသေဘို့ငှါ ကျင့်တတ်သည့် သာမိဓိပုဂ္ဂိုလ်
ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၅။ ယဒိဒံပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် ယောကျ်ားမြတ် အစုံတို့သည်။
စတ္တာရိ၊ အစုံအစုံ ခွဲဝေမှတ်သား လေးပါးတို့ပါတည်း။ ယဒိဒံပုရိသ
ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ယောကျ်ားမြတ်တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ အသီးအသီး တွက်ရေ
မှတ်သား ရှစ်ပါးတို့ပါတည်း။ ဘဂဝတော၊ ငါတို့ဆရာ ရှင်တော်မြတ်
ဘုရား၏။ ဒေသ-ဒေသ သာဝကသံဃော၊ ထိုအစုံအစုံ လေးပါး အသီး
အသီးရှစ်ပါး တပည့်သားအရိယာ သင်္ခါတော်သည်။ အာဟုနေယျော၊
အဝေးမှဆောင်ယူ ကြည်ဖြူလေးမြတ် ပစ္စည်းအရပ်ရပ်ဖြင့် ပူဇော်
အပ်သည်ကို ခံထိုက်သည့် အာဟုနေယျ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၆။ ပါဟုနေယျော၊ ရပ်ဝေးရောက်လာ ချစ်မိတ်သဟာဘို့ စီရင်
ထွင်မြတ် ပစ္စည်း အရပ်ရပ်ဖြင့် ပူဇော်အပ်သည်ကို ခံထိုက်သည့် ပါဟု
နေယျ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

၇။ ဒက္ခိဏေယျော၊ နောက်နောင်ဘဝ ကောင်းကျိုးရအောင်
ပေးလှူဆက်ကပ် အလှူမြတ်ကို ခံထိုက်သည့် ဒက္ခိဏေယျ ဂုဏ်တော်
လည်း ရှိပေ၏။

၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယော၊ လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့ ဝပ်စင်း
ဦးခိုက် လက်အုပ်ချီခြင်းကို ပြုထိုက်သည့် အဉ္ဇလိကရဏီယ ဂုဏ်တော်
လည်း ရှိပေ၏။

၉။ လောကဿ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊
တုဘက်စရာ ရှာမရ လွန်ကဲထူးမြတ်လှသော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှု
မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးပစ်ချရာ လယ်မြေကောင်း အထူးဖြစ်သည့် ပုည
က္ခေတ္တ ဂုဏ်တော်လည်း ရှိပေ၏။

တံ၊ ထိုသုပုဂ္ဂိုလ်အစ ပုညက္ခေတ္တ ဆုံးဖြ့် ကိုးပါးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော အရိယာ သင်္ခါတော်မြတ်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
သည်။ ဝန္တာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

ဂုဏ်တော်ကို ပွားရသော အကျိုး

ဂုဏ်တော်ပွားထုံ၊ စိတ်လုံပြည့်စုံ၊ နတ်ဘုံကမ္ဘာ၊ သုံးသိန်း
ကြာပါ၊ သိကြားမှာရှစ်ဆယ်၊ စကြာဝယ်တထောင်၊ အခေါင်
ပဒေသရာဇ်၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ရာ၊ မကျအပါယ်၊ စည်းစိမ်ကြွယ်ဘိ၊
လျော့မရှိဥစ္စာ၊ အဘိညာဓမ္မ၊ ဂုဏ်ထူးနှင့်ပင်၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်သည်၊
အရှင် သုဘူတိထေရ အပဒါန်ကျမ်းလာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း
၏ အကျိုးတည်း။

- ၁။ စိတ်အလုံအတိုင်း ပြည့်စုံရခြင်း။
- ၂။ ကမ္ဘာသုံးသိန်း နတ်ပြည်၌ စံနေရာတွင် အကြိမ်ရှစ်ဆယ်
သိကြားမင်းဖြစ်ရခြင်း။
- ၃။ အကြိမ် တထောင် စကြာမင်း ဖြစ်ရခြင်း။
- ၄။ အကြိမ်များစွာ ပဒေသရာဇ်မင်း ဖြစ်ရခြင်း။
- ၅။ အပါယ်လေးပါး မကျရခြင်း။
- ၆။ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝရခြင်း။
- ၇။ စည်းစိမ်မလျော့ပါးရခြင်း။
- ၈။ နောင်နိဗ္ဗာန်ဝင်ချိန်မှာ အဘိညာဉ်စသော ဂုဏ်ထူးများနှင့်
နိဗ္ဗာန်ဝင် ရောက်ရခြင်း။

ဤအကျိုးများပင်တည်း။

အဋ္ဌကထာလာ အကျိုး

ဘုရားဂုဏ်ထွေ၊ ပွားနေခါဝယ်၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟကင်း
ကွာ၊ ဖြောင့်စွာစိတ်သန်၊ ဥပစာဈာန်နှင့်၊ ဘုရားရှင်ရိုသေ၊
သဒ္ဓါပေပွားဘိ၊ သတိပညာ၊ ပုညာထို့လား၊ လွန်များပီတိ၊
ပါမောဇ္ဇာ၊ ဘေးဒုက္ခဆိုင်၊ သည်းခံနိုင်စွာ၊ ဗုဒ္ဓနှင့်ပင်၊ တူကုနေ
ထင်၊ စေတီအိမ်အသွင်၊ အပူဇော်ခံသင့်၊ ချိန်မဖင့်ထင်ရာ၊ ဟိရိ

ဩတ္တပ္ပိ၊ ဘုရားအရာ၊ ကိုင်းညွတ်စိတ်လာ၊ မဂ်ဖိုလ်မရပါလည်း၊
သုဂတိသာ၊ လားရာရှိသည်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းလာ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ
ကမ္မဋ္ဌာန်း၏အကျိုးတည်း။

(၁) ဘုရားဂုဏ်ကို ပွားနေရာ၌ ရာဂစိတ်မဖြစ်ခြင်း၊ (၂) ဒေါသ
စိတ် မဖြစ်ခြင်း၊ (၃) မောဟစိတ် မဖြစ်ခြင်း၊ (၄) ဘုရားဂုဏ်၌သာ
တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သောစိတ်ဖြစ်ခြင်း၊ (၅) ဥပစာရ စျာန်ကိုရခြင်း၊
(၆) ဘုရားကို ရိုသေလေးစားနိုင်ခြင်း၊ (၇) သဒ္ဓါပွားခြင်း၊ (၈) သတိ
ပွားခြင်း၊ (၉) ပညာပွားခြင်း၊ (၁၀) ကောင်းမှုပွားခြင်း၊ (၁၁) ပီတိ
လွန်စွာပွားခြင်း၊ (၁၂) ပါမောဇ္ဇ လွန်စွာပွားခြင်း၊ (၁၃) ဘေးတွေ့
ရာ၌သည်းခံနိုင်ခြင်း၊ (၁၄) ဆင်းရဲတွေ့ရာ၌သည်းခံနိုင်ခြင်း၊ (၁၅) ဘုရား
နှင့်အတူ နေရထင်ခြင်း၊ (၁၆) စေတီအိမ်ကဲ့သို့ အများအပူဇော်ကို
ခံနိုင်ခြင်း၊ (၁၇) ဟိရိ-ဩတ္တပ္ပတရား နှစ်ပါး ထင်လာခြင်း၊ (၁၈) ဘုရား
ကို ကိုင်းညွတ်သောစိတ် ဖြစ်ခြင်း၊ (၁၉) မဂ်ဖိုလ်ကို မရသေးသော်
လည်း သုဂတိသို့သာ လားရခြင်း။ ဤအကျိုးများပင်တည်း။

ဂုဏ်တော်သုံးပါးဘွင့် ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

**ဣဿရိယ ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးဘွင့်
ဘုရားရှိခိုး အကျဉ်း**

၁။ ပရမိဿရိယံ ဓမ္မော၊ ယသော အဿ သိရိ ဘဂါ။
ဆ တေ ကာမော ပယတ္တောတိ၊ ဝန္တာမိ တံ ဘဂိံ ဇိနံ။

(၁) အဿ၊ ထိုရွှေအဆင်းနှင့် မယှင်းတမူ အလားတူလှ ကိုယ်
ကာယ ရှိတော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ ပရမံ၊ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့ထက် ထူးထူးချွန်ချွန် ပိုသာလွန်မြတ်လှသော။
ဣဿရိယံ၊ စက်ဆုပ်စရာ အနိဋ္ဌာ၌ နှစ်သက်စရာ မြတ်ဣဋ္ဌာဟု မှတ်
ထင်ခါ နေနိုင်ရန် ကိုယ်တော်၏စိတ်ကို အလိုတော်ပါအောင် နှိပ်ကွပ်

လေ့လာ လွန်စွာ အစိုးရတော်မူနိုင်ခြင်း “ပရမ သစိတ္တိဿရိယ”ခေါ် ဣဿရိယ ရွှေဘုန်းတော်။

(၂) ဓမ္မော၊ သေးငယ်ကြီးမား ပေါ့ပါးတဖြာ လိုရာရောက်ရ ပြသတန်ခိုး လွှမ်းမိုးစိုးရ အောင်ရဏ္ဍန္တ ရှင်ပရမေလိုပါ ရှစ်ဖြာ လောကီယ ဓမ္မအကျော် ရွှေဘုန်းတော်နှင့် မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန် ကိုးတန် ထင်ပေါ် လောကုတ္တရာဓမ္မ ရွှေဘုန်းတော်။

(၃) ယသော၊ လောကသုံးရပ် ဘုံသုံးထပ်၌ ပျံ့နှံ့ပိုလှ ဟုတ်မှန် သော ဂုဏ်တော်တွေကို ရပြန်ခြင်းကြောင့် များထွေတန်တန် အခြေ အရံနှင့် ကျော်စောသံ ရှိတော်မူခြင်း ယသ ရွှေဘုန်းတော်။

(၄) သိရိ၊ မြင်သူအများ မျက်စိအားပင် ကြည်ညိုချင်စရာ လက္ခဏာကြီးငယ် အံ့ချီးဘွယ်နှင့် ခြောက်သွယ်ရောင်ထူး မြဲကုန်မြူး သဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ပြောင်ပြောင်ရှန်းရှန်း ထွန်းပထွေထွေ တင့်တယ်လှပသော ကြက်သရေရှိတော်မူခြင်း သိရိ ရွှေဘုန်းတော်။

(၅) ကာမော၊ မိမိသူတပါး ကျိုးစီးပွားကို လိုတောင့်တတိုင်း မဆိုင်းလက်ငင်း ပြီးစေတော်မူနိုင်ခြင်း ကာမ ရွှေဘုန်းတော်။

(၆) ပယတ္တော၊ သတ္တလောက၏ လေးမြတ်ကိုးစား အားထား သလောက် ဆရာမြောက်အောင် အားသစ်မပြတ် ဖြည့်ကျင့်အပ်သည့် ကောင်းမြတ်သော လုံ့လဝီရိယဓာတ် ရှိတော်မူခြင်း ပယတ္တ ရွှေဘုန်းတော်။

ဣတိ၊ ဤသို့ သရုပ်တုတ်ပြ သင်္ချာအရဖြင့်။ တေ ဆ ဘဂါ၊ ထို လက်ဖျစ်တီး၍ အံ့ချီးလို့မပြီး ဣဿရိယ ရွှေဘုန်းတော်ကြီး ခြောက်ပါး တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှင်တော်ဘုရား၏ ဖြည့်ခဲ့ဖြာဖြာ ပါရမီစာဂ စရိယနှင့် သီလ သမာဓိ ပညာ၏ သတ္တိကြောင့် ထင်ရှားစွာ ရှိတော်မူပေကုန်၏။ ဘဂိံ၊ ဣဿရိယ ရွှေဘုန်းတော်ကြီး ခြောက်စုံ အထူးဂုဏ်နှင့် ကုံလုံ

ပြည့်ဝတော်မူပေသော။ တံ ဇိနံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊
တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏
ဘုရား။

ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးဘွင့် ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

**လောကီယ ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ရှစ်ပါးဘွင့်
ဘုရားရှိခိုး အကျဉ်း**

- ၁။ အဏိမာ မဟိမာ စာပိ၊ လသိမာ ပတ္တိ ပါကမ္ပံ။
ဤသိတာ ဝသိတာ အဿ၊ ဣတိ ကာမဝသာယိတာ။
- ၂။ တံ အဋ္ဌိဿရိယံ ဝန္ဒေ၊ သမ္ပုဒ္ဓံပိ အနုတ္တရံ။
အဋ္ဌိဿရိယသမ္ပန္နံ၊ သဗ္ဗကာမ သုခံ ဒဒံ။

(၁) တဿ၊ ထိုသစ္စာလေးတန် တရားမှန်ကို ဝေဘန်ကုန်စင်
ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်တော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ် ဘုရားအား။
အဏိမာ၊ တဆွဲရှစ်တောင် မြင့်ဆောင်လှပ ကိုယ်ကာယကို မြဟွာ
နတ် လူ အများသူတို့ မြင်ဘို့မလွယ် ပရမာနုမြူသဘွယ် သေးငယ်
လာအောင် ဘန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း အဏိမာ ရွှေဘုန်းတော်။

(၂) မဟိမာ၊ လောကဓာတ်များစွာ စကြာဝဠာတွေကို ကိုယ်
ခန္ဓာဖြင့် ပြန်နှံ့ဖုံးကာ ကြီးမားလာအောင် ဘန်ဆင်းတော် မူနိုင်ခြင်း
မဟိမာ ရွှေဘုန်းတော်။

(၃) လသိမာ၊ နေရောင်ခြည်နှင့် မလွတ်အမှီ နေတည်ရာ စာတု
မဟာရာဇ်နတ်ပြည်သို့ ကြွချီမြန်းရန် လျင်မြန် ပေါ့ပါးလာအောင်
ဘန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း လသိမာ ရွှေဘုန်းတော်။

(၄) ပတ္တိ၊ အာကာဗေပြင် ထက်ကောင်းကင်တွင် ထွန်းထွက်
ပေါ်လာ လသော်တာကို ရှင်တော်မြတ်ဘုရား လက်ချောင်းဖျားဖြင့်

မနောစိတ်စဉ် သုံးသပ်ချင်တိုင်း မဆိုင်းတော့ ထိုဌာနသို့ ရောက်ရလေ
အောင် ဘန်ဆင်းတော်မူနိုင်ခြင်း ပတ္တိ ရွှေဘုန်းတော်။

(၅) ပါကမ္မ၊ မြေ၌ပေါ်ထွက် တချက်ငုပ်လျှိုး တန်ခိုးအမျိုးမျိုး
ကို အလိုတော်ရှိတိုင်း ဆုတ်ဆိုင်းမရှိ ဘန်ဆင်းတော် မူနိုင်ခြင်း
ပါကမ္မ ရွှေဘုန်းတော်။

(၆) ဤသိတာ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ ခပ်သိမ်းသူကို ထူးမြတ်ဓမ္မ
နည်းလမ်းပြလျက် လှမ်းမိုးအုပ်စိုးတော် မူနိုင်ခြင်း ဤသိတာ ရွှေ
ဘုန်းတော်။

(၇) ဝသိတာ၊ စက္ခုစထေ့ ခြောက်ဣန္ဒြေကို အောင်မြင်လေ့လာ
အလိုပါစေတော်မူနိုင်ခြင်း ဝသိတာ ရွှေဘုန်းတော်။

(၈) ကာမဝသာယိတာ၊ ကိုယ်လိုတိုင်း မဆိုင်းများစွာ သတ္တဝါ
တွေကို ကောင်းစွာမသွေ အလိုလိုက်ပါစေတော်မူနိုင်ခြင်း ကာမ
ဝသာယိတာ ရွှေဘုန်းတော်။

ဣတိ၊ ဤသို့ သရုပ်တူကပြ သင်္ချာအရဖြင့်။ တံ အဋ္ဌိဿရိယံ၊
ထိုလက်ဖျစ်တီး၍ အံ့ချိုးလို့မပြီး လောကီဣဿရိယ ရွှေဘုန်းတော်ကြီး
ရှစ်ပါးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှင်တော်ဘုရား၏ ဖြည့်ခဲ့ဖြာဖြာ ပါရမီ၊ စာဂ၊
စရိယနှင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၏ သတ္တိကြောင့် ထင်ရှားစွာ ရှိတော်
မူပေ၏။ အဋ္ဌိဿရိယသမ္ပန္နံ၊ လောကီဣဿရိယ ရွှေဘုန်းတော်ကြီးရှစ်
စုံ အထူးဂုဏ်နှင့် ကုံလုံပြည့်ဝ တော်မူပေထသော။ သဗ္ဗကာမသုခံဒဒံ၊
ဗြဟ္မာနတ်လူသုံးဘုံသူတို့အား အလိုခပ်သိမ်း ချမ်းသာခပ်သိမ်းကိုလည်း
မနွေးအမြန် ပေးသနားတော် နိုင်ပေထသော။ အနုတ္တရံပိ၊ သုံးလော
ကထက် ထူးချွန်ဥက္ကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီး တပါးလည်း ဖြစ်တော်မူပေထ
သော။ တံ သမ္မုဒ္ဓံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
သည်။ ဝဇ္ဇေ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

လောကိယ ဣဿရိယ ဘုန်းတော်ရှစ်ပါးနှင့် ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးတွင် ဘုရားရှိခိုးအကျဉ်း

- ၁။ သမ္မသန္တဿ ပဋ္ဌာနံ၊ သတ္တံ သတ္တာဟ မဇ္ဈိမေ။
နီလာ နီလာ ဘိဓာဝန္တိ၊ ပီတော ဒါတာ စ လောဟိတာ။
- ၂။ တမှာ တမှာ စ မဉ္ဇိဋ္ဌာ၊ တံ တံ ဌာနံ ပဘဿရာ။
ဧဝံ ဆဗ္ဗဏ္ဍရံသိ တံ၊ ဗုဒ္ဓံ ဝန္ဒာမိ ဂေါတမံ။

၁-၂။ သတ္တသတ္တာဟမဇ္ဈိမေ၊ “ပလ္လင်္ကံ၊ အနိမိသ၊ စင်္ဂမ၊ ရတနာ သရ၊ အဇပါလ၊ မုစလိန္ဒ၊ ရာဇာယတန-ဟု သတ္တာဟ ခုနစ်လီ အလည် ခွင်ဌာန” ဗောဓိပင်နှင့် ရှေ့ပလ္လင်အနီး နတ်တို့ဘန်ဆင်းပေးသော ရတနာသရ ရှေ့အိမ်တော်သတ္တာဟ၌။ ပဋ္ဌာနံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာထက် နက်နဲ ထူးဆန်း သမန္တပဋ္ဌာန်း တရားတော်မြတ်ကို။ သမ္မသန္တဿ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် သဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်တော်မြတ်ဖြင့် သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော် မူငြား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ နီလာ၊ ဆံတော်၊ မုတ်ဆိတ်တော်၊ မျက် ဝန်းတော်တို့ ညိုရာအရပ်ဌာန ကိုယ်ကာယတွေ့မှ။ အတိပသီဒစိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်ရှင်လန်း ကြည်လင်သောစိတ်တော် ဓာတ်အဟုန် ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရကုန်သော။ (ထည့်)

(၁) နီလာ၊ ညိုရောင်ထိန်လင်း “ဣန္ဒြီနီလာ” ကျောက်ညိုအဆင်း လို့ ညိုဝင်းသော ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တို့သည်၎င်း။

(၂) ပီတာ၊ မျက်စိ ကိုယ်အရေ ဝါရှေ့ရာအရပ်ဌာန ကိုယ်ကာယ တွေ့မှ။ အတိပသီဒစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်ရှင်လန်း ကြည်လင်သော စိတ်တော် ဓာတ်တော် အဟုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရကုန်သော။ ပီတာ၊ ဝါရောင်ထိန်လင်း “ရှေ့တောင်ကြီးတွေ့အဆင်းလို့” ဝါဝင်းသော ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တို့သည်၎င်း။

(၃) သြဒါတာ၊ စွယ်တော်၊ သွားတော်၊ မျက်ဖြူတော်အစုံ အဖုံဖုံ ဖြူဖွေးရာ အရပ်ဌာန ကိုယ်ကာယတွေ့မှ။ အတိပသီဒစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်ရှင်လန်း ကြည်လင်သော စိတ်တော် ဓာတ်အဟုန်ကြောင့်

ဖြစ်ပေါ်လာရကုန်သော။ ဩဒါတာ၊ ဖြူရောင်ထိန်လင်း ဝဇီရစိန် ဖြူ
အဆင်းလို ဖြူဝင်းသော ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တို့သည်၎င်း။

(၄) လောဟိတာ၊ အသားတော်၊ အာတော်၊ လျှာတော်၊ နှုတ်
ခမ်းတော်နှင့် ခြေ၊ လက်ဘဝါးတော်အစုံ၊ အဖုံဖုံနီမြန်းရာ အရပ်ဌာန
ကိုယ်ကာယတွေ့မှ။ အတိပသီဒစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်ရှင်လန်း ကြည်
လင်သော စိတ်တော် ဓာတ်တော်အဟုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရကုန်
သော။ လောဟိတာ၊ နီရောင်ထိန်လင်း ပတ္တမြားကျောက်နီ အဆင်းလို
နီဝင်းသော ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တို့သည်၎င်း။

(၅) တမှာ တမှာ၊ အထက်ဆံဖျားတော် တလျှောက်မှ အောက်
ခြေဘဝါးတော်တို့ ထိုထိုအစိတ်အစိတ်ဖြစ်သော အရပ်ဌာန ကိုယ်ကာ
ယတွေ့မှ။ အတိပသီဒစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ အလွန်ရှင်လန်း ကြည်လင်သော
စိတ်တော် ဓာတ်အဟုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရကုန်သော။ မဉ္ဇိဋ္ဌာ စ၊
စဉ်းငယ်နီရောင်ထိန်လင်း သပြေသီးမှည့်အဆင်းလို မောင်းဝင်းသော
ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တော်တို့သည်၎င်း။

(၆) ပဘဿရာ စ၊ရတနာမျိုးစုံအရောင် ပန်းမျိုးစုံအရောင် ဆီမီး
မျိုးစုံ အရောင်တို့လို ပြုံးပြုံးပြက် ရောင်စုံထွက်ပေါ် တခဲနက်သော
ရောင်ခြည်တော် ဓာတ်တို့သည်၎င်း။

တံ တံ ဌာနံ၊ ဝဲ၊ ယာ၊ ရှေ့နောက် ထက်အောက်ဖုံဖုံ ရပ်စုံနှံစွာ
ထိုထိုဌာန အဆုံးမရှိသော အနန္တစကြဝဠာ လောကဓာတ်တွေ့သို့။
အဘိဓာဝန္တိ၊ ပဋ္ဌာန်းတရားတော်မြတ်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်တော်မူရာ
အခါမှ ရတနာအရောင်၊ နေလအရောင်၊ နတ်ဗြဟ္မာအရောင်၊ အမျိုး
မျိုးအရောင်တွေကို သာလွန်လွမ်းမိုး၍ ရောင်စုံထွေးရှက် တပြိုင်နက်
ပြေးကြွတော် မူကြလေကုန်တော့သတည်း။ ဝေံ၊ ဤရောင်ခြည်တော်
ခြောက်သွယ်ကို “တပည့်တော်” ဖွင့်ဆိုချီးကြူးခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဆဗ္ဗဏ္ဏ
ရံသိံ၊ ညို၊ ရှေ့၊ ဖြူ၊ နီ၊ မောင်းတလီ၊ ပြုံးပြက်၊ တခဲနက်အားဖြင့် ခြောက်

သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်ဓာတ် ရှိတော်မူပေထသော။ ဂေါတမံ၊
“ဂေါတမ”အမည် ရှိတော်မူပေထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်
ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စွဲ
မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ပါးနှင့် ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

**၁၀၈-ကွက် စက်လက္ခဏာတော်နှင့်
စက်တော်ရာ ဘုရားရှိခိုး**

၁။ သုဘ လက္ခဏုပေတဿ၊ အ သမဿ ဂုဏေဟိ ဇ။
လောကဂ္ဂဿပိ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒွိသု ပါဒေသုယေဝ စ။

၁။ သုဘလက္ခဏုပေတဿ၊ အဆန်းတကြယ် လှပတင့်တယ်သော
လက္ခဏာတော် ကြီးငယ်တို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ ဂုဏေ
ဟိ၊ သီလ, သမာ, ပညာ စသား ဂုဏ်အများတို့ကြောင့်။ အ သမဿ စ၊
ဗြဟ္မာ, နတ်, လူ ခပ်သိမ်းသတို့နှင့်တူသူ တဦး တယောက်မျှလည်း
ရှိတော်မူပေထသော။ လောကဂ္ဂဿပိ၊ သုံးလောကထက် ထူးချွန်ဥက္ကဋ္ဌ
ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ကြီးတပါးလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ရှင်တော်
မြတ်ဘုရား၏။ ဒွိသုပါဒေသုယေဝ၊ အလွန်သန့်စင် ခြေတော်နှစ်ပြင်
တို့၌သာလျှင်။ (ပါဒေသု၌ တလသဒ္ဓါ, ကျေ)။

၂။ သတ္တိ စ သိရိဝစ္ဆောပိ၊ နန္ဒိယာဝဋ္ဋမေဝ စ။
သောဝတ္တိကော ဝဋ္ဋံသော စ၊ ဝဗ္ဗမာနဉ္စ ပိဋ္ဌိကာ။

၂။ သတ္တိစ၊ လုံမပုံ၎င်း။ သိရိဝစ္ဆောပိ၊ အိမ်မှန်ပုံ၎င်း။ ဝါ၊
ကြက်သရေတိုက်ပုံ၎င်း။ နန္ဒိယာဝဋ္ဋမေဝစ၊ ပွင့်ချပ်သုံးလွှာ လကျောရစ်
လည်သော ဇလပ်ပန်းပုံ၎င်း။ သောဝတ္တိကော၊ လည်ရေးသုံးဆင့်ပုံ၎င်း။
ဝဋ္ဋံသော စ၊ ဦးဆောက်ပန်းပုံ၎င်း။ ဝဗ္ဗမာနဉ္စ၊ ထမင်းပွဲပုံ၎င်း။

ပိဋိကာ၊ ရွှေအင်းပျဉ်ပုံ၎င်း။ ဝါ၊ ရွှေသလွန်တော်ပုံ၎င်း။ (သတ္တိနှင့်
သောဝတ္တိကော၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒီသ)။

၃။ အင်္ကျံသော စေဝ ပါသာဒေါ၊ တောရဏံ ဆတ္တမေဝ စ။
ခဂ္ဂေါဝါ တာလဝဏ္ဏဉ္စ၊ မောရ စာမရဗီဇနီ။

၃။ အင်္ကျံသောစေဝ၊ ရွှေချွန်းတောင်းပုံ၎င်း။ ပါသာဒေါ၊ ရွှေ
ပြာသာဒ်ပုံ၎င်း။ တောရဏံ၊ ရွှေတုရိုဏ်တိုင်ပုံ၎င်း။ ဆတ္တမေဝစ၊ ထီးဖြူ
တော်ပုံ၎င်း။ ခဂ္ဂေါဝါ၊ သန်လျက်ပုံ၎င်း။ တာလဝဏ္ဏဉ္စ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း
ပုံ၎င်း။ မောရဗီဇနီ၊ ဥဒေါင်းမြီးယပ်ပုံ၎င်း။ စာမရဗီဇနီ၊ စာမရီသား
မြီးယပ်ပုံ၎င်း။

“တောရဏံ၌” ရွှေတုရိုဏ်တိုင်ကား မြို့တံခါးမုခ်အနီး၌
အဆန်းတကြယ် စိုက်ထားသောတိုင်မြတ် တိုင်ထူးတည်း။
စာမရဗီဇနီ၌ “ယသောဓရာ ဖွဲ့သီကုံးသော ဘုန်းတော်ဘွဲ့
“နရသီဟ (၉) ဂါထာအစ၌ “ထီးဖြူတော်နှင့် စာမရီသားမြီး
ယပ်, ခြေတော်မှာရှိကြောင်း လာသောကြောင့် ငါတို့ထည့်၍
ဂါထာဘွဲ့သည်၊ “စတုရဂံဗလ”အမတ်ရေး ဂါထာနှင့် “ရှင်ရဋ္ဌ
သာရ”ရေး လင်္ကာ၌ စာမရီသားမြီးယပ် မပါ။ (သတိပြုပါ)

၄။ ဥက္ခိသံ မဏိပတ္တော စ၊ ဒါမံ နိလုပ္ပလံ တထာ။
ရတ္တသေတုပ္ပလဉ္စေဝ၊ ပုဏ္ဏရိကံ စ အဗ္ဗုဇံ။

၄။ ဥက္ခိသံ၊ ရွှေသင်းကျစ်ပုံ၎င်း။ မဏိ၊ ပတ္တမြားရတနာပုံ၎င်း။
ပတ္တော စ၊ မြသပိတ်ပုံ၎င်း။ ဒါမံ၊ မုလေးပန်းဆိုင်၊ ပန်းကုံးပုံ၎င်း။
နိလုပ္ပလံ၊ ကြာညိုပန်းပုံ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ရတ္တုပ္ပလံ၊ ကြာနီ
ပန်းပုံ၎င်း။ သေတုပ္ပလဉ္စေဝ၊ ကြာဖြူပန်းပုံ၎င်း။ ပုဏ္ဏရိကံ စ၊ ပွင့်ချပ်
ဝတ်လွှာ တရာမပြည့်သော ပုဏ္ဏရိကံကြာပန်းပုံ၎င်း။ အဗ္ဗုဇံ၊ ပွင့်ချပ်
ဝတ်လွှာ တရာမပြည့်သော ကြာပဒုမ္မာ ပန်းပုံ၎င်း။ (ကြာမျိုးငါးပါး
သရုပ်)။

၅။ ပုဏ္ဏကုမ္ဘော တထာပါတိ၊ သမုဒ္ဒေါ စက္ကဝါဠကော။
ပဗ္ဗတော မေရုရာဇာ စ၊ သူရိယော စေဝ စန္ဒိမာ။

၅။ ပုဏ္ဏကုမ္ဘော၊ ရေပြည့်ရေအိုးပုံ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
ပုဏ္ဏပါတိ၊ ရေပြည့်ရေဖလားပုံ၎င်း။ သမုဒ္ဒေါ၊ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းပုံ
၎င်း။ စက္ကဝါဠကောပဗ္ဗတော၊ စကြဝဠာတောင်ပုံ၎င်း။ မေရုရာဇာ စ၊
မြင့်မိုရ်တောင်မင်းပုံ၎င်း။ သူရိယောစေဝ၊ နေစက်ဝန်းပုံ၎င်း။ စန္ဒိမာ၊
လစက်ဝန်းပုံ၎င်း။

ရှေးကျကျ စက်လက္ခဏာဖွင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ၊
ပေစာတို့၌ ဟိမဝန္တာတောင် မပါရှိသောကြောင့် ငါတို့
ဟိမဝန္တာတောင်ကို မထည့်ဘဲ ဂါထာဘွဲ့သည်၊ “ရှေးရေး
ဂါထာ လင်္ကာတို့နှင့် ယခုအခါရှိသော” မဟာပဒါနသုတ်
အဖွင့် အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဇိနာလင်္ကာရ စာအုပ်တို့၌ “ဟိမဝန္တာ
တောင်” ပါရှိနေခြင်းသည် အပိုပင်တည်း။ စာမရီသားမြီးယပ်
ကိုမတွေ့၍ ဟိမဝန္တာတောင်ကို ထည့်ဟန်တူသည်။ (သတိပြု)

၆။ နက္ခတ္တာ စတုရောဒိပါ၊ သဟိတာ ဒိပကေဟိ စ။
စက္ကဝတ္တိ သင်္ခေါ စေဝ၊ မစ္ဆာနံ ယုဂဋ္ဌံ တထာ။

၆။ နက္ခတ္တာ၊ နက္ခတ်နှစ်ဆဲ့ခုနစ်လုံး ပုံတို့၎င်း။ ဒိပကေဟိ၊ အခြံ
အရံ ကျန်းငယ်နှစ်ထောင်တို့နှင့်။ သဟိတာ၊ တက္ကပြစ်ကုန်သော။
စတုရောဒိပါ၊ အရှေ့ကျန်းစသော ကျန်းကြီးလေးကျန်းပုံတို့၎င်း။ စက္က
ဝတ္တိ၊ ပရိသတ် ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာမင်းပုံ၎င်း။
သင်္ခေါစေဝ၊ လင်္ကာရစ်ခုရသင်းဖြူပုံ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ မစ္ဆာနံ၊
ရွှေငါးကြင်းတို့၏။ ယုဂဋ္ဌံ၊ အစုံရုပ်ပုံ၎င်း။

၇။ စက္ကံ သတ္တနဂါစာပိ၊ သိတန္တာ စ မဟာသရာ။
သုပဏ္ဏောစေဝ ကုမ္ဘီလော၊ ဓဇော စ သိဝိကာ တထာ။

၇။ စက္ကံ၊ စကြာလက်နက်ပုံ၎င်း။ သတ္တနဂါစာပိ၊ သတ္တရဗ္ဗာန်
တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်ပုံတို့၎င်း။ သတ္တသီတန္ဓာ စ၊ သီတာသမုဒ္ဒရာ ခုနစ်
တန်ပုံတို့၎င်း။ သတ္တမဟာသရာ၊ အနောဝဒတ်စသော အိုင်ကြီး ခုနစ်
အိုင်ပုံတို့၎င်း။ သုပဏ္ဏောစေတ၊ ဂဠုန်ငှက်မင်းပုံ၎င်း။ ကုမ္ဘီလော၊
မိကျောင်းမင်းပုံ၎င်း။ ဓဇော စ၊ တံခွန်ပုံ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
သိဝိကာ၊ မင်းစီးရွှေသံလျင်းပုံ၎င်း။

“လင်္ကာ၊ ဂါထာ၊ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ စာအုပ်တို့၌”
မပြဋ္ဌာန်းသော “ကုက္ကာ” ပါနေခြင်းကြောင့် စက်လက္ခဏာ
သရုပ် တပါးပိုနေသည်။ (သတိပြု)

ဂ။ ဟရိဗိဇနိ ကေလာသော၊ သီဟော ဗျဉ္ဇေါ ဝလာဟကော။
ဟတ္ထိရာဇာ စ နာဂေါပိ၊ ဟံသော စ ဥသဘော တထာ။

ဂ။ ဟရိဗိဇနိ၊ ရွှေသားမြီးယပ်ပုံ၎င်း။ ကေလာသော၊ ကေလာသ
ငွေတောင်ကြီးပုံ၎င်း။ သီဟော၊ ကေသရီခြင်္သေ့မင်းပုံ၎င်း။ ဗျဉ္ဇေါ၊
ကျားမင်းပုံ၎င်း။ ဝလာဟကော၊ ဝလာဟကမြင်းပုံ မြင်းမင်းပုံ၎င်း။
ဟတ္ထိရာဇာ စ၊ ဥပေါသထ ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းပုံ၎င်း။ နာဂေါပိ၊ ဗာသုကီ
နဂါးမင်းပုံ၎င်း။ ဟံသော စ၊ ရွှေဟင်္သာမင်းပုံ၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။
ဥသဘော၊ နွားမင်း ဥသဘပုံ၎င်း။

“ဟရိဗိဇနိ၌ ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ “နာဂေါပိ ပေမူရှိတိုင်း
“ဗာသုကီ”ဟု ပေးသည်။ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ စာအုပ်၌
“ဝါသုကီ”ဟု ရှိ၏။

၉။ ဒေဝဟတ္ထိ မကာရော စ၊ ဟရိနာဝါ စတုမ္ပုခါ။
ဝစ္ဆကေနေ ကတော ဂါဝိ၊ ကိန္နရော ကိန္နရီပိ စ။

၉။ ဒေဝဟတ္ထိ၊ ဦးခေါင်း သုံးဆုံသုံးလုံးရှိသော ရောဝဏ်နတ်ဆင်
မင်းပုံ၎င်း။ မကာရော စ၊ ရွှေမကာရ်းငါးရုပ်ပုံ၎င်း။ ဟရိနာဝါ၊ ရွှေလှေ

ယာဉ်ပုံ၎င်း။ စတုမုခါ၊ လေးကျွန်းသားတို့၏ မျက်နှာလေးပါး ပုံတို့၎င်း။
ဝါ၊ မျက်နှာလေးပါးရှိသော “စတုရာနန” ဗြဟ္မာမင်း၏ ဦးခေါင်းပုံတို့
၎င်း။ ဝစ္ဆကေနေ ကတောဂါဝီ၊ သားငယ်နှင့်တကွသော နွားမပုံ၎င်း။
ကိန္နရော၊ ကိန္နရာဖိုရုပ်ပုံ၎င်း။ ကိန္နရီပိ စ၊ ကိန္နရာမရုပ်ပုံ၎င်း။

“မကာရော”၌ ဆန်းကြောင့်အာဒိဃ။ စတုမုခါ၌ သဒ္ဓါ
ဆန်း နှစ်ချက်သင့် မွဒေဘော်၊ မျက်နှာလေးပါး ရှိသော
စတုရာနန ဗြဟ္မာမင်းကား အဘိဓာန် ဋီကာတို့၌ လာသော
ဗြဟ္မာမင်းတည်း။

၁၀။ ကရဝိကော မယူရော စ၊ ကောဉ္ဇရာဇာ တထေဝ စ။
စက္ကဝါကော ဇိဝဠီဝေါ၊ ကာမာ ရူပါ ဆ သောဠသ။

၁၀။ ကရဝိကော၊ ကရဝိက်ငှက်မင်းပုံ၎င်း။ မယူရော စ၊ ရှေ့
ဥဒေါင်းမင်းပုံ၎င်း။ ကောဉ္ဇရာဇာ၊ ကြိုးကြာငှက်မင်းပုံ၎င်း။ တထာ၊
ထိုမှတပါး။ စက္ကဝါကော၊ စက္ကဝိက်ငှက်မင်းပုံ၎င်း။ ဇိဝဠီဝေါ၊ ဇိဝဠီ
ငှက်မင်းပုံ၎င်း။ ဆ ကာမာ၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ပုံတို့၎င်း။
သောဠသရူပါ၊ ရူပါဝစရ ဗြဟ္မာ့ပြည် တဆဲ့ခြောက်ထပ်ပုံတို့၎င်း။ (ဝိဉ္ဇ
ဆန်းငင့် ဤဒိဃ၊ ရှေ့ ဇိဉ္ဇဆန်းကြောင့် ဣဿရ)

၁၁။ ဣတိ အဠသတာနေဝ၊ ပုဏ္ဏာနိပိ အရာဒိဟိ။
လက္ခဏာနိ သုဇာယန္တေ၊ ဝန္တေဟံ တာနိ ကမ္မတော။

၁၁။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အရာဒိဟိ၊ ရတနာရောင် အကန့်တထောင်
ရှေ့ရောင်အကွပ် ဣန္ဒနီလာရောင် ပုံတောင်းချက်တို့ဖြင့်။ ပုဏ္ဏာနိ၊
ထင်ပေါ်ပြည့်နှက်ကုန်သော။ တာနိအဠသတာနိ လက္ခဏာနိ၊ ထိုတရား
ရှစ်ကွက် အမြတ်မင်္ဂလာ စက်လက္ခဏာ ခြေတော် နှစ်ဖြာတို့သည်။
ကမ္မတော ဝေ၊ အခြံအရံဒါနနှင့်တကွ ပေးလှူခဲ့သော ကောင်းမှုကုသိုလ်
ကံတော်ကြောင့်သာလျှင်။ သုဇာယန္တေ၊ ကောင်းစွာစုံလင် ဖူးချင်
စရာ ဖြစ်ပေါ်လာရ ပေကုန်သတည်း။ တာနိပိ၊ ထိုတရားရှစ်ကွက်

အမြတ်မင်္ဂလာ စက်လက္ခဏာ ခြေတော်နှစ်ဖြာတို့ကိုလည်း။ အဟံ၊
တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဓေ၊ စိတ်ကကြည်နှူး အထူးဦးတိုက် ရှိခိုးပူဇော်
လိုက်ပါ၏ဘုရား။

ဝေသဒ္ဓါ ပိသဒ္ဓါနှစ်ခုကား အဋ္ဌာနပယုဂ်တည်း။ အရာ
ဒိဟိဋ္ဌိ“ဒိ”ဝယ် ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ လက္ခဏာရှိဋ္ဌိ“ဒေစက္က”
ရှေ့ပုဒ်ကျေ။

၁၂။ အနေန သုဝိပါကာ မံ၊ သိသံဇန္တု မဟာရဟာ။

ဂါထာဝဂ်။

၁၂။ အနေန၊ စိတ်ကကြည်နှူး အထူးဦးတိုက် ရှိခိုးပူဇော်လိုက်ပါရ
မြတ်ပုညကြောင့်။ မဟာရဟာ၊ သူတပါးတို့ထက် ပိုမိုထူးချွန် ပုဂ္ဂိုလ်မ္မန်
ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့အားသာ ထိုက်တန်ကုန်သော။ သုဝိပါကာ၊ ထက်မျက်
ဖွင့်ဖြိုး ကောင်းကျိုး အမျိုးမျိုးတို့သည်။ မံ၊ တပည့်တော်သို့။ သိသံ၊
ဘေးရန်မနှောင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆောလျှင်။ ဇန္တု၊ ရောက်လာပါစေ
ကုန်သတည်း။ (ဂါထာဝဂ် အနက်)

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းအထက်ပါ (၁၁)ဂါထာ၊ ဂါထာဝဂ် တရားရှစ်ကွက်
စက်လက္ခဏာတော်ဘွဲ့ စက်တော်ရာဘုရားရှိခိုး ပါဠိနှင့်
အနက် ယောဇနာခြင်းကို ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့နှင့်
အညီ အပိုကိုဖျက်၍ လိုသော စက်လက္ခဏာ သရုပ်ကို
ထည့်စွက်၍ စက်လက္ခဏာ (၁၀၈)သရုပ်ကို အမှန်သိစေ
ခြင်းငှါ မြင်းခြံမြို့ တပ်ကုန်းဆရာတော် အရှင်ဥက္ကံသဓမ္မ
မဟာထေရ်သည် ရေးသားအပ်ပါသတည်း။

ရှင်ရန္တသဘရ”ရေး စက်တော်ရာ ဘုရားရှိခိုး

အတိုင်းမသိ၊ ကျေးဇူးရှိသည့်၊ မုနိသကျ၊ ဂေါတမ၏၊ ပါဒမြတ်
ခကျာ၊ ဘဝါးတော်၌၊ ထွန်းပေါ်ကျစ်လစ်၊ တရားရှစ်ကို၊ စိစစ်ကောင်း
ဆွေ၊ လှည့်လည်ရေအံ့၊ ချီထွေအစ၊ လှံမအိမ်မ္မန်၊ မကျန်ပွင့်ချပ်၊ ဇလပ်

ပျံ့မွှေး၊ လည်ရေးသုံးဆင့်၊ လှတင့်သွန်းသွန်း၊ ဦးဆောက်ပန်းက၊ စသည်
မကဲ့၊ ထမင်းပဲ့တည်ဟန်၊ ရှေ့သလွန်ချွန်းတောင်း၊ ရောင်မောင်းပြာ
သဒ်၊ အထွဋ်မြတ်ခိုင်၊ တုရိုဏ်တိုင်နှင့်၊ အပြိုင်ထီးဖြူ၊ အတူသန်လျက်၊
ထန်းရွက်ယပ်ဝန်း၊ တခန်းတကြောင်း၊ ဥဒေါင်းစာမရီ၊ သားမြီးယပ်နှစ်၊
သင်းကျစ်တခြား၊ ပတ္တမြားရောင်ဖိတ်၊ သပိတ် ပန်းဆိုင်၊ တုနှိုင်းမရ၊
ပွင့်လှထွားထွား၊ ငါးပါးကြာမျိုး၊ ရေအိုး ဖလား၊ ထူးခြားသမုဒ္ဒရာ၊
စကြဝဠာတတန်၊ တောင်မွန်မြင့်မိုရ်၊ ထိုထို နေ လ၊ နက္ခတ်အစု၊ ဒီပ
လေးခု၊ ဇမ္ဗူဒီပါ၊ ပြုဗ္ဗာ ဥတ္တရ၊ ဒက္ခိဏ အပရဂေါရီ၊ တလီအံ့ဘွယ်၊
ကျန်းငယ်နှစ်ထောင်၊ ဘုန်းခေါင်စကြာမင်း၊ ခရုသင်းဖြူဆွတ်၊ ငါးကြင်း
ပွတ် စကြာ၊ သီတာခုနစ်တန်၊ သတ္တရဗ္ဗန်တွင်၊ တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်၊
ကြပ်ကြပ်မြင့်ခိုင်၊ ခုနစ်အိုင်တသုန်၊ ဂဠုန်တကြောင်း၊ မိကျောင်းရေ
သား၊ မှတ်သားတံခွန်၊ မင်းတန်သံလျင်း၊ မယွင်းတသီး၊ သားမြီး
ကေလာ၊ ဝလာဟက၊ သီဟ ကျားမင်း၊ ဆင်မင်းမြတ်ကျော်၊ ဥပေါ
သထ ယာဉ်မွန်၊ ဆဒ္ဒန်တခြား၊ နဂါး တနဲ့၊ မကဲ့တူကူ၊ ဥသဘ မကျန်၊
ရောဝဏ် မကာရ်၊ ထူးဆန်းတသွယ်၊ တင့်တယ်လှထွေ၊ ရှေ့လှေလှိုဝါ၊
မျက်နှာလေးပါး၊ နွားသားမိစစ်၊ အဖြစ်များလှ၊ ကိန္နရ ကိန္နရီ၊ တူပြီ
ကရဝိက်၊ ဖိတ်ဖိတ်သောင်းသောင်း၊ ဥဒေါင်း ကြိုးကြာ၊ ဟင်္သာ
စက္ကဝိက်၊ ငှက်၏အမျိုး၊ ဇီဝဇိုင်းရုပ်ပုံ၊ ခြောက်ဘုံနတ်ရွာ၊ ဆ ကာမာ
နှင့်၊ ဗြဟ္မာဘုံရပ်၊ ဆဲ့ခြောက်ထပ်က၊ စေ့စပ်ထင်လင်း၊ မကြွင်းပြည့်စွာ၊
ဖြစ်လာကန့် ကွပ်၊ တသန်မလပ်၊ ပုံတောင်းချက်ညှပ်လျက်၊ စက်ရာ
ခြေစုံ၊ တင့်တယ်ပုံကို၊ ထက်စွန်းမိုးဖျား၊ သိကြား ဗြဟ္မာ၊ တူရေးရှာ
လည်း၊ ဘယ်ခါတမျှ၊ မတူရလိမ့်၊ အသမ သမ္မုဒ္ဒါ၊ သုံးလူ့ခြာ၏၊
ရတနာ ထွန်းလင်း၊ အဆင်းသန့်သန့်၊ အကန့်တထောင်၊ အကွပ်ရောင်
ရှေ့သား၊ ပုံတောင်းချက် ဣန္ဒနီလာ၊ ရောင်ဖြာပြုံးပြက်၊ တရားရှစ်ကွက်၊
ခြေတော်စက်ကို၊ စုံမက်မြတ်နိုး၊ ရှိလျှင်ခိုးသည်။ ။ ကောင်းကျိုး
လျှင်ဆော၊ ရောက်စေသော်....

၁၀၈-ကွက် စက်လက္ခဏာတော် သရုပ်

- ၁။ လုံ့မပုံ၊
- ၂။ အိမ်မွန်ပုံ၊ တနည်း-ကြက်သရေတိုက်ပုံ၊
- ၃။ ပွင့်ချပ်သုံးလွှာ လက်ျာရစ်လည်သော ဗလပ်ပန်းပုံ၊
- ၄။ လည်ရေးသုံးဆင့်ပုံ၊
- ၅။ ဦးဆောက်ပန်းပုံ၊
- ၆။ ထမင်းပဲပုံ၊
- ၇။ ရှေ့အင်းပျဉ်ပုံ၊ တနည်း-ရှေ့သလွန်တော်ပုံ၊
- ၈။ ရှေ့ချန်းတောင်းပုံ၊
- ၉။ ရှေ့ပြာသာဒ်ပုံ၊
- ၁၀။ မြို့တံခါးမုခ်အနီး၌ အဆန်းတကြယ် စိုက်ထားသော တိုင်မြတ်
တိုင်ထူး ရှေ့တုရိုက်တိုင်ပုံ၊
- ၁၁။ ထီးဖြူတော်ပုံ၊
- ၁၂။ သန်လျက်ပုံ၊
- ၁၃။ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းပုံ၊
- ၁၄။ ဥဒေါင်းမြီးယပ်ပုံ၊
- ၁၅။ စာမရီသားမြီးယပ်ပုံ၊
- ၁၆။ ရှေ့သင်းကျစ်ပုံ၊
- ၁၇။ ပတ္တမြားရတနာပုံ၊
- ၁၈။ မြသပိတ်ပုံ၊
- ၁၉။ မုလေးပန်းဆိုင်းပန်းကုံးပုံ၊
- ၂၀။ ကြာညှိပန်းပုံ၊
- ၂၁။ ကြာနီပန်းပုံ၊
- ၂၂။ ကြာဖြူပန်းပုံ၊
- ၂၃။ ပွင့်ချပ်ဝတ်လွှာ တရာမပြည့်သော ပုဏ္ဏရိုက်ကြာပန်းပုံ၊

- ၂၄။ ပွင့်ချပ်ဝတ်လွှာ တရာပြည့်သော ပဒုမ္မာကြာပန်းပုံ၊
- ၂၅။ ရေပြည့်ရေအိုးပုံ၊
- ၂၆။ ရေပြည့်ရေဖလားပုံ၊
- ၂၇။ သမုဒ္ဒရာလေးစင်းပုံ၊
- ၂၈။ စကြဝဠာတောင်ပုံ၊
- ၂၉။ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းပုံ၊
- ၃၀။ နေစက်ဝန်းပုံ၊
- ၃၁။ လစက်ဝန်းပုံ၊
- ၃၂။ နက္ခတ်(၂၇)လုံးပုံ၊
- ၃၃။ အရွှေကျွန်းကြီးပုံ၊
- ၃၄။ မြောက်ကျွန်းကြီးပုံ၊
- ၃၅။ တောင်ကျွန်းကြီးပုံ၊
- ၃၆။ အနောက်ကျွန်းကြီးပုံ၊
- ၃၇။ ပရိသတ် ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာမင်းပုံ၊
- ၃၈။ လကျော်ရစ် ခရုသင်းဖြူပုံ၊
- ၃၉။ ရွှေငါးကြင်း အစုံရုပ်ပုံ၊
- ၄၀။ စကြာလက်နက်ပုံ၊
- ၄၁-ပ-၄၈။ သတ္တရဗ္ဗန်တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်ပုံ၊
- ၄၉-ပ-၅၄။ သီတာသမုဒ္ဒရာ ခုနစ်တန်ပုံ၊
- ၅၅-ပ-၆၁။ အိုင်ကြီးခုနစ်အိုင်ပုံ၊
- ၆၂။ ဂဠုန်ငှက်မင်းပုံ၊
- ၆၃။ မိကျောင်းမင်းပုံ၊
- ၆၄။ တံခွန်ပုံ၊
- ၆၅။ မင်းစီးရွှေသံလျင်းပုံ၊
- ၆၆။ ရွှေသားမြီးယပ်ပုံ၊
- ၆၇။ ကေလာသဇေတောင်ကြီးပုံ၊

- ၆၈။ ဝလာဟက မြင်းပျံ မြင်းမင်းပျံ၊
- ၆၉။ ကေသရီခြင်္သေ့မင်းပျံ၊
- ၇၀။ ကျားမင်းပျံ၊
- ၇၁။ ဥပေါသထဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းပျံ၊
- ၇၂။ ဗာသုကီ နဂါးမင်းပျံ၊
- ၇၃။ နွားမင်းဥသဘပျံ၊
- ၇၄။ ဦးခေါင်း (၃၃) လုံးရှိသော ရောဇာဏ်နတ်ဆင်မင်းပျံ၊
- ၇၅။ ရွှေမကာရ်းငါးရုပ်ပျံ၊
- ၇၆။ ရွှေလှေယာဉ်ပျံ၊
- ၇၇။ လေးကျွန်းသားတို့၏မျက်နှာ(၄)ပါးပျံ၊ တနည်း-မျက်နှာ (၄) ပါးရှိသော “စတုရနန” ဗြဟ္မာမင်း၏ ဦးခေါင်းပျံ၊
- ၇၈။ နွားသားအမိပျံ၊
- ၇၉။ ကိန္နရာဖိုရုပ်ပျံ၊
- ၈၀။ ကိန္နရာမရုပ်ပျံ၊
- ၈၁။ ကရဝိက်ငှက်မင်းပျံ၊
- ၈၂။ ရွှေဥဒေါင်းမင်းပျံ၊
- ၈၃။ ကြိုးကြာငှက်မင်းပျံ၊
- ၈၄။ ရွှေဟင်္သာမင်းပျံ၊
- ၈၅။ စက္ကဝါက်ငှက်မင်းပျံ၊
- ၈၆။ ဇီဝဇိုးငှက်မင်းပျံ၊

၈၇-ပ-၉၂။ ကာမာဝစရနတ်ပြည် (၆) ထပ်ပျံ၊

၉၃-ပ-၁၀၈။ ရူပဝစရဗြဟ္မာ့ဘုံ (၁၆) ထပ်ပျံ၊

မှတ်ချက်။ ။ ၎င်းအထက်ပါ “ရှင်ရဋ္ဌသာရ” ရေး ဘုရားရှိခိုး
 လင်္ကာဟောင်း၌ ရှေးပေမူ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာများနှင့်အညီ အပိုကို
 ဖျက်၍ ကြည်ညိုဘွယ်ဖြစ်အောင် လိုသောအရာများကို ထည့်စွက်ပြင်
 ဆင် ဘော်ပြုထားခဲ့သော စက်တော်ရာ ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာနှင့် စက်
 လက္ခဏာတော် သရုပ်များကို ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ အလည်
 တိုက်ကြီး၌ သီတင်းသုံးသော အရှင်ဝိလာသမဟာထေရ်မြတ် တောင်း
 ပန်အပ်သောကြောင့် ရေးသားအပ်ပါသတည်း။

**မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဘွဲ့သီကုံးတော် မူသော
 ဘုရားရှိခိုး**

၁။ အနုစွာဝစသီလဿ၊ နိပကဿစ ဈာယိနော။
 စိတ္တံ ယဿ ဝသီဘူတံ၊ ဧကဂ္ဂံ သုသမာဟိတံ။
 ပထျာဝတ္တဂါထာ

၁။ အနုစွာဝစသီလဿ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့ထက် ထူးထူး
 ချွန်ချွန် ပိုသာလွန်မြတ်သော သီလရှိတော်မူပေထသော။ နိပကဿစ၊
 ထက်မြက်ရင့်သန် သတိ ပညာဉာဏ်လည်း ရှိတော်မူပေထသော။
 ဈာယိနော၊ ဈာန်ချမ်းသာကို မပြတ်မွေ့လျော် ဝင်စားလေ့လည်း
 ရှိတော်မူပေထသော။ ယဿ၊ အကြင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ စိတ္တံ၊
 စိတ်နှလုံးဘော်သည်။ ဝသီဘူတံ၊ ဈာန်အရာ၌ ပိုင်ပိုင်နင်းနင်း လွန်စွာ
 လေ့လာတော် မူနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခု တည့်မတ် အာရုံမြတ်၌
 တည်နေတော်မူပေ၏။ သုသမာဟိတံ၊ လွန်စွာမသွေ ငြိမ်သက်တည်
 ကြည်တော်မူပေ၏။

၂။ တံ ဝေ တမောနုဒံ ဓီရံ၊ တေဝိဇ္ဇံ မစ္စုဟာယိနံ။
 ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ အာဟု သဗ္ဗပဟာယိနံ။
 ပထျာဝတ္တဂါထာ

၂။ တံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ တမောနုဒံ၊ လွန်စွာ ဖိစီး
 အဝိဇ္ဇာ အမှိုက်မှောင်ကြီးကို ပယ်ဖျောက်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တပါး
 ရှိဟူ၍၎င်း။ ဓီရံ၊ နှိုင်းယှဉ်မရဘဲ ထူးလွန်ကဲသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တပါး
 ဟူ၍၎င်း။ တေဝိဇ္ဇံ၊ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်သုံးပါးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တပါးဟူ၍
 ၎င်း။ မစ္စုဟာယိနံ၊ ဓမ္မတာအမှန် မစ္စုမာရ်ကို အကျန်မထား ပယ်ရှား
 စွန့်ပစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တပါးဟူ၍၎င်း။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗြဟ္မာ
 နတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏။ ဟိတံ၊ စီးပွားချမ်းသာ အဖြာဖြာကို ရွက်
 ဆောင်ပေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် တပါးဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗပဟာယိနံ၊
 အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲဘေးရန်တွေကို အကျန်မထား ပယ်ရှားစွန့်ပစ်
 ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် တပါးဟူ၍၎င်း။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိ သူတော်
 ကောင်းတို့သည်။ (ထည့်) ဝေ၊ မုချ အမှန် ကေန်စင်စစ်။ အာဟု၊
 ချီးမွမ်းပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

၃။ တီဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ သမ္ဗန္ဓံ၊ အသံမုဇ္ဇ ဝိဟာရိနံ။
 ဗုဒ္ဓံ အန္တိမဒေဟိနံ၊ တံ နမဿာမိ ဂေါတမံ။

တတိယ ဇကာရ ဝိပုလာ ဂါထာ

၃။ တီဟိဝိဇ္ဇာဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓံ၊
 ကိုလုံကြယ်ဝ ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ အသံမုဇ္ဇဝိဟာရိနံ၊ မတွေ
 မဝေ သီတင်းသုံး၍ နေထိုင်လေ့လည်းရှိတော်မူပေထသော။ အန္တိမဒေ
 ဟိနံ၊ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ခန္ဓာဘဝကိုလည်း ဆောင်တော်မူပေထ
 သော။ ဂေါတမံ ဂေါတမအမည်လည်း ရှိတော်မူပေထသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊
 ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမဿာမိ၊
 ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ တိကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်ကြီး၌ လာသော
 ဘုရားရှိခိုးသုံးဂါထာသည် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဘွဲ့သိ

ကုံး၍ ပုဏ္ဏားကြီးတယောက်အား ဟောပြု သင်ချပေးသော
ဘုရားရှိခိုးဂါထာများ ဖြစ်ပါသည်။

ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ (၇) ဆူ ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဝိပဿိဿစ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
သိခိဿစာပိ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

ဥဘယ သကာရ ဝိပုလာ ဂါထာ

၁။ (၁) စက္ခုမန္တဿ၊ ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မ စသည်ထင်ရှား ငါးပါးမျက်စိ
အမြင်ရှိတော်မူပေထသော။ သိရီမတော၊ ရှန်းရှန်းတက်ဝေ ဘုန်းကြက်
သရေလည်း ရှိတော်မူပေထသော။ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿိရှင်တော်မြတ်
ဘုရားအား။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍
ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

(၂) သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား သနား
ချစ်ခင်ခြင်း အလေ့ရှိတော်မူပေသော။ သိခိဿစာပိ၊ သိခိ ရှင်တော်
မြတ်ဘုရားအားလည်း။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး
လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

၁။ သိရိဋ္ဌိ ဆန်းကြောင့်ဤဒီဃ၊ (ပရိတ်ကြီးဋီကာ) သိခိဿပိစဟု
ပိသဒ္ဓါရွှေမရှိရ။

၂။ ဝေဿဘုဿစ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဓိနော။

ပထမ သကာရ ဝိပုလာ ဂါထာ

၂။ (၃) နှာတကဿ၊ ကိလေသာချေးညှော်ကို ဆေးလျှော်ပြီး
ဖြစ်တော်မူပေထသော။ တပဿိနော၊ အကုသိုလ်ကိလေသာကို မဖြစ်
စေတတ်သော သတိတရား အကျင့်လည်း ရှိတော်မူပေထသော။
ဝေဿဘုဿ၊ ဝေဿဘူရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ၊ တပည့်တော်၏။

နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊
ဖြစ်ပါ၏ ဘုရား။

၄။ မာရသေနပမဒ္ဓိနော၊မာရ်မင်း၏ စစ်သည်ကို နှိပ်နင်း ဖျက်ဆီး
ပြီး ဖြစ်တော်မူပေသော။ ကကုသန္ဓဿစ၊ ကကုသန် ရှင်တော်မြတ်
ဘုရားအားလည်း။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ
မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

မာရသေနာ၌ သုခုစ္စာရကြောင့် အာဒိဿ၊ (ပရိတ်ကြီး
ဋီကာ)

၄။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊ ပြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
ကဿပဿစ နမတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။

တတိယဘကာရိပုလ္လာဂါထာ

၃။ (၅) ပြာဟ္မဏဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိတော်
မူပေထသော။ ဝုသီမတော၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်အကျင့် ရှိတော်
မူပေထသော။ ကောဏာဂမနဿ၊ ကောဏာကို ရှင်တော်မြတ် ဘုရား
အား။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍
ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏ဘုရား။

(၆) သဗ္ဗဓိ၊ အလုံးစုံသော အရာ၌။ ဝိပ္ပမုတ္တဿ၊ ကိလေသာ ဘေး
ရန်ဒုက္ခ အဝဝမှ ကင်းလွတ်ပြီး ဖြစ်တော်မူပေသော။ ကဿပဿစ၊
ကဿပ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားအားလည်း။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊
ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏
ဘုရား။

ဝုသီ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒိဿ၊ ကောဏာဂမနသ၌ ဆန်း
ကြောင့် သံယုဂ် သတလုံးကျေ။

၄။ အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။
ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခ ပနုဒနံ။

ပထမသကာရဝိပုလဂါထာ

၄။ (၇)ယော၊ အကြင်ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ သဗ္ဗ
ဒုက္ခ ပနုဒနံ၊ လုံးစုံဒုက္ခ ဟူသမျှကို ပယ်ပျောက် ကင်းပစေတတ်သော။
ဣမံဓမ္မံ၊ ဤပရိယတ် ပဋိပတ် ပဋိဝေဓအားဖြင့် သုံးပါးသော တရား
တော်မြတ်ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟောကြားတော်မူလေပြီ။ အင်္ဂီရသဿ၊
ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်မှ ကုန်မြူးထွက်ခြယ် ခြောက်သွယ်သော ရောင်ခြည်
ရှိတော်မူပေထသော။ သိရီမတော၊ ရှန်းရှန်းတက်ဝေ ဘုန်းကြက်သ
ရေလည်း ရှိတော်မူပေထသော။ သကျပုတ္တဿ၊ သာကီဝင်မင်းသား
အစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ တဿ ဂေါတမဿ စ၊ ထိုဂေါတမ
ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအားလည်း။ (ထည့်)မေ၊ တပည့်တော်၏။ နမော၊
ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါ၏
ဘုရား။

သိရိဉ္စိ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ။

မှတ်ချက်။ ။ မြင့်မိုရ်တောင် မြောက်ဘက် ယုဂန္ဓုရ်တောင်ထိပ်
ဘုံဗိမာန်၌နေသော ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီး၏ ဘုရားရှိခိုး လေးဂါထာ
သည် သုတ်ပါထေယျ ပါဠိတော်ကြီး၌ လာ၏။

နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး

၁။ တဏှကံရော မေဓကံရော၊ အထောပိ သရဏကံရော။
ဒီပကံရောစ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ ကောဏှညော ဒွိပဒုတ္တမော။

ပထမတကာရဝိပုလဂါထာ

၁။ (၁) တဏှကံရော၊ တဏှကံရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။
(၂) မေဓကံရော၊ မေဓကံရာ ရှင်တော်မြတ် ဘုရား၎င်း။ (၃) အထောပိ၊

ထိုမှ တပါးလည်း။ သရဏကံရော၊ သရဏကံရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
၎င်း။ (၄) ဒီပကံရောစ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒီပကံရာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။
(၅) ကောဏ္ဍညော ဒွိပဒုတ္တမော၊ ကောဏ္ဍည ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
၎င်း။

၂။ မင်္ဂလော သုမနော စေဝ၊ ရေဝတော သောဘိတော တထာ။
အနောမဒဿိ ပဒုမော၊ နာရဒေါ ပဒုမုတ္တရော။

တတိယဘကာရိပုလာဂါထာ

၂။ (၆) မင်္ဂလော၊ မင်္ဂလ ရှင်တော်မြတ် ဘုရား၎င်း။
(၇) သုမနောစေဝ၊ သုမနေ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၈) ရေဝတော၊
ရေဝတ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၉) သောဘိတော၊ သောဘိတ
ရှင်တော်မြတ် ဘုရား၎င်း။ (၁၀) တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အနောမဒဿိ၊
အနောမဒဿိ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၁) ပဒုမော၊ ပဒုမ ရှင်တော်
မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၂) နာရဒေါ၊ နာရဒ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။
(၁၃) ပဒုမုတ္တရော၊ ပဒုမုတ္တရ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။

၃။ သုမေဓော စ သုဇာတော စ၊ ပိယဒဿိ မဟာယသော။
အတ္တဒဿိ ဓမ္မဒဿိ၊ သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော။

တတိယရကာရိပုလာဂါထာ

၃။ (၁၄) သုမေဓော စ၊ သုမေဓာ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၅)
သုဇာတော စ၊ သုဇာတ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၆) ပိယဒဿိ
မဟာယသော၊ ပိယဒဿိ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၇) အတ္တဒဿိ၊
အတ္တဒဿိ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၈) ဓမ္မဒဿိ၊ ဓမ္မဒဿိ
ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၁၉) သိဒ္ဓတ္ထော လောကနာယကော၊
သိဒ္ဓတ္ထ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။

၄။ တိဿော ဖုဿော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိပဿီ သိခိ ဝေသဘူ။
ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော၊ ကဿပေါ ဂေါတမော ဇိနော။

တတိယမကာရိပုလဂါထာ

၄။ (၂၀) တိဿော၊ တိဿ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၁) ဖုဿော စ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဖုဿ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၂) ဝိပဿီ၊ ဝိပဿီရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၃) သိခိ၊ သိခိ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၄) ဝေသဘူ၊ ဝေသဘူ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၅) ကကုသန္ဓော၊ ကကုသန် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၆) ကောဏာဂမနော၊ ကောဏာဂုံ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၇) ကဿပေါ၊ ကဿပ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။ (၂၈) ဂေါတမော ဇိနော၊ ဂေါတမ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၎င်း။

သိခိ၌ ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ ဝေသဘူ၌ ဆန်းကြောင့် သံယုဂ် သတလုံးကျေ။

၅။ ဧတေ အဟေသုံ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိတရာဂါ သမာဟိတာ။
သတရံသီဝံ ဥပ္ပန္နော၊ မဟာတမဝိနောဒနာ။

ပထမမကာရိပုလဂါထာ

၅။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်) ဧတေ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့သည်။ အဟေသုံ၊ အစဉ်အတိုင်းပွင့်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။ ဧတေ၊ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ပွင့်တော်မူကြကုန်သည့် ရှင်တော်မြတ်တို့သည်။ ဝိတရာဂါ၊ ကင်းပြီးသောရာဂ ရှိတော်မူကြပေကုန်၏။ သမာဟိတာ၊ ငြိမ်သက်တည်ကြည်သော စိတ်နှလုံးလည်း ရှိတော်မူကြပေကုန်၏။ သတရံသီဝံ၊ အရာမကသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့် ထွန်းပလင်းဖြာ နေမင်းစကြာကဲ့သို့။ မဟာတမဝိနောဒနာ၊ လွန်စွာ ဖိစီး အဝိဇ္ဇာအမှိုက်မှောင်ကြီးကို ပယ်ဖျောက်တော်မူကြကုန်လျက်။ ဥပ္ပန္နော၊ ပွင့်တော်မူကြလေကုန်ပြီ။

၆။ ဇလိတွာ အဂ္ဂိခန္ဓာဝ၊ နိဗ္ဗုတာ တေ သ သာဝကာ။
တေသာဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္ဓာမိ ပုရိသုတ္တမေ။

ပထျာဝတ္တဂါထာ

၆။ သ သာဝကာ၊ တပည့်သားတော်တို့နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။
တေ၊ ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရားတို့သည်။ အဂ္ဂိခန္ဓာဝ၊ ထိန်ထိန်တောက်
ညီး မီးပုံကြီးကဲ့သို့။ ဇလိတွာ၊ ပညာတော်ရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်
ဝင်းဝင်း ထွန်းလင်း တောက်ပတော်မူကြကုန်ပြီး၍။ နိဗ္ဗုတာ၊ ခန္ဓာ
ဇာတ်သိမ်း ပြတ်ငြိမ်းသွားကြလေကုန်ပြီ။ ပုရိသုတ္တမေ ပုရိသုတ္တမာနံ၊
ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူကြပေကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုရှင်တော်
မြတ်ဘုရားတို့၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်အစုံ ကြာပဒုံတို့ကို။ အဟံ၊ တပည့်
တော်သည်။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်။ ဝန္ဓာမိ၊
ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။ (နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ
ဘုရားရှိခိုး (၆)ဂါထာသည် ဗုဒ္ဓဝင်အဋ္ဌကထာ၌ လာ၏)

ဘုရားကပိလဝတ် နေပြည်တော်ဝင် ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နော၊ ကမ္မယန္တော ဝသုန္ဓရံ။
အ ဟေဓယန္တော ပါဏာနိ၊ ယာတိ လောကေ ဝိနာယကော။

တတိယမကာရိပုလာဂါထာ

၁။ ဧဝံ ဤပြုပါမည် စကားအစဉ်ဖြင့်။ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နော၊ လုံးစုံများ
စွာ ကြီးငယ်လက္ခဏာ ကိုယ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ ဝိနာ
ယကော၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ လောကေ၊ ကမ္ဘာလောကဓာတ်
အတွင်း၌။ ဝသုန္ဓရံ၊ မြေအပြင်တခုလုံးကို။ ကမ္မယန္တော၊ ခြိမ်းခြိမ်းအော်
ဟည်း တုန်လှုပ်စေပြီးလျက်။ ပါဏာနိ၊ ပရုဏ်ကစဖြာ သေးငယ်စွာသော
သတ္တဝါတို့ကို။ အ ဟေဓယန္တော၊ ခြေဘဝါးတော်ဖြင့် ညှဉ်းဆဲ နင်းဖိ
တော်မူဘဲ။ ယာတိ၊ ကြွသွားတော်မူပေ၏။ (သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နကာယသဒ္ဓါကျေ)

၂။ ဒက္ခိဏံ ပထမံ ပါဒံ၊ ဥဒ္ဓရန္တော နရာသဘော။
 ဂစ္ဆန္တော သိရိသမ္ပန္နော၊ သောဘတံ ဒွိပဒုတ္တမော။
 ပထျာဝတ္တဂါထာ

၂။ နရာသဘော၊ ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူပေထသော။
 သိရိသမ္ပန္နော၊ ယှဉ်နှိုင်းစာလို့မရအောင် ဘုန်းကြက်သရေနှင့်လည်း
 ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ ဒွိပဒုတ္တမော၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။
 ပထမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒက္ခိဏံပါဒံ၊ လကျောတွင်ခေါ် ခြေဘဝါးတော်ကို။
 ဥဒ္ဓရန္တော၊ ကြွလှမ်းတော်မူလျက်။ ဂစ္ဆန္တော၊ ကြွသွားတော်မူသည်။
 သမာနေော၊ ဖြစ်ခဲ့ပါသော်။ (ထည့်)။ သောဘတံ၊ ကြည့်ရှုဖူးမြော်လို့
 မဝ အလွန်တရာ တင့်တယ် လှပတော်မူပေ၏။ (သောဘတံ၌ ဆန်း
 ကြောင့် ဤဒီသ)

၃။ ဂစ္ဆတော ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ဟေဋ္ဌာ ပါဒတလံ မုဒုံ။
 သမံ သမ္ပုသတေ ဘူမိံ၊ ရဇသာ နုပလိမ္ပတံ။
 ပထျာဝတ္တဂါထာ။

၃။ ဂစ္ဆတော၊ ကြွသွားတော်မူပေသော။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ရှင်တော်
 မြတ်ဘုရား၏။ မုဒုံ၊ အကြိမ်တရာဖတ်ပြု ဝါဂွမ်းနုအတူ ဖြူစင် နူးညံ့
 ခြင်း ရှိတော်မူသော။ ဟေဋ္ဌာပါဒတလံ၊ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ
 ပေါ်ထင် အောက်ခြေဘဝါးတော် အပြင်သည်။ ဘူမိံ၊ ချောင်းရာမြေ
 မျက်နှာအပြင်သို့။ သမံ၊ အညီအမျှ။ သမ္ပုသတေ၊ ထိတော်မူပေ၏။
 ရဇသာ၊ အညစ်အကြေး မြူအမှေးဖြင့်လည်း။ နုပလိမ္ပတံ၊ လိမ်းကျံ
 ကပ်ငြိတော်မူပေ။ (ရဇသာ၌ ပိသဒ္ဓါကျေ)

၄။ နိန္ဒံ ဌာနံ ဥန္နမတိ၊ ဂစ္ဆန္တေ လောကနာယကေ။
 ဥန္နတဉ္စ သမံ ဟောတိ၊ ပထဝီ စ အစေတနာ။
 ပထျာဝတ္တဂါထာ

၄။ လောကနာယကေ၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊
 ကြွသွားတော်မူခဲ့ပါသော်။ ပထဝီ စ၊ မဟာပထဝီမြေကြီးသည်လည်း။

အ စေတနာ၊ အသက်ဝိညာဉ် မရှိပါဘဲလျက်။ နိန္ဒုဌာနံ၊ နိမ့်ရာမြေ
အရပ်သည်။ ဥန္နမတိ၊ ခြေဘဝါးနှင့် ညီမျှအောင် မြင့်မောက်မိုတက်လာ
ရလေ၏။ ဥန္နတဉ္စ၊ မြင့်မောက်မိုတက်ရာ မြေအရပ်သည်လည်း။ သမံ၊
ခြေဘဝါးတော်နှင့် အညီအမျှ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်လာရလေ၏။

၅။ ပါသာဏာ သက္ခရာစေတ၊ ကထလာ ခါဏုကဏ္ဍကာ။
သဗ္ဗေ မဂ္ဂါ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ ဂစ္ဆန္တေ လောကနာယကေ။
ပထျာဝတ္တံဂါထာ

၅။ လောကနာယကေ၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊
ကြွသွားတော်မူခဲ့ပါသော်။ ပါသာဏာ၊ ကျောက်ခဲ ကျောက်ဖျာတို့
သည်၎င်း။ သက္ခရာ စေတ၊ ကျောက်စရစ်တို့သည်၎င်း။ ကထလာ၊
အိုးခြမ်းကဲ့တို့သည်၎င်း။ ခါဏုကဏ္ဍကာ၊ သစ်ငုတ် ဆူးငြောင့်တို့သည်
၎င်း။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံ ထိခိုက်စရာ ဘေးရန်တို့သည်။ မဂ္ဂါ၊
ရှင်တော်ဘုရား ကြွသွားရာ လမ်းခရီးမှ။ ဝိဝဇ္ဇေန္တိ၊ ရှောင်လွှဲဘဲကြည့်ကြ
လေကုန်၏။

စေတံ ဝ သဒ္ဓါဖြင့် ကျောက်ပြုတ်ကိုလည်းယူ၊ တေသဗ္ဗေ
တေသဒ္ဓါ၊ ထည့်ပါ၎င်း။

၆။ နာတိဒ္ဓုရေ ဥဒ္ဓရတိ၊ နစ္စာသန္ဓေ စ နိက္ခိပိ။
အ ဘန္ဓုယံဝ နိယျာတိ၊ ဥဘော ဇာဏု စ ဂေါပုကေ။
ပထမဘကာရပိဂုလာဂါထာ

၆။ လောကနာယကေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊
ကြွသွားတော်မူခဲ့ပါသော်။ (လိုက်ပေး) နာတိဒ္ဓုရေ၊ ခြေဘဝါးလှမ်း
ကျယ်လည်း မကျယ်လွန်းဘဲ။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ကြွလှမ်းတော်မူပေ၏။ နစ္စာ
သန္ဓေစ၊ ခြေဘဝါးလှမ်း စိပ်လည်းမစိပ်လွန်းဘဲလည်း။ နိက္ခိပိ၊ ကြွလှမ်း
တော်မူလေပြီ။ ဥဘောဇာဏု စ၊ နှစ်ဘက်သော ဒူးဆစ်တော်တို့ကို

၎င်း။ ဥဘောဂေါပ္ပကော၊ နှစ်ဘက်သော ခြေမျက်စိတော်တို့ကို၎င်း။ အာသန္နယံဝ၊ ထိခိုက်တော်မမူစေဘဲသာလျှင်။ နိယျာတိ၊ ကြံသွားတော်မူပေ၏။

၇။ နာ တိသိဿံ ပက္ကမတိ၊ သမ္ပန္န စရဏော မုနိ။
န စာပိ သဏိကံ ယာတိ၊ ဂစ္ဆမာနော သမာဟိတော။

ပထမဘကာရဝိပုလာဂါထာ

၇။ သမ္ပန္နစရဏော၊ ပြည့်စုံသော ပါရမီကုသိုလ် အကျင့်ရှိတော်မူပေထသော။ သမာဟိတော၊ ငြိမ်သက်တည်ကြည်သော စိတ်နှလုံးလည်း ရှိတော်မူပေထသော။ မုနိ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဂစ္ဆမာနော၊ ကြံသွားတော်မူသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်ခဲ့ပါသော်။ (ထည့်) နာတိသိဿံ၊ ခြေဘဝါးလှမ်း မြန်လည်း မမြန်လွန်းဘဲ။ ပက္ကမတိ၊ ကြံသွားတော်မူပေ၏။ န စာပိ သဏိကံ၊ ခြေဘဝါးလှမ်း ဖြည်းလည်း မဖြည်းလွန်းဘဲလည်း။ ယာတိ၊ ကြံသွားတော်မူပေ၏။

၈။ ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယံ၊ ဒိသဉ္စ ဝိဒိသံ တထာ။
နာပေက္ခမာနော သော ယာတိ၊ ယုဂမတ္တံ ဟိ ပေက္ခတိ။

တတိယမကာရဝိပုလာဂါထာ

၈။ သော၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်သို့၎င်း။ အဓော စ၊ အောက်အရပ်သို့၎င်း။ တိရိယံ၊ ဖီလာ ရှစ်မျက်နှာအရပ်သို့၎င်း။ ဒိသဉ္စ၊ လေးမျက်နှာအရပ်သို့၎င်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိဒိသံ၊ အထောင့်မျက်နှာ အရပ်သို့၎င်း။ နာပေက္ခမာနော၊ ကြည့်ရှုတော်မူဘဲ။ ယာတိ၊ ကြံသွားတော်မူပေ၏။ ယုဂမတ္တံ ဟိ၊ ထမ်းပိုးတပြန် ပမာဏ လေးတောင်ခန့်မျှကို သာလျှင်။ ပေက္ခတိ၊ ကြည့်ရှုတော်မူပေ၏။

တိရိယံ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒိသနှစ်ခု၊ ယုဂမတ္တံဟိ၌ ဟိသဒ္ဓါ၊ အဝဓာရဏ။

၉။ နာဂဝိက္ကန္တစာရောသော၊ ဂမနေ သောဘတေ ဇိနော။
စာရုံ ဂစ္ဆတိ လောကဂ္ဂေါ၊ ဟာသယန္ဓော သဒေဝကေ။
ပထျာဝတ္တဂါထာ

၉။ သောဇိနော၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ နာဂဝိက္ကန္တစာ
ရော၊ ဆင်မင်းဆဒ္ဒန် သွားပုံဟန်လား တင့်တယ်သော ကြွသွားခြင်း
ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဂမနေ၊ ကြွသွားတော်မူခြင်း၌။ သောဘတေ၊
ကြည့်ရှု ဖူးမျှော်လို့မဝ အလွန်တရာ တင့်တယ် လှပတော်မူပေ၏။
လောကဂ္ဂေါ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့်
တကွဖြစ်သူ အများလူတို့ကို။ ဟာသယန္ဓော၊ စိတ်ဓာတ်အေးချမ်း
နှစ်သက်ရွှင်လန်းစေတော် မူလျက်။ စာရုံ၊ တင့်တယ်ယဉ်ကျေးစွာ။
ဂစ္ဆတိ၊ ကြွသွားတော်မူပေ၏။

၁၀။ ဥဠုရာဇာဝ သောဘန္ဓော၊ စာတုစာရီဝ ကေသရီ။
တောသယန္ဓော ဗဟူသတ္တေ၊ ပုရိသေဋ္ဌံ ဥပါဂမိ။
ပထျာဝတ္တဂါထာ

၁၀။ ဥဠုရာဇာဝ၊ နက္ခတ်တာရာ ကြယ်တကာတို့ ဝိုင်းအံ့စရာ
လမင်းစကြာသို့။ သောဘန္ဓော၊ တင့်တယ် လှပတော် မူပေထသော။
ကေသရီဝ၊ သားတကာတို့ ဝိုင်းအံ့စရာ ခြင်္သေ့မင်းကေသရာသို့။ စာတု
စာရီ၊ လူထူစုဝေး မြင်သူငေးလောက်အောင် ယဉ်ကျေးတင့်တယ်စွာ
ကြွသွားလေ့ ရှိတော်မူပေထသော။ သောဇိနော၊ ထိုရှင်တော်မြတ်
ဘုရားသည်။ (လိုက်ပေး) ဗဟူသတ္တေ၊ ဖူးရှုကြည့် များလှသတ္တဝါတို့
ကို။ တောသယန္ဓော၊ ရွှင်လန်း နှစ်သက်စေတော် မူလျက်။ ပုရိ
သေဋ္ဌံ၊ ကပိလဝတ် ဟု နာမထင်လင်း ပြည်တော်မြတ် အတွင်းသို့။
ဥပါဂမိ၊ ဝင်ကြွတော်မူလေပြီ။

၁၁။ တဿာဟံ သိရသာ ပါဒေ၊ ဝန္ဒာမိ ပုရိသုတ္တမေ။
ဂါထာဝဂ်

၁၁။ ပုရိသုတ္တမေ- ပုရိသုတ္တမဿ၊ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်တော်မူပေ
သော။ တဿ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်အစုံ ကြာပဒုံ

တို့ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်
အင်္ဂါဖြင့်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

ဘုရား ကပိလဝတ် နေပြည်တော်ဝင် ဘုရားရှိခိုး (၁၀)
ဂါထာသည် ပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၌ လာ၏။

အာသိသပုဗ္ဗကပဏာမ

ဘုရားလေးဆူ (၈၈) ဘုရားရှိခိုး

စက္ခုမာ စာရ မာရဒွေ၊ ဓမ္မညူ ဓမ္မသာမိကော။
ဗလူပေတော ဗလံဓာရော၊ ဝရဒေါ ဒေတု မေဝရံ။

အာစရံ၊ ဒါန သီလ စသည် အလီလီ ပါရမီ အကျင့်တရားကို။
အာရဒွေ၊ သင်္ချေလေးရပ် သိန်းကပ်ကမ္ဘာ ရှည်မြင့် ကြာအောင်
ဖွေရှာကြိုးကုတ် ဖြည့်ကျင့် အားထုတ်တော် မူခဲ့ရပေသည် ဖြစ်၍။
စက္ခုမာ၊ များပြားဖုံဖုံ တရားအလုံးစုံကို အကုန်မလပ် မြင်သိတတ်
သည့် သမန္တမျက်လုံး မျက်စိ အကြည်ဓာတ်ကိုလည်း ရရှိတော်မူပေထ
သော။ ဓမ္မညူ၊ ဥပယုခံငါးဝ မြတ်ဓမ္မကို တစမကျန် ဘူသယံဖြင့် ကေန
တိတိ ဟုတ်မှန်တိုင်းလည်း သိမြင်တော်မူပေထသော။ ဓမ္မသာမိကော၊
ပရမတ် ပညတ် နှစ်ရပ်ထင်ပေါ် တရားတော်ဖြင့် လောကသုံးပါးကို
စိုးသပိုင်နင်း တရားမင်း အရှင်သခင် ဘုရင်တဆူလည်း ဖြစ်တော်မူပေ
ထသော။ ဗလူပေတော၊ ဌာနာဌာန စသည်ဆယ်ပါး ဉာဏ်တော်
အားနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ ဗလံဓာရော၊ ဆဒ္ဒန်ပေါက်
ကြီး ဆယ်စီးစွမ်းအား ယောက်ျားဗိုလ်ခြေ ကုဋေတသောင်း ပေါင်းရုံး
မြားမြောင် အားတော်ကိုလည်း ဆောင်နိုင်တော် မူပေထသော။
ဝရဒေါ၊ လူ့ရပ်နတ်ထံ မြတ်နိဗ္ဗာန်နှင့် ဆယ်တန်သိဒ္ဓိ လိုရှိလေသမျှ
ထွက်ရာလမ်းအဝဝ အောင်ဆုမြတ်ကြီးကိုလည်း မနှေးအမြန် ပေးသ
နားတော် မူနိုင်ပေထသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။

(ထည့်) မေ၊ ထွက်ရပ်လမ်းထိုထို ပေါက်ဘို့လိုလား ရှင်တော်မြတ်
 ဘုရား၏ သားတပည့်အား။ ဝရံ၊ လူ့ရပ် နတ်ထံ မြတ်နိဗ္ဗာန်နှင့်
 ဆယ်တန်သိဒ္ဓိ လိုရှိသမျှ ထွက်ရပ်လမ်းအဝဝ အောင်ဆုမြတ်ကြီးကို။
 ဒေတု၊ အောင်ကြောင်းအမှန် အောင်မောင်းသံဖြင့် အောင်လံတို့
 ထူစိုက် ကြံတိုင်းအမြန် ပေါက်ရောက်ရလေအောင် ကြည့်ရှုကယ်မ
 ပေးသနားတော်မူပါ ပေးသနားတော်မူပါ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။

၈-၀-၀-၀ (၈၀) ဘုရားရှိခိုး

“စက္ခုမာစာ”ရမာရဒ္ဓေါ၊ “ဗလူပေတော ဗ”လံဓာရော။
 “ဓမ္မညူ ဓ”မ္မရာဇေကော၊ “ဝရဒေါဒေတု မေ ဝ”ရံ။

အာစာရံ၊ ဒါန၊ သီလ စသည်အလီလီ ပါရမီ အကျင့်တရားကို။
 အာရဒ္ဓေါ၊ သင်္ချေလေးရပ် သိန်းကပ်ကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင်
 ဖွေရှာ ကြိုးကုတ် ဖြည့်ကျင့် အားထုတ်တော် မူခဲ့ရပေသည်ဖြစ်၍။
 စက္ခုမာ၊ များပြားဖို့ဖို့ တရားအလုံးစုံကို အကုန်မလပ် မြင်သိတတ်
 သည့် သမန္တမျက်လုံး မျက်စိ အကြည်ဓာတ်ကိုလည်း ရရှိတော်မူမေထ
 သော။ ဗလူပေတော၊ ဌာနာဌာန စသည်ဆယ်ပါး ဉာဏ်တော်အားနှင့်
 လည်း ပြည့်စုံတော်မူပေထသော။ ဗလံဓာရော၊ ဆဒ္ဓန်ပေါက်ကြီး
 ဆယ်စီးစွမ်းအား ယောကျ်ားဗိုလ်ခြေ ကုဋေတသောင်း ပေါင်းရုံး
 မြားမြောင် အားတော်ကိုလည်း ဆောင်နိုင်တော် မူပေထသော။
 ဓမ္မညူ၊ ဧညယျဓံငါးဝ မြတ်ဓမ္မကို တစမကျန် ဘူသယံဖြင့် ကေနိတိတိ
 ဟုတ်မှန်တိုင်းလည်း သိမြင်တော် မူပေထသော။ ဓမ္မရာဇာ၊ ပရမတ်
 ပညတ် နှစ်ရပ်ထင်ပေါ် တရားတော်ဖြင့် လောကသုံးပါးကို စိုးသ
 ပိုင်နင်း တရားမင်းကြီး အစစ်လည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဧကော၊
 အနန္တလောကဓာတ် အရပ်ရပ်လုံး သိမ့်သိမ့်ချိုးမျှ စံနှုန်းမရအောင်
 အကျင့်ဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်သဖြင့် သုံးလောကထက် ကြီးမြတ်

သောသ္မ ပါမောက်တဆူလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဝရဒေါ၊
 လူ့ရပ်နတ်ထံ မြတ်နိဗ္ဗာန်နှင့် ဆယ်တန်သိဒ္ဓိ လိုရှိလေသမျှ ထွက်ရပ်
 လမ်းအဝဝ အောင်ဆုမြတ်ကြီးကိုလည်း မနှေးအမြန် ပေးသနားတော်
 မှုနိုင်ပေထသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ (ထည့်) မေ၊
 ထွက်ရပ်လမ်းထိုထို ပေါက်ဘို့လိုလား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ သား
 တပည့်အား။ ဝရံ၊ လူ့ရပ်နတ်ထံ မြတ်နိဗ္ဗာန်နှင့် ဆယ်တန်သိဒ္ဓိ လိုရှိ
 လေသမျှ ထွက်ရပ်လမ်းအဝဝ အောင်ဆုမြတ်ကြီးကို။ ဒေတု၊ အောင်
 ကြောင်းအမှန် အောင်မောင်းသံဖြင့် အောင်လံတွေ့ထူစိုက်၍ ကြံတိုင်း
 အမြန် ပေါက်ရောက်ရလေအောင် ကြည့်ရှုကယ်မ ပေးသနားတော်မူပါ
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။

ဋ-သ-ည-က (၈၈) ဘုရားရှိခိုး

“ဋကိတဗ္ဗေ စ ဋ” ကံန္တော၊ “သတ္တေ သု” ပါလကော ဇိနော။
 “ဉာဏိကော ဉေ” ယုဓမ္မေသု၊ “ကာမံက” ရောတု မေ ဝရံ။

ဋကိတဗ္ဗေ စ၊ ပယ်ရှားသုမ်သင် ဖျက်ဆီးထိုက်သော ကိလေသာ
 တို့ကိုလည်း။ ဋကံန္တော၊ တစမကျန် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ပယ်ရှား
 သုမ်သင် ဖျက်ဆီးတော် မူပေထသော။ သတ္တေ၊ ကျွတ်ထိုက်များစွာ
 သတ္တဝါတို့ကို။ သုပါလကော၊ တရားဓမ္မ နည်းလမ်းပြလျက် နိဗ္ဗာန်
 ရောက်အောင် ကောင်းစွာပို့ဆောင် စောင့်ရှောက်တော်မူပေထသော။
 ဉေ ယုဓမ္မေသု၊ ဉေ ယုဓံငါးဝ မြတ်ဓမ္မတို့၌။ ဉာဏိကော၊ ပိုင်ပိုင်မိမိ
 မြင်သိသော သဗ္ဗညုတရှေ့ဉာဏ် ရှိတော်မူပေထသော။ ဇိနော၊
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဝါ၊ တပည့်တော်
 ၏။ ကာမံ၊ လိုချင်နှစ်သက်လှသော။ ဝရံ၊ အောင်ရာ အောင်ကြောင်း
 အောင်ဆုအပေါင်းကို။ ကရောတု၊ အမြန်ယခု အောင်မြင်မှု ရအောင်
 ပြုတော်မူပါ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။

အောင်ခြင်း(ဂ)ပါး ဘုရားရှိခိုး

ဗ-ဓ-န-မ (၈၈) ဘုရားရှိခိုး

“ဗလံမာရံ ဗ”ဟံ ဇေန္တော၊ “ဓမ္မိကာနံ သုခံ ဓ” ရော။

“နန္ဒိတဗ္ဗေ စ န”န္တေန္တော၊ “မင်္ဂလံ ဟောတု မေ” ဇယံ။

မာရံ၊ ခြောက်ထပ်နတ်ဘုံ ဖိန့်ဖိန့်တုန်အောင် အာဏာဟုန်ပျံလင်း
မာရ်နတ်မင်းကို၎င်း။ ဗလံ ဗဟံ၊ ရွှေနှင့်ဝဲယာ တဖြာအထက် နောက်
ဘက်စကြဝဠာ စစ်ဗိုလ်ပါ များစွာကို၎င်း။ ဇေန္တော၊ လက်နက်
မယှဉ် တရားအစီရင်ဖြင့် အောင်မြင်တော် မူပေထသော။ ဓမ္မိကာနံ၊
တရားကျင့်သူ ဗြဟ္မာနတ်လူတို့၏။ သုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာ အဖြာဖြာကို။
ဓရော၊ ဆောင်တော် မူပေထသော။ နန္ဒိတဗ္ဗေ စ၊ နှစ်သက်ထိုက်သော
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားတို့ကိုလည်း။ နန္တေန္တော၊ ရကြလေအောင် သတ္တဝါ
တွေကို ဟောကြားမြှောက်တော် နှစ်သက်စေတော် မူပေထသော။
ဇိနော၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ (ထည့်) မေ၊ တပည့်တော်အား။
မင်္ဂလံ၊ အောင်မြင်လိုရာ ဆုမင်္ဂလာသည်။ ဇယံ၊ ဘေးရန်မထွေး မနှော
လျင်စွာ အောင်မြင်လာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေချင်ပါ၏ ရှင်တော်
မြတ်ဘုရား။

အောင်ခြင်း(ဂ)ပါး ဘုရားရှိခိုး

မာရံ ယက္ခံ ဂဇံ စောရံ၊ စိဉ္စမာဏန္တ သစ္စကံ။
နာဂံ ဗကံ အဇေသီ ယော၊ တံ ဝန္တာမိ တထာဂတံ။

(၁) ယောတထာဂတော၊ အကြင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မာရံ၊
ယူဇနာတရဒါးဆယ် အံဘွယ်ကြီးဘိ ဂီရိမေခလာ မည်သာတွင်ခြင်း
နတ်ဆင်မင်းထက် စီးကာဘုန်းပြောင် လက်ရုံးတထောင် ဘန်ဆင်း
ဆောင်လျက် ရွှေနှင့် ဝဲယာ တဖြာအထက် နောက်ဘက် စကြဝဠာ
စစ်ဗိုလ်ပါနှင့် နိုင်အောင် ပလ္လင်လုချဉ်း မာန်ဟုန်ပြင်းသည့် မာရ်
နတ်မင်းကို၎င်း။

(၂) ယက္ခံ၊ မျက်စိ စွယ်ပြူး အထူးမွေးမှင် နက်ကျင်နီညား မုတ်ဆိတ် ဖွားနှင့် ကြောက်ဘွယ် များမြောင် လေးထောင့်သုံးရာ နှစ်ဆယ်သာအောင် များစွာလှသား နေ့တိုင်းသုံးစား အားစွမ်းများ လှ အာဠာဝက မည်တောင်ရှိသည့် နတ်ဘီလူးမင်းကို၎င်း။

(၃) ဂဇံ၊ ဆွဲခြောက် မောင်းအိုး လျှံဖြိုးပြည့်နှက် သေအရက်ကို တိုက်လျက်ထန်ပြင်း နင်းဘို့ရည်မှတ် ဒေဝဒတ်တို့ လွတ်ထားချိန်အား ဘုရားမြတ်စွာ ဆွမ်းခံရာ၌ ရှေ့တော်ဦးတိုက် စူးစူးလိုက်၏ သတ်မည့် ကော် ကြိုးကြာသံဖြင့် အမြန်ပြေးလာဘိ နာဠာဂီရိ မည်တောင်ရှိသည့် မင်းစီးဆင်ကြမ်းကို၎င်း။

(၄) စောရံ၊ သုံးယူဇနာ အက္ခာစခန်း ခရီးလမ်းကို မပန်းမဟိုက် အလိုက်ထန်ပြင်း တဟုန်ခြင်းဖြင့် ပြေးနင်းစွမ်းနိုင် ပြိုင်သူဘက်ရှား လူအများကို လှံထားစွဲကာ ဘမ်းခါသတ်လျက် တထောင်လက်ညှိုး ပန်းကုံးကြိုးသွင် လည်ဝယ်ဆင်ဘိ အင်္ဂုလိမာလ မည်တောင်ရှိသည့် ခိုးသူကြီးကို၎င်း။

(၅) စိဉ္စမာဏဉ္စ၊ သန္ဓေရင့်လှ မိန်းမပုံယောင် ပြုပြင်ဆောင်၍ ပရိသတ်အား ရှင်ချစ်ထွဋ်ထား တရားဟောကာ နေစဉ်ခါ၌ ရောက်ဝင် လာ၍ ယုတ်မာညစ်ညမ်း စကားကြမ်းဖြင့် နှုတ်မှာရဲရဲ စုပ်စွဲဘော်ဘိ စိဉ္စမာဏဝိကာ မည်သာတောင်ရှိသည့် မိန်းမယုတ်ကို၎င်း။

(၆) သစ္စကံ၊ ဝါဒတထောင် နှုတ်ရဆောင်၍ မာန်ဟုန်တက်ကြွ မိုက်မာနနှင့် ရုပ် နာမ် အနတ္တကို ကိုယ်အတ္တထင်ခါ ဘုရားဟောပါ လည်း သဘောမကျ ပယ်ချပြစ်တင် စိတ်ဘဝင်မြင့်လှ ကုဋဒန္တ မည်တောင်ရှိသည့် သစ္စကပရိပိုဇ်ကို၎င်း။

(၇) နာဂံ၊ ခိုးလျှံရောင်စို့ တောင်မြင့်မိုရ်ကို ပါးပျဉ်းအုပ်ဖုံး ကိုယ်အလုံးဖြင့် ခုနစ်ပတ် ရစ်ခါတတ်စွမ်း လွန်ကြမ်း ခက်ထန် မျက်

စောင်းမာန်နှင့် ပထမအာလိန်နေငြား နတ်နဂါးတို့ကို တန်ခိုးဖြင့်
အုပ်စိုးပိုင်ရ နန္ဒောပနန္ဒ မည်တောင်ရှိသည့် နတ်နဂါးမင်းကို၎င်း။

(ဂ) ဗကံ၊ သဿတဒိဋ္ဌိ များဘိတန်တန် မိစ္ဆာဉာဏ်နှင့် ဘောက်
ပြန်စွဲယူ မည်သူကမျှ ဟောမရဘဲ လွန်ခက်ခဲစွာ အာဘဿရာ
ဗြဟ္မာခပင်း ဝပ်စင်းရို့ကျိုး တန်ခိုးကြီးလှ ဗကမည်တောင်ရှိသည့်
ဗြဟ္မာမင်းကို၎င်း။

အဇေသီ၊ တရားဟောထွေ ဆုံးမပေခြင်းဖြင့် အောင်မြင်
တော်မူလေပြီ။ တံ တထာဂတံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊
တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏
ဘုရား။

အာသီသပုဗ္ဗကပဏာမ

အောင် (ဂ) ချက် ဘုရားရှိခိုး

ဇယစက္ကော ဇယန္တောယော၊ ဇယိတဗ္ဗေ ဇယာသနေ။
ဇယာပေသိ ဇယေသိနံ၊ ဇယံ ဒေတု ဇယုတ္တရော။

ဇယုတ္တရော၊ အောင်သူတကာ မှီရာဥက္ကဋ္ဌ အောင်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်
ကြီးတပါးလည်း ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဇယစက္ကော၊ အောင်မြင်
ထက်မြက် အောင်လက်နက် ပါရမီကုသိုလ်စက် ရတနာလည်း ရှိတော်
မူပေထသော။ ယော ဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။
ဇယာသနေ၊ အောင်ပန်းဆင်ရာ ဗောဓိပင်နှင့် ရှေ့ပလ္လင်နေရာ၌။
ဇယိတဗ္ဗေ၊ ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား အောင်အပ်သော မာရ်ငါးပါး
တို့ကို။ ဇယန္တော၊ ဒုတ်ထား မဆောင် ကြိုးမနှောင်ဘဲ အောင်မြင်
တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဇယေသိနံ၊ လိုချင်ရာရာ အောင်ဆုချမ်းသာ
အောင်မင်္ဂလာကို ရှာမှီးလိုက်စား သုံးတိုက်ဘုံသား သတ္တဝါများကို။

ဇယံ၊ လိုချင်ရာရာ အောင်ဆုချမ်းသာ အောင်မင်္ဂလာကို။ ဇယာပေသိ၊
 သာယာလွယ်ကူ အောင်မြင်တော်မူလေပြီ။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုရှင်တော်
 မြတ်ဘုရားသည်။ (ထည့်)။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဇယံ၊ ဘေးရန်
 မလာ အောင်ဆုချမ်းသာ အောင်မင်္ဂလာကို။ ဒေတု၊ ပမာပုံထား
 ရာဟုလာသားသို့ သနားငဲ့ညွှာ ပေးသနားတော် မူစေချင်ပါ၏
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။

ရှေးပညာရှိများ စီကုံးခဲ့သော အောင်(ဂ)ချက် ဂါထာ၏
 အနက် အကျဉ်းကို ဆရာတော် ရေးသည်။

ဝါဆိုတော်ဝဉ် ဘုရားရှိခိုး

သုံးလူ့ထွဋ်ခေါင်၊ ငါးမာရ်အောင်၍၊ ရှေ့ညောင်(ပလ္လင်) ပတ်ရံ၊
 သတ္တဋ္ဌာန်ဝယ်၊ သတ္တာဟံဖွဲ့၊ စမ္မာယ်ခဲပြီ၊ တဆဲရှစ်ယူဇနာ၊ ထိုမှကွာသည်၊
 ဗာရာ၊ သမိပ၊ မိဂဒ္ဓါ၊ နန္ဒိယဝိဟာ၊ ပထမဝါတည်း၊ ဒွါ-တိ-ဇယျ၊
 ရာဇဂဟံ၊ ဝေဠုဝန်ပျော်၊ ငါးသော် ဝေသာလီ၊ လိစ္ဆဝီ ဝိဟာ၊ ခြောက်ဝါ
 မကုလ၊ သတ္တမ-ဝတိ သာ၊ အဋ္ဌာ-ဘဂ္ဂ၊ နဝမ-ကောသမ္ဘိ၊ ယောသီ
 ရှေ့ဘုံ၊ ရဂုံ ပါလိလေယျ၊ ဒသမတည်း၊ နာဠပုဏ္ဏားရွာ၊ ကောဒသိဉ်၊
 ဝေရိဉ်-ဗာရသ်၊ တောင်မြတ်စာလိယ၊ တေရသတည်း၊ စုဒ္ဓသဝါ၊
 သာဝတ် တောင်စွန်၊ ဇေတဝန်စံမှီ၊ ကပ္ပိ-ပန္နရသ်၊ ကျောင်းမြတ်နိဂြော၊
 သောဠသမိ၊ အာဠဝီတည်း၊ ဂိရိဗ္ဗဇ၊ သတ္တရသာ၊ ဆဲရှစ်ဝါနှင့်၊ နဝါဒသာ၊
 စာလိယကပ်ဆို၊ ရာဂြိုဟ်ဝီသ၊ ထိုကျိမှကား၊ အနိယမဝါ၊ နောင်လာ
 တွက်ဖွဲ့ နှစ်ဆဲလေးတန်၊ ဇေတဝန်ပုဗ္ဗာ၊ လှည့်လည်ခါဖြင့်၊ ခေမာနီးသော်၊
 ရွာကြီးပေဠုဝ၊ ဝါတော်မျှ၍၊ ပဉ္စစတ္တာလီ၊ အသီတျာယု၊ တိုင်းသမှု
 ဖြင့်၊ ဤလူ့သက္ကရာဇ်၊ အဋ္ဌ-ဇော၊ ဇော်၍၊ နှစ်သစ်ကဆုန်၊ ပုဏ္ဏမိဇော၊
 အင်္ဂါနေ့တွင်၊ နိဗ္ဗာန်ဝင်သား၊ မြတ်ဘုရားကို၊ ညွတ်တွား ဝန္ဒနာ၊
 ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

မြတ်စွာဘုရား ဝါဆိုတော်စဉ် (၄၅) ဝါ သရုပ်

- ၁။ ဗာရာဏသီပြည်၏ အနီး မိဂဒါဝုန်တော နန္ဒိယသူကြွယ်
ကျောင်း၌ (၁) ဝါ။
- ၂။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (၂-၃-၄) ဝါ။
- ၃။ ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝီမင်း ကျောင်း၌ (၅) ဝါ။
- ၄။ မကုလတောင်၌ (၆) ဝါ။
- ၅။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ (၇) ဝါ။
- ၆။ ဘဂ္ဂတိုင်း သံသုမာဂိရိတောင်၌ (၈) ဝါ။
- ၇။ ကောသမ္ဘီပြည် ဘောသိတာရုံကျောင်း၌ (၉) ဝါ။
- ၈။ ပလလည်းတောင်၌ (၁၀) ဝါ။
- ၉။ နာဠပုဏ္ဏားရွာ၌ (၁၁) ဝါ။
- ၁၀။ ဝေရဉ္ဇာပြည်၌ (၁၂) ဝါ။
- ၁၁။ စာလိယတောင်၌ (၁၃) ဝါ။
- ၁၂။ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (၁၄) ဝါ။
- ၁၃။ ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (၁၅) ဝါ။
- ၁၄။ အာဠဝီပြည်၌ (၁၆) ဝါ။
- ၁၅။ တဖန်ကြွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (၁၇) ဝါ။
- ၁၆။ တဖန်ကြွ စာလိယတောင်၌ (၁၈-၁၉) ဝါ။
- ၁၇။ တဖန်ကြွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ (၂၀) ဝါ။ (ဤ ဝါများကား အနိ
ယမ ဝါတည်း)
- ၁၈။ တဖန်ကြွ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ ၂၁-မှ ၃၈-ထိ
(၁၈) ဝါ။
- ၁၉။ သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ ၃၉-မှ ၄၄-ထိ (၆) ဝါ။
- ၂၀။ ဗေဠုဝရွာကြီး ဥယျာဉ်၌ နောက်ဆုံး ၄၅-မြောက် (၁) ဝါ။

ဤသို့ (၄၅) ဝါ - သက်တော်ရှစ်ဆယ်ပြည့်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကရာဇ် (၁၄၈)ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် အင်္ဂါနေ့တွင် နိဗ္ဗာန်ဝင် ကြွတော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဝါဆိုတော်စဉ် သရုပ် ပြီး၏။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ရတနာသုံးပါး ဘုရားရှိခိုး

၁။ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ အတိတာ စ၊ ယေ စ ဗုဒ္ဓါ အနာဂတာ။
ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ယေဗုဒ္ဓါ၊ တေ ဗုဒ္ဓေ စ နမာမဟံ။

၁။ အတိတာ၊ ကွယ်လွန်ကြကုန်ပြီးသော။ ယေ ဗုဒ္ဓါ စ၊ အကြင် ဝိပဿီစသော ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်၎င်း။ အနာဂတာ၊ နောင်ခါ ပွင့်ပေါ်လာလတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ ဗုဒ္ဓါ စ၊ အကြင် အရိမေတ္တေယျ ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်လောက ၌ ပွင့်ပေါ်ရှိကုန်သော။ ယေဗုဒ္ဓါ စ၊ အကြင် ဂေါတမ ရှင်တော် ဘုရားတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။ တေ ဗုဒ္ဓေ စ၊ ထိုရှင်တော်ဘုရား တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

၂။ ယေ စ ဓမ္မာ အတိတာ စ၊ ယေ စ ဓမ္မာ အနာဂတာ။
ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ယေ ဓမ္မာ၊ တေ ဓမ္မေ စ နမာမဟံ။

၂။ အတိတာ၊ ချုပ်လွန်ကြလေကုန် ပြီးသော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင် တရားတော်တို့သည်၎င်း။ အနာဂတာ၊ နောင်ခါ ဖြစ်ပေါ်လာ လတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင် တရားတော်တို့သည်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ရှိကုန်သော။ ယေ ဓမ္မာ စ၊ အကြင် တရားတော်တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။ တေ ဓမ္မေ စ၊ ထိုတရားတော် တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

၃။ ယေ စ သံဃာ အတိတာ စ၊ ယေ စ သံဃာ အနာဂတာ။
ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ယေ သံဃာ၊ တေ သံဃေ စ နမာမဟံ။

၃။ အတိတာ၊ ကွယ်လွန်ကြလေကုန်ပြီသော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင် သင်္ဃာတော်တို့သည်၎င်း။ အနာဂတာ၊ နောင်ခါ ဖြစ်ပေါ်လာ လတ္တံ့ကုန်သော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင် သင်္ဃာတော်တို့သည်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ယခုမျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ရှိကုန်သော။ ယေ သံဃာ စ၊ အကြင် သင်္ဃာတော်တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။ တေ သံဃေ စ၊ ထိုသင်္ဃာတော်တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော်ပါ၏ ဘုရား။

ရတနာသုံးပါး ပူးမျှော် ရှိခိုးရခြင်းအကျိုး

မာနုဿိကာ စ သမ္ပတ္တိ၊ ဒေဝလောကေ စ ယာ ရတိ။
ယာ စ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ၊ သဗ္ဗမေတေန လဗ္ဘတိ။

ခုဒ္ဒကပါဠိတော်

မာနုဿိကာ၊ လူ့ပြည်၌ဖြစ်သော။ ယာ သမ္ပတ္တိ စ၊ အကြင် စည်းစိမ် ချမ်းသာသည်၎င်း။ ဒေဝလောကေ၊ နတ် ဗြဟ္မာပြည်၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ ရတိ စ၊ အကြင် နှစ်သက်မွေ့လျော်ဘွယ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာသည်၎င်း။ ယာ နိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိ စ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန် တရားတော်ဖြစ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ရှိပါ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စည်းစိမ်ချမ်းသာစုကို။ ဧတေန၊ ဤရတနာ သုံးပါးကို ကြည်ညိုဖူးမျှော် ရှိခိုးရသော ကုသိုလ်ကြောင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ် ရနိုင်ပေ၏။

သုတ္တနိပါတ် ပါဠိတော် နိတိကဏ္ဍသုတ်၌ ရတနာသုံးပါးအား ဆွမ်း ပန်း ရေချမ်းစသည်ကို လှူဒါန်းသော ဒါနကုသိုလ်ကြောင့်လည်း ပဋိ သမ္ဘိဒါဉာဏ်မှစ၍ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်များ ကို ရနိုင်သည်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူ၏။ “ပဋိသမ္ဘိဒါဝိမောက္ခော၊

ယာစသာဝကပါရမီ” စသည်ဖြင့် နှစ်ဂါထာ ဟောလျက်ရှိ၏။ ကျယ်မည် စိုး၍ မပြုလိုက်ပြီ ရှုပါလေ။

ရတနတ္ထယ ပဏာမာဒိ အလုံးစုံ ပြီး၏။

စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးပါးကစ၍ မေတ္တာပို့

စတုရညေ မဟာရာဇာ၊ ပရိဝါရဿ ဒေဝတာ။

အာကာသဘုမ္မရုက္ခဌာ၊ ဝိဇ္ဇာရာ စ ပါလကာ။

အဝေရာ စ အဗျာပဇ္ဇာ၊ အနိဿာ စ သုခံဂတာ။

တဂါထာခွဲ

စတုရော မဟာရာဇာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ကြီး၏ လေးရပ်နယ်ခွင် ဘုံအပြင်၌ စံနေကြသော စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးပါးတို့ သည်၎င်း။ အဿ၊ ထိုစတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးပါး၏။ ပရိဝါရာ၊ ကုဋေတသိန်းစီ အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ စ၊ ဂန္ဓဗ္ဗကုမ္ဘဏ် ဘီလူး နဂါး နတ်မင်းအများတို့သည်၎င်း။ အာကာသဘုမ္မရုက္ခဌာ၊ အာကာသဇိုင်း ဘုမ္မဇိုင်း ရုက္ခဇိုင်း သုံးမျိုးသုံးစား နတ်မင်းအများတို့သည်၎င်း။ လောကာဒိဒေဝါ၊ စ၊ လောက သာသနာ အရာရာစောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ ဝိဇ္ဇာရာစ၊ သိဒ္ဓိဆယ်ခွင် အောင်မြင်ကြသည့် ရသေ့ ဇော်ဂျီ တပဿိ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ အညေ၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးလေးပါးကစ ဆိုခဲ့သည်မှတစ်ပါး များပြားလှစွာ အနန္တသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ အဝေရာ၊ တွင်းပြင်နှစ်ဝ ဘေးရန်ဥပ္ပဒ္ဒဝေါ ဘာမျှတခု မရှိကြကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဘာတခုမျှ မရှိကြကုန်သည်။ အနိဿာ၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ ဘာတခုမျှ မရှိကြကုန်သည်။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ငြိမ်းအေးချမ်းသာခြင်းသို့။

ဂတာ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ ရောက်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါလေစေကုန် သတည်း။

မိဘ-ဆရာကစ၍ မေတ္တာပို့

- ၁။ မာတာပိတု ဂရုဗန္ဓု၊ ယမိန္ဒ ဗြဟ္မ မိဿရာ။
အတ္တ သာလာ ရာမပုရ၊ ပါလကာ အဂဒံ ရဟံ။
- ၂။ ဝဏ္ဏာဒိကံဝ အညေ တေ၊ သိဒ္ဓိ နိဋ္ဌမိ ယေ ဂတာ။
အဝေရာ စ အဗျာပဇ္ဇာ၊ အနိဿာဝ သုခံ ဂတာ။

၁၂။ မာတာပိတု-ဂရုဗန္ဓု-ယမိန္ဒ-ဗြဟ္မမိဿရာ၊ မိဘဆရာ ဆွေညာ သင်းပင်း ယမမင်းတဝ ဒေဝမင်းဖျား သိကြား ဗြဟ္မာ မင်းများစွာ အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ အတ္တသာလာရာမပုရပါလကာ၊ ကိုယ်ကျောင်း အိမ် အာရာမ် မြို့တတန်စောင့်ကြပ်နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်း တို့သည်၎င်း။ အဂဒံ ရဟံပါလကာ၊ တော တောင် မြိုင်တိုင်း ဆေးပင် တွေ စောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ ဝဏ္ဏာဒိကံဝပါလကာ၊ အင်းကွက် (စမ) လောက သာသနာ အရာရာ စောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ ယေ၊ အကြင် အရှင် အဇဂေါဏ၊ ရှင်မထီး၊ ဓမ္မပါလ၊ ဓမ္မစေတီမင်း၊ ဘိုးတော်၊ အောင်မင်းခေါင်၊ ဘိုးဘိုးအောင်၊ ဦးအောင်ရသေ့၊ ဆံရှည်ဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည၊ ယက်ကန်းစင်တောင် ဆရာတော် ဦးဩဘာသ၊ ရာကျော် ဆရာတော် ဦးသဒ္ဓမ္မကိတ္တိစသော ရသေ့ဇော်ဂျီ တပဿိဝိဇ္ဇာဓိုရ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည်။ သိဒ္ဓိနိဋ္ဌ၊ သိဒ္ဓိဆယ်ခွင်၊ အောင်မြင်ပြီးဆုံး ခြင်းသို့။ ဂတာ၊ မုချပုံသေ ဆိုက်ရောက်တော် မူကြလေကုန်ပြီ။ ဧတေပိ၊ ထိုသိဒ္ဓိဆယ်ခွင် အောင်မြင်ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ခတ် ကြတဲ့ အရှင်အဇဂေါဏ၊ ရှင်မထီး၊ ဓမ္မပါလ၊ ဓမ္မစေတီမင်း၊ ဘိုးတော်၊ အောင်မင်းခေါင်၊ ဘိုးဘိုးအောင်၊ ဦးအောင်ရသေ့၊ ဆံရှည် ဆရာတော်

ဦးကောဏ္ဍည၊ ယက်ကန်းစင်တောင် ဆရာတော် ဦးဩဘာသ၊
 ရာကျော် ဆရာတော် ဦးသဒ္ဓမ္မကိတ္တိ စသော ရသေ့ ဇော်ဂျီ တပဿီ
 ဝိဇ္ဇာဓိရ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ အညော၊ မိဘကစ ဆိုခဲ့
 ပြီးသည်မှတစ်ပါး များပြားလှစွာ အနန္တသတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်၎င်း။
 အဝေရာ၊ တွင်းပြင်နှစ်ဝ ဘေးရန်ဥပ္ပဒ္ဒဝေါ ဘာမျှတခု မရှိကြကုန်
 သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ ဘာမျှတခု မရှိကြကုန်သည်။
 အနိဿာ၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ ဘာမျှတခု မရှိကြကုန်သည်။ သုခံ၊ ကိုယ်
 စိတ်နှစ်ဖြာ ငြိမ်းအေး ချမ်းသာခြင်းသို့။ ဂတာ၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ
 ရောက်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါလေစေကုန် သတည်း။

မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး လင်္ကာ

ပွားကြမေတ္တာ၊ ချမ်းသာအိပ်နိုး၊ အိပ်မက်ဆိုးမမြင်၊ လူနှင့် ဘီလူး၊
 အထူးချစ်ခင်၊ နတ်ရှင်စောင်မ၊ မဝင်မရှု၊ အဆိပ် မီး-လက်နက်၊ တချက်
 စိတ်ပင်၊ တည်ကြည်လျှင်စွာ၊ ရုပ်မျက်နှာအဆင်း၊ မယွင်းကြည်လင်၊
 သေလျှင် မတွေ့ဝေပြန်၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်အမှန် စံရသည်၊ ပရိဝါကျမ်းလာ၊
 မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အကျိုး တဆွဲတပါးတည်း။

မေတ္တာပို့ အကျိုး (၁၁) ပါး သရုပ်

- ၁။ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရခြင်း။
- ၂။ ချမ်းသာစွာ နိုးရခြင်း။
- ၃။ အိပ်မက်ဆိုး မမက်ရခြင်း။
- ၄။ လူများ ချစ်ခင်ရခြင်း။
- ၅။ ဘီလူးများ ချစ်ခင်ရခြင်း။
- ၆။ သမ္မာဒေဝနတ်များ စောင့်ရှောက်ရခြင်း။
- ၇။ အဆိပ်-မီး-လက်နက်များနှင့် မသေရခြင်း။
- ၈။ စိတ်တည်ကြည်လာရခြင်း။

၉။ ရုပ်အဆင်းကြည်လင်လာရခြင်း။

၁၀။ မတွေ့ မဝေ သေရခြင်း။

၁၁။ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရောက်ရခြင်း။

ဤကား ဝိနည်း ပရိဝါပါဠိတော်လာ မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး တည်း။

မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး ပြီး၏။

ပတ္တိဒါနနှင့် ပတ္တာနုမောဒန (၂) ပါး

၁။ မတာပိတု ဂရုဗန္ဓု၊ ယမိန္ဒ ဗြဟ္မ ရာဇနံ။

အတ္တသာလာရာမပုရ၊ ပါလာနံ အဂဒံ ရဟံ။

၂။ ဝဏ္ဏာဒိကံဝ တေသံ၊ သိဒ္ဓိနိဠမ္ပိ ယေ ဂတာ။

အညေသံ ပုညံ ဒဒါမိ၊ ပမောဒါမိ သဒါ သမံ။

၁-၂။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုညဉ္စ၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပြုနေရသည့် ကောင်းမှု ကုသိုလ် အဘို့တွေကိုလည်း။ မတာပိတု ဂရုဗန္ဓု၊ ယမိန္ဒ ဗြဟ္မ ရာဇနံ၊ မိဘ-ဆရာ ဆွေညာသင်းပင်း ယမမင်းတဝ ဒေဝမင်းဖျား သိကြား ဗြဟ္မာ မင်းများစွာ အပေါင်းတို့အား၎င်း၊ အတ္တ သာလာရာမပုရ ပါလာနံ၊ ကိုယ် ကျောင်းအိမ်-အာရာမ မြို့တတန်စောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့အား၎င်း။ အဂဒံ ရဟံ ပါလာနံ၊ တော တောင် မြိုင်တွင်း ဆေးပင်တွေစောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ် အပေါင်းတို့အား၎င်း။ ဝဏ္ဏာဒိကံဝပါလာနံ၊ အင်းကွက် (စ.မ) လောက သာသနာ အရာရာစောင့်ကြပ် နတ်မြတ် နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်းတို့ အား၎င်း။ ယေ၊ အကြင် အရှင် အဇဂေါဏ၊ ရှင်မထီး၊ ဓမ္မပါလ၊ ဓမ္မစေတီမင်း၊ ဘိုးတော်၊ အောင်မင်းခေါင်၊ ဘိုးဘိုးအောင်၊ ဦးအောင် ရသေ့၊ ဆံရှည်ဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည၊ ယက်ကန်းစင်တောင် ဆရာ တော် ဦးဩဘာသ၊ ရာကျော်ဆရာတော် ဦးသဒ္ဓမ္မကိတ္တိ စသော ရသေ့

ဇော်ဂျီ တပဿီ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည်။ သိဒ္ဓိနိဗ္ဗာန်၊ သိဒ္ဓိဆယ်ခွင် အောင်မြင်ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဂတာ၊ မုချပုံသေ ဆိုက် ရောက်တော်မူလေကုန်ပြီ။ ဧတေသံပိ၊ ထိုသိဒ္ဓိဆယ်ခွင် အောင်မြင်ပြီးဆုံး ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူကြတဲ့ အရှင်အဇဂေါဏ၊ ရှင်မထီး၊ ဓမ္မပါလ၊ ဓမ္မ စေတီမင်း၊ ဘိုးတော်၊ အောင်မင်းခေါင်၊ ဘိုးဘိုးအောင်၊ ဦးအောင် ရသေ့၊ ဆံရှည်ဆရာတော် ဦးကောဏ္ဍည၊ ယက်ကန်းစင်တောင် ဆရာတော် ဦးဩဘာသ၊ ရာကျော်ဆရာတော် ဦးသဒ္ဓမ္မကိတ္တိ စသော ရသေ့ ဇော်ဂျီ တပဿီ ဝိဇ္ဇာဓိုရ်ပေါက် ပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းတို့အား၎င်း။ အညေသံ၊ မိဘကစ ဆိုခဲ့သည်မှတစ်ပါး များပြားလှစွာ အနန္တ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့အား၎င်း။ သမံ၊ ငါရသကဲ့သို့ အညီအမျှ။ ဒဒါမိ၊ ရကြပါ စေ ပတ္တိဒါန ပုညကုသိုလ် ဝေဌပေးလိုက်ပါ၏။ (ကုသိုလ်အဘို့ကို အမျှ အမျှ ပေးပါ၏)

သာဓုနံ၊ သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့၏။ ပုညဉ္စ၊ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပြုနေကြသည့် ကောင်းမှုကုသိုလ် အဘို့တို့ကိုလည်း။ သဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ ပမောဒါမိ၊ သာဓုနုမော်ခေါ်ကာ နှစ်သက်ရွှင်ပြ ငါ့ဝမ်း မြောက်လှပါတော့သတည်း။ (ကုသိုလ်အဘို့ကို သာဓု သာဓု သာဓု ခေါ်ပါ၏)

မိမိကုသိုလ်အဘို့ကို အမျှပေးဝေမှု ပတ္တိဒါနနှင့်၊ သူတစ်ပါးတို့ ကုသိုလ်အဘို့ကို ဝမ်းမြောက် သာဓုခေါ်မှု ပတ္တာနုမောဒန(၂)ပါး ပြီး၏။

ဘုရားငါးဆူ အန္တရာယ်ကင်း (၂) ဂါထာ

- ၁။ ကကုသန္ဓော ကောဏာဂမနော၊ ကဿပေါ ဂေါတမောမုနိ။
မေတ္တေယျော ပဉ္စဗုဒ္ဓါ တေ၊ သိသေ မေ သေန္တု သဗ္ဗဒါ။
- ၂။ ဧတေသံ အာနုဘာဝေန၊ ယက္ခာ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။
ဝိဇ္ဇာဓရာ သုခိ ဟောန္တု၊ မမိတ္တာ သဟာယကာ။

၁။ (၁) ကကုသန္ဓော၊ ကကုသန် ရှင်တော်ဘုရား၎င်း။ (၂) ကောဏာဂမနော၊ ကောဏာဂုံ ရှင်တော်ဘုရား၎င်း။ (၃) ကဿပေါ၊ ကဿပ ရှင်တော်ဘုရား၎င်း။ (၄) ဂေါတမော၊ ဂေါတမ အမည် ရှိသော။ မုနိ၊ ရှင်တော်ဘုရား၎င်း။ (၅) မေတ္ထေယျော၊ အရိ မေတ္ထေယျ ရှင်တော်ဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စ၊ ငါးဆူကုန်သော။ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ ထိုရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ သီသေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သေန္တု၊ သီတင်းသုံးမှု လျော် ကျိန်းစက်တော်မူကြပါ စေကုန်သတည်း။

၂။ ဧတေသံ၊ ထိုရှင်တော်ဘုရား ငါးဆူတို့၏။ အာနုဘာဝေန၊ သတ္တိရှိန်စော် တန်ခိုးအာနုဘော်တော် အဟုန်ကြောင့်။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးရှိကြပေကုန်သော။ ယက္ခာ၊ ဘီလူးအပေါင်းတို့ သည်၎င်း။ ဒေဝါ၊ နတ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ ဝိဇ္ဇာဓရာ၊ ဝိဇ္ဇာမိုရ် အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ သုခါ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းရှိကြကုန် သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါလေစေကုန်သတည်း။ မမ၊ ငါ၏။ မိတ္တာ၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သော သူတို့သည်၎င်း။ သဟာယကာ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ တူမခွဲသော အဘော်သဟဲတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ပါလေစေကုန်သတည်း။

အန္တရာယ်ကင်း(၂)ဂါထာအနက် ပြီး၏။

ရတနာပေါင်းချုပ် (၃) ဂါထာ

- ၁။ သီသေ မေ ရတနတ္ထယံ၊ နာလာဇေ ဗြဟ္မဒေဝတာ။
စက္ခုကဏ္ဍေ ဣန္ဒြောရာဇာ၊ မုခေ ဒေဝီ သုရဿတီ။
- ၂။ ဟဒယေ ဧရာဝဏော စ၊ ဟတ္ထမိ ပရမေသ္မာရော။
ပါဒေ ပိဿနုဒေဝေါ စ၊ တေသဉ္စေ ဝါ နုဘာဝတော။
- ၃။ သဗ္ဗေ မေ အန္တရာယာပိ၊ နဿန္တု ဘယုပဒ္ဒဝါ။
ဒီဃာယုကော မဟာလာဘော၊ မဟာယသော ဘဝေ မမ။

၁။ မေ၊ ငါ၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်းထက်၌။ ရတနတ္ထယံ၊ ဘုရား တရား သင်္ခါ သုံးပါးရတနာသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ နုလာဋေ၊ နုဖူးအပြင်၌။ ဗြဟ္မဒေဝတာ၊ ဗြဟ္မာနတ်မင်းသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ စက္ခုကဏ္ဍေ၊ မျက်စိ နား၌။ ဣန္ဒြေရာဇာ၊ သိကြားမင်းသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ မုခေ၊ နှုတ်ခံတွင်း၌။ သုရဿတီဒေဝီ၊ သုရဿတီမယ်တော် နတ်သွီးသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။

၂။ မေ၊ ငါ၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံးရင်တွင်း၌။ ရောဝဏော၊ ရောဝဏ် နတ်မင်းသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဟတ္ထိမှိ၊ လက်၌။ ပရမေသ္မာရော၊ ပရမီသ္မာနတ်မင်းသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ပါဒေ၊ ခြေ၌။ ပိဿနုဒေဝေါ၊ ပိဿနိုးနတ်မင်းသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်ပါစေသတည်း။ တေသံ၊ ထိုရတနာသုံးပါး ဗြဟ္မာ သိကြား သုရဿတီ စသား နတ်မင်းအများတို့၏။ အာနုဘာဝတော၊ သတ္တိရှိန်စော် တန်ခိုးအာနုဘော်တော် အဟုန်ကြောင့်။

၃။ မေ၊ ငါအား။ သဗ္ဗေအန္တရာယာပိ၊ လုံးစုံများစွာ အန္တရာယ် အဖြာဖြာတို့သည်၎င်း။ ဘယုပဒ္ဒဝါ၊ ဘေးရန် ဥပဒ္ဒဝေါတို့သည်၎င်း။ နဿန္တု၊ ရှောင်လွှဲပျောက်ပျက် သွားကြပါစေကုန်သတည်း။ မေ၊ ငါအား။ ဒီဃာယုကော၊ အသက်ရာကျော် ရှည်ရသည်၎င်း။ မဟာ လာဘော၊ များသောလာဘ်လာဘ ရှိရသည်၎င်း။ မဟာယသော၊ များသောခြွေရုံ ပရိသတ်ရှိရသည်၎င်း။ ဘဝေ-ဘဝတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ရတနာပေါင်းချုပ် (၃) ဂါထာအနက် ပြီး၏။

ဥဏ္ဏလုံမွေရှင်တော် မန္တာန် အထဲ (၁) အဖုံး (၂)

၁။ သြောင်း ဟေဟေ တိသျှတ္ထ တိသျှတ္ထ ဗန္ဓတ္ထ ဗန္ဓတ္ထ ဓာရေယျ ဓာရေယျ ဝါရေယျ ဝါရေယျ နိဝါရေယျ နိဝါရေယျ နိရုဒ္ဓေယျ

နိရုဒ္ဓေယျ ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ ဥဏ္ဏာလောမာ
မုနိသ္မာ ဟံဟံ။ (အထဲ)

၁။ (၁) သြောင်း၊ လွန်စွာထက်မျက် ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးရှိ
ပေထသော။ ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တံ၊ ဗြဟ္မာမင်းတိုင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းတိုင်း။
ဒေဝဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ၊ နတ်မင်းတိုင်း၊ နတ်မင်းတိုင်း။ မာနိတံ၊ ပူဇော်
မြတ်နိုးထိုက်ပေထသော။ ဝန္ဒိတံ၊ တုပ်ကွဲရိုကျိုး ရှိခိုးထိုက်ပေထသော။
(ထည့်) ဥဏ္ဏာလောမာမုနိ၊ ဘုရားရှင်၏ ရှေ့နဖူးအပြင် မျက်မှောင်
တော်နှစ်ဘက် အလယ်ချက်၌ လံဝက်လောက်မျှ ဆွဲကရှည်လာ လွတ်
လိုက်ပါလျှင် လကျောခွေရစ် လဲ-ငွေစစ်အသွင် နူးညံ့ဖြူစင်စွာ ပေါက်
လတ်သော ဥဏ္ဏလုံမေ့ရှင်တော်ဓာတ် မန္တာန်တော်မြတ်ကို။ သွာဟံဟံ၊
အဖန်တလဲလဲ အမြဲနိစ္စ နေ့ညမပြတ် ရွတ်ဘတ်ကိုးကွယ်အပ်၏။ အဿ၊
ထိုဥဏ္ဏလုံမေ့ရှင်တော်ဓာတ် မန္တာန်တော်မြတ်ကို ရွတ်ဘတ်ကိုးကွယ်
သူအား။ (ထည့်) ဟေဟေ၊ ကိုယ်တိုင်းကိုယ်ပ၌ ဖြစ်တတ် ကျရောက်
တတ်သော အနာရောဂါ ဘေးရန်အန္တရာယ် အပေါင်းကိုလည်း ငြိမ်း
အေးအောင် ပယ်ဖျောက်နိုင်ရာ၏။

(၂) တိဿုတ္တ တိဿုတ္တ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှလာသော ကောင်း
ကျိုးချမ်းသာ ဘုန်းကြွက်သရေ မင်္ဂလာအပေါင်းကိုလည်း အကြိတ်
အခဲ အမြဲတည်စေနိုင်ရာ၏။

(၃) ဗန္ဓုတ္တ ဗန္ဓုတ္တ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှလာသော နတ်မိစ္ဆာ
အပေါင်းကိုလည်း မနှိပ်စက်ရအောင် နှောင်ဘို့ချည်တုပ် နိုင်ရာ၏။

(၄) ဓာရေယျ ဓာရေယျ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှ လာသော
လာဘ်သပ်ပကာ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာအပေါင်းကိုလည်း အလိုပြည့်
အောင် ဆောင်ပေးနိုင်ရာ၏။

(၅) ဝါရေယျ ဝါရေယျ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှလာသော ထားပြ
ခိုးသူ ရန်သူအပေါင်းကိုလည်းမလာရအောင်ပယ်ရှားတားမြစ်နိုင်ရာ၏။

(၆) နိဝါရေယျ နိဝါရေယျ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှ လာသော ထားပြခိုးသူ ရန်သူအပေါင်းကိုလည်း မလာရအောင် လျင်စွာပယ်ရှား တားမြစ်နိုင်ရာ၏။

(၇) နိရုဒ္ဓေယျ နိရုဒ္ဓေယျ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာမှလာသော ဘီလူး ရှက်ရွံ့သ် အပေါင်းကိုလည်း မလာရအောင် ဆီးကာပိတ်ပင် ဟန့်တား နိုင်ရာ၏။

ပထမ အထဲ မန္တာန်တော်အနက် ပြီး၏။

၂။ သြောင်း ဟတ္ထိ အဿ သီဟ ဗျုစ္ဆ ဒီပိ သံသုမာရ ဣတ္ထိ ပုရိသ ဓနု ခဂ္ဂ သတ္ထိ အသနီ သပ္ပ နာဂရာဇ ယက္ခ ဇော်ဂနီ။ (အဒုံး-၁)

၂။ သြောင်း၊ လွန်စွာထက်မျက် ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးရှိပေထ သော။ ပြဟ္မဒတ္ထံ ပြဟ္မဒတ္ထံ၊ ပြဟ္မာမင်းတိုင်း ပြဟ္မာမင်းတိုင်း။ ဒေဝ ဒတ္ထံ ဒေဝဒတ္ထံ၊ နတ်မင်းတိုင်း နတ်မင်းတိုင်း။ မာနိတဿ၊ ပူဇော်မြတ် နိုးထိုက်ပေထသော။ ဝန္ဒိတဿ၊ တုပ်ကွဲရိုးကျိုး ရှိခိုးထိုက်ပေထသော။ ဥဏ္ဏာလောမာမုနိ၊ ဘုရားရှင်၏ ရှေ့ဖူးတော်အပြင် မျက်မှောင်တော် နှစ်ဘက် အလယ်ချက်၌ လံဝက်လောက်မျှ ဆွဲကရှည်လာ လွှတ်လိုက် ပါလျှင် လကျောခွေရစ် လဲ-ငွေစစ်အသွင် နူးညံ့ဖြူစင်စွာ ပေါက်လတ် သော ဥဏ္ဏလုံမေ့ရှင်တော်ဓာတ် မန္တာန်တော်မြတ်၏။ အာနုဘာဝေန၊ သတ္တိရှိန်စော် တန်ခိုးအာနုဘော်တော် အဟုန်ကြောင့်။ ဝိဟိံ သကာ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်သော။ ဟတ္ထိ အဿ သီဟ ဗျုစ္ဆ ဒီပိ သံသုမာရ ဣတ္ထိ ပုရိသ ဓနု ခဂ္ဂ သတ္ထိ အသနီ သပ္ပ နာဂရာဇ ယက္ခ ဇော်ဂနီ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်၊ မိကျောင်း၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ လေးမျှား၊ ထား၊ သန်လျက်၊ လှံစသောလက်နက်၊ ဝရဇိန်မိုးကြိုး၊ မြေ၊ ကင်း၊ နဂါး မင်း၊ ဘီလူး၊ ရက်ရွံ့သ်၊ နတ်၊ ဇော်ဂနီ၊ စုန်းကဝေ ဘေးရန်အပေါင်းတို့

သည်။ ဝိနဿန္တု၊ ငါတို့ထံသို့ မရောက်နိုင်ဘဲ အလိုလိုပျောက်ပျက် သွားကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဒုတိယ အဖုံး မန္တာန်တော် အနက်ပြီး၏။

၃။ ဩောင်း ဂုရုတေ ဂုရုတေ ဆိဇ္ဇန္တု ဆိဇ္ဇန္တု ဘိဇ္ဇန္တု ဘိဇ္ဇန္တု ဝိဒ္ဓိ သန္တု ဝိဒ္ဓိသန္တု အတ္တဂံမန္တု အတ္တဂံမန္တု အတ္တဂံမိံ သု အတ္တဂံမိံ သု ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ ဥက္ကဋ္ဌာလောမာမုနိ အာနုဘာဝေန သဗ္ဗေ အန္တရာယာပိ ဝိနဿန္တု အသေသတော။
(အဖုံး-၂)

၃။ (၁) ဩောင်း၊ လွန်စွာထက်မျက် ကြီးမြတ်သော တန်ခိုးရှိ ပေထသော။ ဗြဟ္မဒတ္တံ ဗြဟ္မဒတ္တံ၊ ဗြဟ္မာမင်းတိုင်း ဗြဟ္မာမင်းတိုင်း။ ဒေဝဒတ္တံ ဒေဝဒတ္တံ၊ နတ်မင်းတိုင်း နတ်မင်းတိုင်း။ မာနိတဿ၊ ပူဇော် မြတ်နိုးထိုက်ပေထသော။ ဝဒ္ဓိတဿ၊ တုပ်ကွဲရိုကျိုး ရှိခိုးထိုက်ပေထ သော။ ဥက္ကဋ္ဌာလောမာမုနိ၊ ဘုရားရှင်၏ ရှေ့ဖူးအပြင် မျက်မှောင် တော်နှစ်ဘက် အလယ်ချက်၌ လံဝက်လောက်မျှ ဆွဲကရှည်လာ လွတ် လိုက်ပါလျှင် လကျောခေ့ရစ် လဲ-ငွေ့စစ်အသွင် နူးညံ့ဖြူစင်စွာ ပေါက် လတ်သော ဥက္ကဋ္ဌလုံမေ့ရှင်တော်ဓာတ် မန္တာန်တော်မြတ်၏။ အာနုဘာ ဝေန၊ သတ္တိရှိန်စော် တန်ခိုးအာနုဘော် အဟုန်ကြောင့်။ သဗ္ဗဘယာ၊ လုံးစုံရှိသမျှ ဘေးရန်အဝဝတို့သည်။ (ထည့်) ဂုရုတေ ဂုရုတေ၊ မနှိပ် စက်နိုင်ဘဲ ရှောင်လွှဲပြေးသွားကြပါစေကုန်သတည်း။ (၎င်း ကြိယာ နှစ်ပုဒ်ကို “ဝစနဝိပလ္လာသကြိယာ” ဟုမှတ်)

(၂) ဆိဇ္ဇန္တု ဆိဇ္ဇန္တု၊ မကြာချက်ချင်း ပျက်ကင်းသွားကြပါစေ ကုန်သတည်း။

(၃) ဘိဇ္ဇန္တု ဘိဇ္ဇန္တု၊ မှန်မှန်ညက်ကြ ပျက်ပြားသွားကြပါစေ ကုန်သတည်း။

(၄) ဝိဒ္ဓံသန္တ၊ ဝိဒ္ဓံသန္တ၊ ထေထေယှင်းသေ ပျက်စီးသွားကြပါစေကုန်သတည်း။

(၅) အတ္တင်္ဂမန္တ၊ အတ္တင်္ဂမန္တ၊ ကွယ်ပျောက် ချုပ်ငြိမ်းသွားကြပါစေကုန်သတည်း။

(၆) အတ္တင်္ဂမိံသု၊ အတ္တင်္ဂမိံသု၊ လျင်စွာမသေ ကွယ်ပျောက် ချုပ်ငြိမ်းသွားကြပါစေကုန်သတည်း။

(၇) သဗ္ဗေအန္တရာယာပိ၊ လုံးစုံများစွာ အန္တရာယ် အဖြာဖြာတို့ သည်လည်း။ အသေသတော၊ အနည်းငယ်မျှ အကြွင်းအကျန်မရှိသော အားဖြင့်။ ဝိနယန္တ၊ ငါတို့ထံသို့ မရောက်နိုင်ဘဲ အလိုလိုပျောက်ပျက် သွားကြပါစေ ကုန်သတည်း။

(တတိယ အဖုံး မန္တာန်တော်အနက်တိုင်အောင် ဆရာတော် အရှင် ဥက္ကံသဓမ္မမဟာထေရ် ရေးသည်။)

အရှင်ဥက္ကံသဓမ္မ မဟာထေရ် ပြင်ဆင်ရေးသော စက်ကြီး (၁၅) ပါး

- ၁။ ခြေချင်း...တရားရှစ်ကွက်-ပုဒ္ဓစက်။
- ၂။ တဆဲ့လေးချက်-ဓမ္မစက်။
- ၃။ တဆဲ့ရှစ်ချက်-သံဃာ့စက်။
- ၄။ လေးပါးသစ္စာ ကိုယ်သာသိလျက် အရှင်ပစ္စေက ပုဒ္ဓါစက်။
- ၅။ မြင့်မိုရ်တောင်ထက် ဆယ်ဆလွန်ကြီး ဂုဏ်ထူးကြီးလျက် မိဘစက်။
- ၆။ လမ်းကောင်းပဲ့ပြင် ဆုံးမသင် ဂုဏ်အင်ကြီးလျက် ဆရာ့စက်။
- ၇။ အားဆယ်ချက် ကိုယ်ရောင်ဝင်းလျက် ဗြဟ္မာမင်းစက်။
- ၈။ ဝရဇိန်လက်နက် သိကြားမင်းစက်။

- ၉။ လောင်မီးကျလျက် နတ်မင်းစက်။
- ၁၀။ ဘွဲဖြူလက်နက် ဘီလူးမင်းစက်။
- ၁၁။ တောင်ဟုန်ပြင်းလျက် ဂဠုန်မင်းစက်။
- ၁၂။ အာခံတွင်းက ဝင်းဝင်းတောက်လျက် နဂါးမင်းစက်။
- ၁၃။ သုံးတောင်သင်္ချာ ဟေမဝန္တာကို အာဏာပြန်မှီး ပိုင်သစိုး
လျက် ခြင်္သေ့မင်းစက်။
- ၁၄။ ဖလ်ရဝိန် ရောင်ရှိန်ပြင်းလျက် နေမင်းစက်။
- ၁၅။ စန္ဒရာ ရောင်ဝါဝင်းလျက် လမင်းစက်။

စက်ကြီး တဆွဲငါးပါး၊ ရွတ်တုံငြားက၊ ကောင်းကျိုး လွန်ပေး၊
 ပန်းသို့မွှေး၏၊ ထရင်ကားနိုင်၊ ထိုင်ရင်ကားပျောက်၊ ငေါက်လျှင်ရောက်
 သည်၊ လာဘ်သပ်ပကာ၊ များစွာ ရွှေ ငွေ၊ ရတတ်ချေ၏၊ ဥပါဒ်ဘေးဆိုး၊
 ရန်မျိုးထွေထွေ၊ မိုဗ်းနှယ်ပြယ်၍၊ လေနှယ်လွင့်သည်၊ ဆင့်ဆင့်ပွားတိုး၊
 အကျိုးမဆုံးနိုင်တော့တည်း။

ဪသြောင်း နမော ဗုဒ္ဓါ နုဘာဝေန။
 ဪသြောင်း နမော ဓမ္မာ နုဘာဝေန။
 ဪသြောင်း နမော သံဃာ နုဘာဝေန။
 ဪသြောင်း ဒုရေ ဒုရေ သွာဟံဟံ။

စက်ကြီး (၁၅) ပါးပြီး၏။

နမက္ကာရ ပါဠိ နိဿယသစ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ ပဋိညာဉ်

နမဿိတွာန ဗုဒ္ဓါဒိံ၊ ယာစိတော ဟံ ဝိသောဓယံ။

နမက္ကာရဿ အတ္ထံ၊ လိခိဿာမိ နယာနုဂံ။

ပထျာ ဝတ္တဂါထာ

အဟံ၊ ငါသည်။ ဗုဒ္ဓါဒိံ၊ ဘုရား တရား သင်္ဃာ သုံးဖြာ ရတနာ အပေါင်းကို။ နမဿိတွာန၊ ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပြီး၍။ ယာစိတော၊ သီတင်းသုံးဘော် ရဟန်းတော်တို့ တိုက်တွန်း တောင်းပန်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝိသောဓယံ၊ သဒ္ဓါ ဆန်း အလင်္ကာ နည်းစုံစွာဖြင့် မှားရာအချက်ကို ပြင်ဆင်သုတ်သင်လျက်။ နယာနုဂံ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ နည်းအလာ အားလျော်စွာ။ နမက္ကာရဿ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို ချီးကျူး၍ ဘုရားရှိခိုးဘို့ရန် “အရှင် ဗုဒ္ဓဇောသ” မထေရ် ပြုစီမံသော နမက္ကာရကျမ်း၏။ အတ္ထံ၊ အနက် နိဿယသစ်ကို။ လိခိဿာမိ၊ ရေးသား လိုက်ပေအံ့သတည်း။

ပဏာမ ပဋိညာဉ် ပြီး၏။

၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌံ၊ ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။

အ-မတံ အ-မတံ သန္တံ၊ အ-သမံ အ-သမံ ဒဒံ။

ပထျာဝတ္တဂါထာ

၁။ သုဂတံ၊ စကားဆိုရန် ခွန်းခြောက်တန်တွင် ကောင်းမှန်ရိုး သား အကျိုးများသော စကားတော် နှစ်ခွန်းကိုသာ ဆိုတော်မူပေထ သော။ သုဂတံ၊ ကောင်းကြောင်းအမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့ မသွေထုတ်

ချောက် အမြန်ရောက်အောင် ဖလသမာပတ် အာရုံမြတ်ဖြင့် ကြွသွား
 တော်မူပေထသော။ သေဋ္ဌံ၊ လူနတ်အများ ခေါင်ဖျားမကိုင်၍ ဦးတိုက်
 ကြရာ ရတနာဓိပတိ အတုမရှိ မြင့်မြတ်တော် မူပေထသော။ ကုသလံ
 ကုသလံ၊ သံသရာသမုဒ္ဓိ ဝဲဇလုတ်၌ နစ်မြုပ်မျောရ သင်္ခါရမည်သော
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကံ နှစ်ပါးကို။ ဇဟံ၊ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး မြတ်တရား
 ဖြင့် ပယ်ရှား စွန့်ပစ်တော်မူပေထသော။ အ-မတံ၊ ဓမ္မတာအမှန်
 မစွဲမာရ်ကို အကျန်မထား အောင်သောအားဖြင့် သေခြင်းတရား
 ကင်းတော်မူပေထသော။ အ-မတံ၊ အမြိုက်ရတနာ တရားအရသာနှင့်
 ဖြာဖြာဖုံဖုံ လွန်ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ သန္တံ၊ ကိုယ် နှုတ် နှလုံး
 မူရာသုံးဖြင့် ရှင်ပြုံးအေးမြ ငြိမ်သက်တော် မူပေထသော။ အ-သမံ၊
 အနန္တလောကဓာတ် ဘုံသုံးရပ်၌ ပြိုင်ဘက်တူသူ ရှိတော်မမူပေထ
 သော။ အ-သမံ၊ တုဘက်လွန်ရှား မွန်မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
 တရားကို။ ဒဒံ၊ ကရုဏာရှေ့ထား မေတ္တာတရားဖြင့် သနားငဲ့ညှာ
 ပေးသနားတော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်
 တော်သည်။ နမေ၊ ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁။ သဒ္ဓါ-ဆန်း နှစ်နည်းပင်သင့်၍ “ကုသလာ ကုသလံ”
 ဟု ရှိသင့်သော်လည်း အလင်္ကာနည်းအားဖြင့် “အာဒိယမက”
 ဂါထာဖြစ်သောကြောင့် မရှိသင့် ဟု မှတ်ပါ။ လေးပါးလုံး
 အစတလုံးနောင် သ-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်းကို ရှောင်၍ ပထမပါဒ
 တတိယ ပါဒဖြစ်သော ဝိသမပါဒ လေးလုံးနောင် ယ ဂိုဏ်း
 ဒုတိယပါဒ စတုတ္ထပါဒ ဖြစ်သော သမပါဒ လေးလုံးနောင်
 ဇဂိုဏ်းရှိသော (ဂ) လုံးဘွဲ့ပထျာဝတ္တဂါထာ။

၂။ သရဏံ သရဏံ လောကံ၊ အ ရဏံ အ ရဏံ ကရံ။
 အ ဘယံ အ ဘယံ ဌာနံ၊ နာယကံ နာယကံ နမေ။

အာဒိယမက ပထျာဝတ္တဂါထာ

၂။ သရဏံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ အများသူတို့ ကြည်ပျူညွတ်ခ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ လောကံ၊ သုံးပါး လောက ရှိသမျှကို။ သရဏံ၊ အကုန်အစင် ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ပိုင်ပိုင်မိမိ ကိုယ်တိုင်သိတော် မူပေထသော။ အရဏံ၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေ သာမြူမှူး ညစ်ကြေးမတင် ကင်းစင်တော် မူပေထသော။ အရဏံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ ကျွတ်ထိုက်သူတိုင်း မဆိုင်းလက်ငင်း ကိလေသာမြူ ကင်းခြင်းကို။ ကရံ၊ တရားဒေသနာဖြင့် သေချာဟောယူ ပြုတော်မူ ပေထသော။ အဘယံ၊ မိစ္ဆာရှုပ်ထွေး ရန်သူဘေးမှ ကင်းငေးတော် မူပေထသော။ အဘယံ၊ ဘေးရန်မခ အေးမြချမ်းသာလှသော။ ဌာနံ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့။ နာယကံ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ဘော် ရွှေဖောင် တော်ဖြင့် ကယ်တင်ပို့ဆောင်တော် မူပေထသော။ နာယကံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ အများသူတို့၏ ရွှေဆောင်ထွဋ်ဖူး အမှူးဖြစ်တော် မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမေ၊ ရိုသေ မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၃။ နယန သုဘဂ ကာ”ယဂံ”၊ မဓုရ ဝရ သရော”ပေတံ”။
 အ မိတ ဂုဏ ဂဏာ”ဓာရံ၊ ဒသ ဗလ မ တုလံ”ဝန္ဓေ။

၃။ “နယန သုဘဂ ကာ”ယဂံ”၊ သုံးဘုံရပ်သူ ဗြဟ္မာ နတ် လူ၏ ကြည်ညွတ်ရှုပျောင်း မျက်စိအပေါင်းအား တင့်တယ်စွာသော ကိုယ် အင်္ဂါရှိတော် မူပေထသော။ မဓုရ ဝရ သရော”ပေတံ”၊ သလိပ် သည်းခြေ ကင်းပ ချေငံ ဗြဟ္မာသံသို့ သန့်ရှင်း သာယာ သိသာ နာချင် ဗိုလ် ပြင်မထွက် လုံး နက် ပဲ့တင် ရှစ်အင်စုံစွာ သာယာလျောက်ပတ် ကောင်း မြတ်သောအသံနှင့် ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ အ မိတ ဂုဏ ဂဏာ” ဓာရံ၊ မနှိုင်းယှဉ်ကောင်း သီလ စသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့၏ ခိုအောင်း တည်ရာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဒသ ဗလံ၊ ကာယ, ဉာဏ, ဗလနှစ်လီ ဆယ်စီပိုင်းခြား ကြီးမားသောအားနှင့် ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ အ တုလံ၊ ကာမ, ရူပ, အရူပဟု ဘဝသုံးရပ် လောကဓာတ်၌ တစုံ

တယောက် နတ် လူ တူညီပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝဇ္ဇေ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၃။ “သုဘဂ”ဟု ရှိမှ ဂိုဏ်းမှန်သည်။ ပိင်္ဂလ ဆန်းဋီကာအလို (၇)လုံးတရပ် (၂)လုံးတရပ် ယတိ ဖြတ်ရပါသည်။ နဂိုဏ်း နဂိုဏ်း မဂိုဏ်း သုံးဂိုဏ်းရှိသော(၉)လုံးဘွဲ့ ဘုဇဂ သုသုသဋ္ဌာ ဂါထာ။

၄။ ယော ဗုဒ္ဓေါ ဓိတိမာည ဓာရကော၊
သံသာရေ အနုဘောသိကာယိကံ။
ဒုက္ခံ စေတသိကဉ္စ လောကတော၊
ဝဇ္ဇေ တံ နရ ဒေဝ မင်္ဂလံ။

၄။ ဓိတိမာ၊ မြင့်မိုရ်မေရု နှိုင်းတုပုံညီ ဂုဏ်ရည်ထက်သန် မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော သမာဓိ ရှိတော်မူပေထသော။ အည ဓာရကော၊ ကိလေ သာ မြူမွေး ညစ်ကြေးမကပ် အရဟတ္တဖိုလ် မြတ်ထီးဖြူကို မိုးဆောင်း တော်မူပေထသော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ လောကတော၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ သတ္တဝါဟူသမျှ သုံးလောကကြောင့်။ သံသာရေ၊လေးအသင်္ချေ လွန်လေတုက်ကိန်း တသိန်းကပ်ကြာ သံသရာ ၌။ ကာယိကံ၊ ရူပကာယ ကိုယ်တော်ကိုမှီ၍ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခြင်းကို၎င်း။ စေတသိကံ၊ နာမကာယ စိတ်တော်ကို မှီ၍ဖြစ် သော။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းကို၎င်း။ အနုဘောသိ၊ အစဉ်မပြတ် ထပ်ခါ ထပ်ခါ ခံစားတော် မူရလေပြီ။ နရ-ဒေဝ-မင်္ဂလံ၊ လူ နတ်တို့ထက် အထွဋ် ဥက္ကဋ် မြင့်မြတ်တော်မူပေသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝဇ္ဇေ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၄။ “မင်္ဂလ” သဒ္ဒါ၊ အမြတ်ဟော “မာည” ဟု ရှိမှ ဂိုဏ်းမှန်သည် (ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ) ပါဒန္တ ယတိ “မ-ဂိုဏ်း

သ-ဂိုဏ်း ဇ-ဂိုဏ်း သုံးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” တလုံးရှိသော (၁၀) လုံးဘွဲ့ သုဒ္ဓဝိရာဇဂါထာ။

၅။ ဗာတ္ထိ” သတိ-လက္ခဏ-စိတြ-ဒေ” ဟံ၊
ဒေဟာ” ဇုတိ-နိဂ္ဂတ-ပဇ္ဇလ”န္တိ။
ပညာ” ဓိတိ-သီလ-ဂုဏော-သ-ဝိ”န္တိ၊
ဝန္ဓေ” မုနိ-မန္တိမ-ဇာတိ ယု”တ္တိ။

၅။ ဗတ္ထိ” သတိ လက္ခဏ-စိတြ-ဒေ”ဟံ၊ “နိဂ္ဂေါဓဗိဓမ္မောအစ” ဥဏှိသ-သိသောအဆုံး” သုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတော်ကြီးတို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ် လှပ တင့်တယ်သောကိုယ် ရှိတော်မူပေထသော။ ဒေဟာ ဇုတိ-နိဂ္ဂတ-ပဇ္ဇလ”န္တိ တဆဲ့ရှစ်တောင် မြင့်ဆောင်လှမော် ရှေ့ကိုယ်တော်မှ ထွက်လာဆန်းကြယ် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ် တို့ဖြင့် ထိန်ထိန်ရှန်းရှန်း ထွန်းလင်း တောက်ပတော် မူပေထသော။ ပညာ-” ဓိတိ - သီလ-ဂုဏော-သ-ဝိ”န္တိ၊ ပညာ သမာဓိ-သီလ သုံးစုံ ညောင်း ဂုဏ်အပေါင်းကို ကောင်းစွာလက်ရှိ ရတော်မူပေထသော။ အန္တိမဇာတိ-ယုတ္တိ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ဘဝတဏှာ နှစ်ဖြာမူလ ဝဋ်မြစ်မ၏ ချုပ်ပြတ်ကုန်ဆုံး ပျက်ခါပြုန်းသဖြင့် အဆုံးဘဝနှင့် ယှဉ်တော်မူပေထ သော။ မုနိ” ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဓေ၊ ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၅။ “ဒေဟဇုတိ” ပါဠိလည်းရှိ၏။ (ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ)
(၂) လုံးတရပ် (ဂ) လုံးတရပ် ယတိ ဖြတ်ပါ၊ “တဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း သုံးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးရှိသော (၁၁)လုံးဘွဲ့ ဥပဋ္ဌိတာဂါထာ။

၆။ ပါတော-ဒယံဗာ”လဒိဝါကရံ-ဝ”၊ မဇ္ဈေ ယတိနံ”လလိတံသိရိဟိ။
ပုဏ္ဏိ-န္တု-သင်္ကာ”သ-မုခံ အနေဇ”၊ ဝန္တာမိ သဗ္ဗ” ညု-မဟံ မုနိန္တိ။

၆။ ပါတော-ဒယံ၊ ယုဂ်တောင်စွန်း လကျာယုန်းသဖြင့် နံနက် အခါ ပေါ်ထွန်းတက်လာသော။ ဗာလ-ဒိဝါကရံ၊ ယူဇနာချင့်ကွက် သုံးရာဝက်တိ ပြုံးပြက်ရောင်ထင် နေ လုလင်ကဲ့သို့။ ယတိနံ၊ ဝန်းရံ ခညောင်း တပည့် ရဟန်းအပေါင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဗေဓချက် ပလ္လင်ထက်၌။ သိရိဟိ၊ ရှန်းရှန်းတက်ဝေ မြတ်သော ကြက်သရေတို့ ဖြင့်။ လလိတံ၊ ကြည့်ရှု ဖူးမျှော်လို့ မဝအောင် အလွန်လှပ တင့်တယ် တော် မှပေထသော။ ပုဏ္ဏိ-န္ဒ၊ သင်္ကာသ-မုခံ၊ တရားလေးဆယ် ခုနစ်သွယ် ယူဇနာ သင်္ချာခန့်တက် ပြည့်တက်မကြွင်း ပြုံးပြက်ဝင်းဝါ လစကြာ နှင့်တူသော ရွှေမျက်နှာရှိတော်မှပေထသော။ အနေဇံ၊ သုံးဆဲ့တဘုံ တွယ်တာကုန်ငြား တဏှာတရားမှ ကင်းတော်မှပေထသော။ သဗ္ဗညု၊ လုံးစုံရှိသမျှ ဥေယျဓမ္မ ငါးဌာနကို တစမကျန် ဘူသယံဖြင့် ဧကန် တိတိ ဟုတ်မှန်တိုင်း သိတော်မှပေထသော။ မုနိန္ဒ၊ အဂါရိယ-အနာ ဂါရိယ သေက္ခ-အသေက္ခ ပစ္စေက, အား မုနိငါးပါးတို့၏ မင်းမြတ် အစစ် “မုနိမုနိ” ခေါ် ဆဋ္ဌမုနိ ဖြစ်တော်မှပေသော ရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၆။ ပထမပါဒနှင့် ဒုတိယပါဒ အဆုံးတွင် လဟုရှိသော် လည်း ပါဒန္တဂရု ဖြစ်သောကြောင့် “ဂရု” နေအောင် မပြင် သင့်။ ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ။ ပါဒန္တယတိ၊ သုတဗောဓဆန်းဋီကာ (၅)လုံးတရပ်၊ (၆)လုံးတရပ်၊ ယတိဖြတ်ပါ။ “တဂိုဏ်း တဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း သုံးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးရှိသော (သ)လုံးဘွဲ့ ဣန္ဒဝဇီရာ ဂါထာ။

၇။ ဥပေတ ပုညော”ဝရ ဗောဓိ မူလေ”၊
 သ သေန မာရံ” သုဂတော ဇိနိတော”။
 အဗောဇ္ဈိ ဗောဓိ” အရုဏော ဒယမ္ပိ”၊
 နမာမိ တံ မာ”ရ ဇိနိ အ ဘဂံ”။

၇။ ဥပေတ ပုညော၊ ဒါန သီလ စသည်ဖုံဖုံ လွန်ပြည့်စုံသော ပါရမီကုသိုလ် ရှိတော်မူပေသော။ ယောသုဂတော၊ အကြင် ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။ ဝရ ဗောဓိ မူလေ၊ အမြတ်စံခင်း ဗောဓိညောင် မင်း၏ အနီးထင်ပေါ် ပလ္လင်တော်၌။ သ သေန မာရံ၊ ရှေ့နှင့်ဝဲယာ ဆွဲနှစ်ယူဇနာစီ တလီထက်မှာ ကိုးယူဇနာ အနောက်မျက်နှာ စကြဝဠာ တံတိုင်းအထိ အတိုင်းမသိ တက်ချီတိုက်လာ စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့်တကွ သော မာရ်နတ်မင်းကို။ ဇိနိတော၊ ပါရမီတော်အစဉ်ကို အေးမြကြည် လင် ဆင်ခြင်အောက်မေ့ခြင်းဖြင့် နိုင်နင်းအောင်မြင်တော် မူပြီး၍။ အရုဏော-ဒယမ္ပိ၊ အရှေ့ကျွန်းဗေ မွန်းတည့်နေလျှင် တောင်သပြေ ကျွန်းခွင် ရောင်နီဝန်းပေါ်ထွက် နေအရုဏ်တက် နံနက်အခါ၌။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဗောဇ္ဈိ ပွင့်လင်းထင်ပေါ် သိတော်မူလေပြီ။ မာရဇိနံ၊ ကိုယ်တော်၏ အဇ္ဈတ္တရန် ခန္ဓမာရ် စသည် ကို တဖန်အသစ် မဖြစ်ရအောင် ဘုန်းရောင်ဖြင့် အောင်မြင်တော်မူပေ ထသော။ အ ဘဂံ၊ ရတနပလ္လင် ဗောဓိမှ နှင်ဘို့ရံပတ် မာရ်စစ်တပ် တို့သည် မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးနိုင်ပေထသော။ တံသုဂတံ၊ ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၇။ တတိယပါဒအဆုံး၌ ပါဒန္တဂရု၊ ယတိလက္ခဏာ အထက်ဂါထာအတိုင်း၊ “ဇဂိုဏ်း တဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း သုံးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးရှိသော (၁၁)လုံးဘွဲ့ ဥပေန္နဝဇီရာ ဂါထာ။

- ၈။ ရာဂါဒိ ဆေဒါ” မလ ဉာဏ ခဂ္ဂံ”၊
 သတိ သမညာ” ဖလကာဘိဂါဟံ”။
 သီလောသ လင်္ကာ”ရ ဝိဘူသိ တံ တံ”၊
 နမာမိ ဘိညာ” ဝရ မိဒ္ဓု ပေတံ”။

၈။ ရာဂါဒိ ဆေဒါ မလ ဉာဏ ခဂ္ဂံ၊ “ရာဂစသား ကိလေသာ အများကို အကျန်မထား ပယ်ရှားခုတ်ဖြတ် ညစ်ကြေးမကပ်သော

အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သန်လျက်ရှိတော် မူပေထသော။ သတိ သမညာ ဖလကာ-ဘိဂါဟံ၊ မာရ်မင်းစစ်တပ် ပစ်ခတ်သမျှ ရှုပါရုံစသော လက် နက်မှ ကင်းကွာစေဘိ သမ္မာသတိ မည်ရှိတိုင်စွာ ဒိုင်း လွှားကာကို အမြဲ ပိုင်ပိုင် ကိုင်စွဲတော် မူပေထသော။ သီလော-သ လက်ရ ဝိဘူသိတံ၊ သီလအပေါင်း ကောင်းရတနာ ချပ်တန်းဆာတို့ဖြင့် ဝတ်ခါ ယဉ်ယဉ် တန်းဆာဆင်တော် မူအပ်ပေထသော။ အဘိညာ ဝရ မိဒ္ဓပေတံ၊ ဣဒ္ဓိ ဝိဓ စသည်ခြောက်အင် အဘိညာဉ်မျိုး မြတ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ ပေထသော။ တံသုဂတံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့် တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၈။ သတိ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ၊ ယတိလက္ခဏာ အထက်ဂါထာအတိုင်း၊ ပထမပါဒ တတိယပါဒ ဖြစ်သော ဝိသမပါဒစုကား ဣန္ဒြဝဇိရာ၊ ဒုတိယပါဒ စတုတ္ထပါဒဖြစ် သော သမပါဒ စုကား ဥပေန္ဒဝဇိရာ (၂) မျိုးရောသော (၁၁)လုံးဘွဲ့ ဥပဇာတိ ဂါထာ။

၉။ ဒယာလယံ” သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ”၊
 ဘဝဏ္ဏဝါ တိ” ဣမမဂ္ဂတံ ဂတံ။
 တိ လောက နာထံ” သု သမာဟိတံ ဟိတံ”၊
 သမန္တ စက္ခု” ပ ဣမာမိတံ မိတံ”။

၉။ ဒယာ လယံ၊ သားတော်ရာဟုလာ အလား သတ္တဝါအများ၌ သနားကြင်နာ ကြီးမြတ်သော မဟာကရုဏာ၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူ ပေထသော။ သဗ္ဗမိ၊ ဖြစ်ရများဖုံ အလုံးစုံသော ဘဝ၌။ ဒုက္ခရံ၊ လူသူ တကာ ပြုနိုင်ခဲ့ဘူးသ် သုံးဆယ်ပါရမီ သုံးလီစရိယ စွန့်ခြင်းကြီးငါးဝကို။ ကရံ၊ ဘုရားဖြစ်ရန် စိတ်ရည်သန်၍ ပြုကျင့်တော် မူပေထသော။ ဘဝ-ဏ္ဏဝါ တိက္ကမံ၊ ကာမ ရူပ အရူပဟု ဘဝသုံးသွယ် သမုဒ်ပင်လယ်ကို ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင် ဖောင်ကော်ယာဉ်ဖြင့် အလျင်ကူးခတ် လွန်မြောက်တော်

မူပေထသော။ အဂ္ဂတံ၊ လူနတ်တို့ထက် အထွဋ်ဥက္ကဋ် မှန်မြတ်သော ဘုရားအဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်တော်မူပေထသော။ တိ လောက နာထံ၊ သုံးပါးလောက ရှိသမျှ၏ မှီခိုကိုးစား အားထားရာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ သု သမာဟိတံ၊ တောင်မြင့်မိုရ်အလား ကောင်းစွာတည်ကြည်သော သမာဓိတရား ရှိတော်မူပေထသော။ ဟိတံ၊ မြဟွာ နတ် လူ အများသူတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ အဖြာဖြာကို ဒေသနာဘုံးပါး မြတ်တရားဖြင့် မခြားနေ့ည ဆောင်တော်မူပေထသော။ သမန္တ စက္ခု၊ အကုန်အစင် ထက်ဝန်းကျင်ကို သိမြင်နွံဘိ သဗ္ဗညုတဉာဏ် မျက်စိ မျက်လုံး ရှိတော်မူပေထသော။ အ မိတံ၊ မနှိုင်းယှဉ်ကောင်း သီလစသော ဂုဏ်အပေါင်း ရှိတော်မူပေထသော။ တံသုဂတံ၊ ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ပ ဏမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၉။ ဟိတံ၌ “ဓရပုဒ်ကျေ။ (ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ) ပါဒန္တ ယတိ၊ (သုတဗောဓ ဆန်းဋီကာ)။ (၅)လုံးတရပ် (၇)လုံး တရပ် ယတိဖြစ်ပါ။ “ဇဂိုဏ်း တဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း ရဂိုဏ်း လေးဂိုဏ်းရှိသော (၁၂)လုံးဘွဲ့ ဝံသဋ္ဌဂါထာ။ “ဝုတ္တောဒယ ဆန်းကျမ်း၌ “ဋ္ဌ” အစုံနှင့် မာဂဓပြန်လျက်ရှိ၏။ “မူလပိင်္ဂလ စသော ဆန်းကျမ်းများ၌ “ဝံသတ္ထ” ဟု “တ္ထ” အစုံနှင့်ရှိကြ၏။

၁၀။ တဟိံ တဟိံ ပါ”ရမိ သဉ္ဇယံ စယံ”၊
 ဂတံ ဂတံ သ’ဗ္ဗိသုခ ပုဒံ ပဒံ။
 နရာ နရာနံ” သုခ သမ္ဘဝံ ဘဝံ”၊
 နမာ နမာနံ” ဇိန ပုဂံဝံ ဂဝံ”။

၁၀။ တဟိံ တဟိံ၊ ထိုထိုများလှ ဖြစ်ဘဝ၌။ ပါရမိ သဉ္ဇယံ၊ ဒါန သီလစသည် အလီလီ ပါရမီကုသိုလ်အပေါင်းကို။ စယံ၊ သင်္ချေ လေးရပ် သိန်းကပ်ကမ္ဘာ ရှည်မြင့်ကြာအောင် ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးတော်

မူပေထသော။ သဗ္ဗိ၊ ပါရမီကုသိုလ် မြဲသိုစုဆောင်း သူတော်ကောင်း အပေါင်းတို့သည်။ ဂတံ၊ ဖြောင့်တန်းမတ်မတ် ရောက်အပ်ထသော။ သုခ ပွဒံ၊ ဆင်းရဲကင်းကွာ ချမ်းသာခြင်း၏ အရင်းအစစ် အကြောင်း ဖြစ်ထသော။ ပဒံ၊ အမတရိပ်မြို့ ရွှေဘုံကြွင်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့။ ဂတံ၊ ရောက်တော်မူပေထသော။ နရာ နရာနံ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ များသတ္တဝါ တို့၏။ သုခ-သမ္ဘဝံ၊ ချမ်းသာအေးမြခြင်း၏ အကြောင်း မေတ္တာစသော တရားအပေါင်းကို။ ဘဝံ၊ စတင်ကြိုးစား ပွားများတော် မူပေထသော။ အ-နမာနံ၊ ကိုင်းညွတ်လွတ်ကင်း ရှိသေခြင်း မရှိကုန်သော။ ဂဝံ၊ နွားနှင့် နှိုင်းယူ မိုက်မဲတူမျှ စိဉ္စမာဏစသော သူတို့ကို။ ဇိန-ပုဂံဝံ၊ နည်းလမ်းကျန် တရားပြုလျက် ဆုံးမသွန်သင် အောင်မြင်ခြင်းဖြင့် မြတ်တော်မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော် သည်။ နမေ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၀။ ဘဝံ-၌ ဘူ-ဓာတ်ပွားခြင်း ဝဇုနတ္ထ သုဒ္ဓကတ္ထုသာဓိ ကိတ်နာမ်၊ ဂဝံ၌ နဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသောနာမ်ပုဒ်၊ ၎င်းဂဝံပုဒ်ကို ဇိန-ပုဂံဝံပုဒ်တွင် “ဇိနပုဒ်တစိတ်မှာစပ်ပါ၊ ပုဂံဝသဒ္ဓါ-အမြတ် ဟော ယတိ-လက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း (၁၂) လုံးဘွဲ့ ဝံသဋ္ဌ ဂါထာပင်။

၁၁။ မဂ္ဂင်္ဂ-နာဝံ” မုနိ-ဒက္ခ-နာဝိကော”၊
 ဤဟာဖိယံ ဉ” ဣ ကရေန ဂါဟကော”။
 အာရုယု ယော တာ” ယ ဗဟူ ဘဝ-ဏ္ဍဝါ”၊
 တာရေသိ တံ ဗု”ဒ္ဓ-မ-သ-ပူဟံ နမေ”။

၁၁။ ယောမုနိ-ဒက္ခ-နာဝိကော၊ အကြင်ကျယ်ဝန်းနက်စွာ အရာ ရာဝယ် လိမ္မာပေါကြွယ် သဘောလှေ့မှူးသဘွယ်ဖြစ်ပေသော ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။ မဂ္ဂင်္ဂ-နာဝံ၊ မဂ္ဂင်္ဂရှစ်ထွေ သဘောလှေ့ထက်သို့။ အာရုယု၊ တက်စီးတော်မူ၍။ ဤဟာဖိယံ၊ “သမ္မာဝါယာမ” ရွှေတက်မ

ကို။ ဉာဏကရေန၊ ပညာဉာဏ်ကျော် ရွှေလက်တော်ဖြင့်။ ဂါဟကော၊
 ပဲခါဆောင်ယူ ကိုင်စွဲတော်မူလျက်။ တာယ၊ ထိုမဂ္ဂင်ရှစ်ဖော် သဘော
 လှေတော်ဖြင့်။ ဗဟူ၊ နှစ်ဆဲ့လေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် စွန်းကယ်
 တွက်ကိန်း တသိန်း ဗိုလ်ခြေ များဝေနေတို့ကို။ ဘဝ-ဏ္ဍဝါ၊ ဘဝသုံး
 ဖြာ သံသရာခရီး သမုဒ်ပင်လယ်ကြီးမှ။ ခေမံ၊ ဘေးမဲ့ အေးချမ်း
 နိဗ္ဗာန်တဘက်ကမ်းသို့။ တာရေသိ၊ ပို့ဆောင်ကယ်ယူ ကူးစေတော်
 မူလေပြီ။ အသ-ပွဟံ၊ တထောင့် ငါးရာ ကိလေသာမြူ များရန်သူကို
 အရဟတ္တမဂ် ဓား သန်လျက်ဖြင့် ပယ်ရှားခုတ်ဖြတ် အကုန်သတ်တော်
 မူပေထသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သစ္စာလေးဝ မြတ်ဓမ္မကို တစမကျန် မြတ်ရွှေ
 ဉာဏ်ဖြင့် ကေန်တိတိ ဟုတ်မှန်တိုင်း သိတော်မူပေထသော။ တံမုနိန္ဒက္ခ
 နာဝိကံ၊ ထိုကျယ်ဝန်းနက်စွာ အရာရာဝယ် လိမ္မာပေါကြွယ် သဘော
 လှေမှူးသဘွယ် ဖြစ်ပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်
 တော်သည်။ နမေ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၁။ “ခေမံ”ဟု ဓာတ်ကံထည့်သည်။ ။ယတိ-လက္ခဏာ
 အထက် ဂါထာအတိုင်း။ “တဂိုဏ်း-တဂိုဏ်း-ဇဂိုဏ်း-ရဂိုဏ်း
 လေးဂိုဏ်းရှိသော (၁၂) လုံးဘွဲ့ ဣန္ဒြဝံသ ဂါထာ။

၁၂။ သမ-တိံ သတိ-ပါ” ရမိ-သမ္ဘရဏံ”၊
 ဝရ-ဗောဓိ-ဒုမေ” စတု-သစ္စ-ဒသံ။
 ဝရ-မိဒ္ဓိ-ဂတံ” နရ-ဒေဝ-ဟိတံ”၊
 တိ-ဘဂူ-ပသမံ” ပ-ဏမာမိ ဇိနံ”

၁၂။ သမ-တိံ သတိ-ပါရမိ သမ္ဘရဏံ၊ ယုတ် လတ် မြတ် ဖျား
 သုံးပါးဆယ်လီ ပါရမီကို မျှညီအသင့် ဖြည့်ကျင့်တော် မူပေထသော။
 ဝရ ဗောဓိ ဒုမေ၊ အမြင့်တရား ဝန်းကျင်တူလတ် ဗောဓိပင်မြတ်၏
 အနီးထင်ပေါ် ပလ္လင်တော်၌။ စတု သစ္စ ဒသံ၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်
 တရားကို ပိုင်းခြားကုန်စင် သိမြင်တော် မူပေထသော။ ဝရ မိဒ္ဓိ ဂတံ၊
 ထင်မြတ်အမော် ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးဖော် တန်းခိုးတော်သို့ ရောက်တော်မူပေ

ထသော။ နရ ဒေဝ ဟိတံ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ များသတ္တဝါတို့၏ စီးပွား
ချမ်းသာ အဖြာဖြာကို အမြဲမကွာ ဆောင်တော် မူပေထသော။
တိ-ဘဂ္ဂ-ပသမံ၊ ကြိဝဋ္ဌသုံးဘဝ၌ ပြင်းလှထိန်ညီး တဆွဲတသီး မီးလျှံ
ကြီးမှ အပြီးထာဝရ ငြိမ်းအေးတော် မူပေထသော။ ဇိနံ၊ ဒေဝပုတ္တ
ကိလေသနှင့် ခန္ဓ-မစ္စု-ကုသလာကုသလ-သင်္ခါရ”ဟု ငါးဝမာရ်အင်
အောင်မြင်တော် မူပေသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်
တော်သည်။ ပ-ဏမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၂။ “မူလေ” ဟု ရှိက ဂိုဏ်းမမှန်။ ဟိတံ၌ ဓရပုဒ်ကျေ
(ပိဂ်လဆန်းဋီကာ) ပါဒန္တယတိ။ (သုတဗောဓဆန်းဋီကာ)
(၆) လုံးတရပ်စီ ယတိ-ဖြတ်ပါ။ သဂိုဏ်းလေးဂိုဏ်းစီ ရှိသော
(၁၂) လုံးဘွဲ့ တောဋက ဂါထာ။

၁၃။ သတ-ပုည-ဇ-လ” က္ခဏိကံ ဝိ-ရဇံ”၊
ဂဂန္တု-ပမ-ဓိ” ဓိတိ-မေရု-သမံ”။
ဇလဇု-ပမ-သိ” တလ သီလယုတံ”၊
ပထဝီသဟနံ” ပ-ဏမာမိ ဇိနံ”။

၁၃။ သတ - ပုည - ဇ - လက္ခဏိကံ၊ အရာရာ များစွာစုပေါင်း
ကောင်းမှုကုသိုလ် ဘုန်းကြောင့် ဖြစ်သော လက္ခဏာကြီး ငယ် အံ့ချီး
ဘွယ်ရှိတော်မူပေထသော။ ဝိ-ရဇံ၊ ကိလေသာမြူမှူး ညစ်အကြေးမှ
ကင်းဝေးတော်မူပေထသော။ ဂဂန္တု-ပမ-ဓိ၊ အနန္တဝင် မိုးကောင်းကင်
အလား ကျယ်ပြန့်ကြီးမားသော ဉာဏ်ပညာရှိတော် မူပေထသော။
ဓိတိ-မေရု သမံ၊ မယိမ်းမယိုင် မြဲခိုင်တည့်မတ် မြင့်မိုရ်တောင်မြတ်နှင့်
တူသော သမံခိရှိတော်မူပေထသော။ ဇလဇု-ပမ-သိတလ-သီလ-ယုတ္တံ၊
အထပ်တရာ ဆင်းမှာရွှေမျှ ကြာကောကန-ပဒုမသို့ ဖြူစင်ဆွဆွ
ချမ်းမြေ့လှသော သီလနှင့် ယှဉ်တော်မူပေထသော။ ပထဝီ သဟနံ၊
မြေကြီးပုံသွင် သည်းခံနိုင်သော စိတ်နှလုံးရှိတော် မူပေထသော။

ဇိနံ၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ပ-ဏမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၁၃။ “ယုတံ” ၌ ဆန်းကြောင့် “တ” တလုံးကျေ “ပထဝီသမာနံ” ဟု ရှိက၊ ဂိုဏ်းမမှန် အနက်လည်းမလျော်။ ယတိ လက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း (၁၂) လုံးဘွဲ့ တောဋီကာ ဂါထာပင်။

၁၄။ ယော ဗုဒ္ဓေါ” သု-မတိ ဒိဝေ ဒိဝါ ကရော-ဝ”၊
သောဘန္တော” ရတိ ဇနနေ သိလာ သနမ္ပိ”။
အာသိန္နော” သိဝ-သုခ-ဒံ အဒေသိ ဓမ္မ”၊
ဒေဝါနံ” တ-မ-သဒိသံ နမာမိ နိစ္စ”။

၁၄။ သုမတိ၊ အာကာဗ္ဗေပြင် ထက်ကောင်းကင်ပြင်သို့ ကျယ်ပြန့် ကြီးဘိ ကောင်းမြတ်သော ဉာဏ်ပညာ ရှိတော်မူပေသော။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ အကြင်ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည်။ ဒိဝေ၊ မြင့်မိုရ်တောင်ခါး ယုဂန် ဖျားဟု သုံးပါးလမ်းခွင် ကောင်းကင်ပြင်၌။ ဒိဝါကရော၊ ကိုးသိန်း လင်းချယ် ငါးဆယ်အချင်း အတွင်းဟေမ အပဖန်ဝါ နေစကြာသည်။ သောဘတိဣဝ၊ ဆီးနှင်းစသည် ငါးလီရန်ရှောင် ရောင်ခြည်တထောင် ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ထွန်းဝေ လှပတင့်တယ်လေသကဲ့သို့။ သောဘန္တော၊ ရွှေကိုယ်တော်မှ ကွန်မြူးထွက်ပေါ် ရောင်ခြည်တော် ခြောက်သွယ်ဖြင့် လှပတင့်တယ်တော် မူပေသည်ဖြစ်၍။ ရတိဇနနေ၊ နံတောင်တခြမ်း နိမ့်မြဲတန်းသာ ဣရိယာဖြင့် စက်ဘို့စင်စစ် မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သော။ သိလာ-သနမ္ပိ၊ တဆဲ့ငါးယူ ထူသားအထု ဝါဂွမ်းစုပမာ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြတ်ကျောက်ဖြာ နေရာထက်၌။ အာသိန္နော၊ ထက်ဝယ် ဘွဲ့ခွေ စံနေတော်မူလျက်။ ဒေဝါနံ၊ မယ်တော်စဖြာ သောင်းစကြာ ဝဋ္ဋာမှ ရောက်လာများပြား နတ် မြဟွာတို့အား။ သိဝသုခ-ဒံ၊ ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း ကင်းပြတ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို ပေးတတ်စွာသော။

ဓမ္မံ၊ လေးသောင်း နှစ်ထောင် မြားမြောင်ထင်ရှား အဘိဓမ္မာ
တရားကို။ အဒေသိ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ပြီးဆုံးသတ်အောင် ဟော
တော်မူလေပြီ။ အ သဒိသံ၊ အနန္တလောကခတ် ဘုံသုံးရပ်တွင်
ကိုယ်တော်နှင့်တူထင်နှစ်အင်မပြုတဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူပေသော။
တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နိစ္စံ၊
နေ့ညအမြဲ။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၁၄။ “ဒိဝေဉ္စ ဒိဝသဒ္ဓါ” ကောင်းကင်ဟော။ သိလာ၊
သိ၍ ဣရဿနှင့် ပုဒ်ရင်းရှိရမည်။ ပထမပါဒ ဒုတိယ
ပါဒအဆုံး၌ ပါဒန္တဂရ။ “ဝုတ္တောဒယ ဆန်းကျမ်းအလို—
(၃)လုံးတရပ် (၁၀)လုံးတရပ် ယတိဖြစ်ပါ။ မ-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်း
ဇ-ဂိုဏ်း ရ-ဂိုဏ်းလေးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရ” တလုံးရှိသော (၁၃)လုံးဘွဲ့
ပဟသိဏီ ဂါထာ။

၁၅။ ယော ပါဒ ပကံဇ မုဒု”တ္တလ ရာဇိကေဟိ”၊
လောကေဟိ တိဟိ ဝိကလေ”ဟိ နိရာကုလေဟိ”။
သမ္မာပုဏော နိရုပမေ”ယျတမေဝ နာထော”၊
တံ သဗ္ဗ လောက မဟိတံ” အသမံ န မာမိ”။

၁၅။ ယော နာထော၊ အကြင်ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ အ ဝိက
လေဟိ၊ စက်လက္ခဏာ ချိုတဲ့လွတ်ကင်း စုံလင်ခြင်းရှိကုန်ထသော။ နိရာ
ကုလေဟိ၊ စက်လက္ခဏာ ရောယှက်ပြွမ်းတီး ရှုပ်ထွေးခြင်း မရှိကုန်
ထသော။ ပါဒ ပကံဇ မုဒု”တ္တလ ရာဇိကေဟိ”၊ တင့်တယ်လှပေါ် ခြေ
ဘဝါးတော်ကြာ၏ နူးညံ့ထွန်းတင် စုံနှစ်ပြင်၌ စက်အင်လက္ခဏာ
ဆယ်ရာအကန့် တသန့်အကွပ် ပုံတောင်းချက်ပါ ဖြာဖြာစုဝေး တရား
ရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ အရေးတို့ဖြင့်။ တိဟိ လောကေဟိ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ
သုံးဘုံသူတို့နှင့်။ နိရုပမေယျတံဝေ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ် မြတ်သောဘုရား၏
အဖြစ်သို့သာလျှင်။ သမ္မာပုဏော၊ ကောင်းစွာရောက်တော် မူခဲ့ပေပြီ။

သဗ္ဗလောက မဟိတံ၊ လုံးစုံရှိသမျှ သုံးပါးလောကသည် ကြည်ပျူ
ညွတ်ခ ပူဇော်အပ်တော် မူပေထသော။ အ သမံ၊ လောကသုံးခွင်
ဘုံအပြင်တွင် ကုန်စင်နတ်လူ တူသူ တဦး တယောက်မျှ ရှိတော်မမူပေ
ထသော။ တံ နာထံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၁၅။ သမ္မာပုဏ္ဏေ၌ ဝတ္တမာန် တိ-ဝိဘတ်ကို ဧ-ပြုသည်။
ပထမပါဒ ဒုတိယပါဒ စတုတ္ထပါဒ အဆုံး၌ ပါဒန္တဂရု (ဆန္ဒော
သာရတ္ထဝိကာသနိဆန်းဋီကာ) (ဂ)လုံး တရပ်၊ (၆) လုံးတရပ်
ယတိဖြတ်ပါ။ (ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ)။ ပါဒန္တယတိ၊ “အချို့ဂါထာ၌
ယတိဖြတ် အချို့ဂါထာ၌ ယတိမပြတ်သောကြောင့် “ပါဒန္တ
ယတိ” ဟုဆိုသော “ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာဆရာ၏ စကားသည်
အလွန်နွဲ့စပ်ပါပေ၏။ (သတိပြု) “တ-ဂိုဏ်း ဘ-ဂိုဏ်း ဇ-ဂိုဏ်း
ဇ-ဂိုဏ်း လေးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးရှိသော (၁၄) လုံးဘွဲ့
ဝသန္တတိလက ဂါထာ။

၁၆။ ဗုဒ္ဓံ နရာ နရ သမော” သရဏံ ဓိတတ္ထံ”၊
ပညာ ပဒီပ ဇုတိယာ” ဝိဟတန္ဓကာရံ”။
အတ္တာဘိကာမ နရ ဒေ”ဝ ဟိတာဝဟံ တံ”၊
ဝန္ဒာမိ ကာရုဏိကမ” ဂ္ဂမနန္တ ဉာဏံ”။

၁၆။ နရာ နရ သမောသရဏံ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ များသတ္တဝါတို့၏
ခိုအောင်းညွတ်ခ ပေါင်းဆုံစုဝေး ကြရာဖြစ်တော် မူပေထသော။
ဓိ တတ္ထံ၊ မြင့်မိုရ်တောင်သို့ မြဲခိုင်မတ်မတ် တည်ကြည်သော စိတ်နှလုံး
ဖြတ် ရှိတော်မူပေထသော။ ပညာ ပဒီပ ဇုတိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့်
ဒေသနာ အနာစရဏ သုံးဝထိန်ပြောင် ပညာတန်ဆောင် ဆီမီး
ရောင်ဖြင့်။ ဝိဟတန္ဓကာရံ၊ ရှိန်ဝါညီးညီး ပယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီးအပ်သော
အဝိဇ္ဇာမှောင်ကြီး ရှိတော်မူပေထသော။ အတ္တာ ဘိကာမံ၊ ဗြဟ္မာ

နတ် လူ အများသူတို့၏ နှစ်သက်လိုလား အကျိုးစီးပွားကို မြှော်ကိုး
 တောင့်တ အလွန်အလိမ္မော်တော် မူပေထသော။ နရ ဒေဝ ဟိတာဝဟံ၊
 လူနတ်ဗြဟ္မာ များသတ္တဝါတို့၏ စီးပွားချမ်းသာ အဖြာဖြာကို ကောင်း
 စွာ ဆောင်တော်မူပေထသော။ ကာရုဏိကံ၊ သုံးတိုက်ဘုံသား သတ္တဝါ
 အများ၌ သနားကြင်နာ ကြီးမြတ်သော မဟာကရုဏာ ရှိတော်မူပေ
 ထသော။ အဂ္ဂံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ အများသူတို့ထက် ထူးချွန်ဥက္ကဋ္ဌ
 မှန်မြတ်တော် မူပေထသော။ အနန္တဉာဏံ၊ မရှိဆုံးဆ ကျယ်ဝန်းလှစွာ
 သဗ္ဗညုတဉာဏ်စကြာ ရှိတော်မူပေထသော။ တံဗုဒ္ဓံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်
 ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ရှိသေမြတ်နိုး လက်စုံ
 မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၆။ ကာရီနှင့် ငွိဘတ္တံ”ဟု ပါဌ်လည်းရှိ၏။ အနက်
 ကားတူ၏။ ၎င်းပါဌ်တို့၌ ရှိသော “အတ္တသဒ္ဓါ” စိတ်ဟော။
 အတ္တာဘိကာမ၌ ဆန်းကြောင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ။ ယတိ လက္ခ
 ဏာ အထက်ဂါထာအတိုင်း (၁၄)လုံးဘွဲ့ ဝသန္တတိလက
 ဂါထာပင်။

၁၇။ အခိလ ဂုဏ နိဓာ” နော ယော မုနိန္ဒောပဂန္ဓာ”၊
 ဝနမိသိပတန” ဝံ သညတာနံ နိကေတံ”။
 တဟိမကုသလ ဆေ”ဒံ ဓမ္မ စက္ကံ ပဝတ္ထော”၊
 တမတုလမဘိက”န္တံ ဝန္တနေယျ နမာမ”။

၁၇။ အခိလ ဂုဏ နိဓာနော၊ အလုံးစုံသော လောကီ လောကုတ္တ
 ရာ ဂုဏ်အဖြာဖြာတို့၏ တည်ရာအစစ် အမှန်ဖြစ်တော် မူပေသော။
 ယောမုနိန္ဒော၊ အကြင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ သညတာနံ၊ ကိုယ်
 နှုတ် နှလုံး သုံးပါးလုံးကို စောင့်သုံးမပြတ် သူတော်မြတ်တို့၏။ နိကေ
 တံ၊ ကိန်းအောင်းမွေလျော် နေတော်မူရာ ဖြစ်ပေထသော။ ဣသိ
 ပတနဝံ၊ ရှေးခေတ်အခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တို့၏ ဆင်းသက်ကြရာ

ဖြစ်၍ ဣသိပတန အမည်ရှိပေထသော။ ဝနံ၊ ဗောဓိပင်မှ တဆဲရှစ်
ယူဇနာ အကွာခရီး ဗာရာဏသီပြည်အနီး သားသမင်မျိုးစုံတို့ကို ဘေးမဲ့
ပေးရာ မိဂဒါဝုန် တောရကုံသို့။ ဥပဂန္ဓာ၊ ခြေတော်စကြာ ဖြန့်ချိ
ကာဖြင့် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ နေ့ခြင်းရောက်အောင် ကြွတော်မူ၍။ တဟံ၊
ထိုမိဂဒါဝုန် တောရကုံ၌။ အ ကုသလ ဆေဒံ၊ ကိလေသာထိုထို အကုသိုလ်
ကို အကုန်မလပ် ပယ်ဖြတ်တတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာ တရား
တော်ကို။ ပဝတ္တော၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိ စချီမှူးထား တရားဦးအားဖြင့် တဆဲရှစ်
ကုဋေသော နတ် ဗြဟ္မာ အပေါင်းအား ဟောကြားတော် မူလေပြီ။
အ တုလံ၊ အနန္တလောကဓာတ် အရပ်ရပ်တိုင်း စံနှိုင်းပုံယူ တူသုတစုံ
တယောက်မျှ ရှိတော်မူပေထသော။ အဘိက္ကန္တံ၊ ရောင်စုံကူးယှက်
အလွန်နှစ်သက်ဘွယ်သော အဆင်းရှိတော် မူပေထသော။ ဝန္ဒုနေယျံ၊
သုံးလောကလုံး ညွတ်ရုံးဦးခိုက် ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပေထသော။
တံ မုနိန္ဒံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊
ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၇။ “အဘိက္ကန္တ သဒ္ဓါ အလွန်နှစ်သက်ဘွယ် အဆင်း
ဟော။ ဂါထာ၌ ဆန်းကြောင့် ကတလုံးကျေ။ စတုတ္ထပါဒ
အဆုံး၌ ပါဒန္တဂရု (ဝုတ္တောဒယ)(၇)လုံးတရပ်၊ (၈)လုံးတရပ်
ယတိဖြတ်ပါ။ “န-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်း မ-ဂိုဏ်း ယ-ဂိုဏ်း ယ-ဂိုဏ်း
ငါးဂိုဏ်းရှိသော (၁၅)လုံးဘွဲ့ မာလိနီ ဂါထာ။

၁၈။ သုစိ-ပရိဝါရိတံ သုရု စိရ-ပုဘာဟိ ရတ္တံ၊
သိရိ ဝိသရာ-လယံ ဂုပိတံ မိန္ဒြိယေဟု ပေတံ။
ရဝိ သသိ မဏ္ဍလ-ပွဘုတိ လက္ခဏော-ပ-စိတ္တံ၊
သုရု နရ ပူဇိတံ သုဂတ-မာဒရံ နမာမိ။

၁၉။ သုစိ-ပရိဝါရိတံ၊ ကိလေသာမြှူမှူးညစ်ကြေးမတူသ် သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်သော အခြံအရံ ရှိတော်မူပေထသော။ သု ရု စိရပုဘာဟိ၊

အလွန်ပြုံးပြက် တင့်တယ် နှစ်သက်ဘွယ်သော ရောင်ခြည်တော် ခြောက်
 သွယ်တို့ဖြင့်။ ရတ္တံ၊ ဖူးရှုလို့ မရဲအောင် တပ်စွဲသောကိုယ်ကာယ ရှိတော်
 မူပေထသော။ သိရိ-ဝိသရာ လယ်၊ များလှသောင်းသောင်း အသရေ
 တော် အပေါင်းတို့၏ ခိုအောင်း တည်ရာ ဖြစ်တော် မူပေထသော။
 ဂုပိတ မိန္ဒြိယေဟိ၊ သတိယူစွဲ အမြဲမသွေ စောင့်ရှောက်အပ်သော
 စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ကုံလုံကြွယ်ဝ ပြည့်စုံတော်မူပေထ
 သော။ ရဝိ သသိ မဏ္ဍလ ပွဘုတိ လက္ခဏော ပ စိတ္တံ၊ နေဝန်း လဝန်း
 စသော တရားရှစ်ကွက် အမြတ်မင်္ဂလာ စက်လက္ခဏာတော်တို့ဖြင့်
 အဆန်းတကြယ် အံ့ချီးဘွယ်ရှိတော် မူပေထသော။ သုရ နရ ပူဇိတံ၊
 ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံ သူတို့သည် ကြည်ပျူထပ်ထပ် ပူဇော်အပ်တော်
 မူပေထသော။ သုဂတံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်
 သည်။ အာဒရံ၊ ကြည်သာရှင်ပျ ရှိသေလှစွာ။ နမာမိ၊ အလွန် မြတ်နိုး
 လက်ငုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၁၈။ “သိရိဝယ်” ရိ ဌ် ဣကာရန္တ။ သီဟိုဠ် နာမ မာလာ။
 “သသိဌ် ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ “ဝိသရ” ဟုရှိမှ အနက်
 သင့်သည်။ “မိန္ဒြိယေ” ဌ် “မ အာဂုံ။ ဝုတ္တောဒယ စတုတ္ထပါဒ
 အဆုံးဌ် ပါဒန္တဂရ။ “နဂိုဏ်း ဇဂိုဏ်း ဘဂိုဏ်း ဇ ဂိုဏ်း
 ရ ဂိုဏ်း ငါးဂိုဏ်းနှင့် “ဂရ” တလုံးရှိသော (၁၆) လုံးဘွဲ့
 ဝါဏိနီ ဂါထာ။

၁၉။ မဂ္ဂေါ-ဋ္ဌုပေ” န မုဟ-ပဋိသာ” သာဒိ-ဥလ္လောလ-ဝီစိ”
 သံသာရော-သံ” တရိတ-မ-ဘယံ” ပါရ-ပတ္တံ ပဇာနံ”
 တာဏံလေဏံ” အ-သမ-သရဏံ” ဧက-တိတ္ထံပတိဋ္ဌါ”
 ပုည-ကေတ္တံ” ပရမ-သုခ-ဒံ” ဓမ္မ-ရာဇံ နမာမိ” ။

၁၉။ ယောဓမ္မရာဇာ၊ အကြင်တရားမင်း ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
 သည်။ မုဟာ ပဋိသ သာဒိ ဥလ္လောလ ဝီစိ၊ မောဟ ဒေါသ တဏှာ

စသား လှုပ်ရှားသော လှိုင်းတံပိုးရှိသော။ သံသာရာ ခံ၊ သံသရာ အပြင် ပင်လယ်ရေ အယဉ်ကို။ မဂ္ဂေါ ဋ္ဌပေန၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ဘော် ဖေါင် သဘောတော်ဖြင့်။ တရိ၊ ကူးမြောက်တော်မူလေပြီ။ အ ဘယံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်စရာ ဇာတိစသော ဘေးရှိတော် မမူပေထသော။ ပါရ ပတ္တံ၊ ဟိုမှာဘက်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ဖြောင့်တန်းမှန်စွာ ရောက် တော်မူပေထသော။ ပဇာနံ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို။ တာဏံ၊ သံသရာသမုဒ္ဒိ ဝဲဇလုတ်မှ ဆွဲထုတ်ကယ်ယူ စောင့်ရှောက်တော်မူပေထ သော။ ပဇာနံ၊ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏။ လေဏံ၊ ဘေးရန်ကင်း ကွာ ပုန်းအောင်းမှီခို အားထားရာဖြစ်တော် မူပေထသော။ အ သမ သရဏံ၊ ဗြဟ္မာ နတ်လူ သုံးဘုံသုန္ဒနှင့် မတူစင်စစ် ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော် မူပေထသော။ ဧက တိတ္ထံ၊ နိဗ္ဗာန်အောင်နန်း တဘက်ကမ်းသို့ ကူးဘို့ စခန်း မြတ်သော ဆိပ်ကမ်းကြီးသဘွယ် ဖြစ်တော် မူပေထသော။ ပတိဋ္ဌံ၊ ရေ၌ ပေါ်ထွန်း ကျွန်းကြီးအလား လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အများတို့၏ တည်ရာ ကိုးစား အားထားရာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ပုည ကေုတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးပစ်ချရာ လယ်မြေကောင်း ကြီး အတူဖြစ်တော်မူ ပေထသော။ ပရမ သုခဒံ၊ မြတ်သော နိဗ္ဗာန် ချမ်းသာကို မနှေးအမြန် ပေးသနားတော် မူတတ်ပေထသော။ တံခမ္မ ရာဇံ၊ ထိုတရားမင်း ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

၁၉။ “ကုလ္လောလ” ဟု ရှိသော ပါဠိကားမသင့်။ “ဥလ္လောလ” ဟု ပါဠိရှိမှသာ “အနက်သင့်သည်။ ဥပုဗ္ဗ လောလ ဓာတ် ကမ္မနအနက်ဟော “လဒ္ဒေဘော်။ စတုတ္ထပါဒအဆုံး၌ ပါဒန္တဂရု။ (၁) ဝုတ္တောဒယ (၄) လုံးတရပ် (၆) လုံးတရပ် (၇) လုံးတရပ် ယတိ ဖြတ်ပါ။ “မဂ္ဂိုဏ်း တဂ္ဂိုဏ်း နဂ္ဂိုဏ်း တဂ္ဂိုဏ်း တဂ္ဂိုဏ်း ငါးဂ္ဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” နှစ်လုံးရှိသော (၁၇)လုံးဘွဲ့ မန္တကန္တာ ဂါထာ။

၂၀။ ကဏ္ဍမေဗ္ဗလေ”ပရ-ဟိတ-ကရော” ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊”
 အစ္ဆေရံ သိသံ”နယန-သုဘဂံ”အာကုလ-ဏ္ဍ-ဂို-ဇာလံ”။
 ဒုဇ္ဇာလ-ဒွံသံ”မုနိဘိ-ဇဟိတံ” ပါဠိဟေရံ အကာသိ၊”
 ငန္တေ တံ သေဠံ” ပရမ-ရတိ-ဇံ” ဣဒ္ဓိ ဓမ္မေဟု-ပေတံ။”

၂၀။ ပရ ဟိတ ကရော၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ တပါးသူတို့၏ ဖွံ့ဖြိုး မြား
 မြောင် အစီးအပွားကို ဆောင်ပြုတော် မူပေသော။ ယောမုနိန္ဒော၊
 အကြင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ကဏ္ဍမေဗ္ဗလေ၊ ဥယျာဉ်စောင့်
 ကဏ္ဍ စိုက်ပျိုးချ၍ အတောင်ငါးဆယ် မြင့်သွယ်ဖြူလှ ကဏ္ဍမ္ဗ”ဟု
 မည်ရကျော်ထင် သရက်ဖြူပင် အနီး၌။ နိသိန္ဒော၊ တင့်တယ်စံပယ်
 နေတော်မူလျက်။ မုနိဘိ၊ ပွင့်ကြဲများပြား ရှေးရှေးသော ရှင်တော်မြတ်
 ဘုရားတို့သည်။ အ ဇဟိတံ၊ ဓမ္မတာတံတစ် သုံးဆယ်ဖြစ်၍ မပစ်မစွန့်
 အပ်ထသော။ ဒုဇ္ဇာလဒွံသံ၊ မိစ္ဆာအယူ မကောင်းမြို့ယှက် သံကွန်ရက်
 ကို ပယ်ဖျက်နိုင်ထသော။ အစ္ဆေရံ၊ အလွန်တရာ အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်
 ဘူးမြဲဖြစ်ထသော။ နယန သုဘဂံ၊ ဖူးမျှော်ကြသူ ဗြဟ္မာ နတ် လူ၏
 ကြည်ညွတ်ရှုပျောင်း မျက်စိအပေါင်းအား တင့်တယ်စွာထသော။
 အာကုလ-ဏ္ဍ-ဂို-ဇာလံ၊ ရောယှက်သော ရေအယဉ် မီးအလုံ့ရှိထသော။
 ဝါ၊ ရေအယဉ် မီးအလုံ့ နှစ်တန် ရှုပ်ထွေးထသော။ ဝါ၊ လက်ဝဲ
 လက်ျာ မျက်စိ နား နှာ စသည်ဖြာဖြာ ကိုယ်အင်္ဂါမှ ယှက်တင်ရော
 ပြွမ်းသော ရေအယဉ် မီးအလုံ့အစုံရှိထသော။ ပါဠိဟေရံ၊ သိုက်မြိုက်
 ကုံလုံ ရေမီး အစုံအစုံ စသောယမိုက်တန်ခိုး ပြာဠိဟာကို။ ဝါ၊ တိတ္ထိ
 ကျင့်ပျက် ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို ပယ်ဖျက်နှိမ်နင်း ပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်
 “ယမိုက်ပြာဠိဟာ”ဟု သတင်းကျော်ဟီး တန်ခိုးတော်ကြီးကို။ သိသံ၊
 စတုတ္ထဈာန်သမာပတ် ဝင်စားလတ်၍ မပြတ်ခါခါ လျင်မြန်စွာ။
 အကာသိ၊ “တိတ္ထိအပေါင်းတို့ မပြိုင်ဝံ့အောင် ပြုစုမယွင်း ဖန်ဆင်းတော်
 မူလေပြီ။ သေဠံ၊ ချီးမွမ်းအပ်သူ ဗြဟ္မာ နတ် လူတို့ ထက် ပိုမိုထူးချွန်
 အလွန်ချီးမွမ်း အပ်တော် မူပေထသော။ ပရမ-ရတိ-ဇံ၊ အမြတ်စင်စစ်

နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတော် မူတတ်ပေထသော။ ဣဒ္ဓိ ဓမ္မဟိ၊ ဣဒ္ဓိပိဒ်လေးစုံ တန်ခိုး ဂုဏ်တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ကံလုံကြယ်ဝ ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။ တံမုနိန္ဒ၊ ထိုရှင်တော် မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့် တော်သည်။ ဝန္ဓေ၊ ရှိသေမြတ်နိုးလက်စုံ မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၀။ “ကဏ္ဍမ္မမူလေ” ဟု ရှိသော ပါဠိကား မသင့်။ ‘ကဏ္ဍ·ဓမ္မ’ ဟု ရှိမှ ဂိုဏ်းမှန်သည်။ တတိယပါဒအဆုံး၌ ပါဒန္တ ၈ ရှု။ ဝုတ္တောဒယ (၅) လုံး တရပ် (၆) လုံး တရပ် (၇) လုံး တရပ် ယတိဖြတ်ပါ။ “မ ဂိုဏ်း တဂိုဏ်း န ဂိုဏ်း ယဂိုဏ်း ယ ဂိုဏ်း ခြောက်ဂိုဏ်းရှိသော (၁၈) လုံးဘွဲ့ ကုသုမိတလတာ ဝေလ္လိတာ ဂါထာ။

၂၁။ မုနိန္ဒ·က္ခောယေ·ကော” ဒယု·ဒယ·ရုဏော”
ဉာဏ ဝိတ္တိဏ္ဏ ဗိဓမ္မော”၊
ဝိနေယျ·ပွါဏော·ယံ” ကမလ ကထိတံ” ဓမ္မ ရံသိ ဝရေဟိ။
သု·ဗောဓေသိ သုဒ္ဓေ” တိ ဘဝ ကုဟရေ” ဗျာပိတ·ကိတ္တိန္ဒ”၊
တိ လောကေ·က·စွက္ခါ” ဒု ခမ သဟနံ” တံ မဟေသိ နမာမိ” ။

၂၁။ ဒယု·ဒယ·ရုဏော၊ မဟာကရုဏာ ချမ်းမြေ့စွာဘိ တက်သော နေအရုဏ်ရှိတော် မူပေထသော။ ဉာဏ ဝိတ္တိဏ္ဏ ဗိဓမ္မော၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏစင်သန့် ကျယ်ပြန့်သော စက်ဝန်းရှိတော် မူပေထသော။ ဧကော၊ အကုန်အောက်ထက် ဘုံသုံးချက်တွင် ပြိုင်ဘက်မပြု တဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ယောမုနိန္ဒ က္ခော၊ အကြင် ရှင်တော်မြတ် ဘုရား နေမင်းသည်။ သုဒ္ဓေ၊ ရာဂ ဒေါသ စသည်ဖြာဖြာ မှုကိလေသာ တို့မှ စင်ကြယ်စွာသော။ တိ ဘဝ ကုဟရေ၊ ဘဝသုံးဆိုင် ကြာရေအိုင် ၌။ ဝိနေယျ·ပွါဏော·ယံ၊ နှစ်ဆွဲလေးသင်္ချေ ကုဋေခြောက်ဆယ် ဗိုလ်ခြေတသိန်း တွက်ကိန်းအရ ကျွတ်ကြသောင်းသောင်း ဝေနေယျ

သတ္တဝါအပေါင်းဟူ၍။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်သော။ ကမလံ၊ ရှေ့ကြောပဒုံ
 ဖူးအင်္ဂုကို။ ဓမ္မ ရံသိ ဝရေဟိ၊ မြတ်လှထွဋ်ခေါင် တရားတော် နေရောင်
 တို့ဖြင့်။ သု ဗောဓေသိ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိစေသောအားဖြင့်
 ကောင်းစွာပွင့်စေတော် မူလေပြီ။ ဗျာပိတက္ကိတ္တိနံ၊ လောကသုံးခွင်
 ဘုံအပြင်၌ ပြန်နွံသတင်း ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူပေထသော။
 တိ လောကေက စက္ခု၊ သုံးလောက၏ မလစ်ခရုံး တလုံးသောမျက်စိ
 ဖြစ်တော်မူပေထသော။ ဒု ခမ သဟနံ၊ လူသူတကာ သည်းခံနိုင်ခဲရာ
 မှုဖြာဖြာ၌ လွန်စွာသည်းခံတော် မူပေထသော။ မဟေသိ၊ မြတ်
 သောသီလက္ခန္ဓ စသည်ဖုံဖုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့ကို ဆည်းပူးရှာမှီးတော်
 မူပေထသော။ တံ မုနိန္ဒကံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရား နေမင်းကို။ အဟံ၊
 တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမှီး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၁။ “ယေကော”ဟု ပါဌ်လည်းရှိ၏။ ကမလ၌ ဆန်း
 ကြောင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ။ ရံသိ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ။
 သု ဗောဓေသိ၌လည်း နည်းတူ။ ဗျာပိတ ကိတ္တိနံ၌ “နံပုဒ်ကား
 အံ ဝိဘတံ၏ကာရိယတည်း။ “နံစျတော” ယောဂဝိဘာဂ
 သုတ်ဖြင့်စီရင်လေ။ ဒုတိယပါဒ တတိယပါဒ စတုတ္ထပါဒအဆုံး၌
 ပါဒန္တဂရ၊ ဝုတ္တောဒယ (၆)လုံးတရပ်၊ (၆)လုံးတရပ်၊ (၇)လုံး
 တရပ် ယတိဖြတ်ပါ။ ယ-ဂိုဏ်း မ-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်း၊ သ-ဂိုဏ်း
 ရ-ဂိုဏ်း ရ-ဂိုဏ်းခြောက်ဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု” တလုံးရှိသော (၁၉)လုံး
 ဘွဲ့ မေဿဝိပျုဇ္ဇိတာ ဂါထာ။

၂၂။ ယော ဇိနော အနေက ဇာတိယံ၊ သ ပုတ္တ ဒါရ.မဂ်.ဇီဝိတမ္ပိ၊
 ဗောဓိ ပေမတော အလဂ္ဂမာနသော အဒါသိယေဝ အတ္တိကဿ။
 ဒါန ပါရမိံ တတောပရံ အပူရိ သီလ ပါရမာ.ဒိ ကမ္ပိ၊
 တာသ.မိဒ္ဓိယော.ပယာတ.မဂ္ဂတံ တ.မေက ဒီပကံ နမာမိ။

၂၂။ ယောဇိနော၊ အကြင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဗောဓိ ပေမတော၊ သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ကို ကေန်စင်စစ် ချစ်တော်မူခြင်း ကြောင့်။ အနေက ဇာတိယံ၊ တပါးမက များလှအသင်္ချေ မရေတွက် နိုင်ပေသော ဘဝသံသရာတွေ၌။ သ-ပုတ္တ ဒါရံ၊ မေတ္တာတော်သက် ဝင် ချစ်ခင်များပြား သားသွီး မယားနှင့်တကွသော။ အင်္ဂံ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အင်္ဂါ ခြေ လက် ကိုယ့်အသက်ကိုသော်လည်း။ အ လဂ္ဂ မာနသော ယေဝ၊ တွယ်တာကပ်ငြိခြင်းကင်း ရဲတင်းသော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ အတ္ထိကဿ၊ အလိုရှိသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အား။ အဒါသိ၊ ဆုထူးပန်ချေ ပေးလှူတော်မူလေပြီ။ ဒါန ပါရမိံ၊ “ဝေဿန္တ ရာစသား ဇာတ်တော်များ၌ အစပြုချီ ဒါနပါရမီကို၎င်း။ တတော၊ ထိုဒါနပါရမီမှ။ ပရံ၊ တပါးသော။ သီလ ပါရမာဒိကမ္ပိ၊ “စမ္ပေယျ စသား ဇာတ်တော်များ၌ သီလပါရမီ စသည်ထင်ရှား ပါရမီကိုးပါး ကို၎င်း။ အပူရိ၊ ဘုရားဆုယူ ဆည်းပူးဖြည့်ကျင့်တော် မူလေပြီ။ တာသံ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ပါရမီတော်တို့၏။ ဣဒ္ဓိယာ၊ လုံးဝကုန်စင် ပြည့်စုံ တော်မူခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂတံ၊ လောကဓာတ်ခေတ်လုံး စံနှုန်းမရ အောင် မြင့်မြတ်သော ဘုရားအဖြစ်သို့။ ဥပယာတံ၊ ရောက်တော်မူပေ ထသော။ ဧက ဒီပကံ၊ ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံသူတို့၏ မှီခိုကိုးစား အားထားရာ မြတ်သော ကျွန်းကြီးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူပေထသော။ တံဇိနံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၂။ ဤဂါထာ၌ “မူလ-လဟု”ဟု မှတ်ပါ။ ဂရုကိုလိုသော အရာ၌သာ “ပါဒန္တဂရုကို ဆိုရပါသည်။ (ပိင်္ဂလဆန်းဋီကာ) ပါဒန္တယတိ၊ ဝုတ္တောဒယ၊ ရ-ဂိုဏ်း၊ ဇ-ဂိုဏ်း၊ ရ-ဂိုဏ်း၊ ဇ-ဂိုဏ်း၊ ရ-ဂိုဏ်း ဇ-ဂိုဏ်းခြောက်ဂိုဏ်းနှင့် “ဂရု”လဟု တလုံးစီရှိသော အလုံး(၂၀)ဘွဲ့ ဝုတ္တဂါထာ။

၂၃။ ဒေဝါ-ဒေဝါ-တိဒေဝံ” နိဓန ဝပု ဓရံ” မာရ ဘဂံ” အ ဘဂံ” ၊
 ဒီပံ ဒီပံ ပဇာနံ” ဇယ ဝရ သယနေ” ဗောဓိ ပတ္တံ ဓိ ပတ္တံ။
 ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာ-ဂတာနံ” ဝရ ဂိရ ကထိတံ” ပါပ ဟိနံ ပဟိနံ
 လောကာ-လောကာ-ဘိရာမံ” သသတံ-မဘိနမေ” တံမုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ။

၂၃။ ဒေဝါ-ဒေဝါ-တိဒေဝံ၊ သမ္မုတိနတ် ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက်ထူးချွန်
 ဥက္ကဋ္ဌ ကဲလွန်မှုန်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်မင်းကြီး အစစ်ဖြစ်တော် မူပေ
 ထသော။ နိဓန ဝပု ဓရံ၊ အစမထင် သံသရာပြင်၌ ဖြစ်အင်များစွာ
 ကိုယ်ခန္ဓာတွင် အဆုံးဖြစ်သော ကိုယ်ခန္ဓာကို ဆောင်တော်မူပေ
 ထသော။ မာရ ဘဂံ ၊ ဒေဝပုတ္တ စသည်အပြား မာရ်ငါးပါးကို ပယ်ရှား
 ခုတ်လှီး ဖျက်ဆီးတော် မူပေထသော။ အ ဘဂံ ၊ ဝန်းကျင်ရံပတ် မာရ်
 စစ်တပ်တို့သည် မနှိပ်စက် မဖျက်ဆီးနိုင်ပေထသော။ ပဇာနံ၊ လူ နတ်
 ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့အား။ ဒီပံ၊ ပညာဆီမီး တန်ဆောင်ကြီးကို။ ဒီပံ၊
 ပြောင်ပြောင် ညှီးအောင် ထွန်းညှိပြတော် မူပေထသော။ ဇယ ဝရ
 သယနေ၊ မာရ်ငါးအင်ကို ပယ်ရှား အောင်မြင်ရာ တဆွဲလေးတောင်
 ရတနာရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ထွန်းတင် ရှေ့ပလ္လင်နှင့် မြင့်မြတ်ထိပ်ဘွေ
 ဗောဓိပင်နေရာ၌။ ဗောဓိ ပတ္တံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတရှေ့ဉာဏ်
 တော်သို့ ဖြောင့်တန်းလွယ်ကူ ရောက်တော်မူပေထသော။ အဓိပတ္တံ၊
 ဗြဟ္မာ နတ် လူ ခပ်သိမ်းသူကို ထူးမြတ်ဓမ္မ နည်းလမ်းပြလျက် လွှမ်းမိုး
 အုပ်စိုးတော် မူနိုင်ပေထသော။ ဗြဟ္မာ-ဗြဟ္မာ-ဂတာနံ၊ ဆည်းကပ်
 ရောက်လာ ဗြဟ္မာ လူ နတ် ပရိသတ်တို့အား။ ဝရ ဂိရ ကထိတံ၊ အမြတ်
 အမော် တရားစကားတော်ကို ဟောဆိုတော် မူတတ်ပေထသော။ ပါပ
 ဟိနံ၊ ပယ်အပ်များပြား မကောင်းမှုကိလေသာ တရားကို။ ပဟိနံ၊
 အကျန်မထား မဂ်ဉာဏ်ဓားဖြင့် ပယ်ရှားတော်မူပေထသော။ လောကာ
 လောကာ-ဘိရာမံ၊ လုံးစုံရှိသမျှ သတ္တလောက၏ ပညာအရောင်
 အလင်းဖြင့် အလွန်မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်တော်မူပေထသော။ မုနိန္ဒံ၊
 “အာဂါရိယစသား မုနိငါးပါးတို့ကို အစိုးရတော် မူပေထသော။

တံမုနိန္ဒ၊ ထိရုင်တော် မြတ်ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။
သတတံ၊ မပြတ်မလပ်။ ဝါ၊ မချွတ်အမြဲ။ အဘိနမေ၊ အလွန်ရှိသေ
မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၃။ “အဓိပတ္တသဒ္ဓါ အစိုးရခြင်းအနက်ဟော။ “ပဟိန္ဒ”
ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏ အသင့်ပင်။ ဝုတ္တောဒယ၊ (၇)လုံး သုံးလီ
ယတိဖြတ်ပါ။ မ-ဂိုဏ်း ရ-ဂိုဏ်း ဘ-ဂိုဏ်း န-ဂိုဏ်း ယ-ဂိုဏ်း
ယ-ဂိုဏ်း ယ-ဂိုဏ်း ခုနစ်ဂိုဏ်းရှိသော (၂၁)လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာ
ဂါထာ။

၂၄။ ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓ-ဗိမ္ဗော” မုဒု-ကရ-စရဏော”
ဗြဟ္မာ-ဃောသေ-ဏိ ဇဃော”၊
ကောသ-စ္ဆာဒ-ဂံဇာတော” ပုနရပိ သုဂတော”
သု-ပုတိဋ္ဌိတပါဒေါ။
မုဒေါဒါတုဏ္ဏလောမော” အထမပိ သုဂတော”
ဗြဟ္မာ-ဇ-ဂုတ္တ ဘာဝေါ”၊
နီလ-က္ခိ ဒီဃ-ပဏ္ဍိ” သုခမ-မလ-ဆဝိ” ထောမု-ရာသဂ္ဂသ-ဂ္ဂိ”။

၂၄။ (၁) ဗုဒ္ဓေါ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ နိဂြောဓ ဗိမ္ဗော၊
အမြင့်တရာ ဝေဆာပေါက်ထွန်း ပညောင်ပင် အဝန်းသို့ အရပ်ခတ်
နှင့် အလံ တိုင်းထွာစုံလည်း တဆံမသာ ညီဝန်းစွာသော ကိုယ်ရှိတော်
မူ၏။

(၂) မုဒု ကရ စရဏော၊ အကြိမ်တရာဖတ်ပြု ဝါဂုမ်းနှုအလား
နှူးညံ့သော လက်ဘဝါး ခြေဘဝါးရှိတော်မူ၏။

(၃) ဗြဟ္မာ ဃောသော၊ သလိပ်သည်းခြေ ကင်းပချေငံ ဗြဟ္မာ
သံသို့ သန့်ရှင်းသာယာ၊ သိသာ၊ နာချင်၊ ဗိုလ်ပြင် မထွက်၊ လုံး၊ နက်၊
ပဲ့တင်၊ ရှစ်အင်စုံစွာ သာယာသော အသံရှိခတ်တော်မူ၏။

(၄) ဧကီ ဇဗော၊ မြိုင်ဟေဝန်မှီအောင်း ဧကီသား၏ သလုံး မြင်းခေါင်းသို့ ပြည်ဖြိုး ချောသွယ်သော သလုံးမြင်းခေါင်း ရှိတော် မူ၏။

(၅) ကော·စ္ဆာဒ·ဂံဇာတော၊ ရွှေကြာပဒုံ ဖူးငုံပွင့်ချုပ် ဖုံးရစ်ပတ် သဘွယ် အအိမ်ဖြင့် ဖုံးကွယ်သော ယောကျ်ားကိုယ် ရှိတော်မူ၏။

(၆) ပုနရပိ၊ တဘန် လက္ခဏာ အားဖြင့်လည်း။ သုဂတော၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ သု·ပုတိဋ္ဌိတ·ပါဒေါ၊ ရတနာလှိုင်း ရွှေ ခြေနှင်းအလား မြေညီညွတ်စွာ တည်သော ခြေဖဝါး ရှိတော်မူ၏။

(၇) မုဒေါဒါ တုဏ္ဏလောမော၊ မျက်မှောင်တော်နှစ်ဘက် အလယ် ချက်၌ လကျောခွေရစ် လဲ၊ ငွေ၊ စစ်အသွင် နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏ္ဏလုံ မွေရှင်တော် ရှိတော်မူ၏။

(၈) အထမပိ၊ ထိုမှတပါး လက္ခဏာအားဖြင့်လည်း။ သုဂတော၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ဗြဟ္မာ·ဇု·ဂုတ္တဘာဝေါ၊ “ဟရိတ”ဟု နာမ ထင်လင်း ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်နှင့်တူဘိ ဖြောင့်မတ်စွာ တက်သော ကိုယ်ရှိတော်မူ၏။

(၉) နိလ·က္ခိပိတုန်းတောင်သို့ ညိုမှောင် မည်းနက်သောမျက်လုံး ရှိတော်မူ၏။

(၁၀) ဒိဃပဏှိ၊ ကောင်းစွာတင့်တယ် လုံးရှည် သွယ်သော ဖနှောင့် ရှိတော်မူ၏။

(၁၁) သုခုမ·မလ·ဆဝိ၊ သိမ်မွေ့နုဖတ် ညစ်ကြေးမကပ်သော အရေ ရှိတော်မူ၏။

(၁၂) ထောမ္ပ·ရသဂ္ဂသ·ဂ္ဂိ၊ ကိုယ်လုံးနွံ ရသာကိုဆောင် လည်မျှို စုနှောင် ခုနစ်ထောင်ရှိ ချီးမွမ်းအပ်သော “ရသဟရဏီ” အကြော မြတ်ရှိတော်မူ၏။

၂၄။ “ဧဝံ ဘုရားကြောင့် ဣရဿ။ “နီလ၌ ပုဒ်ရင်း
 ဤဒီဃ။ ဣတ-အက္ခိ-ပဏ္ဍိ-ဆဝိ-တံ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ။
 မူဒေါ၌ ဆန်းကြောင့် ဥဒီဃ။ ရာသဂ္ဂသ၌ ဆန်းကြောင့်
 အာဒီဃ။ “ရသဂ္ဂ သ” သဒ္ဓါ ရသဟရဏီ အကြော အနက်
 ဟော။ “အဂ္ဂ” သဒ္ဓါ အမြတ်ဟော။ ထောမ၌ “ထုမိယတီ
 တိ ထောမော” ဟု သုဒ္ဓ ကမ္မသာဓ်ပြုပါ။ ထုမဓာတ် ချီးမွမ်း
 ခြင်း ပသံသန အနက်ကျပစ္စည်း ‘ဏအနုဗန်ချေ သြဝုဒ္ဓိပြု
 ကပ်ခြင်းစသည်ပြု၍စီရင်၊ နောက်ပုဒ်များနှင့် သမာသ် တဒ္ဓိတ်
 ပြုပါလေ။ ယတိ-လက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း။ (၂၁)
 လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာပင်။

၂၅။ စတ္တာလီသဂ္ဂ-ဒန္တော” သမက-လပနဇော” အန္တရံ သပ္ပပိဏော”
 စက္ကေန ကိတ-ပါဒေါ’ အ ဝိရဠ-ဒုသနော’ မာရဇု-ဿံ ပါဒေါ”။
 တိဠန္တော-နော- မန္တော”-ဘယ-ကရ-မုဒုနာ”
 ဇဏ္ဍကနာမ-သန္တော”
 ငဠ-ကဏ္ဍော ဇိနောဂေါ”-တရုဏ-ပခုမကော”
 သီဟ-ပုဗ္ဗု-ကာယော။

၂၅။ (၁၃) မာရဇိ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ စတ္တာလီသဂ္ဂ
 ဒန္တော၊ ဖြူဖွေးတင့်တယ် လေးဆယ်စုံလင် မြတ်သော သွားအစဉ်
 ရှိတော်မူ၏။

(၁၄) သမက လပနဇော၊ ခရုသင်းဖျား လှူဖြတ်သားသို့ဝန်းလျား
 နှစ်လီ အကုန်ညီသော သွားရှိတော်မူ၏။

(၁၅) အန္တရံ သပ္ပပိဏော၊ ပခုံးတော်နောက်တွင် ရေစီးကြောင်း
 မထင် ပြည့်ဖြိုးစင်သော ကျောအပြင် ရှိတော်မူ၏။

(၁၆) စက္ကေန ကိတ ပါဒေါ၊ ရတနာရောင် အကန့်တထောင်
 အကွပ်ရောင်ရွှေသား ပုံတောင်းချက် ဣန္ဒနီလာ ရောင်ဖြာပြိုးပြက်

တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာဖြင့် မှတ်အပ်သော ခြေဖဝါးအပြင် ရှိတော်မူ၏။

(၁၇) အဝိရဋ္ဌ ဒသနော၊ အလှ ထူးကဲ စီပုလဲသို့ ပူး ကျ မထင် အလွန်စေ့သော သွားအစဉ် ရှိတော်မူ၏။

(၁၈) ဥဿခံ ပါဒေါ၊ ဘမိုးအထက် လေးသစ်တက်၍ မြင့်သော ဖမုက် ရှိတော်မူ၏။

(၁၉) တိဋ္ဌန္တော၊ မတ်တတ်ရပ်တော်မူလျက်။ အနောနမန္တော၊ ကိုယ်တော်မကိုင်းမညွတ်ဘဲ။ ဥဘယကရ မုဒုနာ၊ နူးညံ့ရှည်သွယ်သော လက်ရိုး လက်မောင်းတော် နှစ်ဘက်ဖြင့်။ ဇဏ္ဍုကာနိ၊ ပုဆစ်ဒူးတော် နှစ်ဘက်တို့ကို။ အာမသန္တော၊ ကိုင်တွယ် သုံးသပ်တော်မူနိုင်၏။

(၂၀) ဇိနော၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ ဝဇ္ဇုက္ကဏ္ဍော၊ ရွှေမုရိုး စည်ငယ်သဘွယ် ချောသွယ်လုံးသော လည်ပင်းလည်တိုင် ရှိတော်မူ၏။

(၂၁) ဂေါ တရုဏ ပခုမကော၊ ဘွားစနုနယ် နွားသုငယ်၏ မျက်တောင်မွှေးသို့ အလွန်းနဲ့ပျို ညိုမည်းနက်သော မျက်တောင်မွှေး ရှိတော်မူ၏။

(၂၂) သီဟ ပုဗ္ဗုခု ကာယော၊ သားတို့သေဋ္ဌ်နင်း ခြင်္သေ့မင်း၏ ပြည့်တင်းလှတက် ရှေ့ကိုယ်ထက်ဝက်သို့ ပြည့်ဖြိုးသော အထက်ကိုယ် အောက်ကိုယ် ရှိတော်မူ၏။

၂၅။ “ပီဏော”ဝယ် ပိဋ္ဌ ဤဒီဃ။ ဏောဋ္ဌိ မုဒ္ဓဇ “ဏ”။ ပီဏဓာတ် ပြည့်ဖြိုးခြင်း ပီဏန အနက်ဟော။ သဒ္ဓနိတိ-ဏကာရန္တ-ဓာတုမာလာ။ နု-ကိတဋ္ဌိ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ။ “ဝဇ္ဇုက္ကန္တော”ဟု ပါဌ်လည်းရှိ၏။ ပါဌ်အဋ္ဌကထာတို့နှင့် မညီသော “သော-တရုဏ”ဟု ပါဌ်လည်းရှိ၏။ ယတိ-လက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း။ (၂၁)လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာပင်။

၂၆။ သတ္တုပ္ပိဏော စ ဒိဃဂုံလိ”-မထ သုဂတော
 လော”မကူပေကလောမော”၊
 သမ္ပန္နောဒါတဒါဌော”ကနက သမ တစော”
 နီလ မုဒ္ဒဂ္ဂ လောမော”။
 သမ္ပုဒ္ဓေါထူလ ဇိဝေါ” အထသိဟ ဟနုကော”
 ဇာလိကပွါဒ ဟတ္ထော”၊
 နာထော ဥဏ္ဍိသ သိသော” ဣတိ ဂုဏ သဟိတံ”
 တံ မဟေသိ နမာမိ”။

၂၆။ (၂၃) သုဂတော၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ သတ္တုပ္ပိ
 ဏော၊ လက် ခြေ ပခုံး လည်ကုပ် စုံညား ရပ်ခုနစ်ပါးတို့၌ ပြည့်ဖြိုး
 ထင်ရှားသော အသား ရှိတော်မူ၏။

(၂၄) ဒိဃဂုံလိ၊ ကောင်းစွာတင့်တယ် ရှည်သွယ်သော လက်ဆံ
 ခြေဆံ ရှိတော်မူ၏။

(၂၅) အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး လက္ခဏာအားဖြင့်။ လောမ ကူပေက
 လောမော၊ မွှေးတုင်းတော် တပေါက် တပေါက်တိုင် တပင်စီသာ
 ပေါက်သော အမွှေး ရှိတော်မူ၏။

(၂၆) သမ္ပန္နောဒါတ ဒါဌော၊ လက်ဝဲ လက်ျာ အောက်ပါ
 ထက်ပြင် ရပ်လေးခွင်၌ ဘိတ်ဘိတ်ရောင်ပြေး ပြည့်စုံ ဖြူဖွေးသော
 စွယ်တော်လေးချောင်း ရှိတော်မူ၏။

(၂၇) ကနက သမ တစော၊ သိင်္ဂီရွှေစစ် ဇမ္ဗူရစ်သို့ သစ်သစ်
 ဝါဝင်း လွန်သန့်ရှင်းသော အရေအဆင်း ရှိတော်မူ၏။

(၂၈) နီလ မုဒ္ဒဂ္ဂ လောမော၊ မျက်နှာတော်ကို လက်ျာရစ်မျှော်
 ဖူးသော်အလား အဖျားအထက် ကော့ထောင်တက်လျက် ညိုမည်း
 နက်သော အမွှေး ရှိတော်မူ၏။

(၂၉) သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ ထူလ ဇိဝှေ၊ မျက်နှာတော်နှင့် နဖူး နားတိုင်း ဖုံးသွင်းနိုင်အောင် ပါးလျှပ်ပြန့်ကျယ် ရှည်သွယ်သော လျှာ ရှိတော်မူ၏။

(၃၀) အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး လက္ခဏာအားဖြင့်။ သီဟ ဟနုကော၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ တင့်တယ်လှငြား အောက်မေးဖျားသို့ ညစ်ကြေးမလာ ပြည့်ဖြိုးစွာဘိ သန့်ရှင်းဝန်းဝိုင်းသော မေး ရှိတော်မူ၏။

(၃၁) ဇာလိက·ပ္ပိဒ ဟတ္ထော၊ လေသွန်နန်းတံခါး၌ ရှေ့ပွတ်လုံးတားသို့ ဆစ်ဖျားနှစ်လီ အကုန်ညီသော ခြေဆံ လက်ဆံ ရှိတော်မူ၏။

(၃၂) နာထော၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားသည်။ ဥဏှိသ သီသော၊ ရတနာရွှေပြား ပတ်ပုံလားသို့ ဆံစနား၌ နဖူးသင်းကျစ်ပြားဖြင့် တင့်တယ်သောဦးခေါင်း ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ ဂုဏ သဟိတံ၊ ဤသို့များဖို့ ကျေးဇူးဂုဏ်တို့နှင့်တကွ ကုံလုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော။ တံ မဟေသိံ၊ ထိုရှင်တော်မြတ် ဘုရားကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမာမိ၊ ရိုသေ မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

၂၆။ “သိဟ၌ ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ “ဇာလိက”ကား ပုဒ်ရင်း ဣရဿ။ စတုတ္ထပါဒအဆုံး၌ ပါဒန္တဂရု။ ယတိ-လက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း။ (၂၁)လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာပင်။

ဗုဒ္ဓဝန္ဒနာ ဂါထာစုတို့၏ အနက်များ ပြီး၏။

၂၇။ ဗုဒ္ဓေါ-ဗုဒ္ဓေါ-တိ-သောသော” အတိ-ဒုလဘတရော”၊
ကာ-ကထာ ဗုဒ္ဓ-ဘာဝေါ”၊
လောကေ တသ္မာ ဝိဘာဝိ”ဝိဝိဓ-ဟိတ-သုခံ”
သာဓဝေါ ပတ္တယန္တာ”။
ဣဋ္ဌံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ” သုရ-နရ-မဟိတံ” နိဗ္ဗယံ ဒက္ခိဏေယျံ”၊
လောကာနံ နန္ဒိ-ဝဗ္ဗံ” ဒသ-ဗလ-မ-သမံ” တံ နမဿန္တု နိစ္စံ”။

၂၇။ လောကေ၊ ကမ္ဘာလောကဓာတ် အတွင်း၌။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ
 သောသော၊ ဘုရား ဘုရားဟူသော အသံသည်။ အတိ ဒုလ္လဘတရော၊
 အလွန်ကြားရ ခဲလှချေ၏။ ဗုဒ္ဓ ဘာဝေါ၊ ရှင်တော်ဘုရား၏ ပွင့်ပေါ်
 လာရာ သာသနာ့ခေတ်အခါကို တွေ့ကြုံရခြင်းသည်ကား။ ကာ ကထာ၊
 အဘယ်ဆိုဘယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ဝါ- သာလွန်၍ပင် တွေ့ကြုံရခဲ
 သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဋ္ဌံ၊ မြဟွာ နတ် လူ ခပ်သိမ်း
 သူတို့ နှစ်သက်လိုလားအပ်သော။ အတ္ထံ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ
 နှစ်လီထင်ရှား မြတ်သောအကျိုးစီးပွားကို။ ဝဟန္တံ၊ ရွက်ဆောင်တော်
 မူတတ်ပေထသော။ သုရ နရ မဟိတံ၊ မြဟွာ နတ် လူ သုံးဘုံသူတို့
 သည် ကြည်ပျူညွတ်ခ ပူဇော်အပ်တော် မူပေထသော။ နိဗ္ဗယံ၊
 ဘေးရန်အဝဝ ဘာတခုမျှ ရှိတော်မမူပေထသော။ ဒက္ခိဏေယံ၊
 အက္ကနိဋ္ဌဘုံထိ ကြီးဘိလွန်ကဲ မျက်ရွဲရတနာ လှမြတ်စွာကို အသာ
 သိမ်းပိုက် ခံတော်မူထိုက်ပေထသော။ လောကာနံ၊ ဖုံဖုံများလှ သတ္တ
 လောကတို့၏။ နန္ဒိ ဝဇီ၊ သဒ္ဓါပွင့်လင်း နှစ်သက်ခြင်းကို ပွားတိုး
 စေတတ်ပေထသော။ ဒသဗလံ၊ ဆယ်စီပိုင်းခြား ကြီးမားသော
 ဉာဏ်တော်အား ကိုယ်တော်အားနှင့် ပြည့်စုံတော် မူပေထသော။
 အ သမံ၊ သီလ သမာဓိ စသည်ဖုံဖုံ များစွာဂုဏ်ကြောင့် တစုံတယောက်
 နတ် လူ တူသူရှိတော် မမူပေထသော။ တံ ဗုဒ္ဓံ၊ ထိုပွင့်ပေါ်လာ၍
 တွေ့ကြုံရထင်ရှား “ဂေါတမ” ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို။ ဝိဘာဝီ၊ ပစ္စုပ္ပန်
 သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို သေချာမြင်သိ ပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော။
 သာဓဝေါ၊ ရတနာသုံးရပ် ဆည်းကပ်ခညောင်း သူတော်ကောင်းတို့
 သည်။ ဝိဝိဓ ဟိတ သုခံ၊ ထူးထွေများပြား စီးပွားချမ်းသာ လိုချင်ရာ
 ကို။ ပတ္တယန္တာ၊ မြော်လင့်တောင့်တကြ ကုန်သည်ရှိသော်။ နိစ္စံ၊
 အားလပ်ချိန်တွင် နေ့စဉ်အားခဲအမြဲ။ နမဿန္တု၊ ရိုသေမြတ်နိုး လက်စုံ
 မိုး၍ ရှိခိုးနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

၂၇။ “ဒုလဘ၌ ဆန်းကြောင့် “လ”တလုံးကျေ၊ ယတိ
လက္ခဏာ အထက်ဂါထာအတိုင်း (၂၁)လုံးဘွဲ့ သဒ္ဒရာ
ဂါထာပင်။

တိုက်တွန်းပုံ ဥယျောဇဉ် ဂါထာ၏အနက် ပြီး၏။

- ၂၈။ ပုညေနေ·တေန သော·ဟံ” နိပုဏ-မတိသတော”
သမ္ပရာယေ စ တိတ္ထော”၊
ဒက္ခော ဒိဋ္ဌိ·ဇ္ဇု-ပညော” အ-ဝိကလ-ဝိရိယော”
ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂီ” ။
- တိက္ခော သူရော ဓိတ·တ္ထော” သ-ပရ-ဟိတ စရော”
ဒီသ-ဇီဝီ အ-ရောဂေါ”၊
- ဓညော ဝဏ္ဏော ယသသီ” အတိ-ဗလဝ-ဓရော”
ကိတ္တိမာခန္တု·ပေတော” ။

၂၈။ သော အဟံ၊ ထိုတပည့်တော်သည်။ ဧတေန ပုညေန၊ ဘုရား
ကို ရှိခိုးခိုလုံ ဤကုသိုလ်ကံ အဟုန်ကြောင့်။ သမ္ပရာယေ၊ နောင်ခါ
ဖြစ်ရ တမလွန်ဘဝ၌။ နိပုဏ-မတိ၊ ဖြာဖြာစုံဘိ သိမ်မွေ့သော ဉာဏ်
ပညာရှိရသည်၎င်း။ သတော၊ ရတနာသုံးပါး ကုသိုလ်တရား၌ မမေ့စွဲယုံ
သတိနှင့်ပြည့်စုံရသည်၎င်း။ တိတ္ထော၊ လောဘမဇ္ဇေ ရတတ်သရွှေဖြင့်
သာ ရောင့်ရဲသုံးဆောင်နိုင် ရသည်၎င်း။ ဒက္ခော၊ စတုရရာ အဖြာဖြာ၌
မြော်ခါထောက်စာ သိမြင်လိမ္မာရသည်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိ·ဇ္ဇု-ပညော၊ အယူ
ဖြောင့်မတ် ကြီးမြတ်သော ဉာဏ်ပညာ ရှိရသည်၎င်း။ အ-ဝိကလ
ဝိရိယော၊ မချို့စုံဘိ “သမ္မာဝါယာမ” လုံ့လရှိရသည်၎င်း။ ဘောဂဝါ၊
ရွှေ ငွေ စသား များပြားစွာဘိ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာရှိရသည်၎င်း။
သံဝိဘာဂီ၊ အလှူခံအား ဝေဘန်ခွဲခြမ်း ပေးကမ်းလှူဒါန်းနိုင်ရသည်၎င်း။
တိက္ခော၊ မြမြထိန်လက် စိန်သန်လျက်ပမာ ထက်မြက်သောဉာဏ်ပညာ
ရှိရသည်၎င်း။ သူရော၊ ခြင်္သေ့မင်းပုံမျှ အလွန်ရဲရင့်ရသည်၎င်း။

ဓိတ·တ္ထော၊ တောင်မြင့်မိုရ်အလား တည်ကြည် ဖြောင့်မတ်သောစိတ်
 နှလုံးထားရှိရသည်၎င်း။ သ-ပရ·ဟိတ-စရော၊ မိမိစီးပွား သူ့စီးပွားကို
 အခြားမရှိ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် ကျင့်ဆောင်နိုင် ရသည်၎င်း။ ဒီသ-ဇီဝိ၊
 အသက်တန်းကျော် စွန်း၍မော်အောင် ရှည်သောအသက် ရှိရသည်
 ၎င်း။ အ-ရောဂေါ၊ ကိုးဆွဲရှစ်ဖြာ အနာရောဂါ မရှိရသည်၎င်း။ ဓညော၊
 ဂုဏ်လန်ကျော်ခ ဘုန်းရှိရသည်၎င်း။ ဝဏ္ဏော၊ အများမြင်သမျှ ရှုမဝ
 အောင် နုပျိုလှပ ရုပ်အဆင်း ရှိရသည်၎င်း။ ယသသ္မိ၊ ကောင်းမြတ်
 ဆင့်ပွား များသော အခြံအရံ ရှိရသည်၎င်း။ အတိ-ဗလဝ-ဓရော၊ လွန်ကဲ
 များမြောက် အားစွမ်းကိုဆောင်နိုင် ရသည်၎င်း။ ကိတ္တိမာ၊ သီလစသား
 ဂုဏ်အများဖြင့် ထင်ရှားပေါ်ဘိ ကျော်စော သတင်း ရှိရသည်၎င်း။
 ခန္တု-ပေတော၊ မြေကြီးအလား သည်းခံတရားနှင့် ပြည့်စုံရသည်၎င်း။
 ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလိ၏ ဘုရား။

၂၇။ “ဒိဋ္ဌုဇ္ဈု-ပညော” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ “ဝိရိယော” ၌
 ဝိရိယသဒ္ဓါ၊ ယူက မူလဣရဿ။ ဝိရိယသဒ္ဓါ၊ ယူက ဝိဋ္ဌိ ဆန်း
 ကြောင့် ဣရဿ။ သဒ္ဓနီတိ-မတ္တဘေဒဋ္ဌိ ဝိရိယသဒ္ဓါ ဝိရိယ
 သဒ္ဓါ နှစ်မျိုးရှိပုံကိုပြသည်။ “ဋ္ဌိတ·တ္ထော” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။
 အနက်အတူပင်။ “အရောဂီ” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ ယတိ-လက္ခ
 ဏာ အထက်ဂါထာအတိုင်း (၂၁) လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာဂါထာပင်။

တမလွန် ဆုတောင်းပတ္ထနာ ဂါထာ၏အနက် ပြီး၏။

၂၉။ သဒ္ဓေါဒါတ·ဂုံ-ပေတော” ပရမ·သိရိဒယော”
 ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိ·ရတ္ထော”၊
 လဇ္ဇိ ကလျာဏ·မိတ္ထော” အဘိရတ-ကုသလော”
 ပဉ္စသီလာဒိ-ရက္ခော” ။
 အပ္ပိ·ဇ္ဈော အပ္ပ-ကောဓော” အတိ·ဝုဇု-ဟဒယော”
 ဣဒ္ဓိမာ အ·ပုမေယျော” ။

ပါသံ သောပေမ-ဝါစော” သုဇန-ဂုဏ-ဝိဒ္ဓါ”
မာမကော သော ဘဝေယျံ”။

၂၉။ သော အဟံ၊ ထိုတပည့်တော်သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်
ကြုံလစ် ယခုကိုယ်အဖြစ်၌။ သဒ္ဓေါ၊ ရတနာသုံးဂုဏ် ကံ-ကံ၏အကျိုး
အလုံးစုံကို အကုန်ယုံတိ ထက်သော သဒ္ဓါတရား ရှိရသည်၎င်း။ ဒါတာ၊
နေ့စဉ် ရက်ဆက် မပျက်ကြည်ပျူ ပေးလှူနိုင်ရသည်၎င်း။ အင်္ဂုပေ
တော၊ အလှူခံငတ္ထု နှစ်ခုစုံလင် ပေးလှူနိုင်ခြင်း အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံရ
သည်၎င်း။ ပရမ-သိရိ၊ များစွာစုံထွေ မြတ်သော ဂုဏ်အသရေရှိရ
သည်၎င်း။ ဒယော၊ မြင်ရသူများ သူတပါးကို သနားကရုဏာရှိနိုင်ရ
သည်၎င်း။ ဝိ-ရတ္တော၊ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ အမြန်လက်ငင်း
တပ်မှုကင်းနိုင်ရသည်၎င်း။ လဇ္ဇီ၊ မကောင်းမှုကို မပြုဝံ့လှ ရှက်တတ်
ရသည်၎င်း။ ကလျာဏ မိတ္တော၊ ကောင်းမြတ်ခင်ရာ မိတ်ဆွေသဟာ
ရှိရသည်၎င်း။ အဘိရတ ကုသလော၊ ကုသိုလ်တရား၌သာ လွန်စွာ
မွေ့လျော် ပျော်နိုင်ရသည်၎င်း။ ပဉ္စသီလာဒိ ရက္ခော၊ ငါးပါးသီလ
စသည် ဖုံဖုံ ကျင့်ဝတ် မျိုးစုံကို ချွတ်ယွင်းမယိုင် စောင့်ရှောက်နိုင်ရ
သည်၎င်း။ အပ္ပိန္နော၊ ဉာဏ်ပညာ ချုပ်ထား နည်းပါးသောအလိုရှိရ
သည်၎င်း။ အပ္ပ ကောဓော၊ မေတ္တာချုပ်ထား နည်းပါးသော အမျက်
ရှိရသည်၎င်း။ အတိ ဝုဇ္ဇာ ဟဒယော၊ အလွန် ဖြောင့်မတ် ရိုးသား
စိတ်နှလုံးထားရှိရသည်၎င်း။ ဣဒ္ဓိမာ၊ မြေမိုးမဆုံ ပျံ့နှံ့ကျော်ဘိ ကြီးမား
သော တန်ခိုးရှိရသည်၎င်း။ အပ္ပမေယျော၊ တပါးသောသူ ယှဉ်တူ
စပ်ဟပ် မနှိုင်းအပ်သော ဂုဏ်ထူး ရှိရသည်၎င်း။ ပါသံသော၊ ပညာ
အမော် မြတ်သူတော်တို့ နှစ်သက်အားရ ချီးမွမ်းနိုင်ရသည်၎င်း။ ပေမ-
ဝါစော၊ သနား ခင်တယ် ချစ်ချင်ဘွယ်သောစကားရှိရသည်၎င်း။ သုဇန
ဂုဏ ဝိဒ္ဓါ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ကျေးဇူးကို အထူးမွေ့လျော့မရှိ အမြဲ
သိနိုင်ရသည်၎င်း။ မာမကော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဆည်းကပ် ဝပ်လျှိုး
မြတ်နိုး ခင်မင်နိုင်ရသည်၎င်း။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရပါလို၏ဘုရား။

၂၉။ “ပရမ သိရိဉ္စ သိရိသဒ္ဓါ၊ ယူက မူလဣရဿ၊ “သိဟိဋ္ဌိ နာမမာလာ။ သိရိသဒ္ဓါ၊ ယူက ရိဉ္စ ဆန်းကြောင့် ဣရဿ။ (အဘိဓာန်) “ပရမ သိရိဓရော” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ ပဉ္စ သီလာဘိရက္ခောဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ ယတိလက္ခဏာ အထက် ဂါထာအတိုင်း (၂၁) လုံးဘွဲ့ သဒ္ဓရာ ဂါထာပင်။

“ပစ္စုပ္ပန် ဆုတောင်း ပတ္တနာ ဂါထာ၏ အနက်ပြီး၏။

“အရှင် ဗုဒ္ဓဘောသမထေရ်သည် ရေးသားစီရင်တော် မူအပ်သော “သုဂတံ သုဂတံ ဂါထာမှ သဒ္ဓေါဒါတဂုံ ပေတော ဂါထာတိုင်” နှစ်ဆွဲကိုး ဂါထာတို့၏ အနက်ကား ဤတွင် ပြီးစီး အောင်မြင်လေပြီ။

၁။ တွေ့ကာ သင်္ခယေနာထ၊ ဂုဏေ လက္ခဏ ဒီပိတေ။
ဂါထာသု သူစကာသေ က. ဂါထမ္ပိ သရတေ ဗုဓော။

၁။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှလောက် ခန့်ဖော် ဂုဏ်တော် တွေ့ရှိပေ၏ဟူ၍။ အသင်္ခယေ၊ ဂဏန်းချ၍ မရေတွက်နိုင်ကုန်ထသော။ လက္ခဏ-ဒီပိတေ၊ သင့်ရုံမှတ်ကြောင်း ဥပလက္ခဏနည်းဖြင့် ပြအပ်ကုန်ထသော။ နာထ-ဂုဏေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ များပြားဖုံဖုံ ကျေးဇူးဂုဏ်တော်တို့ကို။ သူစကာသု၊ ပြတတ်ကုန်သော။ ဂါထာသု၊ “ရှစ်လုံးဘွဲ့မှ နှစ်ဆွဲတလုံးဘွဲ့ ကျအောင် ဆန်းနှင့် ညီညာ ဗုဒ္ဓဘောသထေရ်မဟာ၊ စိကာမချို ဂါထာ တို့တွင်။ ဧက ဂါထမ္ပိ၊ တဂါထာမျှ ကိုသော်လည်း။ ယောဗုဓော၊ အကြင် ပညာရှိ အမျိုးကောင်း သားသည်။ သရတေ၊ အမြဲစိတ်စွဲ နှုတ်ထဲမမေ့ ရှိခိုးအောက်မေ့၏။

၁။ “တွေ့ကာ သင်္ခယေဉ္စ “တွေ့ကံ အသင်္ခယေ” ဟု ပုဒ် ဖြတ်။ “တာသာဟံ” ကဲ့သို့မှတ်။ “ဣတ္ထံ အသင်္ခယေ” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ (၈) လုံးဘွဲ့ ပထျာဝတ္ထ ဂါထာ။

၂။ စတုရားပါယ မုတ္တောသော၊ သာဓကတ္ထ ဒုယဿ စ။
ဟတုပ္ပဒ္ဒဝ ဇာလော စ၊ လာဘီ ဟိတ သုခဿ စ။

၂။ သောဗုဓော၊ ထိုပညာရှိ အမျိုးကောင်းသားသည်။ စတုရား
ပါယ မုတ္တော၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာ အသူရကယ် ကြောက်ဘွယ်များစွာ
အပါယ်လေးဘုံမှ ကင်းလွတ်ရသည်၎င်း။ အတ္ထ ဒုယဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာ၏ အပေါင်းကို။ သာဓကောစ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးတိုင်
ပြီးစေနိုင်သည်၎င်း။ ဟတုပ္ပဒ္ဒဝ-ဇာလောစ၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး အကြွင်းမဲ့
ပယ်ဖျက်အပ်ပြီးသော ဘေးရန် ကွန်ရက်ရှိသည်၎င်း။ ဟိတ သုခဿ၊
လောကီ လောကုတ္တရာ စီးပွားချမ်းသာကို။ လာဘီစ၊ လိုရာပိုင်ပိုင်
ရနိုင်သည်၎င်း။

၂။ “ဟတော-ပုဒဝ-ဇာလောစ” ဟု ပါဌ်လည်း ရှိ၏။

(ဂ) လုံးဘွဲ့ ပထျာဝတ္တဂါထာပင်။

၃-၄။ အဓိပေါ နရ ဒေဝါနံ၊ စတုဒီပိ-ဿရောပိဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟော၊ ဓရ-ညံသေတ ဆတ္တကံ။
ဘာဝနာ ယာန-မာရုယျ၊ သမ-မေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိ အတ္တ ဘာဝေပိ၊ အ ရောဂေါ ဒီဃဇီဝိကော။

၃-၄။ နရ-ဒေဝါနံ၊ လူနတ်တို့၏။ အဓိပေါ၊ အရှင်သခင်ဘုရင်မင်း
မြတ်သည်၎င်း။ စတု-ဒီပိ-ဿရောပိဝါ၊ နှစ်ထောင်ကျန်းငယ်ရံဝန်း လေး
ကျန်းလုံးကို အုပ်စိုးပိုင်နင်း စကြာမင်းသည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်
ရာ၏။ အန္တိမေ ဒေဟော၊ အဆုံးကြုံလစ် ကိုယ်အဖြစ်၌။ သုဗ္ဗတော၊
ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘာဝနာ ယာနံ၊ သမထ
ဝိပဿနာ နှစ်အင် ဘာဝနာ ယာဉ်စကြာသို့။ အာရုယျ၊ ပျော်စံမငြီး
တက်စီးပြီး၍။ အညံ သေတ ဆတ္တကံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အကျော် မြတ်ထီး
ဖြူတော်ကို။ ဓရံ-ဓရန္တော၊ မိုးကာဆောင်လျက်။ သမံ၊ မီးဆွဲတသီးတို့၏
ငြိမ်းအေးရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့။ သေတိ၊ မချွတ်မုချ ရောက်ရလတံ။

ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေပိ၊ ဤအခါ ကြုံလစ် ကိုယ်အဖြစ်၌လည်း။ အ ရောဂေါ၊ ကိုးဆဲရှစ်ဖြာ ကျင်နာခံဆိုး အနာမျိုး ကင်းရသည်၎င်း။ ဒီဃဇီဝိကော၊ သူများထက် ပိုရှည်သော အသက်ရှိရသည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ရာ၏။

၃။ “အဓိကောနရ ဒေဝါနံ” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။ “အန္တိမေ ဘဝေ” ဟု ပါဠိလည်း ရှိ၏။ ရှိလျှင် “တတိယ ဇကာရ ဝိပုလာ ဂါထာ” ဟု ဆိုပါ။ “တမညံ” ဟု ပါဠိလည်းရှိ၏။

၄။ (ဂ) လုံးဘွဲ့ ပထျာဝတ္တ ဂါထာပင်။

၅။ ပူဇိတော သဗ္ဗ လောကေဟိ၊ ဘာဝနာဘိရတီ မနော။
ဇန-ပိယော မနာပေါ စ၊ ကာ ကထာ-ခိလ ဓာရဏေ။

၅။ သဗ္ဗ လောကေဟိ၊ မြင်မြင်ကြသူ ဗြဟ္မာ နတ် လူ တို့သည်။ ပူဇိတော၊ ကြည်ပျူလေးမြတ် ပူဇော်အပ်၊ ပူဇော်ထိုက်သည်၎င်း။ ဘာဝနာဘိရတီမနော၊ နှစ်ဖြာဘာဝနာ၌ လွန်စွာမွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သော စိတ်နှလုံးရှိရသည်၎င်း။ ဇန-ပိယော၊ အများလူတို့ နှစ်မြို့လေးမြတ် ချစ်ခင်အပ်သည်၎င်း။ မနာပေါ စ၊ အများလူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ရှင်ပြုံးပိုင်ပိုင် ပွားစေနိုင်သည်၎င်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်နိုင်ရာ၏။ အခိလ ဓာရဏော၊ အလုံးစုံသော ဂါထာကိုဆောင်ရာ၌။ ကာ-ကထာ၊ စကားဆိုဘွယ် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

၅။ “ရတိ၌ ဆန်းကြောင့် ဤဒီဃ။ (ဂ)လုံးဘွဲ့ ပထျာဝတ္တ ဂါထာပင်။

“သီဟိဋ္ဌမထေရ်တို့သည် ရေးသားစီရင်ထည့်ထားအပ်သော ဘုရားရှိခိုးရခြင်း၏အကျိုး အာနိသံသပြ ငါးဂါထာတို့၏ အနက်ကား ဤတွင် ပြီးစီးအောင်မြင်လေပြီ။

အရှင်ဥက္ကံသဓမ္မဇန နမက္ကာရပါဠိ နိဿယသစ် ပြီး၏။

ပေမူ-ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိတော်
သုတ္တန်ပါဠိ ပါဠိတော်တို့လာ

မဟာမင်္ဂလသုတ် ပါဠိဒီသုသစ် အကျဉ်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ
အနာထ-ပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထခေါ အညတရာ ဒေဝတာ
အဘိ-က္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိ-က္ကန္တ ဝဏ္ဏာ ကေဝလ- ကပ္ပံ
ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ။ တေ-နု ပသင်္ကမိ။
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိ-ဝါဒေတွာ ကေ-မန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧက-
မန္တံ ဌိတာခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

၁။ ဘန္တေ၊ မဟာကဿပ”ဟု နာမထင်ရှား အရှင်ဘုရား။ မေ၊
တပည့်တော် အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤလျှောက်ပါမည့် စကားအတိုင်း။
သုတံ၊ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်ထံပါး မင်္ဂလသုတ်တရားကို ကြားနာ
အပ်ဘူးပါပြီ ဘုရား။ ကိံ သုတံ၊ အဘယ်သို့ ကြားနာအပ်ဘူးပါသနည်း။
ဧကံသမယံ၊ အခါတပါး၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊
သာဝတ္ထိပြည်အနီး၌။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ဥယျာဉ်၌။ အနာထပိဏ္ဍိ
ကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ ကျောင်းတိုက်အာရာမ၌။
ဝိဟရတိ၊ ဣရိယာပိုထ် အလိုက်မျှယူ နေတော်မူ၏။ အထခေါ၊
ထိုနေတော်မူရာ အခါ၌။ အညတရာ၊ “အမျိုး အမည်မထင်ရှားတပါး
သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သားသည်။ အဘိက္ကန္တာယ၊ ညဉ့်ဦးယာမ်ကို
လွန်ပြီးသော။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်သန်းခေါင် အခါ၌။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊
အလွန် နှစ်သက်ဘွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဇေတဝနံ၊ ဇေတဝန်
ဥယျာဉ်တခုလုံးကို။ ကေဝလ-ကပ္ပံ၊ ကြွင်းမဲ့လုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်

ကုန်အောင်။ ဩဘာသေတွာ၊ “ကိုယ်ရောင် အဝတ် တွန်ဆာရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပ စေလျက်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုဘုရားရှိတော်မူရာ အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပါပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်ပါပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုးပါ ပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ ဝေးနီး လေညာ မြင့်ရာ ရှေ့ နောက် ခြောက်ပြစ် ကင်းကွာ သင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တည်ပါပြီ။ ဧကမန္တံ၊ သင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌။ ဌိတာခေါ၊ ရပ်တည်ပါပြီး သော။ သာဒေဝတာ၊ ထိုနတ်သားသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဂါထာယ၊ လျှောက်ပါမည့် “ဗဟူဒေဝါ-ဂါထာဖြင့်။ အဇ္ဈဘာသိ၊ ပြောဆိုလျှောက်ပါပြီဘုရား။ ကိံ အဇ္ဈဘာသိ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆို လျှောက်ပါသနည်း။

၁။ သာဝတ္ထိယံ၌အနီးအနက်၌ သက်သောသတ္တမိဝိဘတ်၊ ကေဝလ-ကပ္ပံ၌ ကေဝလသဒ္ဓါ အလုံးစုံအနက်ဟော။ ကပ္ပသဒ္ဓါ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်အနက်ဟော။ ကြိယာဝိသိသ် အနက်ပေး သည်။

နတ်သား လျှောက်ပုံ

- ၂။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
အာကခံမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလမုတ္တမံ။
- ၂။ ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဒေဝါ စ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ မနုဿာ စ၊ လူတို့ သည်၎င်း။ သောတ္ထာနံ၊ ချမ်းသာရာ ချမ်းသာခွင့်ကို။ အာကခံမာနာ၊ လိုချင်ကြပါကုန်သည်ဖြစ်၍။ မင်္ဂလာနိ၊ ချမ်းသာရာ မင်္ဂလာတရား တို့ကို။ အစိန္တယံ၊ ထေထေယူဆ တဆဲနှစ်နှစ်ကြာအောင် တိုင်ပင် ရှာကြံကြပါကုန်ပြီဘုရား။ တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။ ဥတ္တမံ၊ ကောင်းမွန်

ထွတ်မြတ်သော၊ မင်္ဂလံ၊ အများသုခါ ရှာကြံဆလို့ မသိပါသော
မင်္ဂလာတရားတော်ကို။ ဗြူဟိ၊ ဟောတော်မူပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အဇ္ဈ ဘာသိ၊ ပြောဆိုလျှောက်ပါပြီဘုရား။ အထခေါ၊ ထိုလျှောက်ရာ
အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အ ဝေါစ၊ သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး မင်္ဂလာ
တရားကို ဟောတော် မူပါပြီဘုရား။ ကိံ အဝေါစ၊ အဘယ်သို့ဟော
တော်မူပါသနည်း။

၂။ သောတ္ထာနံ၌ “သောတ္ထာန” နိပါတ်ပုဒ်နောင်
ဒုတိယာဧကဝုဏ် အံဝိဘတ်မကျေသော ချမ်းသာခြင်း အနက်
ဟော “သောတ္ထာနံ” နိပါတ်ပုဒ်ဟုမှတ်။ “သောတ္ထိ” နိပါတ်
ပုဒ်နောင် ဒုတိယာဧကဝုဏ် အံဝိဘတ် မကျေဘဲ နေသော
“သောတ္ထိ” နိပါတ်ပုဒ်ကဲ့သို့ပင်။ “အထခေါ” စသော ဝါကျ
ကား အနုသန္ဓေစကားစပ်ရန် အသစ်ထည့်သော ဝါကျသာ
တည်း။ ဤဘုရားဟော ပါဠိတော်လာ ဂါထာများ၌ မြတ်စွာ
ဘုရားသည် လောကီဆန်းကျမ်းများကိုမိ၍ ဟောတော်မူ
သောကြောင့် ဆန်းကျမ်းလာသော ဂါထာ အမျိုးအမည်
များကို စစ်ဘို့မလို။

ဂါထာ အမျိုးအမည်စစ်လိုလျှင် ဤဂါထာကို တတိယ မကာရ
ဝိပုလာဂါထာ ဟုမှတ်ပါ။

မင်္ဂလာတရား ဟောတော်မူပုံ

၃။ အ သေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ တေ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

ပထျာငတ္တဂါထာ

၃။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ဗာလာနံ၊ အကျင့်မပြု မိုက်သောသူ
တို့ကို။ အ သေဝနာ စ၊ ပေါင်းသင်းမခ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ရခြင်းသည်

၎င်း။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ အကျင့်စင်ဖြူ ပညာရှိသော သူတို့ကို။ သေဝနာ စ၊ ပေါင်းသင်းခယ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းသည်၎င်း။ ပူဇနယျာနံ၊ သုံးပါး ရတနာ မိဘဆရာနှင့် ဂုဏ် ရှယ် ကြီးမျိုး ရှိခိုး ဦးခိုက် ပူဇော်ထိုက်သော သူတို့ကို။ ပူဇာ စ၊ ဦးခိုက်ဝပ်စင်း ရှိခိုးပူဇော်ရခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤတရားသုံးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ အများလောက သမုတ်ကြသော ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ မုတ စသည်ဖြာဖြာ မင်္ဂလာတို့ထက် ကဲလွန်ထွတ်မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ ချမ်းသာရာ မင်္ဂလာတရားမည်ပါသတည်း။

၄။ ပတိရူပ ဒေသ ဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
 အတ္တ သမ္မာ ပဏိဓိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
 ပထမပါဒ၌ အက္ခရာ တလုံးလွန်သည်။

၄။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ပတိရူပ ဒေသဝါသော စ၊ သာသနာ နေဝန်း ထွန်းလင်းပွင့်ရာ သင့်လျော်စွာသော အရပ်၌ နေရခြင်းသည် ၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘဝ၌။ ကတ ပုညတာ စ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ အတ္တ သမ္မာ ပဏိဓိ စ၊ စိတ်ကို ကုသိုလ်တရား၌သာ ကောင်းစွာ အမြဲထားရခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤ တရား သုံးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရားမည်ပါ သတည်း။

၄။ အတ္တ သမ္မာ ပဏိဓိ၌ အတ္တသဒ္ဓါ စိတ်ဟော။ သမ္မာ သဒ္ဓါ ကောင်းစွာဟော။ ပဏိဓိ မှာ ပ ရှေး နိ ရှေးရှိသော ဓာ ဓာတ် ထားခြင်း ထပနအနက်ဟော။ ဣ ပစ္စည်း န ငယ်ကို ဣကြီးပြု။ ဣရဿချည်းရှိ၏။ ဝိမာနဝတ္ထု ပါဠိတော်၌လည်း ပဏိဓိ ဟု ဣရဿနှင့်ပင်ရှိ၏။ ဘုရားဟောဂါထာရှိတိုင်း ဂါထာ အမည်စစ်လိုလျှင် တတိယ နကာရ ဝိပုလာဂါထာ။ ယခု ကာလ၌ “ပဏိဓိ” ဟု ဤဒီသတေနှင့်ပြင်၍ “ပထျာဝတ္ထဂါထာ” ဆိုသည်။

၅။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သု သိက္ခိတော။
သု ဘာသိတာ စ ယာဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

ပထျာဝတ္တဂါထာ

၅။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ဗာဟု သစ္စဉ္စ၊ တရားကျမ်းဂန် လွန်နွဲ့
မြင် ကြား ပညာများသော သူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သိပ္ပဉ္စ၊ အပြစ်
လွတ်ရာ လက်မှုစသော အတတ်ပညာကို တတ်ရခြင်းသည်၎င်း။
သု သိက္ခိတော၊ လူရှင်ရဟန်းတို့ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော။ ဝိနယော စ၊
ဘုရား အဆုံးအမ ဝတ်နိဗဒ် အကျင့်တရားသည်၎င်း။ သု ဘာသိတာ၊
မှန်ကန်ချစ်ဘွယ် နုနယ်ကျိုးရှိ ကောင်းစွာဆိုအပ်သော။ ယာဝါစာ စ၊
အကြင်စကားသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤတရား လေးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊
မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။

၅။ ဗာဟု သစ္စဉ္စ၌ သဒ္ဓေဘော် မဆင့်သင့်။ “စ”အပြု၌
သာ စ ဒ္ဓေဘော် ဆင့်ရသည်။ ရူပသိဒ္ဓိ၌ သု ၏ အစိတ် ဥကို
အပြု၍ “သကို အ”သို့ ကပ်လျက် စီရင်သည် သတိပြု။

၆။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တ ဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာစ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

ပထျာဝတ္တဂါထာ

၆။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ မာတာပိတု၊ အမိအဘကို။ ဥပဋ္ဌာနဉ္စ၊
မိဝတ် ဘဝတ် မချွတ် ခယ လုပ်ကျွေးရခြင်းသည်၎င်း။ ပုတ္တ ဒါရဿ၊
သွီးနှင့်သား ချစ်မယားကို။ သင်္ဂဟော စ၊ ဝတ် စား ငွေ ရေး မပြတ်
ပေးထောက် ချီးမြှောက်ရခြင်းသည်၎င်း။ အနာကုလာ၊ မိုက်မှား
အတွက် စီးပွားပျက်ရန် အနှောက်အယှက် မရှိကုန်သော။ ကမ္မန္တာ စ၊
လယ်ယာစိုက်ပျိုးခြင်း စသော အမှုတို့သည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤတရားလေး
ပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရားမည်ပါသတည်း။

၆။ ခုဒ္ဒကပါဌမဟာမင်္ဂလသုတ်၊ သုတ္တနိပါတ် မဟာမင်္ဂလ
သုတ် တို့၏ အဘွင် အဋ္ဌကထာတို့၌ ၁-မာတုပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ။
၂-ပိတုပဋ္ဌာနမင်္ဂလာ။ ၃-ပုတ္တဒါရသင်္ဂဟမင်္ဂလာ။ ၄-အနာ
ကုလကမ္မန္တမင်္ဂလာ”ဟု လေးပါးလာသည်နှင့် အညီ အနက်
ပေးပါသည်။ ရှေးနိဿယ၌ တရားသုံးပါး”ဟု အနက်ပေးသည်။

၇။ ဒါနုဉ္စ ဓမ္မ စရိယာ စ၊ ဉာတကာနုဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနုဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။
ပထမပါဒ၌ အက္ခရာတလုံးလွန်သည်၊
ပထျာဝတ္ထဂါထာ

၇။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ဒါနုဉ္စ၊ ကုသိုလ်ကျိုးမြတ် မပြတ်ရရေး
စွန့်ကြဲပေးလှူခြင်းသည်၎င်း။ ဓမ္မ စရိယာ စ၊ သုစရိုက်တရားကို အား
ထုတ်ကျင့်ရခြင်းသည်၎င်း။ ဉာတကာနံ၊ မိဘနွယ်ရိုး ဆွေမျိုးတို့ကို။
သင်္ဂဟော စ၊ ဆွေမျိုးဝတ်ရေး မချွတ်ပေးထောက် ချီးမြှောက်ရခြင်း
သည်၎င်း။ အနုဝဇ္ဇာနိ၊ ဒုစရိုက်မငြိ အပြစ်မရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ စ၊
လမ်းများရှင်းလင်း တံတားခင်းခြင်းစသော အမှုတို့သည်၎င်း။ ဧတံ၊
ဤတရားလေးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား
မည်ပါသတည်း။

၈။ အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊ မဇ္ဇ-ပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၈။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ပါပါ၊ အကုသိုလ်အစု မကောင်းမှုမှ။
အာရတိ ဝိရတိ စ၊ စိတ်ဖြင့်ဝေးစွာကြည်ရ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် အထူးကြည်ရ
ခြင်းသည်၎င်း။ မဇ္ဇ-ပါနာ၊ ရူးသွပ်မေ့ပျက် အရက်စသော ယစ်မျိုးကို
သောက်ခြင်းမှ။ သံယမော စ၊ ကောင်းစွာ ကြည်ရခြင်းသည်၎င်း။
ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ အ-ပ္ပမာဒေါ စ၊ သတိမကင်း မမေ့မလျော့
ရခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤတရားသုံးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။

မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။ (အာရတိဝိရတိ သဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၌ အစဉ်အတိုင်းပေးသော အနက်မှာ ပရိတ်ကြီးဋီကာ အနက်) ။

၈။ မင်္ဂလသုတ်အတွင် အဋ္ဌကထာတို့၌ ၁ - ပါပါဝိရတိ မင်္ဂလာ၊ ၂ - မဇ္ဇ-ပါနသံယမ မင်္ဂလာ၊ ၃ - ကုသလဓမ္မ-အပူမာဒ မင်္ဂလာ”ဟု သုံးပါးလာသည်နှင့်အညီ အနက်ပေးပါသည်။

အာရတိမင်္ဂလာကို အသီး အခြား မဘွင့်ပါ။ ရှေးနိဿယ၌ “တရားလေးပါး”ဟု အနက်ပေးသည်။ အာရတိဝိရတိ သဒ္ဓါ နှစ်ခုသည် ဣရဿချည်း ပုဒ်ရင်းရှိ၏။ ဘုရားဟော ဂါထာ ရှိတိုင်း ဂါထာအမည်စစ်လိုလျှင် အစတလုံးနောင် န-ဂိုဏ်း မရှောင်သော ပထမ သကာရဝိပုလော ဂါထာ။

သင်္ဂြိုဟ် ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ န-ဂိုဏ်းမရှောင်ဘဲ ဘွဲ့စီထားသော “သမထဝိပဿနာနံ” စသော ဂါထာလည်းရှိ၏။ ယခုကာလ၌ “အာရတိ ဝိရတိ”ဟု ဤဒီဃတေ့နှင့်ပြင်၍ ပထျာဝတ္ထ ဂါထာ ဆိုသည်။

၉။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မသဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

၉။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ဂါရဝေါ စ၊ ရိုသေထိုက်သော သူတို့၌ ကြည်ပျူဝပ်စင်း ရိုသေရခြင်းသည်၎င်း။ နိဝါတော စ၊ နှိမ့်ချထိုက် သောသူတို့၌ ကြည်ညိုရိုဖိတ် နှိမ့်ချသော ကိုယ်စိတ်ရှိရခြင်းသည်၎င်း။ သန္တုဋ္ဌိ စ၊ လောဘမကပ် မိမိရကတ်သမျှဖြင့်သာ နှစ်သက်သုံးဆောင် ရခြင်းသည်၎င်း။ ကတညုတာ၊ ထမင်းကစ ပေးငှပြုဘူး သူ့ကျေးဇူး ကို မေ့ပျောက်မပ နောက်လိုက်ကျေးဇူး အထူးသိတတ်ရခြင်း သည် ၎င်း။ ကာလေန၊ သင့်လျော်ရာချိန်အခါ၌။ ဓမ္မသဝနံ၊ ကုသိုလ် အကျိုးကို နှစ်မျိုးပွားဘို့ ကြည်ညိုဝပ်စင်း တရားတော်ကို နာရခြင်း

သည်၎င်း။ တေ၊ ဤတရားငါးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။

၉။ ဣရဿနှင့်ရှိရင်း သန္တုဋ္ဌိသဒ္ဓါ၌ အနက်မှာ သုတ္တ နိပါတ် မင်္ဂလသုတ်အတွင် အဋ္ဌကထာ အနက်။

ဓမ္မ-သဝနံ၌ အနက်မှာ စတုကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် အဂ္ဂပ္ပ သာဒသုတ်ကိုမှီး၍ ပေးသောအနက်။

ဓမ္မ-သဝနံ၌ သဒ္ဓေဘော်မပါဘဲ နငယ်နှင့်ရှိ၏။ ဘုရားဟော ဂါထာရှိတိုင်း ဂါထာအမည်စစ်လိုလျှင် တတိယ နကာရဝိပုလာ ဂါထာ။ ယခုကာလ၌ သဒ္ဓေဘော် ၈-ကြီးနှင့်ပြင်၍ တတိယ ဘကာရ ဝိပုလာ ဂါထာ ဆိုသည်။

၁၀။ ခန္တိ စ သော-ဝစဿတာ၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မ-သာကဏ္ဍာ၊ တေ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။

၁၀။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ခန္တိ စ၊ ထေထေများစွာ တွေ့သွင်း၌ အမျက်မထန် သည်းညည်း ခံရခြင်းသည်၎င်း။ သော-ဝစဿတာ စ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမချင်ဘွယ် လွယ်သောစကား ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ သမဏာနံ၊ ရဟန်းတော်တို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ မြတ်နိုး ဝပ်စင်း ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၎င်း။ ကာလေန၊ သင့်လျော်ရာ ချိန်အခါ၌။ ဓမ္မ-သာကဏ္ဍာ စ၊ ပညာရှိတို့နှင့် ပေါင်းသင်း မိမိဉာဏ် မလင်းသော တရားတော်ကို ကောင်းစွာ မေးမြန်းပြောဆို ရခြင်းသည်၎င်း။ တေ၊ ဤတရားလေးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။

၁၀။ ခန္တိစ၌ ဣရဿနှင့် ပုဒ်ရင်းရှိ၏။ သော-ဝစဿတာ ၌ “သုဝစ” ပုဒ် ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ရူပသိဒ္ဓိဋ္ဌိကာ ပရိတ်ကြီးဋီကာ များ၌ ရှုပါ။ “သုဝစဿဘာဝေါ သေဿသံ” ဟု ဘာဝတဒ္ဓိတ်ပြု၍ ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ပုဒ်ပြီးပုံ အစီအရင်ကို ရူပသိဒ္ဓိ၌ ရှု။ ပါဠိတော်

ပါဠိရှိတိုင်းပြီးအောင် “သော·ဝစသံ ယေဝ သော·ဝစသ တာ” ဟု သကတ္ထတဒ္ဓိတ်ပြုပါ။ ပရိတ်ကြီးဋီကာ၌ “သော·ဝစသံ” ပုဒ်ကို ကမ္မတဒ္ဓိတ်ပြု၍ ဘာဝတဒ္ဓိတ် ဆင့်ပြုလျက် “သော·ဝစသတာ” ပုဒ် ပြီးပါသည်။

သာကစ္ဆာ၌ “သံရှေး-အာရှေးရှိသော ကထဓာတ်” ဟု “အဘိဓာနပုဒ်ပိကာသုစိကျမ်း” ဘွဲ့သောအရာကိုမူ၍ “သာကစ္ဆာ” ပုဒ်ကို အနက်ပေးပါသည်။ ဘုရားဟော ဂါထာရှိတိုင်း ဂါထာအမည်စစ်လိုလျှင် အစတလုံး နောင် သ·ဂိုဏ်းမရှောင် သော ပထမဇကောရဝိပုလာ ဂါထာ။ ယခုကာလ၌ “ခန္တီ” ဟု ဤဒီသနှင့်ပြင်၍ ပထမဇကောရဝိပုလာ ဂါထာဆိုသည်။

၁၁။ တပေါ့စ ဗြဟ္မ စရိယဉ္စ၊ အရိယ-သစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာန-သစ္စိ-ကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ-မုတ္တမံ။
ပထမ-ဒုတိယ တတိယပါဒတို့၌ အက္ခရာ တလုံးစီ
လွန်သည်၊ ပထောဝတ္ထ ဂါထာ

၁၁။ ဒေပုတ္တ၊ နတ်သား။ တပေါ့စ၊ အကုသိုလ်မှု မဖြစ်ရအောင် အောက်မေ့စိတ်ထား သတိတရားအကျင့်သည်၎င်း။ ဝါ၊ ပျင်းရိမှုမဖြစ် ရအောင် လုံ့လယှဉ်ထား ဝီရိယတရား အကျင့်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မ-စရိယဉ္စ၊ ရှင်-ရဟန်း ပြုလုပ်ခြင်းစသော မြတ်သော အကျင့်သည်၎င်း။ အရိယ-သစ္စာနံ၊ အရိယာအရှင်တို့၏ အမှန်တရား လေးပါးတို့ကို။ ဝါ၊ ဒုက္ခ-သမုဒယ· နိရောဓနှင့် မဂ္ဂ-လေးဖြာ အရိယသစ္စာ နက်နဲစွာတို့ကို။ ဒဿနဉ္စ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင် မဂ်ဉာဏ်အမြင်ဖြင့် ကိုယ်တွေ့ဒိဋ္ဌ သိမြင်ရ ခြင်းသည်၎င်း။ နိဗ္ဗာန-သစ္စိ-ကိရိယာ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိုယ်တွေ့ လင်းထင် သိမြင်ရသမှု မျက်မှောက် ပြုရခြင်းသည်၎င်း။ ဧတံ၊ ဤတရား လေးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရားမည်ပါ သတည်း။

၁၁။ တပေါစဉ် နှစ်နက်မှာ “ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလဖြစ်
 သော သတိနှင့် “ဝီရိယနှစ်ပါးကို တပသဒ္ဓါ၏အနက် အဖြစ်ဖြင့်
 သုတ္တနိပါတ် မင်္ဂလသုတ် အဋ္ဌကထာ ဘွဲ့သည်ကိုမှီး၍
 အဓိပ္ပာယ်ပေါ်အောင် အကျဉ်းအနက်ပေးသည်။ အရိယ-သစ္စာ
 နှင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ၍ ဟောသောကြောင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုဖော်၍
 အနက်ပေးသည်။ နိဗ္ဗာန်နှင့် အနက်မှာ ပရိတ်ကြီးဋီကာအနက်။

၁၂။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
 အ-သောကံ ဝိရဇံခေမံ၊ တေ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

ပထျှာဝတ္တ ဂါထာ

၁၂။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ လောကဓမ္မဟိ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ
 စသည်ရှစ်ပါး လောကဓိတရားတို့နှင့်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ သတ္တဝါဟူသမျှ၏
 ပြုကတော့တံထွာ ထုံးစံလာတိုင်း ကြုံတွေ့ရသော အကြင်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်
 ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ န ကမ္မတိ၊ ဣဋ္ဌ-အနိဋ္ဌ အာရုံနှစ်ဝကြောင့် မတုန်
 လှုပ်ပါ။ အ-သောကံ၊ ဆင်းရဲခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းလည်း
 မရှိပါ။ ဝိရဇံ၊ ချမ်းသာခြင်းကြောင့် ရှင်ပျစိတ်ကြံ ရာဂမြူလည်းမရှိပါ။
 ခေမံ၊ ယောဂလေးဝကြောင့် ဝဋ်ဒုက္ခဘေးလည်း မရှိပါ။ တဿ၊
 ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေ၊ ဤတရားလေးပါးသည်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။
 မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။

၁၃။ တောဒိသာနိ ကတုာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မ- ပရာဇိတာ။
 သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလမုတ္တမံ။

စတုတ္ထပါဒ် အက္ခတလုံးလွန်သည်၊
 တတိယမကာရဝိပုလာ ဂါထာ

၁၃။ ဒေဝပုတ္တ၊ နတ်သား။ ယေ၊ အကြင်နတ်လူတို့သည်။ တောဒိ
 သာနိ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော သုံးဆဲ့ရှစ်ပါး မင်္ဂလာတရားတို့ကို။

ကရောန္တိ၊ တရားရှိတိုင်း ပြုကျင့်နိုင်ကြကုန်၏ (ထည့်)။ ကတွာန၊ ပြုကျင့်နိုင်ကြခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုကျင့်နိုင်ကြကုန်သည် ရှိသော်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘေးရန်များစွာ စီးပွားချမ်းသာတို့မှ။ အ-ပရာဇိတာ၊ ရုံးပျက်ပြားခြင်း မရှိနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သုဂတိ ဘုံဌာနတို့၌။ သောတ္ထိံ၊ ဘေးရန်ကင်းကွာ လွန်ချမ်းသာခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကြရကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုံးဆွဲရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာတရား အပေါင်းသည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုနတ်လူ တို့၏။ ဥတ္တမံ၊ အများလောက သမုတ်ကြသော ဒိဋ္ဌိ သုတ မုတ စသည်ဖြာဖြာ မင်္ဂလာတို့ထက် ကဲလွန်ထွတ်မြတ်သော။ မင်္ဂလံ၊ ချမ်းသာရာ မင်္ဂလာတရား မည်ပါသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပါပြီ ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ဘူးပါပြီဘုရား။ (ပြန်သတ်ပေးပါ)။

၁၃။ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၌ ဒုတိယာ ဧကဝုဗ္ဗံ အံဝိဘတ် မကျေသော “သောတ္ထိံ” နိပါတ် ပုဒ်ကို ပထမာ ဗဟု ဝုဗ္ဗယော ဝိဘတ်ကျေသော “သောတ္ထိံ” နိပါတ်ပုဒ်ပြင်၍ ဘွင်းခြင်းနှင့် ဂမုဓာတ်၏ ပဝတ္တနဂတိအနက်ဘွင်းပြသော ဋီကာစကားသည် အနက် အဓိပ္ပါယ်ရသော်လည်း ပါဠိတော် ပါဠိအနေအထား ပျက်ခြင်းကြောင့် မကောင်းလှ။

ဒုတိယာဧကဝုဗ္ဗံ အံဝိဘတ်မကျေသော “သောတ္ထိံ” နိပါတ် ပုဒ်နှင့် တတိယာဧကဝုဗ္ဗံ နာဝိဘတ်မကျေသော “သောတ္ထိံနာ” နိပါတ်ပုဒ်များကိုသာ သံယုတ်ပါဠိတော် ဇာတ်ပါဠိတော် စသည်၌ တွေ့ရသည်။ တတိယ မကာရဝိပုလဂါထာ။

မဟာမင်္ဂလသုတ် နိဿယသစ် အကျဉ်းပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်လာ
အဘိဗျာသုတ် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသဗ္ဗဒ္ဓဿ။

- ၁။ ပဉ္စိမာနိ ဘိက္ခဝေ ဌာနာနိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။
- ၂။ ကတမာနိ ပဉ္စ-
  - ၃။ ဇရာ-ဓမ္မောမိ ဇရံ အနတိတော”တိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
  - ၄။ ဗျာဓိ-ဓမ္မောမိ ဗျာဓိ” အနတိတော”တိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
  - ၅။ မရဏ-ဓမ္မောမိ၊ မရဏံ အနတိတော”တိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
  - ၆။ သဗ္ဗေဟိ မေ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ ဘဝိဿတိ”တိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
  - ၇။ ကမ္မဿကောမိ ကမ္မဒါယာဒေါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပုဋိ သရဏော ယံ ကမ္မံ ကရိဿာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ တဿ ဒါယာဒေါ ဘဝိဿာမိ”တိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။
- ၈။ ဣမာနိ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဌာနာနိ အဘိဏှံ ပစ္စဝေက္ခိ တဗ္ဗာနိ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ။

အဘိဗျာသုတ် နိဿယသစ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဘိက္ခုဝေ၊ သံသရာဝဋ်၊ ဒုက္ခဘေးကို လွတ်လပ်ဘို့ရုစား အို-
ချစ်သား ချစ်သွီးတို့။ ဣမာနိပဉ္စဋ္ဌာနာနိ၊ ဤငါတုရားဟောပြုပါမည့်
အို၊ နာ၊ သေကွဲ၊ ကံနှစ်ဘွဲမေ့ခံ ငါးတန်ဖြစ်ဘို့ မလွန်မြောက်နိုင်သော
အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
၎င်း။ ပုရိသေန ဝါ၊ ယောက်ျားဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ဂဟ-
ဋ္ဌေန ဝါ၊ လူဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊ ရဟန်းဖြစ်
ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အဘိဏှံ၊ ချိန်ခါအားလပ် နေ့ညဉ့်မပြတ်ဘဲ။
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင်အပ်ပါကုန်တော့
သတည်း။

၂။ ကတမာနိ ပဉ္စ၊ ငါးတန် ဖြစ်ဘို့ မလွန်မြောက် နိုင်သော
အကြောင်းတရားတို့ကား အဘယ်တရားတို့ပါနည်း။

၃။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇရာ ဓမ္မော၊ မျက်စိမှ နားပါထိုင်း၊ ခါးကိုင်း
ခါ၊ သွားကြေလို့၊ ဆံတွေက နင်းဖြူ၊ ဆင်းရွယ်မှု တကယ်ချို့ယွင်းနှင့်
အိုမင်းရခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားရှိသည်။ အမှိ၊ အမှန်မလဲ့ အမြဲပုံ
သေ ဖြစ်ရပေအံ့။ ဇရံ၊ အိုမင်းရခြင်း ဆိုတဲ့ သဘောတရားကို။
အနတီတော”တိ၊ မအိုဘို့ရန် ပြုစီမံလည်းအိုချိန်ခါ သမယ အမှန်ရောက်
က မလွန်မြောက်နိုင် ငါအိုရပေမယ်”ဟု။ အဘိဏှံ၊ ချိန်ခါအားလပ်
နေ့ ညဉ့် မပြတ်ဘဲ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင်အပ်
ပါတော့သတည်း။

၄။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ သလိပ် သည်းခြေ သွေး လေ
ရသ ဓာတ်လေးဝတို့ မမျှမညီ ဘောက်ပြန်သည်နှင့် တလီဆင့်ကြောင်း

ရောပေါင်းဖိခါ နှိပ်စက်ပါသဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာ မချိရအောင် နာရခြင်း ဆိုတဲ့ သဘောတရားရှိသည်။ အမှို၊ အမှန်မလွဲ အမြဲပုံသေ ဖြစ်ရပေအံ့။ ဗျာဓိ၊ နာရခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားကို။ အနတိတော”တိ၊ မနာဘိ ရန် ပြုစီမံလည်း နာချိန်ခါသမယ အမှန်ရောက်က မလွန်မြောက်နိုင် ငါနာရပေတော့မယ်”ဟု။ အဘိဏ္ဍ၊ ချိန်ခါ အားလပ် နေ့ညဉ့် မပြတ်ဘဲ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင်အပ်ပါတော့သတည်း။

၅။ အဟံ၊ ငါသည်။ မရဏဓမ္မော၊ အာယုက္ခယ ဥပစ္ဆေဒနှင့် များလှ တန်တန် ဇနကကံ၏ သတ္တိဟုန်ရှိန် မှေးမှိန်ကုန်သဖြင့် ဇီဝိန်ပြတ်ကြွ ငါးထွေဇောဆိုက် မောဟိုက်၍ ပင်ပန်းစွာ သေရခြင်းဆိုတဲ့ သဘော တရားရှိသည်။ အမှို၊ အမှန်မလွဲ အမြဲပုံသေ ဖြစ်ရပေအံ့။ မရဏံ၊ သေရခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားကို။ အနတိတော”တိ၊ မသေဘိရန် ပြုစီမံလည်း သေချိန်ခါ သမယ အမှန်ရောက်က မလွန်မြောက်နိုင် ငါသေရပေတော့မယ်”ဟု။ အဘိဏ္ဍ၊ ချိန်ခါ အားလပ် နေ့ညဉ့်မပြတ် ဘဲ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင်အပ်ပါတော့သတည်း။

၆။ မေ၊ ငါ့အား။ သဗ္ဗေဟံ၊ များပြားဖုံဖုံ အလုံးစုံကုန်သော။ ပိယေဟံ၊ အသက်တမျှ ရှုမဝအောင် မြတ်နိုး ချစ်ခင်အပ်သော မိဘ ဘိုးဘွား သား သွီးရင်းချာ ဆွေမျိုး မိတ်သဟာ အဖြာဖြာတို့နှင့်၎င်း။ မနာပေဟံ၊ ကြည်လင်ရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံးကို ယူကြုံးမရအောင် နှစ်သက် ဘွယ်ရှိသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာ အဖြာဖြာတို့နှင့်၎င်း။ နာနာဘာ ဝေါ၊ မြို့ရွာနယ်ကျေး ရပ်အဝေးသို့ အရေးမလှ သွားပြန်ရသဖြင့် ပေါင်းဆုံမမြဲ မသေဘဲနဲ့ သီးခြားပစ်ခွဲ ရှင်ကဲ့ ကဲ့ရခြင်းဆိုတဲ့ သဘော တရားသည်၎င်း။ ဝိနာဘာဝေါ၊ ဇီဝိန်ပြတ်ကြွ သေလွန်သဖြင့် ပေါင်းဆုံမမြဲ မသေချင်ဘဲနဲ့ ကင်းကွာပစ်ခွဲ သေကဲ့ ကဲ့ရခြင်းဆိုတဲ့ သဘောတရားသည်၎င်း။ ဘဝိဿတိတိ၊ အမှန်မလွဲ အမြဲပုံသေ ဖြစ်ရ

ပေတော့မယ်”ဟု။ အဘိဏ္ဍာ၊ ချိန်ခါ အားလပ် နေ့ညဉ့် မပြတ်ဘဲ။
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင်အပ်ပါတော့သတည်း။

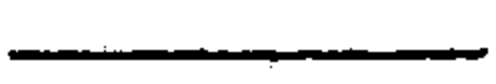
ဤသဗ္ဗေဟိမေဝါကျဉ်း။ လ။ ဝိနာဘာဝေါမ္ပိ”တိ အဘိဏ္ဍာ
ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ”ဟု ပါဠိပျက်ရှိတတ်၏။ (သတိပြု)

၇။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကမ္မဿကော၊ ရှေးခါ ခုပြု ကုသိုလ် အကုသိုလ်
ကံနှစ်ခုသည်သာလျှင် မိမိကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာရှိသည်။ ကမ္မ ဒါယာဒေါ၊
ဘဝနောင်ခါ သံသရာဝယ် နှစ်ဖြာကံသည် သူပေးအပ်သမျှ အမွေကို
သာ ခံယူရသည်။ ဝါ၊ ဘဝနောင်ခါ သံသရာဝယ် နှစ်ဖြာကံ၏ အမွေခံ
သည်။ ကမ္မယောနိ၊ ကောင်း မကောင်း အကျိုးနှစ်တန် ဖြစ်ဘို့ရန်ကို
သူအမှန် ဆောင်ရွက်ပေးသဖြင့် ကံသည်သာလျှင် အခြေခံ အကြောင်း
ရင်းရှိသည်။ ကမ္မ ဗန္ဓု၊ ယုတ် မြတ်နှစ်တန် သတ္တဝါ ဖြစ်ဘို့ရန်ကို
သူအမှန် ဝေဘန်ပေးသဖြင့် ကံသည်သာလျှင် အဆွေအမျိုး ရှိသည်။
ကမ္မပ္ပဋိသရဏော၊ သုဂတိနှင့် ဒုဂ္ဂတိရပ်ထံ ရောက်ဘို့ရန်ကို သူအမှန်
ဆောင်ရွက်ပေးသဖြင့် ကံသည်သာလျှင် တည်ရာရှိသည်။ ဝါ၊ ကံသည်
သာလျှင် မှီရာ အားကိုးရာရှိသည်။ အမှိ၊ အမှန်မလွဲ အမြဲပုံသေ ဖြစ်ရ
ပေအံ့။ ကလျာဏံ ဝါ၊ ကောင်းကျိုး ထွင်မြတ်ကို ပေးနိုင်ဘို့ ကောင်း
သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပါပကံ ဝါ၊ မကောင်းကျိုးယုတ်ညံ့ကို ပေးနိုင်
ဘို့ မကောင်းသည်လည်း ဖြစ်သော။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကုသိုလ် အကုသိုလ်
ကံနှစ်ခုကို။ ကရိဿာမိ၊ ဝါသနာအလိုက် စရိုက်စွဲငြိ ငါပြုမိအံ့။ တဿ၊
ထိုငါပြုမိ လက်ကိုင်ရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ခု၏သာလျှင်။
ဒါယာဒေါ၊ ကောင်း မကောင်း အကျိုးနှစ်တန် အမွေကို ခံယူရသည်။
ဘဝိဿာမိတိ၊ အမှန်မလွဲ အမြဲပုံသေ ငါဖြစ်ရပေ တော့မယ်”ဟု။
အဘိဏ္ဍာ၊ ချိန်ခါအားလပ် နေ့ညဉ့် မပြတ်ဘဲ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင် အပ်ပါတော့သတည်း။ ဣမာနိပဉ္စ ဤငါးပါးတို့
ပါတည်း။

၈။ တိက္ခဝေ၊ သံသရာဝဋ် ဒုက္ခဘေးကို လွတ်လပ်ဘို့ရှုစား အို-
 ချစ်သား ချစ်သွီးတို့။ ခေါ ပန၊ မုချအမှန် ကော်စင်စစ်။ ဣမာနိပဉ္စ
 ဌာနာနိ၊ ဤငါဘုရားဟောပြောပါပြီသော အို နာ သေကွဲ ကံနှစ်တွဲမေ့ခံ
 ငါးတန်ဖြစ်ဘို့ မလွန်မြောက်နိုင်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဣတ္ထိ-
 ယာ ဝါ၊ မိန်းမဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပုရိသေန ဝါ၊ ယောက်ျား
 ဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ၊ လူဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၎င်း။ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ၊ ရဟန်းဖြစ်ပေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။
 အဘိဏှံ၊ ချိန်ခါ အားလပ် နေ့ညဉ့်မပြတ်ဘဲ။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
 သက်ဝင် ရှုဆင်ခြင် အပ်ပါကုန်တော့သတည်း။

ပါဠိတော် အရပ်ရပ်နှင့် အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ စသည်ကို
 မှီး၍ အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်အောင် ပေးသော အနက်များပင်
 ဖြစ်ပါသည်။

အဘိဏှသုတ်နိဿယသစ် ပြီး၏။

ဓမ္မစကြာသုတ်ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သဗ္ဗ - - ဓ၊ ၈ - - ၂။

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ ဣသိ ပတနေ မိဂ-ဒါယေ။ တတြ၊ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ။

၂။ ဒွေ-မေ ဘိက္ခဝေ အန္တော ပဗ္ဗဇိတေန န ဇေဝဝိတဗျာ။ ကတမေ ဒွေ ယောစာ-ယံ ကာမေသု ကာမ-သုခလ္လိကာ-နယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တ-သံဟိတော။ ယောစာ-ယံ အတ္တ ကိလမထာ-နယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္တ-သံဟိတော။

၃။ ဧတေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ကတမာ စ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂံကော မဂ္ဂေါ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာ သတိ သမ္မာသမာဓိ။

၄။ အယံ ခေါ သာ ဘိက္ခဝေ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိ သမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခု-ကရဏီ ဉာဏ-ကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။

၅။ ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊ ဗျာဓိပိ ဒုက္ခော မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ပိယေဟိ ဝိပ္ပယောဂေါ ဒုက္ခော၊ ယံပိစ္ဆံ န လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ။

၆။ ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယသစ္စံ ယာ-ယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိ-ရာဂ-သဟဂတာ တတြ-တတြာ-ဘိနန္ဒိနိ သေယျထိဒံ၊ ကာမ-တဏှာ ဘဝ-တဏှာ ဝိဘဝ-တဏှာ။

၇။ ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယသစ္စံ။ ယော စာဿာ
ယေဝ တဏှာယ အသေသ- ဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိသဂ္ဂေါ မုတ္တိ
အနာလယော။

၈။ ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ-နိရောဓ-ဂါမိနိ-ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။
အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ၊ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာ-
သင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။

၉။ “ဣဒံ ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။ “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ ပရိညေယျ-န္တိ-
မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ “တံ ခေါ ပနိဒံ
ဒုက္ခံ အရိယ-သစ္စံ ပရိညာတ-န္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု
ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊
အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၀။ “ဣဒံ ဒုက္ခ-သမုဒယံ အရိယသစ္စ-န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ
အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊
ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ-သမုဒယံ
အရိယ-သစ္စံ ပဟာတဗ္ဗ” န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု
စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလော
ကော ဥဒပါဒိ။ “တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ ပဟိန္တ-န္တိ မေ
ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တသုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊
ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။

၁၁။ “ဣဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စ-န္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနန္တ-
သုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ
ဥဒပါဒိ အာလောကော ဥဒပါဒိ။ “တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ

သစ္စိကာတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ၊ “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓံ အရိယသစ္စံ သစ္စိကာတဗ္ဗန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။”

၁၂။ “ဣဒံ ဒုက္ခ နိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒါပါဒိ။” “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခ-နိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိမေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။” “တံ ခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ ဘာဝိတဗ္ဗန္တိ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဗ္ဗေ အနုနုဿုတေသု ဓမ္မေသု စက္ခု ဥဒပါဒိ၊ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ ဥဒပါဒိ၊ ဝိဇ္ဇာ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ။”

၁၃။ ယာဝကီဝဉ္စ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ သစ္စေသု ဧဝံ တိ-ပရိဝနံ ဒွါဒသာ-ကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ န သုဝိသုဒ္ဓိ အဟောသိ။ နေ-ဝတံဝါဟံ ဘိက္ခဝေ သ-ဒေဝကေ လောကေ သ-မာရကေ သ-ဗြဟ္မကေ သ-ဿမဏ ဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သ-ဒေဝ-မနုဿာ-ယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ-တိ ပစ္စညာသိ”။

၁၄။ ယတော စ ခေါ မေ ဘိက္ခဝေ ဣမေသု စတုသု အရိယ သစ္စေသု ဧဝံ တိ-ပရိဝနံ ဒွါဒသာ-ကာရံ ယထာဘူတံ ဉာဏဒဿနံ သုဝိသုဒ္ဓိ အဟောသိ။ အထာ-ဟံ ဘိက္ခဝေ သ-ဒေဝကေ လောကေ သ-မာရကေ သ-ဗြဟ္မကေ သ-ဿမဏဗြဟ္မဏိယာ ပဇာယ သ-ဒေဝမနုဿာယ “အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ-တိ ပစ္စညာသိ”။

၁၅။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ “အက္ခုပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ အယ-မန္တိ-မာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။

၁၆။ ဣဒမဝေါ စ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ပဉ္စ-ဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။ ဘဂဝ-
တော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ
ဘညမာနေ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ ဝိ-ရဇံ ဝိတ-မလံ ဓမ္မစက္ခု
ဥဒပါဒိ “ယံကိဉ္စိ သမုဒယ-ဓမ္မံ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓ-ဓမ္မန္တိ။”

၁၇။ ပဝတ္ထိတေ စ ပန ဘဂဝတာ ဓမ္မ-စက္ကေ ဘုမ္မာ ဒေဝါ သဒ္ဓ
မနုဿာဝေသုံ “တေံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိ-ပတနေ မိဂ-ဒါယေ
အနုတ္တရံ ဓမ္မ-စက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အ-ပုဋိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြဟ္မဏေန ဝါ
ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ-န္တိ။”

၁၈။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ စာတု-မဟာရာဇိကာ ဒေဝါ
သဒ္ဓ မနုဿာဝေသုံ “စာတု-မဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဒ္ဓံ သုတွာ တာဝတိ-
သာ ဒေဝါ၊ ယာမာ ဒေဝါ၊ တုသိတာ ဒေဝါ၊ နိမ္မာန-ရတီ ဒေဝါ-
ပရနိမ္မိတ ဝသ-ဝတ္ထိ ဒေဝါ၊ ဗြဟ္မကာယိကာ ဒေဝါ သဒ္ဓ-မနုဿာဝေသုံ
“တေံ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂ-ဒါယေ အနုတ္တရံ ဓမ္မ-
စက္ကံ ပဝတ္ထိတံ အ-ပုဋိဝတ္ထိယံ သမဏေန ဝါ ဗြဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ
မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ-န္တိ။”

၁၉။ ဣတိဟ တေန ခဏေန တေန လယေန တေန မုဟုတ္တေန
ယာဝ ဗြဟ္မ-လောကာ သဒ္ဓေါ အဗျဂ္ဂန္တိ။ အယဉ္စ ဒသ”သဟဿိ လောက-
ဓာတု သံကမ္ပိ သမ္ပကမ္ပိ သမ္ပဝေဓိ အပ္ပ-မာဏော စ ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော
လောကေ ပါတု-ရဟောသိ “အတိက္ကမ္မ ဒေဝါနံ ဒေဝါ-နုဘာဝ-န္တိ။”

၂၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ “အညာသိ ဝတ ဘော
ကောဏ္ဍညော, အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော”တိ။

၂၁။ ဣတိဟိဒံ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ အညာသိ-ကောဏ္ဍ-
ညော-တွေဝ နာမံ အဟောသိ။

၂၂။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အညာသိ ကောဏ္ဍညော ဒိဋ္ဌိ-ဓမ္မော
ပတ္တိ-ဓမ္မော ဝိဒိတ-ဓမ္မော ပရိ-ယောဂါဠု ဓမ္မော တိဏ္ဏ-ဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတ-
ကထံ-ကထော ဝေသာရဇ္ဇ-ပုတ္တော အ-ပရ-ပစ္စယော သတ္ထု-သာသနေ
ဘဂဝန္တံ ဇေ-ဒဝေါ စ “လဘေယျာ-ဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ
ပဗ္ဗဇံ လဘေယျံ ဥပ သမ္ပဒ-န္တိ။”

၂၃။ “ဧဟိ ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါ စ “သွာ-က္ခာတော ဓမ္မော စရ
ဗြဟ္မ-စရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တ-ကိရိယာယာ”တိ။ သာဝ တဿ
အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ”တိ။

ဝိနည်း မဟာဝါပါဠိတော်, မဟာခန္ဓကဋ္ဌလည်း” ဧဝံ
မေသုတံ စသော ဝတ္ထုနိဒါန်းမပါဘဲ ဓမ္မစကြာသုတ် ပါဠိတော်
ရှိ၏။ ဤ ဓမ္မစကြာသုတ် ပါဠိတော်သည် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်
ပါဠိတော်သစ္စဝဂ်၌ လာပါသည်။

ဓမ္မစကြာသုတ် နိဿယသစ်အကျဉ်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဘန္တေ၊ မဟာကဿပ”ဟု နာမထင်ရှား အရှင်ဘုရား။ မေ၊
တပည့်တော် အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤလျှောက်ပါမည့် စကားအတိုင်း။
သုတံ၊ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်ထံပါး ဓမ္မစကြာသုတ် တရားကို
ကြားနာအပ်ဘူးပါပြီဘုရား။ ကိံသုတံ၊ အဘယ်သို့ ကြားနာအပ်ဘူး
ပါသနည်း။ ဧကံ သမယံ၊ အခါတပါး၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်အနီး၌။ ဣသိပတနေ၊ ရှေးခေတ်အခါ
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တို့၏ ဆင်းသက်ကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ သား
သမင် အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရတိ၊
ဣရိယာပိုက် အလိုက်မျှယူ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုနေတော်မူရာ
အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး
ငါးဦး အစုရှိ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ အာမန္တေ
သိ၊ မိန့်တော်မူပါပြီဘုရား။ ကိံအာမန္တေသိ၊ အဘယ်သို့ မိန့်တော်
မူပါသနည်း။

အာမန္တေသိ၌ အာပုဗ္ဗ မန္တဓာတ် မိန့်ဆိုခြင်း ဘာသနတ္ထ
စုရာဒိဏေပစ္စည်း သ”အာဂုံ အဇ္ဇတနီ၊ ဤဝိဘတ်ကို ဣရဿ
ပြုထားသည်။

ဓမ္မစကြာသုတ် ဟောပုံ

၂။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ပဗ္ဗဇိတေန၊ ရဟန်းဖြစ်ပေ
သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမေဒွေအန္တာ၊ ဤငါဘုရား သရုပ်ပြ၍ ဟောပါ
မည့် အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့ကို။ န သေဝိတဗ္ဗာ၊ အသုံးပြုဘို့ အားခဲ
မမှီဝဲ မကျင့်အပ်ကုန်။ ဒွေအန္တာ၊ အယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့သည်။

ကတမေ၊ အဘယ်တရားတို့ပါနည်း။ ဟီနေ၊ အမြတ်မဘက် အယုတ်
သက်သက်မျှသာဖြစ်ထသော။ ဂမ္မေ၊ ရွာ၊ မြို့၊ ထဲနေ လူတို့၏
လက်ကိုင် ဥစ္စာဖြစ်ထသော။ ပေါထုဇ္ဇနိကော၊ ပုထုဇဉ်လူတို့၏ အလေ့
အမူအရာဖြစ်ထသော။ အနရိယော၊ မမြတ်ထသော။ အနတ္ထသံဟိ-
တော၊ ဘာတခုမျှ အကျိုးနှင့် မစပ်လျဉ်းထသော။ ကာမေသု၊
လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌။ ကာမသုခလ္လိကာ နုယောဂေါ၊
ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကိုသာ ကပ်ငြိ၊ နှစ်သက် လိုက်စား အားထုတ်မှု
ဖြစ်ထသော။ ယောစာယံ ဧကော အန္တော၊ အကြင် အယုတ်တရား
တပါး၎င်း။ ဒုက္ခော၊ ချမ်းသာမဘက် ဆင်းရဲသက်သက်မျှသာ ဖြစ်ထ
သော။ အနရိယော၊ မမြတ်ထသော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ ဘာတခုမျှ
အကျိုးနှင့် မစပ်လျဉ်းထသော။ အတ္တကိလမထာ နုယောဂေါ၊ ရေစိမ်၊
နေလှန်း၊ စသည်ဖြင့် ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်းကိုသာ အားထုတ်မှု ဖြစ်ထ
သော။ ယောစာယံ ဧကော အန္တော၊ အကြင် အယုတ်တရား တပါး
၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ အန္တော၊ ထိုအယုတ်တရား တို့သည်။ ဒွေ၊
နှစ်ပါးတို့ပါတည်း။

(ဤ” ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ၌” အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ
ဇီဝိကာနံ” အဘိဓာနပု ဒီပိကာ သူစိကျမ်းလာ” အန္တ သဒ္ဓါ
ကဲ့သို့” အန္တ သဒ္ဓါ၊ အယုတ် လာမက အနက်ဟော ငါတို့အနက်
ပေးသည်။ ဤအဘိဓာနပုဒီပိကာသူစိကျမ်းလာ” အန္တ မိဒံ
ဘိက္ခဝေ ဇီဝိကာနံ” အတိုင်း ပါဠိ၌ပင် စက်ဆုတ်ဘွယ် ကုစ္ဆိတ
အနက်ဟော အန္တသဒ္ဓါကဲ့သို့ အန္တသဒ္ဓါကို စက်ဆုတ်ဘွယ်
ကုစ္ဆိတ အနက်ဟော” ဟု ဝဇီရဗုဒ္ဓိဘွင်သည်။ အန္တသဒ္ဓါကို
အဘို့အစု ကောဠာသ အနက်ဟော” ဟု တေရသကဏ်၊ ဝိမတိ
တို့ဘွင်သည်။ အန္တသဒ္ဓါကို ခရီးမှား ခရီးလွဲ ဥမ္မဂ္ဂအနက်ဟော
ဟု ပြဟုဇာလသုတ် ဋီကာဘွင်သည်။ နောက်ဆုံး ဋီကာဘွင်

သော အနက်သည်သာလျှင် အလွန်ကောင်းလှ၏။ ကြိုက်ရာ အနက်ပေးလိုလျှင် ပေးဘို့ပြုလိုက်ပါသည်။

၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဧတေခေါ ဥဘော အန္တေ၊ ဤအယုတ်တရား နှစ်ပါးတို့ကို။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်မရောက်တော်မူ၍။ ဝါ၊ ကျင့်တော်မမူဘဲ။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ရောင် အလင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်လေပြီ။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်းမြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးကိုလည်း ပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်းမြင်မှု ဉာဏ်ကို လည်းပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာတို့၏ ကင်းငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို အထူးသိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်အလိုငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။

ဤ၌” မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ” ပုဒ်ကို ကာကောလောကနနည်း အားဖြင့် တဝါကျခွဲ စီမံ၍ စပ်လိုသော နောက်ဝါကျသို့ လိုက်လျက် အနက်ပေးသည်။ နောက်ဝါကျများ၌လည်း ဤနည်းတူ အနက်ပေးမည်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ အကျင့်သည် အရိယမဂ် တရားပင်မည်၏”ဟု တေရသကဏ် ငဇီရဗုဒ္ဓိတို့ ဘွင့်သော စကားသည် ရှေ့မှာ ဘုရား ပုစ္ဆာထုတ်၍ အဖြေ ဟောသော စကားတော်နှင့် ညီပေ၏။ စက္ခုကရဏီ၌ ဝိမတိ အနက်။ ဥပသမာယ၌ သဉ္ဇပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်”ဟု တေရသကဏ်ဘွင့်သည်။ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ၌ တေရသကဏ်၊ ဝိမတိတို့အနက်။ နိဗ္ဗာနာယ၌ ဝိမတိအနက်။ တေရသကဏ်၌

နိဗ္ဗာန်နှင့် အနုပါဒိသေသပရိနိဗ္ဗာန် နှစ်မျိုးတွင်သည်။ ငါတို့ ကား သိလွယ်အောင် အကျဉ်း အနက်သာပေးသည်။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ အဘိ သမ္မုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရောင် အလင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ် လေပြီ။ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်းမြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးကို လည်း ပြုပြင်စီရင်တတ်ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်း သိမှု ဉာဏ်ကိုလည်း ပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာ တို့၏ ကင်းငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို အထူးသိခြင်းငှါ။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။

သာ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ၊ ထိုအလယ် အလတ် ဖြစ်သော အကျင့်မြတ် သည်။ ကတမာစ၊ အဘယ်အကျင့် တရားပါနည်း။

အရိယော၊ မြင့်မြတ်ထသော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ စသောအင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိထသော။ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်တရားသည်သာလျှင်တည်း။

အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်္ဂါရှစ်ပါးတရားတို့သည်။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်တို့ ပါနည်း။ (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၃) သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၇) သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်္ဂင်္ဂါ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်္ဂါတရားတို့သည်။ ဣမာနိအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့ပါတည်း။

“သေယျထိဒံ” နိပါတ်ပုဒ် တေရသကဏ်၊ ရူပသိဒ္ဓိစသည် တို့အနက်။ ဤမဂ္ဂင် ရှစ်ပါးအနက်ကို ပါဠိရှိတိုင်း ပုဒ်တို့၏ အနက်မျှသာပေး၍ အလွန်အဓိပ္ပာယ်သိမ်မွေ့နက်နဲခက်ခဲ၏ဟု ဆရာတို့ မိန့်မှာပါသည်။ ငါတို့ကား သင်္ဂြိုဟ် သမုစ္စည်းပိုင်း ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟ၌ လာတိုင်း မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအနက် အကျဉ်း သာပေးသည်။

၁။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” အမောဟ စေတသိက် တရားသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်မည်၏။

၂။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” ဝိတက်စေတသိက်တရား သည် သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်မည်၏။

၃။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော” သမ္မာဝါစာ စေတသိက် တရားသည် သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်မည်၏။

၄။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” သမ္မာကမ္မန္တ စေတသိက် တရားသည် သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်မည်၏။

၅။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” သမ္မာအာဇီဝ စေတသိက် တရားသည် သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်မည်၏။

၆။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” ဝီရိယစေတသိက်တရား သည် သမ္မာဝါယာမ မဂ္ဂင်မည်၏။

၇။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” သတိစေတသိက်တရား သည် သမ္မာသတိမဂ္ဂင်မည်၏။

၈။ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော” ကေဂ္ဂတာစေတသိက်တရား သည် သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်မည်၏။ ဤကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသရုပ်တည်း။

နိဂုံးဝါကျ

၄။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တထာဂတေန၊ ငါဘုရားသည်။ အယံ ခေါ် သာမဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ဤအလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရောင် အလင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်လေပြီ။ အယံ ခေါ် သာမဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ဤအလယ် အလတ်ဖြစ်သော အကျင့်မြတ်သည်။ စက္ခုကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်း မြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးကိုလည်း ပြုပြင်စီရင်တတ်ပေ၏။ ဉာဏကရဏီ၊ သစ္စာလေးပါးကို ပွင့်လင်းသိမှု ဉာဏ်ကိုလည်း ပြုပြင် စီရင်တတ်ပေ၏။ ဥပသမာယ၊ ကိလေသာတို့၏ ကင်းငြိမ်းခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို အထူးသိခြင်းငှါ။ သမ္မေဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ကောင်းစွာသိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။

သစ္စာလေးပါးကို အကျဉ်းဟောပုံ

၅။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါ် ပန၊ ဤဘုံသုံးပါး ဖြစ် လောကီဝဋ်တရားသည်။ ဒုက္ခအရိယသစ္စံ၊ အရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲအတိတွေ တရားအမှန် ဒုက္ခသစ္စာ မည်ပါ၏။ ဇာတိ ပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဇရာပိ၊ အိုရမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဗျာဓိ ပိ၊ နာရမှုသည် လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ မရဏမ္ပိ၊ သေရမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ အပ္ပိယေဟိ၊ မချစ်မခင်အပ်သော သူတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂေါ ပိ၊ အတူအမြဲ ပေါင်းသင်းတဲ့၍ နေရမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ပိယေဟိ၊ ချစ်ခင်အပ်သော သူတို့နှင့်။ ဝိပ္ပယောဂေါ ပိ၊ အတူမမြဲ ကွေကွင်းကွဲ၍ နေရမှုသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣစ္ဆံ ပိ၊ မိမိလိုချင်သော အရာဝတ္ထုကိုလည်း။ ယံ န လဘတိ၊ အကြင် လိုချင်တိုင်းမရ။ တမ္ပိ၊ ထိုမိမိလိုချင်သော အရာဝတ္ထုကို လိုချင်တိုင်း

မရမူသည်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်။ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒါန်တရားတို့၏ ဝဲ့လမ်းရာ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားတို့သည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲကုန်၏။

ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌လည်း” သစ္စာလေးပါး သရုပ်ကို” ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ” စသော ဂါထာဖြင့် အတိုချုပ် ဟောပြုထားပါသည် ရှပါ။ ဣဒံခေါပန၌ သင်္ဂြိုဟ် သမုစ္စည်းပိုင်းလာ” ဒုက္ခံ တေဘူမကံဝဋ္ဋံ” အတိုင်းအနက်ပေးသည်။ တနည်း။ တေရသကဏ် အနုသန္ဓေ စကားနှင့်အညီ အနက်ပေးလိုလျှင်” ဣဒံ ခေါပန၊ ဤဇာတိစသော တရားသည်”ဟု အနက်ပေးပါ။ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ” နှစ်ပုဒ်ကို တေရသကဏ်၌ သဒ္ဓတ္ထကျယ်ဝန်းစွာ ဘွဲ့သည်။ ငါတို့ကား ဒုက္ခသစ္စာ” သဘော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်အောင်” ဒေသိတ” နောက်ပုဒ်ကျေသော” အရိယသဒ္ဓါကို ရှေးဦးစွာအနက်ပေး၍” ဒုက္ခံ” ပုဒ်နှင့်” သစ္စံ” ပုဒ်ကို ပူးတွဲပြီး နောက်မှ အနက် အကျဉ်းပေးသည်။ ကြွင်းသစ္စာသုံးပါးတို့၌လည်း ဤနည်းတူ အနက် အကျဉ်းပေးမည်။ ယံပိဋ္ဌံ” ပိသဒ္ဓါကို အဋ္ဌာနပယုဂ်ကြံ၍” ဣစ္ဆံပုဒ်မှာ ယှဉ်ပေးသည်။ ယံနလဘတိ”ဟု အနက်ပေးမှု၌” ယံပုဒ်ကား ကြိယာပရာမသနပုဒ်ကည်း။ ဘုံသုံးပါးဖြစ် လောကီဝဋ်တရားကား” လောကီစိတ် (၈၁) ခု၊ လောဘ စေတသိက်ကြည့်သော စေတသိက် (၅၁) ခု၊ ရုပ် (၂၈) ခု ဤတရားစုပင်တည်း။

၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါ ပန၊ ဤဘုံသုံးပါးဖြစ်လောကီ တဏှာ တရားသည်။ ဒုက္ခ သမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတွေ့ ဖြစ်ကြောင်း တရားအမှန် သမုဒယသစ္စာမည်ပါ၏။ ယာယံတဏှာ၊ အကြင်သာယာ

ခုံမင် တပ်မှုကြီးဖြစ်သော တဏှာတရားသည်။ ပေါ်နောဗ္ဗဝိကာ၊ တဘန် ဘဝသစ်တွေကို ဖြစ်စေတတ်ပေ၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ နှစ်သက်ချစ်ခင် တပ်မက်မောမှုနှင့်တကွ ဖြစ်တတ်ပေ၏။ တတြတတြ၊ ထိုထိုအာရုံ၌။ အဘိနန္ဒိနိ၊ အလွန်နှစ်သက် ချစ်ခင်တတ်ပေ၏။ ဓာဏှာ၊ တဏှာတရားသည်။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ကာမတဏှာ၊ ရူပါရုံစသော ကာမအာရုံကို သာယာခုံမင် တပ်သော တဏှာ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ လောကမြဲ၏” ဟု ယူမှု သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ သာယာခုံမင် တပ်သော တဏှာ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ လောကမမြဲ ပြတ်၏” ဟုယူမှု ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ သာယာခုံမင် တပ်သော တဏှာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဏှာ၊ တဏှာတရားသည်။ အယံတိဓာ၊ ဤသုံးပါးအပြားပါတည်း။

တဏှာတရားကား လောဘစေတသိက်ပင်တည်း။ ဣဒံ ခေါပန သင်္ဂြိုဟ် သမုစ္စည်းပိုင်းလာ” တဏှာ သမုဒယောဘဝေ အဘိုင်း အနက်ပေးသည်။ ပေါ်နောဗ္ဗဝိကာ” ကို ငါတို့အနက် အကျဉ်းပေးသည်” ကရဏ နောက်ပုဒ် အကျေဘွင့်သော တေရသကဏ်၊ ဝိမတိတို့ အလို အနက်ပေးလျှင်” ပေါ်နောဗ္ဗဝိကာ၊ တဘန် ဖြစ်ရာဘဝသစ်ကို ပြုပြင် စီရင်လေ့ရှိ၏” ဟု ပေးပါ။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၌ တေရသကဏ် အနက်။ ဝိမတိ၌ ဘာဝပုဓာနကတ္တုသာခန အနက်ပေးပုံဘွင့်သည်။ ကျယ်မည် စိုး၍မပေးပါ။ တတြတတြ၊ ထိုထိုကိုယ်အဖြစ်၌” ဟု ပေးပါ တေရသကဏ်။ ဝါ၊ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ ဟုပေး ဝိမတိ။ ငါတို့ကား အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင် အနက် အကျဉ်းသာပေးသည်။ တေရသကဏ် ဝိမတိတို့၌ တဏှာသုံးပါး အဘွင့်ရှိ၏။ ရူပါ။ ငါတို့ကား တဏှာသုံးပါးကို သဘောအဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင် အနက် အကျဉ်းသာပေးသည်။

၇။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဣဒံခေါပန၊ ဤနိဗ္ဗာန်တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတွေ့ ငြိမ်းအေး ကုန်ချုပ်ရာ တရား အမှန် နိရောဓ သစ္စာမည်ပါ၏။ ယော၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်တရားသည်။ တဿာယေဝ တဏှာ၊ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော၊ အကြွင်းမဲ့ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ငြိမ်းအေးချုပ်ရာ တရားဖြစ်ပေ၏။ စာဂေါ၊ တဏှာကို ပယ်စွန့်ရာ တရား ဖြစ်ပေ၏။ ပဋိနိသဂ္ဂေါ၊ တဏှာကို တဘန်ပယ် စွန့်ရာ တရားဖြစ်ပေ၏။ မုတ္တိမုတ္တော၊ တဏှာမှ လွတ်ကင်းရာ တရား ဖြစ်ပေ၏။ အနာလယော၊ တဏှာကို မကပ်ငြိ မတွယ်တာ မနှစ်သက်ရာ တရား ဖြစ်ပေ၏။

ဣဒံခေါပန၌ သင်္ဂြိုဟ် သမုစ္စည်းပိုင်းလာ” နိရောဓောနာမ နိဗ္ဗာန်” အတိုင်း အနက်ပေးသည်။ မုတ္တိကား လိင်္ဂဝိပလ္လာသ တည်း။ တေရသကဏ်၊ ဝိမတိတို့ အကျယ် ဘွင့်ကြသည်။ ငါတို့ကား ဋီကာတို့ နည်းမှတစ်ပါး ပါဠိတော်၌ သဘော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်အောင်၊ ဉာဏ်သက်ဝင်တိုင်း အနက် အကျဉ်းသာပေးသည်။

၈။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ခေါပန၊ ဤလောကုတ္တရာ မဂ်တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာအရှင် တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတွေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ် ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် တရားအမှန် မဂ္ဂသစ္စာမည် ပါ၏။ အရိယော၊ မြင့်မြတ်ထသော။ အဋ္ဌဂိကော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ” စသော အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိထသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်တရားသည်သာလျှင် တည်း။

အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားတို့သည်။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်တို့ ပါနည်း။ (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်၎င်း။ (၂) သမ္မာသင်္ကေပေါ၊

သမ္မာသင်္ကပ္ပမဂ္ဂင်၎င်း။ (၃) သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်၎င်း။
 (၄) သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်၎င်း။ (၅) သမ္မာအာဇီဝေါ၊
 သမ္မာအာဇီဝမဂ္ဂင်၎င်း။ (၆) သမ္မာဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမမဂ္ဂင်
 ၎င်း။ (၇) သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသတိမဂ္ဂင်၎င်း။ (၈) သမ္မာသမာဓိ၊
 သမ္မာသမာဓိမဂ္ဂင်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ မဂ္ဂင်တရားတို့သည်။
 ဣမာနိအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့ပါတည်း။

ဣဒံခေါပနဉ္စိ’ အရိယသစ္စာကိုရည်၍ ဆိုသော သင်္ဂြိုဟ်
 သမုစ္စည်းပိုင်းလာ” မဂ္ဂေါလောကုတ္တရောမတော” သစ္စဝိဘင်း
 အဘွင်္ဂ အနုဋီကာလာ” အရိယမဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂေါစေဝ၊ အရိယသစ္စဉ္စ
 တို့ အတိုင်း အနက်ပေးသည်။ ဆရာတို့ကား အရိယမဂ်နှင့်
 ယှဉ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုသာ မဂ္ဂသစ္စာဖွဲ့ရိုး ရှိကြကုန်၏။
 (သတိပြု)။

**ဉာဏ်စက်သုံးပါး လှည့်၍ ကစ္စာလေးပါးကို
 အကျယ်ဟောပုံ**

၉။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤတုံသုံးပါးဖြစ်
 လောကီဝဋ်တရားသည်။ ဒုက္ခံအရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယာအရှင်တို့သည်
 ဟောအပ်သော ဆင်းရဲအတိတွေ့၊ တရားအမှန် ဒုက္ခသစ္စာမည်ပါ၏
 ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီ အခါ၌။ အနုဋ္ဌဿုတေသု၊ အာဠာရ၊
 ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူး ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ
 တရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံး
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှု ဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

အနုနုဿုတေသု” စသည်၌ ငဇိရဗုဒ္ဓိကိမ္မိန္ဒါ၌ ပေးသော အနက်။ စက္ခု” စသော သဒ္ဓါငါးခုသည် ဉာဏ်ဟောသဒ္ဓါချည်း ဟု ဘွဲ့သော ဝိနည်းဋီကာ သုံးစောင်အတိုင်း အနက်ကျဉ်း ကျဉ်းသာ ပေးသည်။

ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တံ ခေါပနိဒံ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုအရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ တရားအမှန် ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညေယျန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသင့်၏ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီအခါ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ အာဠာရ၊ ဥဒက ရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာတရား တို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်း သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခံအရိယသစ္စံ၊ ထိုအရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ တရားအမှန် ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာတန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးလေပြီ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီအခါ၌။ အနုနုဿုတေသု၊ အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ တရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံး သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊

ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်း သိမှုဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ် ပြီး၏။

၁၁။ -ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤဘုံသုံးပါးဖြစ်
လောကီတဏှာတရားသည်။ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယာ
အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ ဖြစ်ကြောင်း
တရားအမှန် သမုဒယသစ္စာမည်ပါ၏ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီ
အခါ၌။ အနုဋ္ဌဿုတေသု၊ အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့
ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သမုဒယသစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရား
အား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။
ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။
ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှု ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။
အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တံခေါ ပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယ
သစ္စံ၊ ထိုအရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိ
တေ့ဖြစ်ကြောင်းတရားအမှန် သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟာတဗ္ဗန္တိ၊ ပယ်သင့်
၏ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီအခါ၌။ အနုဋ္ဌဿုတေသု၊ အာဠာရ၊
ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သမုဒယ
သစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ
မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။

ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှု ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ထိုအရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ ဖြစ်ကြောင်း တရားအမှန်သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟီနန္တိ၊ ပယ်အပ်ပြီးလေပြီ ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီအခါ၌။ အနန္တဿုတေသု၊” အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သမုဒယ သစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိမျက်လုံး သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှု ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ် ပြီး၏။

၁၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန် တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယာအရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ်ရာ တရားအမှန် နိရောဓ သစ္စာမည်ပါ၏ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီအခါ၌။ အနန္တဿုတေသု၊ အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြား အပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ နိရောဓသစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှု ဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအား

ဖြင့် သိမ္မဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍
သိမ္မဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊
ပွင့်လင်းသိမ္မဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား၊ ရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ-
သစ္စံ၊ ထိုအရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ
အတိတေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ်ရာ တရားအမှန် နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိ-
ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကိုယ်တွေ့ လင်းထင် သိမြင်ရသမှု မျက်မှောက်ပြုသင့်၏
ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီအခါ၌။ အနုဿုတေသု၊ အာဠာရ၊
ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ နိရောဓ
သစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ
မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမ္မဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမ္မဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမ္မဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမ္မဉာဏ်သည်။
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံခေါပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယ-
သစ္စံ၊ ထိုအရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲ
အတိတေ့ ငြိမ်းအေး ကုန်ချုပ်ရာ တရားအမှန် နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္စိ-
ကာတဗ္ဗန္တိ၊ ကိုယ်တွေ့ လင်းထင် သိမြင်ရသမှု မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီး
လေပြီဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီ အခါ၌။ အနုဿုတေသု၊
အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
နိရောဓသစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ

မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှုဉာဏ်
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ် ပြီး၏။

၁၂။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ၊ ဤလောကုတ္တရာမဂ်
 တရားသည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စန္တိ၊ အရိယာအရှင်
 တို့သည် ဟောအပ်သော လောကဆင်းရဲအတိတွေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ်
 ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် တရားအမှန် မဂ္ဂသစ္စာမည်
 ပါ၏ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရားမဖြစ်မီအခါ၌။ အနုဿုတေသု၊ အာဠာရ၊
 ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ မဂ္ဂသစ္စာ
 တရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ မျက်လုံး
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှုဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊
 ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံ ခေါ် ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ
 ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ထိုအရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော
 လောကဆင်းရဲအတိတွေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
 ကြောင်းအကျင့် တရားအမှန် မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝေတဗ္ဗန္တိ၊ ပွားများ
 သင့်၏ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီအခါ၌။ အနုဿုတေသု၊

အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
 မဂ္ဂသစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ
 မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ၊ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှု ဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ် ပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တံ ခေါ်ပနိဒံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ-
 ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ၊ ထိုအရိယာ အရှင်တို့သည် ဟောအပ်သော
 လောကဆင်းရဲ အတိတေ့ ငြိမ်းအေးကုန်ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
 ကြောင်း အကျင့် အမှန် မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝိတန္တိ၊ ပွားများအပ်
 ပြီးလေ ပြီဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဘုရား မဖြစ်မီအခါ၌။ အနုနုဿုတေသု၊
 အာဠာရ၊ ဥဒကရသေ့တို့ထံမှ ငါမကြားအပ်ခဲ့ ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊
 မဂ္ဂသစ္စာတရားတို့၌။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ စက္ခု၊ မြင်မှုဉာဏ်မျက်စိ
 မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဉာဏံ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိမှုဉာဏ်သည်။
 ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ အာလောကော၊ ပွင့်လင်းသိမှုဉာဏ်
 သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။

မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ် ပြီး၏။

ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်မခံသေးပုံ

၁၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယာဝကီဝဉ္ဇေ၊ အကြင်မျှ
 လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဣမေသု စတုသု အရိယသစ္စေသု၊

ဤအရိယသစ္စာတရားလေးပါးတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရား ဟောပြခဲ့ပါပြီး
 သော အတိုင်း။ တိပရိဝနံ၊ သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ်အားဖြင့်
 ဉာဏ်စက်လည်ပုံ သုံးပါးရှိထသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ ဉာဏ်စက်လည်ပုံ
 သုံးပါးလေးလီအားဖြင့် အခြင်းအရာ တဆဲ့နှစ်ပါးရှိထသော။ ယထာ-
 ဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဖြစ်ထသော။ ဉာဏဒဿနံ၊
 ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တော် အမြင်သည်။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ သုဝိသုဒ္ဓါ၊
 ကောင်းမွန်မြင်လွယ် စင်စင်ကြယ်ကြယ်သည်။ န အဟောသိ၊ မဖြစ်ခဲ့
 သေးပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလ
 ပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ဘုံငါးထပ်နှင့်တကွ
 ဖြစ်ထသော။ သမာရကေ၊ မာရ်နတ်၊ ခိုလှုံ ဝသဝတ္တီဘုံနှင့် တကွဖြစ်ထ
 သော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာဘုံနှင့်တကွဖြစ်ထသော။ လောကေ၊ အနန္တ
 စကြဝဠာ၊ လောကဓာတ် တိုက်ပေါင်း များစွာအတွင်း၌၎င်း။
 သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တကွဖြစ်ထသော။ သဒေဝ
 မနုဿာယ၊ နတ်၊ လူနှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါများ
 အလယ်၌၎င်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့မြင့်မြတ်ထသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊
 သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးလွင်း၍ အမှန်မြင်သိ
 သောသူ၊ ဘုရားဟူ၍။ နေဝ ပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံတော် မမှုနိုင်သေးပါ။
 (ဝေသဒ္ဓါ၊ ပဒပူရဏ)

ဘုရားအဖြစ်ကို ဝန်ခံပုံ

၁၄။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယတော၊ စ ခေါ်၊ အကြင်
 အခါ၌။ ဣမေသုစတုသု အရိယသစ္စေသု၊ ဤအရိယသစ္စာတရားလေး
 ပါးတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရား ဟောပြခဲ့ပါပြီးသောအတိုင်း။ တိပရိဝနံ၊
 သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ် အားဖြင့်၊ ဉာဏ်စက်လည်ပုံ သုံးပါး
 ရှိထသော။ ဒွါဒသာကာရံ၊ ဉာဏ်စက်လည်ပုံ သုံးပါးလေးလီအားဖြင့်

အခြင်းအရာ တဆဲ့နှစ်ပါးရှိထသော။ ယထာဘူတံ၊ မဘောက်မပြန် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဖြစ်ထသော။ ဉာဏဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တော် အမြင်သည်။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ သုဝိသုဒ္ဓိံ၊ ကောင်းမွန်မြင်လွယ် စင်စင်ကြယ်ကြယ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရား သည်။ သဒေဝကေ၊ နတ်ဘုံငါးထပ်နှင့်တကွဖြစ်ထသော။ သမာရကေ၊ မာရ်နတ် ခိုလှုံ ဝသဝတ္တီ ဘုံနှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မဘုံနှင့်တကွ ဖြစ်ထသော။ လောကေ၊ အနန္တစကြဝဠာ၊ လောက ဓာတ်တိုက်ပေါင်း များစွာ အတွင်း၌၎င်း။ သဿမဏဗြဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားနှင့် တကွ ဖြစ်ထသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ နတ် လူနှင့် တကွဖြစ်ထသော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါများ အလယ်၌၎င်း။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ မြင့်မြတ်ထသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးထွင်း၍ အမှန်မြင်သိသောသူ ဘုရားဟူ၍။ ပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံတော်မူနိုင်ပါပြီ။

၁။ သစ္စလေးပါးတို့၌ တပါးနှင့် တပါး မရောမရှက်သော အားဖြင့် ဟုတ်မှန်စွာ သိသောဉာဏ်သည် သစ္စဉာဏ်မည်၏။

၂။ ပြုသင့်သော ပိုင်းခြားသိမှု၊ ပယ်မှု၊ မျက်မှောက်ပြုမှု၊ ပွားများမှု ကိစ္စလေးပါးတို့ကို သိသော ဉာဏ်သည် ကိစ္စဉာဏ် မည်၏။

၃။ ပိုင်းခြားသိမှု စသော ကိစ္စလေးပါး၏ ပြုအပ်ပြီး သည်၏ အဖြစ်ကို သိသောဉာဏ်သည် ကတဉာဏ်မည်၏။ ဤကား ဉာဏ်စက်လည်ပုံ သုံးပါးတည်း။

သစ္စာ တပါး တပါး၌ ဉာဏ်စက်လည်ပုံ သုံးပါးစီရှိသော ကြောင့် လေးလီအားဖြင့်အခြင်းအရာ တဆဲ့နှစ်ပါးရှိသည်” ဟု

မှတ်။ တေရသကဏ်၊ ဝိမတိ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ ဋီကာသုံးစောင်ကိုရူပါ။
အကျဉ်း သိလွယ်အောင် ပြပါသည်။

၁၅။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ ဉာဏဉ္စ ပန ဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ်တော်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ကိံ ဥဒပါဒိ၊
အဘယ်သို့ ထင်ရှားဖြစ်လေသနည်း။ မေ၊ ငါ ဘုရား၏။ ဝိမုတ္တိံ၊
အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်တော်သည်။ အကုပ္ပိ၊ အမှန်ကေန် ပျက်စီးရန်မရှိ
တော့ပါ။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ အယံ၊ ဤဘဝအဖြစ်သည်။ အန္တိမာ ဇာတိံ၊
အဆုံးစွန်သော အဖြစ်ပင်တည်း။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ
၌။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ တတန်၊ အသစ်၊ ဘဝတပါး၊ ဖြစ်မှုသည်။ နတ္ထိံ၊ ဖြစ်ခွင့်
မရှိနိုင်တော့ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏဉ္စ ပန ဒဿနံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ဉာဏ်တော်အမြင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပါပြီဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာ
အပ်ဘူးပါပြီဘုရား။ (ပြန်သတ်ပေးပါ။)

**ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောရာအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့
ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်ပုံနှင့် အရှင်ကောဏ္ဍည
သောတာပတ္တိမဂ်ရပုံ စကားများ**

၁၆။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ
ပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာ” အစ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ” အဆုံးရှိသော
ဓမ္မစကြာသုတ်ကို။ အဝေါစ၊ တရားဒေသနာ ဦးစွာအစ၊ ဟောတော်
မူလေပြီ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး ငါးဦးအစုရှိ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်
သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဓမ္မစကြာသုတ်ကို။ အဘိနန္ဒု၊
လွန်စွာအားရ နှစ်သက်လေကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့

နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည့် အဖြစ်ကို မှာထားသော စကားရပ်အပြီး သတ်တည်း။

ဤ၌ အတ္တမနုသဒ္ဓါ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ပါမောဇ္ဇ အနက် ဟော၊ အဘိဓာန်၊ အဘိဓာန်ဋီကာ။ ဤအတ္တမနုသဒ္ဓါကို အနတ္တလက္ခဏသုတ် အတွင် တေရသကဏ်၌ နှစ်နက် ဘွဲ့၏ ရှုပါလေ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤ ဓမ္မစကြာသုတ် တရား ဒေသနာကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အာယသ္မုတော ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင် ကောဏ္ဍညမထေရ်အား။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာမြို့မှေး အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးထသော။ ဝီတမလံ၊ မှောက်မှား အယူ ယုံမှားမှု အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေးထသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တရား မျက်စိ မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်လေပြီ။ ကိံ ဥဒပါဒိ၊ အဘယ်သို့ ထင်ရှားဖြစ်လေသနည်း။ ယံကိဉ္ဇိ၊ အလုံးစုံ ဘုံသုံးပါးဖြစ် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတရားဟူသမျှသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ အကြောင်းရင်းခံ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း သဘောရှိပေ၏။ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ ဘုံသုံးပါးဖြစ် ရုပ်နာမ် သင်္ခါရတရားဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ အကုန်မကျန် အမှန်ငြိမ်းအေး ကုန်ချုပ်ရခြင်း သဘောရှိပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မစက္ခု၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တရား မျက်စိ မျက်လုံးသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လေပြီ။ (ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ၌ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာအနက်။)

**ဓမ္မစကြာသုတ်ကို ဟောပြီးသောအခါ ဘုမ္မစိုး
နတ်များ အသံ ဦးစွာ ပထမအဆင့်
လွှင့်ကြားပုံ**

၁၇။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မစက္ကေ၊ ဓမ္မစကြာသုတ်ကို။ ပဝတ္တိတေ စ ပန၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဘုမ္မာ

ဒေဝါ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသံ၊ ဦးစွာပထမအဆင့် လွှင့်ကြားလေကုန်ပြီ။

အနုဿာဝေသံ၌ အနုပုဗ္ဗ သုဓာတ် သဝနတ္ထ၊ သုဓာတ်၏ ဝုဒ္ဓိ အပြု ဩကို တေအာဝါယာ ယောဂဝိဘာဂသုတ်ဖြင့် အာဝပြု” အာဂုံ” ဣကို ပြု” သအာဂုံလာ” ဥဝိဘတ်” အနု နောင်” သ၌ သဒ္ဓေဘော်ဆင့်၊ သုဒ္ဓကတ္တုရုပ်ပြီး၏။ ပါဠိတော် နည်း ရုပ်ဆန်းကြယ်၏။ သတိပြုကြပါ။

ကိံ အနုဿာဝေသံ၊ အဘယ်သို့ ဦးစွာ ပထမအဆင့် လွှင့်ကြားလေ ကုန်သနည်း။ ဘောန္တော၊ အိုနတ်မင်းများတို့။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်အနီး၌။ ဣသိပတနေ၊ ရှေးခေတ် အခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်တို့၏ ဆင်းသက်ကျရာ ဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ သား သမင် အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မိဂဒါဝုန်တော၌။ သမဏေ- န ဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။ ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မုနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာ သည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ အနန္တစကြဝဠာ လောကဓာတ်တိုက်ပေါင်း များစွာအတွင်း၌။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မဟောအပ် မဟောနိုင်ထသော။ အနုတ္တရံ၊ အတုမဲ့ မြင့်မြတ်ထသော။ ဧတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မစကြာသုတ်ကို။ ပဝတ္တိတန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်လေပြီတဲ့ ဟု။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသံ၊ ဦးစွာပထမအဆင့် လွှင့်ကြားလေကုန်ပြီ။

**စတုမဟာရာဇ နတ်အများ အသံ ခုတိယအဆင့်
လွှင့်ကြားပုံ**

၁၈။ ဘုမ္မာနံ ဒေဝါနံ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်များတို့၏။ သဒ္ဓါ၊ ဦးစွာပထမ အဆင့် လွှင့်ကြားသော အသံကို။ သုတွာ၊ ကြားကြရကုန်၍။ ဝါ၊

ကြားကြရကုန်သည်ရှိသော်။ စတုမဟာရာဇိကာဒေါ၊ စတုမဟာ
ရာဇ်နတ်အများတို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသံ၊ ဒုတိယ
အဆင့် လွင့်ကြားပြန်လေကုန်ပြီ။

**တာဝတိံသာ စသော နတ် ဗြဟ္မာ အများ
အသံ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြားပုံ**

စတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေါနံ၊ စတုမဟာရာဇ် နတ်အများတို့၏။
သဒ္ဓါ၊ ဒုတိယအဆင့် လွင့်ကြားသော အသံကို။ သုတွာ၊ ကြားကြရ
ကုန်၍။ ဝါ၊ ကြားကြရကုန်သည်ရှိသော်။ တာဝတိံသာဒေါ၊
တာဝတိံသာ နတ်အများတို့သည်၎င်း။ ယာမာဒေါ၊ ယာမာနတ်
အများတို့သည်၎င်း။ တုဿိတာဒေါ၊ တုဿိတာနတ် အများတို့သည်
၎င်း။ နိမ္မာနရတိဒေါ၊ နိမ္မာနရတိနတ် အများတို့သည်၎င်း။
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေါ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ် အများတို့သည်၎င်း။
ဗြဟ္မကာယိကာဒေါ၊ ဗြဟ္မာမင်းအများတို့သည်၎င်း။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။
အနုဿာဝေသံ၊ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြားပြန်လေကုန်ပြီ။ ကိံ အနုဿာ-
ဝေသံ၊ အဘယ်သို့ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြား ပြန်လေကုန်သနည်း။
ဘောန္တော၊ အိုးနတ်၊ ဗြဟ္မာမင်းအများတို့။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်အနီး၌။ ဣသိပတနေ၊
ရှေးခေတ်အခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်တို့၏ ဆင်းသက်ကျရာ ဖြစ်သော။
မိဂဒါယေ၊ သားသမင်အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မိဂဒါဝုန်တော၌။
သမဏေန ဝါ၊ ရဟန်းသည်၎င်း။ ဗြဟ္မဏေန ဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည်၎င်း။
ဒေဝေန ဝါ၊ နတ်သည်၎င်း။ မာရေန ဝါ၊ မာရ်နတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မုနာ
ဝါ၊ ဗြဟ္မာသည်၎င်း။ လောကသ္မိံ၊ အနန္တစကြဝဠာ လောကဓာတ်
တိုက်ပေါင်းများစွာ အတွင်း၌။ ကေနစိ ဝါ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ၊ မဟောအပ် မဟောနိုင်ထသော။ အနုတ္တရံ၊
အတုမဲ့မြင့်မြတ်ထသော။ ဧတံ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဤဓမ္မစကြာသုတ်ကို။ ပဝတ္တိ

တန္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်လေပြီတဲ့”ဟု။ သဒ္ဓါ၊ အသံကို။ အနုဿာဝေသံ၊ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြားပြန်လေကုန်ပြီ။

၁၉။ ဣတိဟ၊ ဤအသံ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြားရာအခါ၌။ တေန ခဏေန၊ ထို ခဏချင်းဖြင့်။ တေနလယေန၊ ထို လယချင်းဖြင့်။ တေနမုဟုတ္တေန၊ ထို မုဟုတ်ချင်းဖြင့်။ သဒ္ဓေါ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အဆင့်ဆင့် လွင့်ကြားသော အသံသည်။ ယာဝဗြဟ္မာလောက၊ အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာဘုံတိုင်အောင်။ အဗျဂ္ဂစ္ဆိ၊ ဆင့်ခါဆင့်ခါ ပျံ့နှံ့၍ တက်သွားလေပြီ။ (ဣတိဟ၌ ဣတိသဒ္ဓါကား သဒ္ဓပဒတ္တက၊ ဝိပလ္လာသတ္တတည်း”ဟု မှတ်ပါ)။

အယဉ္ဇ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု၊ ဤတသောင်းသော စကြဝဠာ၊ လောကဓာတ်တိုက် အပေါင်းသည်လည်း။ သံကမ္ပိ၊ အောက်သို့ နိမ့်လျက် သိမ့်သိမ့်ခါအောင် တုန်လှုပ်လေပြီ။ သမ္ပကမ္ပိ၊ အထက်သို့ ခုန်တက်လျက် သွက်သွက်ခါအောင် တုန်လှုပ်လေပြီ။ သမ္ပဝေဓိ၊ အေးယာဉ်၊ ပုခက် လွဲသကဲ့သို့ ထိုမှ ဤမှ နှံ့ကာ၊ နှံ့ကာ၊ တုန်လှုပ်လေပြီ။ ဒေဝါနံ၊ နတ် ဗြဟ္မာ အများတို့၏။ ဒေဝါနုဘာဝံ၊ နတ်ဗြဟ္မာ အများတို့၏ တန်ခိုးအားလုံးကို။ အတိက္ကမ္ပ၊ သာလွန်လွမ်းမိုး၍။ လောကော၊ တသောင်း စကြဝဠာ လောကဓာတ် တိုက်အတွင်း၌။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်းမသိ နှိုင်းယှဉ်ဘွယ် မရှိထသော။ ဥဠာရော၊ ကြီးကျယ်မှုန်မြတ်ထသော။ ဩဘာသော စ၊ တပြိုင်နက် ထွန်းပြောင် ထိန်ငြီး ပါရမီ ဘုန်းတော် အရောင် အလင်းကြီးသည်လည်း။ ပါတုရ-ဟောသိ၊ ထင်ရှား ဆန်းကြယ် အံ့ဩဘွယ် ဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ ဤကား ဓမ္မစကြာ တရားဟောပြီး၍ အသံလွင့်ကြားရာ အသံ ပျံ့နှံ့တက်ခြင်း မြေတုန်လှုပ်ခြင်းနှင့်တကွ အရောင် အလင်း ဖြစ်သည့်အရာကို မှာထားသော စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

၁။ ဤအရောင် အလင်းကြီးသည်။ (၁) ဘုရားလောင်း ပဋိသန္ဓေခနရာနေ့။ (၂) ဘုရားလောင်း ဘွားရာနေ့။ (၃) ဘုရားလောင်း တောထွက်ရာနေ့။ (၄) ဘုရားလောင်း ဘုရား ဖြစ်ရာနေ့။ (၅) ဓမ္မစကြာတရား ဟောရာနေ့။ (၆) အာယုသင်္ခါရကို စွန့်လွှတ်ရာနေ့။ (၇) ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ နေ့တို့၌ စကြာဠာ လောကဓာတ် တိုက်တသောင်းအတွင်း အရပ်နှံ့အောင် မြေတုန်လှုပ်ခြင်းနှင့် တကွ တပြိုင်နက် ထွန်းလင်း ထွက်ပေါ်လာရိုးဖြစ်သော ပါရမီဘုန်းတော် အရောင် အလင်းမည်၏။

တိကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ, အင်္ဂုတ္တိုရ်ဋီကာ' စသည် ကိုရှုပါ။ တေရသကဏ်, ဝိမတိတို့၌ စိတ်ကော်ကြောင့် ဖြစ်သော စိတ္တပစ္စယ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အရောင် အလင်း"ဟု ဆိုသည်။ (ဆင်ခြင်ပါ)။

၂။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရတနာဃရရွှေအိမ်၌ စံနေတော် မူခိုက် ပဋ္ဌာန်းတရားကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရာ အခါ၌ တပြိုင်နက် ကိုယ်တော် အစိတ်အစိတ်ဌာနမှ ထွက်ပေါ်လာသော" နီလ, ပီတ, စသော အရောင် အလင်း ခြောက်မျိုးသည် သာလျှင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ အလွန် ရှင်လန်း ကြည်လင်သော စိတ်တော်ဓာတ်အဟုန်ကြောင့် ဖြစ်သော ကိုယ်တော်အရောင် အလင်း မည်၏။

၃။ မြတ်စွာဘုရားသည်" ခုနစ်ဝါ" အမြောက် တိတ္ထိတို့ကို နှိမ်နင်းဘို့ ကန်ခိုးပြာဋိဟာပြုပွဲ၌" စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၍ မိဋ္ဌာန်တော်မူတိုင်း ဈာန်သမာပတ်" သမာဓိ ကြောင့်ဖြစ်သော အစုံအစုံသော ရေအလှုံ့ မီးအလှုံ့ အရောင် အလင်းမျိုးသည်, သမာဓိတော် အရောင် အလင်းမည်၏။

၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို တခုမကျန် အကုန် ထိုးထွင်း၍ ပွင့်လင်းသိမှု သဗ္ဗညုတဉာဏ် အရောင် အလင်းသည် ဉာဏ်တော် အရောင်အလင်းမည်၏။ ဤကား အရောင်အလင်းကြီး လေးမျိုးကို အကျဉ်းပြသော စကား အပြီးတည်း။

**မြတ်စွာဘုရားသည် ကောဏ္ဍညအတွက် နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်သည့်အဖြစ်ကို မိန့်မှာ
ကျူးရင့်တော်မူပုံ**

၂၀။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမံ- ဥဒါနံ၊ ဤမိန့်မှာကျူးရင့်ပါမည့်” ကောဏ္ဍည” အဖြစ်ကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သောစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ မိန့်မှာ ကျူးရင့်တော်မူလေ ပြီ။ ကိံ ဥဒါနေသိ၊ အဘယ်သို့ မိန့်မှာကျူးရင့်တော် မူလေသနည်း။ ဘော၊ အို-လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ငါဘုရား တပည့်သား အကြီးဆုံးဖြစ်သော ကောဏ္ဍည”သည်။ အညာသိ ဝတ၊ သစ္စာလေးအင် မြင်သိအမှန် သောတာပန် ဖြစ်လေပြီတကား။ ဘော၊ အို-လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများတို့။ ကောဏ္ဍညော၊ ငါဘုရားတပည့် သား အကြီးဆုံးဖြစ်သော ကောဏ္ဍည”သည်။ အညာသိ ဝတ၊ သစ္စာ လေးအင် မြင်သိအမှန် သောတာပန် ဖြစ်လေပြီတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ မိန့်မှာကျူးရင့်တော်မူလေပြီ။

၂၁။ ဣတိဟ၊ ဤမိန့်မှာ ကျူးရင့်ရာအခါ၌။ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ၊ အရှင်ကောဏ္ဍညမထေရ်အား။ အညာသိကောဏ္ဍ ညောတောဝေ၊ အညာသိကောဏ္ဍည” ဟူ၍ သာလျှင်။ ဣဒံနာမံ၊ ဤအမည်ထူးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

ဤမထေရ်သည် အနွယ်တော်အားဖြင့်” ကောဏ္ဍည” အမည်ရင်းရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား မိန့်မှာ ဥဒါန်းကျူးရင့်သော

အခါမှစ၍ အညာသိကောဏ္ဍည”ဟု အမည်တော် တွင်လာသည်။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ အင်္ဂုတ္တိရိ ဋီကာတို့၌ “အညာတကောဏ္ဍည”ဟု အမည်ကိုဆိုသည်။ အသင့်ချည်းပင် မှတ်။ ဤ ဣတိဟ၌လည်း ဣတိသဒ္ဒါကား သဒ္ဒပဒတ္တက ဝိပလ္လာသတ္ထပင်တည်းဟုမှတ်ပါ။

၂၂။ အထခေါ၊ ထိုသောတာပန် ဖြစ်ပြီးရာအခါ၌။ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော၊ အရှင်အညာသိကောဏ္ဍည” မထေရ်သည်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မော၊ မြင်အပ်ပြီးသော အရိယသစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပတ္တဓမ္မော၊ ရောက်အပ်ပြီးသော အရိယသစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဒိတဓမ္မော၊ သိအပ်ပြီးသော အရိယသစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိယောဂါဠဓမ္မော၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော အရိယသစ္စာတရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ ယုံမှားခြင်း၏ ကမ်းတဘက်သို့ ဆိုက်ရောက် ကူးမြောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတ ကထံ ကထော၊ ဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့် မည်နည်း”ဟု သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းမှ ကင်းလွတ် ပြီးသည် ဖြစ်၍။ ဝေသာရဇ္ဇပုတ္တော၊ ကြောက်ရွံ့မှုကင်း ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ သတ္တုသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် အတိုင်း၌။ အပရပစ္စယော၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသမှု မျက်မှောက်ပြုသော အားဖြင့် ရအပ် ရောက်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သူတပါးကို ယုံကြည်အားထားစရာ မရှိတော့သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဧတံ၊ ဤလျှောက်ပါမည့် စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြောဆို လျှောက်လေပြီ။ ကိံ အဝေါစ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆို လျှောက်လေသနည်း။

လျှောက်ပုံ

ဘန္တေဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်ကြီးလှသော မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံ

တော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို။ လဘေယံ၊ ရလိုပါသည်ဘုရား။ ဥပသမ္ပဒံ၊ မြင့်မြတ်သော ပဉ္စင်း အဖြစ်ကို။ လဘေယံ၊ ရလိုပါသည် ဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ပြောဆိုလျှောက်လေပြီ။

ဤဝါကျများ၌ တေရသကဏ်၊ ဝိမတိတို့ အတွင်းအတိုင်း အနက်ကျဉ်းသာပေးသည်။

၂၃။ အထခေါ၊ ထိုလျှောက်ရာ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူလေပြီ။ ကိံ အဝေါစ၊ အဘယ်သို့ မိန့်တော် မူလေသနည်း။ (အထခေါ စသော ဝါကျကား အနုသန္ဓေ စကားစပ် ရန်၊ အသစ်ထည့်သော ဝါကျသံတည်း)။

မိန့်တော်မူပုံ

ဘိက္ခု၊ အို-ချစ်သားရဟန်း။ ဧဟိတိ၊ ငါဘုရားထံ လာခဲ့ပေတော့ ဟူ၍။ အာမန္တယိတွာ၊ ခေါ်တော်မူပြီး၍ (ထည့်)။ မယာ၊ ငါဘုရား သည်။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းမွန်စွာ ဟော တော်မူအပ်ပါပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာယ၊ ကိစ္စလုံးစုံ အကုန်တုံး၍ အေးဆုံးသွားအောင် ပြုခြင်းငှါ။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အထက်မဂ်သုံးပါး အကျင့် တရားကို။ စရ၊ ကျင့်ပေတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူလေပြီ။ တဿ အာယသ္မတော၊ ထိုအရှင် အညာသိကောဏ္ဍညမထေရ်အား။ သာဝ, ဥပသမ္ပဒါ၊ ထိုဧဟိ ဘိက္ခု ပဉ္စင်းအဖြစ်သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား၊ ဧဟိဘိက္ခု ပဉ္စင်းအဖြစ်ကို မှာထားသော စကားရပ် အပြီး သတ်တည်း။

ဤ၌ ဣတိသဒ္ဓါကိုတေရသကဏ်ဘွဲ့သည်။ ဧဟိဘိက္ခုတိ၊ စသော ဝါကျ၌ “အာမန္တယိတွာ” ပုဒ်ထည့်၍ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဘွဲ့ သော စကားနှင့် ညီအောင် ဝါကျအစပ် ပြည့်စုံစွာ အနက် ပေးပါသည်။ ကြွင်းပါ၌ တေရသကဏ်အနက်။ ဧဟိဘိက္ခု အရာ၌ သရဏကံပေးရမှု သိမ်တိုင်းသို့ သွင်း၍ ပဉ္စင်းခံရမှုကိစ္စ များသည် မရှိဘဲ မှတ်ပါ။

သက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ပစ္စိမ ယာမ် အရုဏ်တက်လှည့်ဆဲ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရား၏ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီး၍ ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ၊ ကာလပတ် လုံး ဗောဓိပင်၏ အနီးတွင် ခုနစ်ပါးသော သတ္တဋ္ဌာနတို့၌ စံနေတော်မူပြီးလျှင် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူခြင်းငှါ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ဗောဓိပင်မှ တဆဲရှစ်ယူဇနာ ဝေးကွာသော ဗာရာဏသီပြည်အနီး ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တောသို့ နေချင်း ရောက် ခြေကြောင်း ခရီးဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူ၍ အနောက်ကျွန်းမှာ နေဝင်၊ အရှေ့ကျွန်းမှာ အာသဠီနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်လျက် လ,ထွက်ဆဲအခါ၌ “ဒွေ မေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ” အစရှိ သည်ဖြင့် ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူသော အသံတော် သည်၎င်း၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော”ဟု ဥဒါန်း ကျူးရင့်သော အသံတော်သည်၎င်း၊ အရပ်မျက်နှာ အဘို့ အားဖြင့် အောက် အဝီစိငရဲ” အထက်” နေဝသညာ,နာသညာ- ယတန ဘဝဂ်ဘုံ” ကန်လန် ဖီလာအားဖြင့် စကြဝဠာ လောကဓာတ်တိုက်ပေါင်း တသောင်းသို့ ဆိုက်အောင်ပျံ့နှံ့ သည်၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ဓမ္မစကြာတရား ဟောပြီးသော အဆုံး၌

တဆဲရှစ်ကုဋေသော နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွ” အရှင်အညာသိ
 ကောဏ္ဍညမထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်၏။ လပြည့်ကျော်
 တရက်နေ့” အရှင်ငပုမထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်၏။ နှစ်ရက်
 နေ့” အရှင်ဘဒ္ဒိယမထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်၏။ သုံးရက်
 နေ့” အရှင်မဟာနာမ် မထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်၏။
 လေးရက်နေ့” အရှင်အဿဇိမထေရ်သည် သောတာပန်ဖြစ်၏။
 ငါးရက်နေ့၌” အနတ္တလက္ခဏ” သုတ်ကို ဟောတော်မူ၍
 နာကြရမှ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ရဟန်း ငါးပါးလုံး ရဟန္တာချည်း အကုန်
 ဖြစ်ကုန်၏။

ဓမ္မစကြာသုတ် နိဿယသစ် အကျဉ်း ပြီး၏။

အနုတ္တရသက္ခဏသုတ် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိ-
ပတနေ မိဂဒါယေ၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စငြိယေ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ
ဘိက္ခဝေါတိ။ ဘဒ္ဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။
ဘဂဝါ တေဒဝေါစ ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ရူပံ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ န ယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဘေထ စ ရူပေ
ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသိ တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ
ဘိက္ခဝေ ရူပံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယသံဝတ္တတိ၊ န စ လဘတိ
ရူပေ ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသိ တိ။

၂။ ဝေဒနာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ န ယိဒံ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဘေထ စ
ဝေဒနာယ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ
တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ဝေဒနာ အာဗာ-
ဓာယ သံဝတ္တတိ။ န စ လဘတိ ဝေဒနာယ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊
ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ တိ။

၃။ သညာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ သညာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ န ယိဒံ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဘေထ စ သညာယ
ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသိ တိ။ ယသ္မာ စ
ခေါ ဘိက္ခဝေ သညာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ၊
န စ လဘတိ သညာယ ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ
မာ အဟောသိတိ။

၄။ သင်္ခါရာ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿံသု၊ န ယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဘေထ စ

သင်္ခါရေသု ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊ ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသုန္တိ။
ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ တသ္မာ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ
သံဝတ္တန္တိ၊ န စ လဘတိ သင်္ခါရေသု ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊ ဧဝံ မေ
သင်္ခါရာ မာ အဟေသုန္တိ။

၅။ ဝိညာဏံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏံ စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
အဘဝိဿ၊ န ယိဒံ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ၊ လဘေထ စ
ဝိညာဏေ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီတိ။
ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ တသ္မာ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ
သံဝိတ္တတိ၊ န စ လဘတိ ဝိညာဏေ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ
ဝိညာဏံ မာ အဟောသီတိ။

၆။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံဝါ တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊
ယံ ပနာ နိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ တိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ
ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိတုံ၊ ဧတံ မမ ဧသော ဟ မသ္မိ ဧသော
မေ အတ္တာတိ၊ နောဟေ တံ ဘန္တေ။

၇။ ဝေဒနာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံဝါ တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ
ဝါ တံ သုခံဝါ တိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ ကလ္လံ
နုတံ သမနုပဿိတုံ၊ ဧတံ မမ ဧသောဟ မသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာ တိ၊
နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၈။ သညာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ-နိစ္စံ ဒုက္ခံ
ဝါ တံ သုခံဝါ တိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ
ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိတုံ၊ ဧတံ မမ ဧသော ဟ မသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာ
တိ၊ နောဟေတံ ဘန္တေ။

၉။ သင်္ခါရာ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံဝါ တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ
ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ တိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံ ပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ
ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိတုံ၊ ဧတံ မမ ဧသော ဟ မသ္မိ ဧသော မေ အတ္တာတိ၊
နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၁၀။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ တိ၊ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံပနာ နိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံဝါ တိ၊ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံပနာ နိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိကံ၊ ဧတံ မမ၊ ဧသော ဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာတိ၊ နောဟေတံ ဘန္တေ။

၁၁။ တသ္မာ တိဟ ဘိက္ခဝေ ယံကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ တိ၊ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၂။ ယာကာစိ ဝေဒနာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာတိ၊ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၃။ ယာ ကာစိ သညာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗာ သညာ နေတံ မမ၊ နေသော ဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ တိ၊ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၄။ ယေနေစိ သင်္ခါရာ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယေ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာ တိ၊ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၅။ ယံကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေ သော အတ္တာတိ၊ ဧဝ မေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၆။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသဘာဝကော ရူပသ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏ-
သ္မိံပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။

၁၇။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိ တိ ဉာဏံ ဟောတိ၊
ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ။ ကတံ ကရဏိယံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ
ပဇာနာတိ”တိ။

၁၈။ ဣဒ မဝေါ စ ဘဂဝါ၊ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ၊ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ
ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံ သူတိ။

ဝိနည်း မဟာဝါ ပါဠိတော် မဟာခန္ဓကဉ္စလည်း ဧဝံ
မေ သုတံ စသော ဝတ္ထု နိဒါန်း မပါဘဲ အနတ္တလက္ခဏသုတ်
ပါဠိတော်ရှိ၏။ ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ် ပါဠိတော်သည်
ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် ဥပါယဝဂ်၌ လာပါသည်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယသစ်အကျဉ်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဘန္တေ၊ မဟာကဿပ ဟု နာမထင်ရှား အရှင်ဘုရား။ မေ၊
တပည့်တော် အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤလျှောက်ပါမည့် စကားအတိုင်း။
သုတံ၊ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်ထံပါး အနတ္တလက္ခဏ”သုတ် တရား
ကို ကြားနာအပ်ဘူးပါပြီဘုရား။ ကိံသုတံ၊ အဘယ်သို့ ကြားနာအပ်
ဘူးပါသနည်း။ ဧကံ သမယံ၊ အခါတပါး၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်အနီး၌။ ဣသိပတနေ၊ ရှေးခေတ်
အခါ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်တို့၏ ဆင်းသက်ကျရာ ဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊
သား၊ သမင် အပေါင်းတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရတိ၊
ဣရိယာပုထိ အလိုက်မျှ နေတော်မူ၏။ တတြခေါ၊ ထိုနေတော်မူရာ
အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဉ္စဂဂိယေ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး
ငါးဦးအစုရှိ၍ ပဉ္စဂဂိမည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခဝေါ”
တိ၊ အို-ချစ်သား ရဟန်းတို့ ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူ ပါပြီ
ဘုရား။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုပဉ္စဂဂိရဟန်းတို့သည်။ ဘဒ္ဒန္တ”တိ ဝစနံ၊
ဘုန်းတော်ကြီးလှသော အရှင်မြတ်ဘုရား” ဟူသော စကားကို။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စသောသံ၊ စကားတို့ ချေစကား
လျှောက်ကြားပါကုန်ပြီဘုရား။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧတံ၊
ဤဟောပါမည့် အနတ္တလက္ခဏ” သုတ်ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်
မူပါပြီဘုရား။ ကိံအဝေါစ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူပါသနည်း။

အာမန္တေသိ၌ အာပုဗ္ဗ မန္တဓာတ် ခေါ်ဝေါ်ခြင်း အဂ္ဂါယ
နတ္တ စုရာဒိဏေပစ္စည်း သအာဂုံ အဇ္ဇတနီ ဤဝိဘတ်ကို ဣရဿ
ပြုထားသည်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ် ဟောပုံ

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ စိုးပိုင် မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ အတ္တာ၊ စိုးပိုင် မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်သည်။ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မုချကေန အမှန်ဖြစ်ခဲ့ပါမူ။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင့်နာခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။ မေ ရူပံ၊ ငါ့ရုပ်သည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ရူပံ၊ ငါ့ရုပ်သည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေ လင့် ဟုလည်း။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံ မှုကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ပေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ စိုးပိုင် မြဲခိုင်သောကိုယ် မဟုတ်ချေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင့်နာခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ မေ ရူပံ၊ ငါ့ရုပ်သည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ရူပံ၊ ငါ့ရုပ် သည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ”တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့် ဟုလည်း။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့ အလို သဘောကျ စီမံမှုကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်ချေ။

အဓိပ္ပါယ်စကားမှတ်ချက်များ- တိတ္ထိတို့သည် ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် ခန္ဓာငါးပါးလုံးကိုပင် အတ္တ”ဟု မှတ်ထင်စွဲကြကုန်၏။ ထိုပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော “အတ္တ” အယူဝါဒကို ပယ်လှန်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ခိုင်လုံ သော အခြေခံ ယုတ္တိ စကားတို့ဖြင့် အနတ္တ”ဝါဒကို ညွှန်းပြလေ သည်။ ၎င်း အနတ္တ” ဝါဒသည် ဂေါတမ” မြတ်စွာဘုရားပွင့် ပေါ်လာသော နေ့မှစ၍ ယခု နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင် ငါးရာ ကျော်ကာလအတွင်း တိုင်အောင် တရားလမ်းမှန် ဖြစ်ရကား

မည်သူ တဦးတယောက်မျှ ပယ်လှန် မငြင်းဆန်နိုင်ဘဲ ပျံ့နှံ့
လျက်ပင် ကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားရှိလေသည်။

ရုပ်နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး ရူပက္ခန္ဓာတရား အနတ္တမည်ပုံပြီး၏။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနတ္တာ၊
စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ
အယံ ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်။ အတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်
သည်။ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မုချကေန အမှန်ဖြစ်ခဲ့ပါမူ။ ဣဒံ အယံ
ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခံခက် အနာ
ရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။ မေ ဝေဒနာ၊
ငါ့ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ဝေဒနာ၊
ငါ့ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ တိစ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု
လည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့အလိုသဘောကျ
စီမံမှုကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ပေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။
ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနတ္တာ၊ စိုးပိုင်
မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ
သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။
သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ မေ ဝေဒနာ၊ ငါ့ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ ဟောတု၊
ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ဝေဒနာ၊ ငါ့ဝေဒနာသည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ”
တိစ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု လည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ဝိဓာနံ၊
မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံမှုကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်ချေ။

ဝေဒနာစေတသိက်တပါး ဝေဒနာက္ခန္ဓာတရား အနတ္တမည်ပုံပြီး၏။

၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ သညာ၊ သညာသည်။
အနတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား

ရဟန်းတို့။ ဣဒံ အယံသညာ၊ ဤသညာသည်။ အတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်
 သော ကိုယ်ဟုတ်သည်။ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မုချကေန အမှန်ဖြစ်ခဲ့
 ပါမူ။ ဣဒံ အယံ သညာ၊ ဤသညာသည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာ
 ခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။
 မေ သညာ၊ ငါ့သညာသည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ သညာ၊
 ငါ့သညာသည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ” တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု
 လည်း။ သညာယ၊ သညာ၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံ
 မှုကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ပေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။
 ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ သညာ၊ သညာသည်။ အနတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲ
 ခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သညာ၊ သညာ
 သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။
 သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ မေ သညာ၊ ငါ့သညာသည်။ ဧဝံ ဟောတု၊
 ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ သညာ၊ ငါ့သညာသည်။ ဧဝံ မာအဟောသီ” တိ စ၊
 ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟုလည်း။ သညာယ၊ သညာ၌။ ဝိဓာနံ၊
 မိမိတို့ အလို သဘောကျစီမံမှုကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်ချေ။

သညာစေတသိက်တပါး သညာက္ခန္ဓာတရား အနတ္တမည်ပုံပြီး၏။

၄။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။
 အနတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သောကိုယ် မဟုတ်ကုန်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား
 ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အတ္တာ၊ စိုးပိုင်
 မြဲခိုင်သောကိုယ် ဟုတ်ကုန်သည်။ အဘဝိဿံသု၊ အကယ်၍ မုချကေန
 အမှန်ဖြစ်ခဲ့ပါကုန်မူ။ ဣဒံ ဣမေသင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အာဗာ-
 ဓာယ၊ ကျင်နာခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊
 မဖြစ်နိုင်ပေကုန်ရာ။ မေသင်္ခါရာ၊ ငါ့သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံ ဟောန္တု၊ ဤသို့
 ဖြစ်ပါစေကုန်။ မေ သင်္ခါရာ၊ ငါ့သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံ မာအဟောသု” န္တိ စ၊

ဤသို့ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်” ဟုလည်း။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။
 ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံမှုကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ပေရာ၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊
 သင်္ခါရတို့သည်။ အနုတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ကုန်ချေ။
 တသ္မာ၊ လှိုကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာ
 ခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်နိုင်ပေကုန်၏။
 မေ သင်္ခါရာ၊ ငါ့သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံ ဟောန္တု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေကုန်။ မေ
 သင်္ခါရာ၊ ငါ့သင်္ခါရတို့သည်။ ဧဝံ မာအဟေသုန္တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေကုန်
 လင့်”ဟု လည်း။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့အလို
 သဘောကျ စီမံမှုကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်ချေ။

ဤ၌ အနုတ္တာ အတ္တာ နှစ်ပုဒ်ကို ဗဟုဝစ်အနက်ပေးသည်။
 ယောဝါ ပထမော သဒ္ဒနိတိ သုတ္တမာလာနှင့် အညီဟုမှတ်။

ဝေဒနာ သညာမှကြွင်းသော စေတသိက်ငါးဆယ်
 သင်္ခါရက္ခန္ဓာတရား အနုတ္တ မည်ပုံပြီး၏။

၅။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။
 အနုတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား
 ရဟန်းတို့။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အတ္တာ၊ စိုးပိုင်မြဲခိုင်သော
 ကိုယ် ဟုတ်သည်။ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ မုချကေန် အမှန်ဖြစ်ခဲ့ပါမူ။
 ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင်နာခံခက် အနာ
 ရော ဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။ မေ ဝိညာဏံ၊
 ငါ့ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ဝိညာဏံ၊
 ငါ့ ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ မာဟောသိ” တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု
 လည်း။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့အလို သဘောကျ
 စီမံမှုကို။ လဘေထ၊ ရနိုင်ပေရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။

ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနတ္တာ၊ စိုးပိုင် မြဲခိုင်သော ကိုယ် မဟုတ်ချေ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ ကျင့်နာ ခံခက် အနာရောဂါ နှိပ်စက် ဘို့ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ မေ ဝိညာဏံ၊ ငါ့ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ ဟောတု၊ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ။ မေ ဝိညာဏံ၊ ငါ့ဝိညာဉ်သည်။ ဧဝံ မာ အဟောသိ” တိ စ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု လည်း။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌။ ဝိဓာနံ၊ မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံမှုကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်ချေ။

စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတရား အနတ္တ မည်ပုံပြီး၏။

အဓိပ္ပါယ်စကား မှတ်ချက်များ ရှေ့က ဘော်ညွှန်းပြခဲ့ပြီး သော ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားသည် အကယ်၍ တိတ္ထိတို့ ကြံဆစွဲယူသော လောက၌ ထိုထိုအမှုကိစ္စကို ပြုစီမံတတ်၊ အာရုံ အရသာကို ခံစားတတ်သော ကိုယ်ဟု ခေါ်သော “အတ္တ” ဟုတ်ခဲ့ပါမူ အနာရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ မဖြစ်နိုင်ပေရာ၊ ငါ့ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါ စေလင့်ဟုလည်း မိမိတို့ အလိုသဘောကျ စီမံ၍ ရနိုင်ပေရာ၏။ ဤသို့ မဟုတ်ဘဲ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားသည် အနာ ရောဂါ နှိပ်စက်ဘို့ငှါ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ဤသို့ မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဟုလည်း မိမိတို့ အလိုသဘောကျစီမံ၍ မရနိုင် ချေသောကြောင့် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားသည် ကိုယ် မဟုတ်ဟု ခေါ်သော အနတ္တတရားပင်မည်၏ဟု မှတ်၊ ဤကား ငါ့ဘို့ အလိုသဘောကျ ပါဠိတော်လာ ခိုင်လုံသော ယုတ္တိ စကားကို ဟိတ်အကြောင်း စကားလုပ်၍ အနတ္တတရား

မည်ပုံကို ပြလိုက်ပေသည်။ ပါဠိတော်အလို အနတ္တ တရား မည်ပုံကို ခိုင်လုံသော အခြေခံယူတ္တိ စကားတို့ဖြင့် ဟောတော် မူသော ယခု ပါဠိတော်အတိုင်းပင် မှတ်ပါ။

တေရသကဏ် ဋီကာ၌—(၁) အလိုသို့ မလိုက်တတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း။ (၂) အစိုးမရသော သဘောကြောင့် ၎င်း။ (၃) အတ္တ မှုဆိတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း။ (၄) အတ္တကို ပယ်တတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း။ ဤ လေးပါးသော အကြောင်း တို့ကြောင့် အနတ္တမည်၏ဟု ဘွဲ့ပြသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌—(၁) ခန္ဓာငါးပါး ရုပ် နာမ်တရား သည် အလိုသို့ လိုက်သော အခြင်းအရာမှ ဆိတ်သောကြောင့် ၎င်း။ (၂) အစိုးမရသောကြောင့်၎င်း။ (၃) အလိုသို့ မလိုက်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ (၄) ကိုယ် ဟု ခေါ်သော အတ္တကို ပယ်တတ်သော ကြောင့်၎င်း။ ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အနတ္တ မည်၏ဟု ဘွဲ့ပြသည်။ ဤကား အဓိပ္ပါယ် မှတ်သားရန် အကျဉ်းစကားတည်း။

၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တံ၊ ထိုငါဘုရား မေးတော် မူပါမည့် စကားကို။ တုမေ၊ သင် ချစ်သားတို့သည်။ ကိံမညထ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲပါသလော့။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင် ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲပါသလော့။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအစစ် အမှန်ပါ ဘုရား။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။

ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲဆင်းရဲ
 ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို။ ဧတံ၊ ဤရုပ်ကား။ မမံ၊
 ငါ့ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်ပင်လျှင်။ အဟမသ္မိ၊ ငါဖြစ်ခဲ့၏။
 ဧသော၊ ဤရုပ်ကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊
 ဤအစွဲသုံးပါးဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်း
 သည်။ ကလ္လံ၊ သင့်နိုင်ပါအံ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်
 မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤရုပ်ကို ငါ့ ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ်
 ဟု အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ နော ဟံ၊ မသင့်နိုင်ပါဘုရား။
 (ဤ၌ ဣတိသဒ္ဒါကို ဣဒမတ္ထ ဝါစကကြံ၍ အနက်ပေးသည်) ။

သမနုပဿိတုံ၌ တုံပစ္စည်းကို ကတ္တားအနက် ထွန်းပုံ
 အနက်ပေးသည်။ ဧတံ မမ” ဝါကျ၌ တဏှာစွဲ အနက်မှတ်။
 ဧသောဟမသ္မိ” ဝါကျ၌ မာနစွဲအနက်မှတ်။ ဧသောမေအတ္တာ”
 ဝါကျ၌ ဒိဋ္ဌိစွဲ အနက်မှတ်။ နောက်ဟော”မည့် ဝါကျတို့၌
 ဤနည်းအတူ အစွဲသုံးပါးကို မှတ်ပါ။ တေရသကဏ်။

၇။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲပါသလော့။ အနိစ္စံ ဝါ၊
 မမြဲပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ အနိစ္စံ၊
 မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲပါသလော့။
 သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ
 ပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအစစ်အမှန်ပါဘုရား။
 ယံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမ
 ဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲ ဆင်းရဲ ဘောက်ပြန်
 ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာကား။ မမံ၊
 ငါ့ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာသည်ပင်လျှင်။ အဟမသ္မိ၊ ငါဖြစ်

ခဲ၏။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအစွဲသုံးပါးဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်နိုင်ပါအံ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ ပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာကို ငါ့ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ်ဟု အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်နိုင်ပါ ဘုရား။

၈။ သညာ၊ သညာသည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲပါသလော့။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင် သညာသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော သညာသည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲပါသလော့။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ ပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ အစစ်အမှန်ပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင် သညာသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲ ဆင်းရဲ ဘောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော သညာကို။ ဧတံ၊ ဤသညာကား။ မမ၊ ငါ့ဥစ္စာ တည်း။ ဧသော၊ ဤသညာသည်ပင်လျှင်။ အဟမသ္မိ၊ ငါဖြစ်ခဲ့၏။ ဧသော၊ ဤသညာကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအစွဲသုံးပါးဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်နိုင်ပါအံ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော် မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသညာကို ငါ့ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ်ဟု အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်နိုင်ပါ ဘုရား။

၉။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲပါသလော့။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင် ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင်သင်္ခါရသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။

တံ၊ ထိုမမြဲသော သင်္ခါရသည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲပါသလော့။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ အစစ်အမှန်ပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင် သင်္ခါရသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲဆင်းရဲ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရကို။ ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရကား။ မမ၊ ငါ့ဥစ္စာတည်း။ ဒေသော၊ ဤသင်္ခါရသည် ပင်လျှင်။ အဟမသ္မိ၊ ငါဖြစ်ခဲ့၏။ ဒေသော၊ ဤသင်္ခါရကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအစွဲ သုံးပါးဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်နိုင်ပါအံ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဧတံ၊ ဤသင်္ခါရကို ငါ့ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ်”ဟု အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်နိုင်ပါဘုရား။

၁၀။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲပါသလော့။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ဝိညာဉ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲပါသလော့။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာပါသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော် မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအစစ် အမှန်ပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဲ ဆင်းရဲဘောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဉ်ကို။ ဧတံ၊ ဤဝိညာဉ်ကား။ မမ၊ ငါ့ဥစ္စာ တည်း။ ဒေသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်ပင်လျှင်။ အဟမသ္မိ၊ ငါဖြစ်ခဲ့၏။ ဒေသော၊ ဤဝိညာဉ်ကား။ မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအစွဲသုံးပါးဖြင့်။ သမနုပဿိတုံ၊ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်နိုင်ပါအံ့လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်

မူပြန်၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ တေ၊ ဤဝိညာဉ်ကို ငါ့ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ်
ဟု အလွဲ မှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်နိုင်ပါဘုရား။

အဓိပ္ပါယ်စကား မှတ်ချက်များ ဤဝါကျ စကားတို့ကား
မြတ်စွာဘုရားက ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်း ငါးပါး တို့အား ခန္ဓာငါးပါး
ရုပ်နာမ် တရားဟာ နိစ္စ-အနိစ္စ ဒုက္ခ သုခ ဘယ်တရားလဲဟု
မေးတော်မူ၍ အနိစ္စ ဒုက္ခတရားဟုဖြေကြားရာ ဤခန္ဓာငါးပါး
ရုပ် နာမ်တရားကို ငါ့ဥစ္စာ ငါ ငါ့ကိုယ် ဟု တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ
အစွဲသုံးပါးဖြင့် အလွဲမှတ် ထင် ရှုဆင်ခြင်လို့ သင့်ပါမည်လားဟု
မေးတော်မူပြန်၍ မသင့်ကြောင်းကို ဖြေကြားသော စကားစု
တို့သာတည်း။

ဥပါဒါန်တရားတို့၏ စွဲလမ်းရာအာရုံဖြစ်သောလောကီခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ် နာမ်တရားသည် သက္ကာယမည်၏။ ၎င်း သက္ကာယ
မည်သော လောကီခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ် နာမ်တရားကို ငါ့ကိုယ်ဟု
နှလုံးသက်ဝင် ယုံကြည်၍ အလွဲမှတ်ထင် ရှုဆင်ခြင် အာရုံပြု
ခြင်းသည်သာလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြစ်သည်။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိ
တော် စူဠဝေဒလ္လသုတ်၌ အကျယ်ဟောတော် မူသည်ကိုလည်း
ကြည့်ရှုပါလေ။

တေရသကဏ်၌ (၁) ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ (၂) ဥပါဒိဘင် အခိုက် အတန့် တို့သော ကာလ
ရှိသောကြောင့်၎င်း။ (၃) ဘောက်ပြန်ခြင်း အဆုံးရှိသော
ကြောင့်၎င်း။ (၄) နိစ္စကို ပယ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။
ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အနိစ္စမည်၏။

(၁) ပူပန်တတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း။ (၂) သည်းခံ
နိုင်ခဲ့သော သဘောကြောင့်၎င်း။ (၃) ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း

သဘောကြောင့်၎င်း။ (၄) သုခကို ပယ်တတ်သောသဘော
ကြောင့်၎င်း ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်
ဒုက္ခမည်၏ဟု ဘွဲ့ပြသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ (၁) ခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ် နာမ်တရားသည်
ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဖြစ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ (၂) ဇရာ
မရဏတို့ဖြင့် ဘောက်ပြန်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ (၃) ဥပါဒ်
မှ သည် ဘင်သို့ အမြန်ရောက်သဖြင့် အခိုက် အတန့်မျှ
ဖြစ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ (၄) မြဲသည်ကို ပယ်တတ်သော
ကြောင့်၎င်း အနိစ္စမည်၏။

(၁) ခန္ဓာ ငါးပါးရုပ်နာမ်တရားသည် ဥပါဒ် ၌ ဘင်ဖြင့်
မပြတ် နှိပ်စက် တတ်သောကြောင့်၎င်း။ (၂) သည်းခံနိုင်ခဲ
သောကြောင့်၎င်း။ (၃) ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း
ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ (၄) ချမ်းသာကို ပယ်တတ်သော
ကြောင့်၎င်း ဒုက္ခမည်၏ဟု ဘွဲ့ပြသည်။ ဤကား အဓိပ္ပါယ်
မှတ်သားရန် အကျဉ်းစကားတည်း။ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌
အကျယ်ဘွဲ့ကြသော အရာကို ကြည့်ရှုပါလေ။

၁၁။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားတို့။ တသ္မာ၊ ထိုရုပ်စသည်ကို ငါ့ဥစ္စာ
ငါ ငါ့ကိုယ်ဟု အစွဲသုံးပါးဖြင့် အလွဲမှတ်သင် ရှုဆင်ခြင် ခြင်း၏ မသင့်
လေသောကြောင့်။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ယံရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။
အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်ပေ၏။
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အတွင်း မိမိသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပ
သူတပါး သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သြဋ္ဌာရိကံဝါ၊ ရုံးရင်းကြမ်းတန်း
သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သုခမံဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်ပေ၏။ ဟီနံဝါ၊
ယုတ်ညံ့သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ပဏီတံ ဝါ၊ မှန်မြတ်သည်လည်း

ဖြစ်ပေ၏။ ဒုရေ ဝါ၊ အဝေး၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌
 လည်းဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ (၎င်းကို
 နောက် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” ကိတ်ကြိယာမှာ စပ်ပါလေ။) “ဧတံ၊ ဤရုပ်ကား။
 န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဖြစ်ခဲ့။
 ဧသော၊ ဤရုပ်ကား။ န မေ အတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊
 ဤသို့။ ဝါ၊ ဤလို ဤပုံ။ ယထာ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။
 သမ္ပပ္ပညာယ၊ ကောင်းမြတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

ဤ၌ တိဟ” သဒ္ဓါကား အနက် မရှိ၊ ပဒုပုရဏနိပါတ်
 မျှသာတည်း။ (ဝိမတိ) သဗ္ဗံရူပံ၌ နောက် ဝေမေတံ ဝါကျ၌
 ဧတံပုဒ်ကို ယူယှဉ်၍ပေးသည်။ သဗ္ဗာဝေဒနာ” စသော ဝါကျ
 တို့၌လည်း ဤနည်းချည်းယူယှဉ်၍ ပေးမည်ဟု မှတ်ပါ။ တေရ
 သကဏ်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တို့၌ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် စသော
 ရုပ်တို့ကို အကျယ်တဝင့်သည်ကို ကြည့်ရှုပါလေ။

၁၂။ ယာ ကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာ
 သည်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း
 ဖြစ်ပေ၏။ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ အတွင်းမိမိသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊
 အပညာတပါးသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဩဠာရိကာ ဝါ၊ ရုံ့ရင်း
 ကြမ်းတန်းသည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သုခုမာ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်း
 ဖြစ်ပေ၏။ ဟိနာ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ပဏီတာ ဝါ၊
 မှန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဒုရေ ဝါ၊ အဝေး၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။
 သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌လည်းဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံသော
 ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာကို။ ဧတံ၊ ဤဝေဒနာကား။ န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာ
 မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤဝေဒနာသည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဖြစ်ခဲ့။
 ဧသော၊ ဤဝေဒနာကား။ န မေအတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိဧဝံ၊

ဤသို့။ ဝါ၊ ဤလို ဤပုံ။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။
သမ္မပ္ပညာယ၊ ကောင်းမြတ်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

၁၃။ ယာ ကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ ယာ သညာ၊ အကြင်သညာ
သည်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း
ဖြစ်ပေ၏။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အတွင်း မိမိသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ
ဝါ၊ အပသူတပါး သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သြဋ္ဌာရိကာ ဝါ၊ ရုံးရင်း
ကြမ်းတန်းသည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သုခုမာ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်း
ဖြစ်ပေ၏။ ဟိနာ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ပဏီတာ ဝါ၊
မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဒူရေ ဝါ၊ အဝေး၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။
သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ
သောသညာ၊ ထိုသညာကို။ ဧတံ၊ ဤသညာကား။ န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာ
မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤသညာသည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဖြစ်ခဲ့။ ဧသော၊
ဤသညာသည်ကား။ န မေအတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ဝါ၊ ဤလို ဤပုံ။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊
ကောင်းမြတ်သော ဝိပဿနာ ဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုဆင်ခြင်
အပ်၏။

၁၄။ ယေကေစိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ယေ သင်္ခါရာ၊ အကြင်
သင်္ခါရတို့သည်။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်
လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အတွင်း မိမိသန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ
ကုန်၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပ သူတပါး သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။
သြဋ္ဌာရိကာ ဝါ၊ ရုံးရင်း ကြမ်းတန်းသည်လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။ သုခုမာ
ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။ ဟိနာ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်း
ဖြစ်ပေကုန်၏။ ပဏီတာ ဝါ၊ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။
ဒူရေ ဝါ၊ အဝေး၌လည်း ဖြစ်ပေကုန်၏။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌လည်း

ဖြစ်ပေကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေတေသင်္ခါရာ၊ ထို
သင်္ခါရတို့ကို။ တေ၊ ဤသင်္ခါရကား။ န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်။ ဒေသော၊
ဤသင်္ခါရသည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဖြစ်ခဲ့။ ဒေသော၊ ဤသင်္ခါရကား။
န မေအတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤလို ဤပုံ။
ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ကောင်းမြတ်
သော ဝိပဿနာဉာဏ် ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။

၁၅။ ယံကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော။ ယံဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဉ်သည်။
အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်ပေ၏။
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အတွင်း မိမိ သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပ
သူဗာပါး သန္တာန်၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သြဋ္ဌာရိကံ ဝါ၊ ရုံးရင်းကြမ်းတန်း
သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။
ဟိန်ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ပဏီတံ ဝါ၊ မှန်မြတ်သည်လည်း
ဖြစ်ပေ၏။ ဒုရေ ဝါ၊ အဝေး၌လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီး၌
လည်း ဖြစ်ပေ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။
တေ၊ ဤဝိညာဉ်ကား။ န မမ၊ ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်။ ဒေသော၊ ဤဝိညာဉ်
သည်။ န အဟမသ္မိ၊ ငါမဖြစ်ခဲ့။ ဒေသော၊ ဤဝိညာဉ်သည်ကား။
န မေအတ္တာ၊ ငါ့ကိုယ်မဟုတ်။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤလို ဤပုံ။
ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ကောင်းမြတ်
သော ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။

(ဤဝါကျ စကားစုတို့ကား မြတ်စွာဘုရားက ပဉ္စဝဂ္ဂီ
ရဟန်း ငါးပါးတို့အား ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားကို
ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်”ဟု အမှန် ထင်မြင်
အောင် ရှုဆင်ခြင်ရမည်ကို ဟောကြားတော်မူသော စကားစု
တို့သာတည်း)။

၁၆။ ဘိက္ခုဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဧဝံ၊ ဤငါဘုရား ဟောပြခဲ့
 ပါပြီးသော အတိုင်း။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ ရုပ်နာမ်တရားကို အစွဲသုံးပါး
 မရှိအောင် ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ အရိယသာဝကော၊ ငါဘုရား၏
 မြတ်သော တပည့်သားသည်။ သုတဝါ၊ လောကုတ္တရာဉာဏ်ပညာများ
 စွာ ပေါက်ရောက်ပွင့်လင်း မြင်ကြားခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ရူပသ္မိံပိ၊
 ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တပ်စွန်းမှု မတွေ့ဘဲ ပျင်းမုန်းငြီးငွေ့လေ၏။
 ဝေဒနာယပိ၊ ဝေဒနာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တပ်စွန်းမှု မတွေ့ဘဲ ပျင်းမုန်း
 ငြီးငွေ့လေ၏။ သညာယပိ၊ သညာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တပ်စွန်းမှုမတွေ့ဘဲ
 ပျင်းမုန်း ငြီးငွေ့လေ၏။ သင်္ခါရေသုပိ၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊
 တပ်စွန်းမှုမတွေ့ဘဲ ပျင်းမုန်းငြီးငွေ့လေ၏။ ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ ဝိညာဉ်၌
 လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တပ်စွန်းမှုမတွေ့ဘဲ ပျင်းမုန်း ငြီးငွေ့လေ၏။

၁၇။ နိဗ္ဗိန္ဒံ-နိဗ္ဗိန္ဒန္တော၊ ပျင်းမုန်းငြီးငွေ့လေသည်ရှိသော်။ အရိယ
 သာဝကော၊ ငါဘုရား၏ မြတ်သော တပည့်သားသည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊
 တပ်ခြင်းတဏှာ ပြတ်ကင်းပါ၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းတဏှာ ပြတ်ကင်း
 ပါသောကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာဝဋ်တိုင်းမှ လွတ်ကင်းပါ၏။
 ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာဝဋ်တိုင်းမှ လွတ်ကင်းသည်ရှိသော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊
 ကိလေသာဝဋ်တိုင်းမှ လွတ်ကင်းလေပြီ ဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ
 ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရာမှုသည်။
 ခါဏာ၊ ကုန်ပါပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်မြတ်အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံး
 အပ်ပြီးလေပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဘွယ်မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးလေပြီ။
 ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝအဖြစ်မှ။ အပရံ၊ တပါးသော သံသရာလည်စရာ
 ဘဝဖြစ်မှုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ပဇာနာတိ၊ သိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေါစ၊ ဟောကော် မှုပါပြီဘုရား။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ဘူးပါပြီဘုရား။ (ပြန်သတ်ပေးပါ)

ဤဝါကျ၌ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့ကို ကြည့်၍ လိုက်သင့်
လိုက်ထိုက်သော ပုဒ်ကို လိုက်သဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ပေါ်အောင်
အကျဉ်းပေးသည်။ နာပရံဗုဒ္ဓတ္တတ္တာယပုဒ်၌ ဋီကာတို့နှစ်နည်း
ဘွင့်သောအနက်မှ တမျိုးတနည်း အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွယ်အောင်
အနက်ကို ငါတို့ကြံ၍ ပေးလိုက်သည်။ မဂ်ကိစ္စများကို တေရ
သကဏ်၊ ဝိမတိတို့၌ ဘွင့်သည်ကို ရှုပါလေ။

၁၈။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤ ရူပံဘိက္ခဝေအနတ္တာ
အစ နာပရံဗုဒ္ဓတ္တတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ” အဆုံးရှိသောအနတ္တလက္ခဏ
သုတ်ကို။ အဝေါ စ၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ကောဏ္ဍည
အမှူး ငါးဦး အစုရှိ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။
အတ္တမနာ၊ မိမိဘို့ စိတ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ နှစ်သက်သောစိတ်
ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော အနတ္တ လက္ခဏသုတ်
ကို။ အဘိနန္ဒ၊ လွန်စွာအားရနှစ်သက်လေကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား
ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည့် အဖြစ်ကို မှာထားသော
စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။ (အတ္တမနာ၌ တေရသကဏ်အနက်)။

၁၉။ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်
တရား ဒေသနာကို။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော် မူအပ်သည်ရှိသော်။
ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ ကောဏ္ဍညအမှူး ငါးဦး အစုရှိ၍ ပဉ္စဝဂ္ဂိမည်ကုန်သော။
ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် တစုံ
တခုသော တရား အာရုံကို မယူကြကုန်ဘဲ။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။
အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့မှ။ ပိမုစ္စိံ သု၊ လွတ်ကင်း

လေကုန်ပြီ။ဣတိ၊ ဤကား ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်း ငါးပါးတို့ ရဟန္တာဖြစ်သည်ကို မှာထားသော စကားရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့၌ ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောတော်မူ၍ နာကြရမှ ပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်း ငါးပါးလုံး ရဟန္တာချည်း အကုန် ဖြစ်ကုန်၏။

အနတ္တလက္ခဏသုတ် နိဿယသစ် အကျဉ်းပြီး၏။

သရဏာဒိ ပကာသနိကျမ်း ပြီး၏။

နိဂုံး

မြင်းခြံမြို့ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌ ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုလိုသူ အများ
 လူတို့သည် ကောင်းစွာဆောက်လုပ် လှူဒါန်းအပ်သော မဟာဓမ္မိကာရုံ
 ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူသော အသျှင် ဥက္ကံသ ဓမ္မ
 မဟာထေရ် ငါသည် ငါးဝါရစ သောတုဇန စာသင်သားဘဝက လေ့လာ
 ဆည်းပူး စုဆောင်းလာခဲ့သော ဤသရဏာဒီ ပကာသနီ အမည်ရှိသော
 ကျမ်းကို လုပ်သားပြည်သူ များဗိုလ်လူတို့ လောကုတ်လောကီ နှစ်လီနှစ်ဝ
 အကျိုးရကြစေရန် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၅၀၉-ခုနှစ်၊ ဂေါဇာသက္ကရာဇ်
 ၁၃၂၇-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ ပုံနှိပ်
 စက်တင်၍ နိဂုံးခါးပတ် အပြီးသတ်သတည်း။

ဣမိနာပုညကမ္မေန၊ ဘဝေ ကတောန ပဂ္ဂဟံ။
 တုသိတံ ပဇ္ဇ ဒေဝေါ ဝ၊ ပပေါမိ သိဝမုတ္တမံ။
 ပထျာ ဝတ္တ ဂါထာ။

အဟံ၊ အရှင် ဥက္ကံသဓမ္မ မဟာထေရ် ငါသည်။ ဣမိနာပုညကမ္မေန၊
 ပိဋကတ်ကျမ်းလာ နက်နဲစွာကို လွယ်ကူသေချာ သိပါစေသား စေတနာ
 ထား၍ ဤ သရဏာဒီ ပကာသနီကျမ်းကို ရေးသားပြုပြင် စီရင်ရသော
 ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကံ အဟုန်ကြောင့်။ မနုဿ ဘဝေ၊ လူ့ပြည်လောက
 ဖြစ်ရသမျှ ဘုံဘာ၌။ သာသန ပဂ္ဂဟံ၊ ပိဋကတ်နိကာယ်တတ် ရဟန်းမြတ်
 အဖြစ်ဖြင့် သာသနာတော်ကို အားပေး ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတောန၊
 ပြုပြီးမှ။ တုသိတံပုရံ၊ သေလွန်အခါ အလောင်းတော်နတ်တကာ ပျော်မွေ့
 စံရာ တုသိတာနတ်ပြည်သို့။ သမ္ပဇ္ဇ၊ ဆုပတ္တနာအတိုင်း မဆိုင်းမတွ အသင့်
 ဆိုက်ရောက်ရလျက်။ သုဒေဝေါ ဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တန်ဆာ ယဉ်စွာဆင်လစ်
 အရိယာနတ်သား ဖြစ်၍သာသျှင်။ ဥတ္တမံ၊ အထွဋ်ဥက္ကံ၌ လွန်မြတ်လှသော။
 သိဝံ၊ ဝဋ်ဒုက္ခခပ်သိမ်း ပြတ်ငြိမ်းရာမှန် ပြည်နိဗ္ဗာန်သို့။ ပပေါမိ၊ ဂေါတမ
 မြတ်စွာ အာသနာ၌ပင် ဆောလျင်မကြာ ဝင်ရောက်ရပါလိ၏။

ပ-မ-သ-စ - ၃၇၅-ဂ - ၁ - ၈၁ - ၃၀၀၀ (လစ်သိုလ်)

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံထင်အမှတ် (၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

